اطلاعات

۱۸ صفحه — تکشماره ۲۰ ریال

سه شنبه ۶ فروردین ۱۳۷۰ـ ۹ رمضان ۱۴۱۱ ـ ۲۶ مارس ۱۹۹۱ ـ شماره ۱۹۲۹۰

فرماندهی عملیات مرکزی نیروهای آمریکا در بحرین مستقر می‌شود

ولیعهد کویت: انتخابات مجلس قانونگذاری در آینده نزدیك در کویت برگزار خواهد شد

رئیس جمهور مالی توسط نظامیان بازداشت شد

جهاد اسلامی فلسطین بر گسترش دامنه قیام مسلمانان فلسطینی تا آزادی فلسطین تاکید کرد

وزیر امور خارجه سوئیس به ایران می‌آید

در صفحات ۲ و ۳ و آخر

به منظور کمك به بهبود وضعیت بهداشت و درمان در روستاها

طرح پیام‌آوران بهداشت در روستاهای کشور به اجرا در می‌آید

* براساس این طرح سربازان دیپلمه پس از گذراندن یك دوره فشرده در زمینه بهداشت، درمان و بیماریهای اولیه در روستاها به هموطنان محروم خدمت خواهند کرد در صفحات ۲ و ۱۴

موفقیت یك کودك هنرمند ایرانی در مسابقات بین المللی نقاشی کودکان در ترکیه

شهرهای شمال و جنوب عراق هدف بمب‌های فسفری و ناپالم رژیم صدام قرار گرفت

* گارد جمهوری عراق در انتظار یك کودتای نظامی در کلیه نقاط شهر بغداد مستقر شده است

* مخالفان عراقی از متحدان خواستند مانع استفاده رژیم عراق از هواپیما و هلی کوپتر برای سرکوب قیام شوند

* شهر کربلا دیروز مورد حمله هلی کوپترهای جنگی با بمب‌های ناپالم و اسید فسفریك قرار گرفت.

* ۵ هزار نفر از اعضای گروهك منافقین برای سرکوب قیام در شهر کرکوك عازم این شهر شدند

* رژیم عراق تاکنون ۲۰ هزار نفر از نیروهای مردمی را در جریان ناآرامی های اخیر، به قتل رسانده است

دمشق ـ خبرگزاری‌ها: مخالفان رژیم عراق دیروز (دوشنبه) گفتند: «صدام حسین» در تلاش برای باز پس گرفتن شهر نفتی کرکوك از نیروهای مردمی، قوای خود را به اضافه اعضای گروهك ضد انقلابی منافقین را به شمال گسیل داشته است.

آنان همچنین نیروهای دولتی را به استفاده بیشتر از اسید، بمب‌های فسفری و ناپالم علیه نیروهای مردمی متهم کردند و از آمریکا خواستند، مانع استفاده رژیم عراق از هواپیما و هلی‌کوپتر برای سرکوب مخالفان شود.

در این میان، منابع نظامی متحدان در عربستان سعودی گفتند؛ حدود یکصد هزار سرباز عراقی در جنگ خلیج فارس که روز ۲۸ فوریه با شکست ارتش عراق در کویت پایان یافت، کشته شدند.

از سوی دیگر، «جلال طالبانی» رهبر اتحادیه میهنی کردستان گفت: بیش از ۵ هزار نفر از مزدوران مسلح وابسته به گروهك منافقین مجهز به تانك‌های عراقی، برای حمله به کرکوك آماده می‌شوند.

طالبانی گفت: کرکوك دیروز (دوشنبه) سه بار از طریق هوا مورد حمله قرار گرفت و بوسیله توپخانه دوربرد عراق گلوله باران شد.

وی گفت: رزمندگان کرد برای دفع حمله نیروهای «صدام حسین» کاملاً آماده‌اند، ولی تنها نگرانی آنان استفاده از هواپیماهای جنگنده و هلی کوپتر است که تلفات سنگینی در بین غیر نظامیان به جا خواهد گذاشت.

طالبانی گفت: ما از آمریکا می‌خواهیم اجازه ندهد عراق از هواپیما و هلی کوپتر برای سرکوب قیام استفاده کند، زیرا این هلی‌کوپترها به بمب‌های فسفری و ناپالم مجهز هستند.

یکی دیگر از گروه‌های مخالف گفت: هلی کوپترهای عراقی روز گذشته با ناپالم و اسید فسفریك شهر کربلا را بمباران کردند.

سخنگوی این سازمان گفت: تاکنون بیش از ۲۰ هزار نفر در جریان قیام مردمی در شمال و جنوب کشته شده‌اند.

این سخنگو، بغداد را یك شهر محاصره شده توصیف کرد و گفت: واحدهای گارد جمهوری در انتظار یك کودتای نظامی در تمام شهر مستقر شده‌اند.

وی گفت: این واحدها یك دیوار دفاعی در اطراف اقامتگاه «صدام حسین» به وجود آورده‌اند.

مخالفان گفتند؛ بمباران روز گذشته کرکوك و دهوك در پی اظهارات فرماندهان آمریکایی مبنی بر عدم حمله به هلی کوپترهای عراقی صورت گرفت.

آنان گفتند: «صدام حسین» هم چنین ممکن است از اظهارات غیر مستقیم فرماندهان آمریکایی در مورد اینکه قیام در شمال عراق تهدیدی علیه نیروهای آمریکایی مستقر در جنوب تلقی نمی‌شود، دلگرم شده باشند.

اما مقام‌های آمریکایی در واشنگتن گفتند؛ مدرکی در دست نیست که ادعای مخالفان را در مورد بمباران‌ها تائید کند و یك سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت، وی نمی‌تواند حمله هوایی بوسیله دو بمب افکن و پنج هلی کوپتر را به کرکوك مورد تائید قرار دهد.

مخالفان گفتند: در جریان این حمله، یك هلی کوپتر نیروهای دولتی بوسیله رزمندگان کرد سرنگون شد.

آنان همچنین گفتند: شهر «العماره» واقع در جنوب شاهد یکی از خونین‌ترین جنگ‌ها بین نیروهای دولتی و مردم است.

یك سخنگوی مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق گفت: نیروهای مردمی شبانه به سربازان که در حومه شهر مستقر شده بودند حمله کردند و تلفات سنگینی به آنان وارد ساختند.

این سخنگو هم چنین گفت: حومه بغداد شاهد تظاهرات گسترده‌ای بود و خود بغداد در آماده باش کامل امنیتی به سر می‌برد.

در این حال، یك سخنگوی حزب دمکرات کردستان گفت: تمامی استان دهوك از جمله مرکز

بقیه در صفحه آخر

□ لاهور: گوشه‌ای از تظاهرات علیه رژیم عراق در لاهور که روز دوشنبه برگزار شد. تظاهرکنندگان در شعارهای خود خواستارسرنگونی حکومت صدام حسین شدند.

«اوزال» آمادگی ترکیه را برای میزبانی کنفرانس صلح اعراب و اسرائیل اعلام کرد

شوروی طرح امنیتی تازه‌ای را برای منطقه خلیج فارس پیشنهاد کرد

در صفحه آخر

ایران ادعای عراق را در مورد نقض آتش بس رد کرد

سخنگوی وزارت خارجه:

□ انگیزه دولت عراق از طرح چنین مسایلی، انحراف افکار عمومی از مشکلات ناشی از حرکت مردمی داخل عراق است

□ ایران هیچگونه دخالتی در امور داخلی عراق ندارد و نقض آتش بس توسط ایران و عبور سربازان از مرز کذب محض است

نامه نماینده دائمی ایران در سازمان ملل به پرزدکوئیار در مورد ادعای عراق

* ایران نگرانی عمیق خود را از برخی گزارش‌های دریافتی که حاکی از حمله وحشیانه نیروهای دولتی به مردم بیگناه عراق و همچنین حمله و صدمه زدن به اماکن مقدسه در این کشور است، ابراز داشت

* نماینده ایران در سازمان ملل با ارسال نامه‌ای به دبیر کل اظهارات مبهم برخی از مقامات دولت عراق را که مدعی دخالت ایران در امور داخلی این کشور شده‌اند، کاملا بی‌اساس دانست و آنرا به شدت رد کرد.

در دیدار سفیر ایران با وزیر نفت و منابع طبیعی پاکستان

پاکستان خواستار همکاری گسترده در زمینه‌های نفت و گاز و ایجاد پالایشگاه‌های مشترك با ایران شد

در صفحات ۳ و ۴

سیلاب بیش از ۲ هزار واحد مسکونی را در منطقه سیستان ویران کرد

* بیش از ۱۵ هزار تن از اهالی بخش های سیلزده سیستان، بی خانمان شده اند

* با تلاش جمعیت هلال احمر تاکنون ۲ هزار خانوار آسیب دیده از سیل در مکان‌های امن اسکان یافته اند

در صفحه ۲

دعای رمضان

دعای روز نهم ماه مبارك رمضان

اَللّهُمَّ اجْعَلْ لي فيهِ نَصيباً مِنْ رَحْمَتِكَ الْواسِعَةِ وَاهْدِني فيهِ لِبَراهينِكَ السّاطِعَةِ وَخُذْ بِناصِيَتي اِلى مَرْضاتِكَ الْجامِعَةِ بِمَحَبَّتِكَ يا اَمَلَ الْمُشْتاقينَ

خدایا برای من در این روز از رحمت واسعهٔ خودت بهره‌ای قرار بده و مرا در این روز برای حجتهای خودت که درخشنده است هدایت فرما و مرا بسوی اعمالی که باعث خشنودی تست که جامع هر خوبیست بکش، بحق دوستی خودت ای آرزوی مشتاقان.

سیلاب بیش از ۲ هزار واحد مسکونی را در سیستان ویران کرد

زاهدان - براثر پیشروی سیلاب در بخش هایی از منطقه سیستان بیش از ۲ هزار واحد مسکونی طی روزهای گذشته در این منطقه به طور کامل تخریب شده است و حدود ۱۵ هزار تن بیخانمان شده‌اند.

براساس این گزارش با پیشروی و پخش سیلاب در مناطق وسیعی از بخش «شیب آب» شهرستان زابل تاکنون ۲۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی تخریب شده و ۵۰ هزار رأس دام در محاصره کامل آب قرار گرفته‌اند.

این گزارش حاکیست: با تلاش جمعیت هلال احمر تاکنون ۲ هزار خانوار آسیب دیده در مکانهای امن اسکان یافته و مایحتاج ضروری از جمله مواد غذایی در اختیار آنان قرار گرفته است.

گفتنی است که آب رودخانه «هیرمند» در حال حاضر کاهش یافته است.

خسارات ناشی از سیل در شهرستان سرخس

مشهد - به دنبال بارندگی های اخیر در شهرستان سرخس به ۲۱ واحد مسکونی روستایی و ۷ مسجد تا حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد و ۴۳ واحد نگهداری احشام و انبار علوفه تا ۸۰ درصد تخریب وارد شده و ۳۰۰ رأس دام نیز از بین رفته است لازم به ذکر است که از سوی هلال احمر شهرستان سرخس کمك هایی به سیلزدگان این منطقه شده است.

اعزام يك اكيپ امدادی به منطقه سیلزده زابل

سمنان - بدنبال جاری شدن سیل در منطقه زابل استان سیستان و بلوچستان يك اكيپ امدادی از سوی جمعیت هلال احمر استان سمنان طی روزهای اخیر برای یاری سیل زدگان رهسپار این منطقه شد.

امدادگران این اکیپ به همراه يك دستگاه آمبولانس از شهرهای دامغان و شاهرود عازم این منطقه شده‌اند.

کمك به سیلزدگان سیستان از سوی هلال احمر خراسان

مشهد - دربی جاری شدن سیل اخیر در منطقه سیستان از سوی ستاد امداد هلال احمر استان خراسان دو دستگاه کامیون حامل وسایل امدادی و ۲۷۰ دستگاه چادر انفرادی بهمراه ۴ دستگاه وانت به این منطقه ارسال شد.

همچنین ۲۰ تن از امدادگران هلال احمر خراسان برای یاری رساندن به سیلزدگان سیستان راهی این منطقه شدند.

بارش باران های کم سابقه درفیروزکوه

فیروزکوه - بارش باران در شهرستان فیروزکوه موجب شادمانی کشاورزان و دامداران این منطقه شد.

لازم به ذکر است که دربی کمبود نزولات آسمانی در فصل زمستان شهر فیروزکوه و روستاهای اطراف طی بیست روز گذشته شاهد بارش بارانهای کم سابقه بوده است.

پیش بینی می شود که این بارندگی در تأمین بخشی از آب زراعی موردنیاز کشاورزان و مراتع عشایر منطقه فیروزکوه و استانهای همجوار مؤثر باشد.

بارش برف ورکود کشت بهاره در اردبیل

اردبیل - نخستین برف بهاری طی ۲ روز گذشته شهرستان اردبیل و مناطق کوهستانی دامنه سبلان را سفیدپوش کرد.

براساس این گزارش در حالیکه روزهای آغاز سال نو در اردبیل با بارش باران همراه بود، ریزش برف و جاری شدن سیلابهای تند در دامنه ها کشت بهاره بعضی از محصولات به ویژه سیب زمینی و بذر چغندرقند را تا فرصتی دیگر به تأخیر انداخت.

براساس گزارشی از مغان بارش های به موقع چند روز اخیر سبب پرابی رودخانه ها و چاهها، غنای منابع آبی زیرزمینی و شادمانی کشاورزان به ویژه دیمکاران و عشایر این منطقه شده است.

یاسوج ـ خسارت وارده ناشی از سیل اواخر سال گذشته در شهرستان کهکیلویه بیش از ۳ میلیارد ریال برآورد شده است.

فرماندار شهرستان کهکیلویه در این زمینه به خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت: در جریان سیل اواسط اسفندماه سال گذشته به یکهزار واحد مسکونی در روستاهای این شهرستان بین ۱۰ تا ۱۰۰ درصد خسارت وارد آمده است.

وی افزود: از مجموع خسارت فوق ۷۰۰ میلیون ریال به واحدهای مسکونی ۹۰۰ میلیون ریال به راهها و تأسیسات آبرسانی و شبکه برق رسانی، ۷۵ میلیون ریال به تأسیسات شهرداری دهدشت و بقیه به اراضی کشاورزی، دیوارهای حفاظی و کانالهای آبیاری و احشام روستائیان وارد آمده است.

فرماندار کهکیلویه اضافه کرد: دربی بارش شدید باران و جاری شدن سیل اخیر ارتباط زمینی دهستانهای پشته زیلایی و سرفاریاب در منطقه تنگ پیرزال مسدود و عبور و مرور اهالی این دهستانها که شامل بیش از ۱۵۰ روستا می‌شود، قطع شده است.

وی یادآور شد: براثر طغیان رودخانه «مارون» پل چوبی که برای عبور ومرور ساکنان ۸۰ روستای بخش لنده به دهدشت بر روی این رودخانه نصب شده بود طعمه سیل شد و ارتباط اهالی این بخش نیز قطع شده است.

از سوی دیگر پل ۲۰۰ متری «مارون» که ارتباط بخش لنده به دهدشت را برقرار می کرد در جریان سیل اواسط اسفندماه گذشته به علت طغیان این رودخانه تخریب شد و ارتباط ۸۰ هزار نفر از اهالی بخش لنده با شهر دهدشت همچنان قطع است.

وی مشکل اساسی اهالی مناطق سیلزده این شهرستان را کمبود موادسوختی ذکر کرد و افزود: در حال حاضر به علت تخریب پل لنده حمل موادسوختی به روستاهای سیلزده امکان پذیر نیست و روستائیان این مناطق از نظر درمان با مشکلاتی مواجهند.

فرماندار کهکیلویه اظهار داشت: حمل مواد سوختی به وسیله هلیکوپتر به مناطق روستایی سیلزده به علت اشتعال زایی آن مقدور نیست و در حال حاضر هیچگونه وسیله‌ای برای عبور ومرور اهالی روستاهای سیلزده وجود ندارد.

وی در پایان تنها راه برقراری ارتباط زمینی برای اهالی بخش لنده به شهر دهدشت را بازسازی جاده «جاورده» به لنده ذکر کرد و از مسئولان استان خواست تا برای رفع هرچه سریعتر مشکلات مردم این مناطق برای مرمت و بازسازی این راه تلاش کنند.

۴۰۶ فقره تصادف رانندگی دیروز در تهران روی داد

سرویس حوادث: رانندگان بی احتیاط تهرانی دیروز در سطح شهر موجب وقوع ۴۰۶ فقره تصادفات رانندگی شدند.

به گزارش خبرنگار شهری «اطلاعات» در پی بارندگی چند روز اخیر و لغزنده بودن خیابان‌ها دیروز در سطح شهر تهران ۳۸۹ فقره تصادف خسارتی و ۱۷ فقره تصادف منجر به جرح به وقوع پیوست.

کارشناسان راهنمایی و رانندگی علت این تصادفات را عدم رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی از سوی رانندگان و گل گرفتگی شیشه‌های وسائط نقلیه اعلام کردند

بر اساس همین گزارش در پی تداوم بارندگی به علت عدم ظرفیت نهرها و کانال های آب سطح شهر سرعت برای انتقال سریع آب باران در سطح بسیاری از خیابانهای شهر سیلاب جاری شد به همین علت بر اثر نفوذ آب به داخل موتور وسائط نقلیه، در بعضی از نقاط شهر تعدادی از اتومبیل‌ها از حرکت باز ایستادند و رفت و آمد وسائط نقلیه نیز در سطح مناطقی که سیلاب جاری شده بود، مختل شد.

خبرنگار ما می افزاید: صبح امروز نیز در بزرگراه های آیت‌الله کاشانی، محمدعلی جناح و خیابانهای نواب، دکتر فاطمی به علت جاری شدن سیلاب عبور و مرور خودروهای موتوری به کندی انجام شد.

زیر پل جاده ساوه نیز بر اثر سیلاب تا ساعت ۹ صبح امروز بسته بود که تلاش برای گشودن این زیرگذر ادامه دارد.

بارش باران سیاه در اهواز، دزفول واکثر مناطق لرستان

*نزول باران سیاه طی روزهای اخیر در اهواز و دزفول علاوه برآلودگی محیط زیست، سبب آلوده شدن مزارع خصوصا صیفی جات شده است

*اهواز:

در پی به آتش کشیدن چاههای نفتی کویت و آغشته شدن ذرات نفتی با توده‌های ابر بر فراز شهرهای اهواز و دزفول باردیگر باران سیاه دراین شهرها بارید.

براساس این گزارش نزول باران سیاه طی روزهای اخیر دراین شهرها از حجم گسترده‌تری برخوردار بود بطوریکه علاوه برآلوده شدن محیط زیست درشهر، باعث آلودگی مزارع خصوصا صیفی جات شده است.

همچنین بارش باران سیاه طی روزهای گذشته اکثر نقاط استان لرستان را فراگرفته و موجب جاری شدن سیلابهای سیاهرنگ دراین مناطق گردید. سرپرست محیط زیست استان لرستان درتماسی دراین زمینه گفت: بدنبال ورود جبهه‌ای از هوای آلوده به مناطق غرب کشور منابع آب و خاک درسطح منطقه دستخوش تغییرات شیمیائی شده است.

وی افزود: درصورت بالا رفتن میزان‌آلودگی اثرات نامطلوب برمنابع آب و خاک، مراتع، جنگل‌ها و محیط زیست این مناطق برجای خواهد ماند.

شروع مجدد پروازهای «هما» بین یزد و زاهدان

هواپیمائی جمهوری اسلامی دفتر یزد اعلام کرد: از سیزدهم فروردین ماه جاری برنامه پرواز بین یزد و زاهدان مجدداً آغاز می‌شود. این پرواز هرهفته يك نوبت روزهای سه شنبه انجام خواهد شد.

فیلم آمریکایی «رقص با گرگها» هفت جایزه اسکار دریافت کرد

فیلم وسترن «رقص با گرگ ها» اثر کوین کاستنر شب گذشته به عنوان بهترین فیلم سال انتخاب و جایزه اسکار هالیوود را بخود اختصاص داد.

این فیلم داستان زندگی يك افسر ارتش آمریکا در سالهای ۱۸۶۰ است که از ارتش فرار کرده و به سرخ‌پوست‌ها می‌پیوندد.

کوین کاستنر همچنین جایزه بهترین کارگردان سال را دریافت کرد.

جایزه‌های اسکار بهترین هنرپیشه زن سال به «کتی بیتیس» بازیگر فیلم «اضطرار» و بهترین هنرپیشه مرد سال به هنرپیشه انگلیسی «جرمی ایرونز» تعلق گرفت. فیلم رقص با گرگ ها در مجمع هفت اسکار دریافت کرد.

همچنین فیلم سوئیسی «سفرامید» داستان مسافرت يك زوج فقیر ترك که سعی دارند به سوئیس برسند، شب گذشته جایزه اسکار بهترین فیلم خارجی را بخود اختصاص داد.

جایزه بهترین فیلم کوتاه مستند به «روزهای انتظار» اثر استفن اوکازاکی تعلق گرفت و فیلم «شبح» به دریافت جایزه اسکار بهترین فیلمنامه اصلی نایل آمد. شبح اثر جوئل رابین هم چنین جایزه بهترین هنرپیشه زن نقش دوم را با بازی «ووپی گلدبرگ» بخود اختصاص داد.

اسکارهای بهترین صدابرداری و مونتاژ به فیلم «رقص با گرگ ها» اثر نیل تراویس تعلق گرفت.

نشانی مراکز بین المللی برای مکاتبه به منظور اعلام همدردی با مردم بیگناه عراق اعلام شد

* سرویس سیاسی: آدرس مراکز بین المللی برای مکاتبه به منظور اعلام همدردی با مردم بیگناه عراق و اعتراض به جنایات وحشیانه بعثیون عراقی در قتل و کشتار زنان و کودکان بی‌پناه اعلام شد.

مردم می‌توانند با دو نشانی زیر مکاتبه کنند:

۱ـ سازمان دفاع از قربانیان خشونت، تهران ـ صندوق پستی ۱۰۶۷۶۵

۲ـ دبیرکل سازمان ملل متحد

Mr.javierperezdeCuellar
The Secretary — General of the united Nation u.N.o At NewYork—USA.

سرپرست دانشگاه ایلام تعیین شد

* سرویس اجتماعی: سرپرست دانشگاه ایلام تعیین شد.

بنا به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و آموزش عالی، طی حکمی از سوی دکتر مصطفی معین وزیر فرهنگ و آموزش عالی آقای مهندس فخرالدین دانش معاون امور دفاعی و عمرانی این وزارت با حفظ سمت به عنوان سرپرست دانشگاه ایلام منصوب و مشغول بکار شد.

معاونان دارویی و اداری وزارت بهداشت و درمان تعیین شدند

* سرویس اجتماعی: معاونان امور اداری و مالی و دارویی و غذایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین شدند و معاونین درمان، بهداشت، دانشجویی و پژوهشی در سمت‌های خود ابقاء گردیدند.

بنابراین گزارش، طی احکام جداگانه‌ای از سوی دکتر رضا ملك زاده وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آقایان دکتر احمدعلی نوربالا و دکتر مرتضی آذرنوش به ترتیب به سمت معاون اداری و مالی و دارویی و غذایی منصوب شدند.

به گزارش روابط عمومی این وزارتخانه همچنین آقایان دکتر علی نوبخت حقیقی، دکتر بیژن صدری‌زاده، دکتر مسعود کنزی و دکتر محمدرضازالی معاونین درمان، بهداشت، دانشجویی و امور پژوهشی این وزارتخانه در پست‌های قبلی خود ابقاء شدند.

انتصاب در وزارت صنایع

طی حکمی از سوی مهندس نعمت‌زاده وزیر صنایع، مهندس محمدرضا فیاض به سمت معاون اداری و مالی وزارت صنایع منصوب شد.

رئیس جمهور مالی توسط نظامیان بازداشت شد

باماکو (۵ فروردین ۷۰): گروهی از مردم باماکو اندکی پس از آغاز اعتصاب عمومی و لغو مقررات منع رفت و آمد در شهرهای مالی انگشتان خود را به نشانه پیروزی بلند کرده‌اند.

* باماکو ـ خبرگزاری فرانسه: از يك منبع آگاه کسب اطلاع شد، ژنرال «موسی تراثوره»، رئیس جمهوری مالی از سوی نظامیان این کشور بازداشت شده است.

رئیس کانون وکلای دادگستری مالی بامداد امروز به خبرگزاری فرانسه گفت: نظامیان پس از بازداشت رئیس جمهوری، بر اوضاع مسلط شده‌اند. وی افزود: این خبر را از منابع نظامی به دست آورده و از جزئیات حوادث اظهار بی اطلاعی کرد.

شایعات تائید نشده حاکی است که رئیس جمهوری مالی شب گذشته هنگامی که می‌خواست کشور را ترك کند، از سوی چتربازان دستگیر شده است.

شایعه دستگیری تراثوره نیمه شب گذشته در باماکو انتشار یافت و ساکنان پایتخت با فریادهای شادی از برکناری وی استقبال کردند و دسته‌هایی از جوانان به غارت مغازه‌ها و ادارات دولتی دست زدند.

سحرگاه امروز هنوز از اطراف زندان مرکزی مالی صدای تیراندازی به گوش می‌رسید و این در حالی است که سی تن از زندانیان سیاسی، عصر دیروز از این زندان آزاد شده‌اند.

به گزارش فرستاده خبرگزاری فرانسه، ظاهراً ژنرال تراثوره در سازمان امنیت مالی نگهداری می‌شود. واحدهای نظامی در اطراف ساختمان سازمان امنیت مالی به نگهبانی گمارده شده‌اند و واحدهای تانك در اطراف ساختمان رادیو، تلویزیون مستقر شده‌اند.

ژنرال تراثوره که در سال ۱۹۶۸ دولت غیر نظامی مالی را سرنگون کرد، در جریان ناآرامی‌های اخیر تاکید می‌کرد که از مقام ریاست جمهوری کناره گیری نخواهد کرد.

روز دوشنبه باماکو و شهرهای مهم دیگر مالی شاهد اعتصاب عمومی بود و اعتصاب مدارس که از چند روز پیش آغاز شده نیز ادامه داشت و در تمام روز صدای تیراندازی و انفجار گلوله‌ها از مرکز شهر به گوش می‌رسید.

شورش مالی که از چهار روز پیش آغاز شده و دست کم به قیمت از دست رفتن جان ۱۵۰ نفر تمام شده، نتیجه تباهی اوضاع اقتصادی سیاسی و اجتماعی کشور است که از مدتها پیش گریبانگیر این کشور ساحلی شده است.

از سوی منابع مجاهدین اعلام شد:

پیروزی مجاهدان افغان در جریان حمله گسترده به شهر «خوست»

* پیشاور ـ خبرگزاری فرانسه:

منابع نزدیك به مقاومت افغانستان روز گذشته اعلام کردند: مجاهدان افغان دو هواپیمای باری را ساقط کرده و در حمله ۱۱ روزه خود به شهر خوست، که بیش از ۱۰۰ کشته از میان مجاهدان بر جای گذاشته، پیروز شده‌اند.

این منابع افزودند: چریکها هم اکنون در نزدیکی فرودگاه خوست هستند و آنرا زیر شلیك راکت‌های خود گرفته‌اند.

نعیم مجروح، مدیر مرکز اطلاعات افغانستان در پیشاور گفت: اغلب این ۱۰۰ تن بر اثر انفجارمین کشته شده‌اند.

همین منبع تأیید کرد: چند تن از افسران نیروهای کابل به «جلال الدین حقانی»، فرمانده اصلی چریکها پیوسته‌اند.

این در حالی است که نجیب الله رئیس جمهوری افغانستان دیروز در رادیو کابل که صدای آن در اسلام‌آباد شنیده می‌شد، تأیید کرد که نیروهای دولتی افغانستان، حمله گسترده به شهر خوست در شرق این کشور را دفع کرده‌اند.

رئیس جمهوری افغانستان طی نطقی خطاب به نظامیان و غیر نظامیان این شهر اعلام کرد: نیروهای مهاجم در تمام جبهه‌ها عقب‌نشینی کرده‌اند.

از سوی دیگر، «سید رسول»، رئیس سابق اداره رادیو حکومت موقت مجاهدین افغان در اثر انفجار يك بسته حاوی بمب در ایالت لوگر به شهادت رسید.

هنوز روشن نیست که چه کسانی و با چه انگیزه‌ای این بسته حاوی بمب را ارسال کرده‌اند.

سید رسول، ۹ ماه پیش از سمت خود استعفا کرده و برای شرکت مستقیم در عملیات جهادی، به بخش گلنگار از استان لوگر رفته بود.

وی پیشتر در بخش فرهنگی جمعیت اسلامی افغانستان به کار اشتغال داشته و نشریه «مجاهد» و «راه اسلام» ارگان جمعیت اسلامی افغانستان را سرپرستی می کرد.

از سوی وزیر کشور این کشور اعلام شد:

انتخابات پارلمانی الجزایر درموعد مقرر برگزار می شود

*وزیر کشور الجزایر، گروههای اسلامی الجزایر را تهدید به استفاده اززور کرد

*الجزیره ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

وزیر کشور الجزایر، روز یکشنبه، اعلام کرد: انتخابات پارلمانی آینده درموعد مقرر برگزار می‌شود، و رئیس جمهوری تاریخ دقیق آنرا اعلام خواهد کرد.

«محمد الصالح محمدی»، وزیر کشور الجزایر، روز یکشنبه در يك مصاحبه مطبوعاتی ضمن اعلام مطلب فوق، افزود: زمان اعلام تاریخ دقیق انتخابات آینده فرا رسیده است.

قرار است این انتخابات درماه ژوئیه آینده (تیرماه) برگزار شود. وزیر کشور الجزایر، درباره تغییر قانون انتخابات گفت: این قانون درحال حاضر درپارلمان مورد بررسی قرار می گیرد واحزاب سیاسی نظر خود را دراین زمینه اعلام می کنند.

از سوی دیگر وزیر کشور الجزایر، گروههای اسلامی درالجزایر را تهدید به استفاده از زور درصورت انجام اقدامات خشونت آمیز کرد.

«محمد الصالح محمدی»، وزیر کشور الجزایر این اظهارات را به دنبال حمله يك گروه هزارنفری درروز پنجشنبه گذشته به يك تالار آواز در الجزیره که دراثرآن هشت نفر از جمله يك پلیس زخمی شدند، ایراد کرد و گفت: برای اولین بار از قدرت وزور استفاده خواهیم کرد.

درهمین حال روزنامه عربی زبان «السالم»، چاپ الجزیره، دیروز نوشت: «عباس مدنی»، رهبر جبهه نجات اسلامی الجزائر، ماه آینده به اتهام افترازدن محاکمه خواهد شد.

به گزارش رویتر، مدنی درماه جاری طی يك مصاحبه تلویزیونی صلیب سرخ را متهم کرد که کیسه‌های خونی را که قرار بود به عراق ارسال شود، به الجزایریهای فرانسوی الاصل فروخته است. از سوی دیگر، صلیب سرخ این اتهام را رد کرد واعلام داشت: این سازمان برای مجروحین عراقی خون جمع آوری نکرده است.

فرماندهی عملیات مرکزی نیروهای آمریکا در بحرین مستقر می شود

واشنگتن ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

يك روزنامه چاپ آمریکا نوشت: پنتاگون و دولت بحرین در زمینه تاسیس يك پایگاه نظامی دائمی و استقرار فرماندهی عملیات مرکزی نیروهای آمریکا در بحرین، به يك موافقت کلی نزدیك شده‌اند.

«نیویورك تایمز» دیروز (دوشنبه) نوشت: انتقال مقر فرماندهی عملیات مرکزی نیروهای آمریکا از محل فعلی خود در ایالت فلوریدا به منطقه خلیج فارس، هدفی است که پنتاگون سال ها بدنبال آن بوده، ولی با مخالفت رهبران کشورهای حوزه خلیج فارس که ترجیح می دادند نیروهای آمریکا را دور از منطقه نگه دارند، مواجه می شده است.

همچنین فرماندهی عالی ناتو دیروز گفت: جنگ خلیج فارس نیاز به حضور دائمی نیروی دریایی ناتو در مدیترانه را مورد تأیید قرار داده است.

به گزارش خبرگزاری رویتر، ژنرال «جان گالوین» گفت: فکر می کنم لازم است يك نیروی دریائی دائمی ناتو در مدیترانه منطقه‌ای که بیش از پیش اهمیت یافته، وجود داشته باشد.

درگیری مرزی میان نیروهای هند و پاکستان در منطقه کشمیر

* تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

يك مقام بلندپایه نظامی هند اعلام کرد: نیروهای این کشور دیروز به گروهی از سربازان پاکستانی که قصد داشتند به منطقه‌ای در شمال کشمیر نفوذ کنند، تلفات سنگینی وارد کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از جامو، مقام یاد شده که خواست نامش فاش نشود، افزود که طی این حادثه چند تن از نیروهای هندی مجروح شدند.

پس از سومین جنگ هند و پاکستان در سال ۱۹۷۱ بر سر کشمیر، میان دو کشور در این منطقه، يك خط حایل برقرار شده است.

* دستگیری ۶۰۰ تن از مبارزین کشمیری

در همین حال به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از دهلی نو، حداقل ۶۰۰ تن از مبارزین کشمیری طی روز یکشنبه در مناطق مختلف ایالت آشوب زده جامو و کشمیر توسط نیروهای امنیتی دستگیر شدند.

به گزارش این خبرگزاری، مبارزین دستگیر شده از اعضای نیروی جانباز کشمیر، حزب المجاهدین و مجمع جوانان کشمیری می باشند.

در پی قتل دهها تن از حامیان کنگرهٔ ملی آفریقا پدید آمد

بحران جدید میان دولت آفریقای جنوبی و کنگره ملی آفریقا

قتل ۱۲ تن از حامیان کنگره ملی آفریقا طی روز یکشنبه، در يك شهرك سیاهپوست نشین در ۲۰ کیلومتری شرق ژوهانسبورگ، که به دست پلیس صورت گرفت، موجب پدید آمدن بحرانی جدید میان دولت آفریقای جنوبی و این جنبش ملی گرا شده است.

کنگره، روز گذشته هشدار داد: این کشتار روند مذاکرات را به خطر می اندازد.

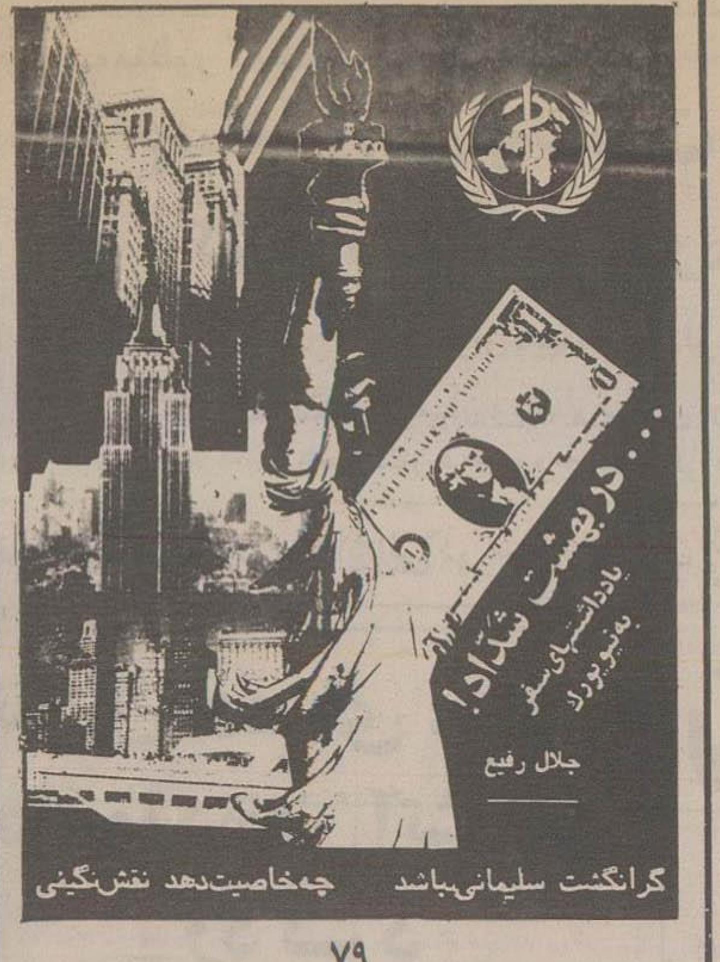
دو تن از رهبران کنگره ملی آفریقا در يك کنفرانس مطبوعاتی در ژوهانسبورگ اظهارات پلیس را که اعلام می کند در حالت دفاعی اقدام به تیراندازی کرده، قاطعانه رد و مأموران پلیس را متهم کردند که بدون دلیل به سوی ۲۰۰ سکنه شهرك آتش گشوده‌اند.

در جریان این حادثه که خشونت آمیزترین درگیری میان نیروهای امنیتی و هواداران کنگره ملی آفریقا از زمان مرگ ۱۱ تظاهر کننده به دست پلیس در روز ۴ سپتامبر گذشته بود، ۱۳ تن جان خود را از دست دادند.

از سویی درگیری‌های روز یکشنبه در شهرك سیاهپوست نشین «دیویتان»، یکی از شدیدترین زد و خوردهای بین پلیس و طرفداران کنگرهٔ ملی آفریقا در طی چندین ماه اخیر بود.

از سوی دیگر در نبردهایی که در شهرك های سیاهپوست نشین ژوهانسبورگ روی داد، دست کم ۴۳ نفر کشته و ده‌ها نفر مجروح شدند.

در طی چند هفتهٔ گذشته، زد و خوردهای فزایندهٔ گروهی و سایر ناآرامی‌ها در آفریقای جنوبی، ده‌ها قربانی بر جای گذاشته است.

۷۹

... همراه با دوست عزیز ـ خوشرو ـ همچنان سرگرم سیر و سیاحتیم. در گوشه‌ای از کتابخانه نیویورك، عده‌ای نشسته‌اند و دوره‌های این یا آن روزنامه را مطالعه می کنند، اما روزنامه‌ای در کار نیست! دوره‌های روزنامه‌ی نیویورك تایمز را می بینم که به شکل فیلم گردآوری شده است. غالبا می‌دانیم که امروز در کتابخانه‌ها و مراکز اسناد و آرشیو، هم از کاربردهای کامپیوتری به طور گسترده‌ای استفاده می کنند و هم از میکروفیلم و شیوه‌ی تبدیل و تکثیر منابع مطالعاتیِ حجیم و قطور.

... دانشجویی را می بینم که دوره‌های سابق روزنامه نیویورك تایمز را بررسی می کند. جعبه فیلم را از قفسه برمی‌دارد و در داخل دستگاه مخصوص می گذارد. حالا با اشاره دکمه‌ای، تصویر روزنامه را بر روی صفحه‌ی تلویزیونی مقابل خود ملاحظه می کند.

ـ نگاه کن. به جای اینکه دوره‌ی یکساله‌ی روزنامه را در ده دوازده مجموعه‌ی مجلدِ عریض و طویل روی میز بگذارد و با انگشت دست و آب دهانِ مخلوط با گرد و غبارها و باکتری‌های جاخوش کرده بر صفحات کاغذ، روزنامه را ورق بزند، دکمه‌ای را می فشارد و تصویر صفحات «نیویورك تایمز» پنج سال قبل را یکی پس از دیگری بر روی صفحه تلویزیونیِ روبرو می بیند.

ـ اینهم نوعی ورق زدنِ صفحات روزنامه است! تصویرها با سرعت عبور می کنند، درست همانگونه که کسی بخواهد يك حلقه فیلم سینمایی را با سرعت بسیار بر روی دستگاه آپارات بچرخاند و بر روی پرده نمایش از نظر بگذراند.

ـ وقتی مثلاً به صفحه پنجم از شماره بیستم در سال نهم رسیدی، با اشاره دکمه دیگری، تصویر را متوقف می کنی. حالا نگاه کن. این دانشجو دنبال صفحات خاصی می گردد، تصویر صفحه مورد نظرش را که می‌بیند، آنرا ثابت نگه می‌دارد و می‌خواند.

ـ روزنامه‌ی چند ماه را می‌توانی به این ترتیب در فاصله‌ی دقایقی چند، ورق بزنی. بی آنکه نسخه‌های کاغذیِ روزنامه در دست تو باشد.

ـ نگاه کن. حالا می خواهد از خبر یا مقاله‌ی مندرج در صفحه‌ی مورد نظرش کپی بگیرد. دکمه «پرینت» را می‌فشارد. از کنار دستگاه، يك صفحه‌ی کاغذ که کپیِ درخواست شده از صفحهٔ روزنامه است بیرون می‌آید و در اختیار پژوهشگر قرار می گیرد.

***

... با «خوشرو» به سراغ دستگاههای کامپیوتری دیگری می‌رویم. این بار در مورد زندگی و آثار امام خمینی رضوان الله علیه، سئوال می کنیم. لیستی از کتابهای تألیف شده، بر روی صفحه کامپیوتری، ظاهر می‌شود. کتابهایی است که نویسندگان کشورهای غربی و عربی نوشته‌اند. «خوشرو» با دستگاه سرگرم کار می‌شود، اطلاعات می گیرد و اطلاعات می‌دهد.

ـ برخی از تألیفات امام را می‌خواهیم.

ـ «ولایت فقیه یا حکومت اسلامی»، «کشف‌الاسرار»، «مجموعه‌ای از سخن‌ها و پیامها» و بالاخره... «رساله توضیح‌المسائل»!

ـ کتاب توضیح‌المسائل را به انگلیسی ترجمه کرده‌اند!

ـ باید خلاصه‌ای از محتوای کتاب را بخواهیم.

... حالا نوشته‌ی مُلخّصی بر صفحه ظاهر شده است. در این تصویر، توضیحات مکتوبی دیده می‌شود. کتاب توضیح‌المسائل، يك کتاب فقهی و اعتقادی است که برنامه‌ی شبانه‌روزیِ زندگی برای يك فردِ مسلمانِ شیعه را تحت عنوان احکام به او می‌آموزد و شامل موضوعات و مباحثی است از قبیل .....

... به «خوشرو» می گویم، هرچند بالاخره چنین ترجمه‌هایی برای اهل تحقیق مورد نیاز است، اما رساله توضیح‌المسائل برایِ مخاطبین خاصی تنظیم و تدوین شده است. مخاطبینی که قبلاً سلسله‌ای از عقاید را در باب لزوم تبعیت و تقلیدِ فقهی از مجتهد جامع الشرایط و جایزالتقلید با خصوصیاتی که گفته شده است قبول کرده‌اند و آنگاه داوطلبانه خواسته‌اند بدانند که در زمینه‌ی مسائل و مناسك خاص عبادی و معاملاتی و غیر آن چه ضوابطی را باید مراعات کنند. پس اولاً ابتدا این فرض، مسلّم گرفته شده که مخاطبِ کتاب مذکور، فرد یا جمع مسلمانی است که به مسائل و مناسك خاصی معتقد است، ثانیا اصطلاحاتی که در این کتاب بکار رفته اصطلاحات خاص و مبتنی بر فرهنگ و طرز بیان خاص است، ثالثاً در مورد هر مسئله به ذکر مطالب ضروری بطور موجز اکتفا شده و از هر نوع توضیح و تذکر دیگری که مخاطب نیازی به آن نداشته یا به لحاظ مسلمان بودنش طبیعتاً از آن مطلع بوده حتی‌المقدور خودداری شده است.

ـ و حالا خدا می‌داند که مترجم با آن مسائل و اصطلاحات و خلاصه گویی‌ها چه کرده است!

ـ فرض کن يك دانشجوی آمریکایی یا اروپایی به این کتابخانه آمده و می‌خواهد در مورد اسلام و تشیع و انقلاب اسلامی ایران تحقیق کند. به او می گویند خلاصه و ماحصل اسلام در همین رساله آمده است، معتبر هم هست، بدون واسطه و مستقیم هم هست، چون به وسیله‌ی عالی‌ترین و شناخته شده‌ترین و عالم‌ترین شخصیت دینی و سیاسی ایران نوشته شده است.

ـ [illegible] مسائل مربوط به تیمم و غسل‌های مختلف و همچنین احکام مربوط به استحاضه و دماء ثلاثه و نظائر آنها را می‌خواند، آنهم در قالب ترجمه‌ی انگلیسی که خدا می‌داند چه تغییرات و تحریفاتی ولو غیر عمدی در اصل مسئله ایجاد کرده است!

ـ یکی از همین مطالعه کنندگان، ترجمه‌ی مسئله‌ای را در مورد «وطی» مطالعه کرده بود. درمتنِ آن سئوال و جواب، این توضیحِ واضحات که اصل چنین عملی از نظر اسلام منفور و حرام و مستوجب مجازات است و نباید انجام گیرد، وجود نداشت. فقط برخی احکامِ مربوط به غسل و نظائر آن ذکر شده بود. او از این مسئله چنین فهمیده بود که اصلِ عمل در مذهب اسلام بلااشکال بوده بلکه نسبت به آن نوعی توصیه و ترغیب هم صورت گرفته است!... همینطور مسائل مربوط به طهارت و نجاست و چگونگی اثبات آن از طرق فلان و بهمان و... که بیان فرضیات و احتمالاتِ [illegible] است نه توصیه و ترغیب و امثال آن.

.... در نخستین سالهای پیروزی انقلاب، از طریق وسائل ارتباط جمعی غرب خبری منتشر شد که سازمان سیا بخش هایی از رساله توضیح‌المسائل را به عنوان اندیشه‌ها و افکار رهبر انقلاب اسلامی ترجمه کرده و به صورت کتاب انتشار داده بود. همینطور، «شجاع‌الدین شفا»ی معروف، منتخباتی دلخواه از کتب روایی مانند «اصول کافی» و «بحارالانوار» و... را منتشر کرده بود. در عربستان نیز وهابیون سعودی مجموعه‌هایی فراهم کرده بودند و در اختیار دانشجویان قرار می دادند. آنان در این مجموعه‌ها روایات و فتاوی و مطالبی را از کتب فقه و حدیث و تفسیر و تاریخ شیعه گردآوری کرده بودند، به صورتی که نتیجه‌ی مطالعه آن ترسیم تصویر ناهنجاری از این مذهب در اذهان مطالعه کنندگان باشد.

.... ادامه دارد

ایران ادعای عراق‌را درمورد نقض آتش بس ردکرد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران ادعاهای مربوط به عبور سربازان ایرانی از خطوط آتش بس بین ایران و عراق را تکذیب کرد و گفت: «انگیزه دولت عراق از طرح چنین مسائلی انحراف افکار عمومی از مشکلات ناشی از حرکت مردمی داخل عراق است.»

قبلا در این مورد خبرگزاری آسوشیتدپرس به نقل از منابع عراقی خبری مخابره کرده بود که در آن ادعا شده بود ایران آتش بس بین دو کشور را نقض کرده و سربازان ایرانی از خطوط آتش بس گذشته‌اند.

مرتضی سرمدی سخنگوی وزارت امورخارجه جمهوری اسلامی ایران با نادرست خواندن این ادعاها، دوشنبه شب به خبرگزاری جمهوری اسلامی اظهار داشت: همانطور که قبلا اعلام شد، ایران هیچگونه دخالتی در امور داخلی عراق ندارد و اظهاراتی مبنی بر نقض آتش بس و عبور سربازان ایرانی از مرز کذب محض است.

سخنگوی وزارت امور خارجه تاکید کرد. «ایران بطور کامل به مقررات مربوط به آتش بس پای بند بوده و با توجه به شرایط خاص داخل عراق و احتمال سوء استفاده عوامل مشکوك با هوشیاری کامل تحولات مناطق هم مرز با ایران را تعقیب می کند.»

نامه نماینده ایران در سازمان ملل به دبیر کل

سازمان ملل ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

نماینده دائم ایران در سازمان ملل اظهارات مبهم برخی از مقامات دولت عراق را که مدعی دخالت ایران در امور داخلی این کشور شده‌اند، کاملا بی اساس دانست و آنرا به شدت رد کرد.

دکتر کمال خرازی با ارسال نامه‌ای برای دبیرکل سازمان ملل تصریح کرد: دولت جمهوری اسلامی ایران در بالاترین سطح اعلام کرده است که براساس قانون اساسی خود مایل به دخالت در امور داخلی عراق نیست و هرگونه اتهامی در این زمینه را قاطعانه رد می کند.

در این نامه آمده است: دولت جمهوری اسلامی ایران با اعلام بی طرفی در جنگ فاجعه آمیز خلیج فارس و اتخاذ یك سیاست فعال همه تدابیر لازم را برای قطع خونریزی‌های مردم بی گناه و تخریب عراق و منطقه بکار گرفت و در زمینه کمك به قربانیان جنگ با هماهنگی کمیته تحریم شورای امنیت در چندین نوبت اقدام به ارسال دارو و موادغذایی به عراق کرده است.

خرازی در این نامه نوشته است: دولت جمهوری اسلامی ایران براساس موازین و اصول حاکم بر سیاست خارجی خود همانگونه که قاطعانه علیه بمباران مناطق مسکونی در عراق و کشتار مردم بی گناه توسط نیروهای متحدین ایستاد، نگرانی عمیق خود را از برخی از گزارشات دریافتی که حاکی از حمله وحشیانه نیروهای دولتی به مردم بی گناه عراق و همچنین حمله و صدمه زدن به اماکن مقدسه در این کشور است، ابراز می دارد.

اعتراض ایران به اقدامات غیرقانونی هوایی و دریایی امریکا در خلیج فارس و دریای عمان

سازمان ملل ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: نماینده دائم ایران در سازمان ملل، اعتراض دولت جمهوری اسلامی ایران نسبت به اقدامات غیرقانونی دریائی و هوائی امریکا در خلیج فارس و دریای عمان علیه هواپیماهای شناسائی خود را، به اطلاع دبیرکل رساند.

دکتر کمال خرازی نسخه‌ای از نامه اعتراضیه دولت ایران که از طریق دفتر حفاظت منافع ایران در سفارت الجزایر در واشنگتن تسلیم وزارت امور خارجه امریکا شده به دبیرکل سازمان ملل ارسال داشته است.

در این نامه که به عنوان سند شورای امنیت انتشار یافت، آمده است: شناورها و هواپیماهای جنگی امریکا در دریای عمان و خلیج فارس، از تاریخ ۱۷ تا ۳۱ مرداد ماه سال ۶۹ در یازده مورد اقدام به نقض قوانین بین‌المللی کرده و با رهگیری و اعلام خطر به هواپیماهای شناسائی ایران مانع از انجام ماموریت شناسائی عادی آنها شده‌اند.

در خاتمه این نامه تصریح شده است: دولت جمهوری اسلامی ایران ضمن اعتراض به چنین اقدامات غیرقانونی دولت امریکا، خواستار توضیح در مورد این موارد خلاف قانونی است.

طرح پیام آوران بهداشت بزودی در روستاهای سراسر کشور اجرا می شود

شیراز: «به منظور کمك به بهبود وضعیت بهداشت و درمان در روستاها بزودی طرح پیام آوران بهداشت در کشور اجرا خواهد شد.»

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، این مطلب را دکتر ملك زاده وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شهرستان ارسنجان فارس اعلام کرد و گفت: وزارت بهداشت در حال حاضر مشغول بررسی طرح پیام آوران بهداشت با ستاد فرماندهی کل قوا می‌باشد.

براساس این طرح سربازان دیپلمه پس از طی یك دوره فشرده در زمینه بهداشت، درمان وبیماریهای اولیه در روستاها به هموطنان محروم خدمت خواهند کرد.

بیش از ۱۰۸ هزار هکتار زمین در اصفهان در اختیار متقاضیان قرار گرفت

اصفهان ـ «۱۰۸ هزار و ۶۷ هکتار زمین تاکنون از سوی هیأت واگذاری زمین استان اصفهان به واجدین شرایط واگذار شده است».

دبیر هیأت واگذاری زمین استان اصفهان طی گفتگوئی با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ضمن اعلام مطلب فوق افزود: از این میزان ۳۴ هزار و ۲۹۵ هکتار به ۹۹۳ تعاونی مشاع وبقیه در اجرای ماده ۳۱ و ۳۲ آئین نامه اجرائی هیأت برای ایجاد واحدهای دامداری، دامپروری، صنعتی، خدماتی، مسکونی و تولیدی و عمرانی واگذار شده است.

وی اضافه کرد: همچنین در اجرای قانون اراضی کشت موقت مصوبه مجلس شورای اسلامی تاکنون اسناد ۳ هزار و ۹۶۱ هکتار اراضی آبی و دیم به یك هزار و ۲۰ نفر کشاورز تحویل شده و وضعیت ۱۵ هزار و ۶۶۹ هکتار زمین برای اجرای قانون اراضی کشت موقت در سطح استان مورد بررسی قرار گرفته است.

خرید و فروش سهام در بورس تهران (۷۰/۱/۵)

۴۴۳۱/۵ سهم به ارزش ۲۶۶۵۲۰۲۲ ریال

نام شرکت (سهامی عام)	تعداد سهام معامله شده	قیمت هرسهم (ریال)	تغییرات قیمت (ریال)
ایرانیت	۱۱۷	۱۰۰۰۲	—
صنعتی آما	۲۴۶	۸۵۰۰	—
سهنتا	۱۵/۵	۴۵۲۰	—
صنعتی پارس مینو	۶۷۵	۱۰۰۰۰	—
کشت و صنعت چین چین	۱۲۵۰	۶۷۵۰	—
چیت سازی بهشهر	۷۰۰	۳۰۵۰	—
شیشه و گاز	۱۰۰	۴۳۰۵	—
کمپرسورسازی ایران	۱۰۰۰	۱۸۵۰	—
سرمایه گذاری البرز	۲۰۰	۱۳۵۰۰	—
پالایش روغن تهران	۱۲۸	۷۹۵۱	—

ملاقات کاردار بحرین با وزیر امور خارجه

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

کاردار بحرین در تهران در پایان ماموریت خود با آقای ولایتی وزیر امورخارجه کشورمان دیدار کرد.

«یعقوب یوسف عبدالله» کاردار بحرین در تهران در این دیدار پیام وزیر امورخارجه بحرین را مبنی بر قدردانی از حسن رفتار وهمکاری مسئولان ایران با کاردار این کشور را تسلیم دکترولایتی کرد. کاردار بحرین همچنین دوران ماموریت خویش را درتهران بااهمیت توصیف کرد و از ارتقای سطح روابط دو کشور ابراز خوشنودی نمود.

آقای ولایتی نیز با تشکر از پیام همتای بحرینی خویش با تاکید به روند رو به گسترش روابط دو کشور متقابلا از ارتقای سطح روابط فیمابین ابراز خرسندی کرد.

نشریه «ماهیگیران» منتشر شد

سرویس اقتصادی: ازسوی معاونت صید و امور صیادان شیلات، نشریه آموزشی ـ ترویجی «ماهیگیران» منتشر شد.

این نشریه که برای صیادان کشور انتشار یافته، صرفا نگاهی دارد به مسائل مربوط به صید و صیادی.

در مطلب «سرآغاز» این شماره نشریه «ماهیگیران» آمده است؛ آگاه ساختن صیادان و تعاونی‌های صیادی از برنامه‌ها و سیاست‌های شیلات در رابطه با مسائل صید و صیادی، بررسی مشکلات، نارسائی‌ها و نیازهای صیادان و تعاونی‌های صیادی و انتقال آنها به مسئولین مربوطه، آگاه ساختن صیادان از اخبار و اطلاعات مربوط به صید و صیادی و ایجاد یك وسیله ارتباطی و خبری مختص صیادان، انتقال تجربیات تعاونی‌ها و صیادان نمونه به دیگر تعاونی‌ها و صیادان کشور، آشنا ساختن تعاونی‌ها و صیادان کشور با یکدیگر و همچنین با تعاونی‌ها و صیادان دیگر کشورها، معرفی هرچه بهتر حرفه صیادی به عنوان یك شغل تولیدی و درآمدزا و ترویج حرفه صیادی دربین مردم ساحل نشین بویژه قشر جوان و افزایش اطلاعات کلی صیادان در رابطه با روش‌های نوین صید و اصلاح روش‌های موجود ماهیگیری، نگهداری و عمل‌آوری صید، سرویس و نگهداری شناورهای صیادی و موتورهای دریایی ازجمله اهدافی هستند که این نشریه دنبال می کند.

درشماره بهمن و اسفند نشریه «ماهیگیران» ازجمله مطالبی پیرامون گزارشی از صید میگو در استان هرمزگان، ناخدا اسحاق صیاد پیر خطه جنوب، اخبار صید و صیادی، تاریخچه فعالیت صیادی در خلیج فارس، معرفی جزوات آموزشی ترویجی، آشنایی با طرز کار موتور، صیادان و دوره‌های آموزشی ترویجی و صید و تعاونی‌های پره درج شده است.

اختصاص یك میلیارد ریال اعتبار برای ایجاد ۷ تعاونی تولیدی در استان سمنان

سمنان ـ یك میلیارد ریال اعتبار بانکی برای ایجاد ۷ تعاونی تولیدی در استان سمنان اختصاص یافت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی این تصمیم در آخرین جلسه شورای عالی مرکز گسترش استان سمنان اتخاذ شد.

براساس این گزارش این تعاونی‌ها در بخشهای تولید مصالح ساختمانی، آبگرمکن، قفسه فلزی، پیچ و مهره، لوازم الکتریکی و خانگی و نیز تولید مواد پروتئینی فعالیت خواهند داشت.

در این جلسه همچنین برای توسعه و تکمیل دو تعاونی دیگر در شهرهای سمنان و شاهرود نیز ۷۵ میلیون ریال اعتبار اختصاص یافت.

یادآور می‌شود که طی سال گذشته از سوی مرکز گسترش تعاونیهای تولیدی و عمرانی استان سمنان بیش از ۲۰۰ تعاونی تولیدی در این استان تشکیل شده است که ۷۵ تعاونی فوق در بخش کشاورزی، ۷۴ تعاونی در امور صنعت و معدن ۴۶ تعاونی در زمینه مرغداری و ۶ تعاونی نیز در دامداری فعالیت دارند.

وزیر امور خارجه سوئیس به تهران می آید

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

«رنه فلبر» وزیر امور خارجه سوئیس از سیزدهم تا پانزدهم فروردین ماه از ایران دیدار خواهد کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه سخنگوی امور خارجه سوئیس اعلام کرد: این دیدار در چارچوب «بررسی اوضاع پس از بحران خلیج فارس» صورت می گیرد و «فلبر» از ایران عازم ترکیه خواهد شد.

وزیر امور خارجه سوئیس در ایران با آقایان: علی اکبر ولایتی وزیر امور خارجه و محسن نوربخش وزیر امور اقتصاد و دارائی ایران گفتگو خواهد کرد.

وی در ترکیه با رئیس جمهوری و وزیر امور خارجه آن کشور ملاقات خواهد کرد.

انتصاب امام جمعه سبزوار

قم ـ طی حکمی از سوی دبیرخانه مرکزی ائمه جمعه سراسر کشور حجت الاسلام حاج شیخ غلامحسین ابراهیم به سمت امام جمعه سبزوار منصوب شد.

فرانسه بیشترین تولید کننده برق هسته‌ای در سال ۱۹۹۰

بن ـ واحد مرکزی خبر: در سال ۱۹۹۰، یك سوم هر کیلووات ساعت برق تولید شده در کشورهای عضو بازار مشترك، توسط انرژی هسته‌ای بوده است.

به گزارش واحد مرکزی خبر از بن به نقل از خبرگزاری آلمان، میزان برق تولید شده از این طریق ۵۹۱ کیلووات ساعت بوده که نسبت به سال ۱۹۸۹ نشان دهنده افزایش است. با وجود دستگاه‌های پیشرفته تولید برق در سال گذشته، ۵۹۰ میلیون تن دی اکسید کربن، ۷۵۰ هزار تن دی اکسید گوگرد و ۳۷۵ هزار تن دی اکسید ازت به هوا فرستاده شده است.

براساس این گزارش فرانسه باز هم به عنوان تولید کننده بیشترین برق هسته‌ای در سال ۱۹۹۰ در حدود ۷۵ درصد برق خود را از انرژی اتمی تامین کرد.

استفاده افراد غیرنظامی از لباس و آرم‌های نظامی پیگرد قانونی دارد

سرویس خبری: روابط عمومی سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ضمن انتشار اطلاعیه‌ای در زمینه عدم استفاده افراد غیرنظامی از لباس و آرمهای نظامی، اعلام کرد:

از آنجا که استفاده افراد غیرنظامی از لباس و آرم‌های نظامی و ارتشی، نقض صریح قانون است، افراد خاطی تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت. لذا به اطلاع عموم می‌رسد در صورت مشاهده این افراد، توسط مامورین دژبان جلب و برابر قانون دادرسی و کیفر ارتش از دو تا پنج سال به حبس درجه ۲ محکوم خواهند شد.

هیأت علمی طلاب حجازی مقیم قم باصدور اطلاعیه ای هتك حرمت اماکن مقدسه عراق را محکوم کرد

قم ـ هیأت علمی طلاب حجازی مقیم حوزه علمیه قم باصدور اطلاعیه‌ای اقدامات رژیم عراق درهتك حرمت نسبت به اماکن مقدسه و بازداشت آیت الله العظمی خویی را محکوم کرد.

دراین اطلاعیه اظهار امیدواری شده است که قیام رهایی بخش مردم عراق به نقطه‌ای برسد که بساط حکام جنایتکار بغداد برای همیشه برچیده شود.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی دربخشی از این اطلاعیه با بیان مظالم رژیم عراق نسبت به مردم این کشور آمده است: هتك حرمت نسبت به اماکن مذهبی و قبور ائمه (ع) واهانت به علماء به ویژه آیت الله العظمی خویی جزیی از ماهیت ضداسلامی رژیم صدام است که درطول حیات ننگین این حاکمیت بارها اجراء شده است و مسلماً قیام روبه گسترش مردم عراق وحمایت همه جانبه مسلمانان جهان می‌تواند به عمر ننگین رژیم بعثی پایان دهد.

همچنین به گزارش واحد مرکزی خبراز جهرم به منظور محکوم کردن هتك حرمت اماکن مقدسه درعراق وکشتار مردم بپاخاسته این کشور، پریروز (یکشنبه) مراسمی از سوی معاودین و پناهندگان عراقی مقیم شهرستان جهرم برگزار شد.

دراین مراسم که باحضور فرماندار وجمعی دیگر از مسئولان منطقه برگزار شد، حاضران ضمن محکوم کردن جنایات رژیم بعثی عراق و هتك حرمت بارگاههای مقدس ائمه معصومین از شهدای انقلاب مردمی عراق تجلیل به عمل آوردند.

لازم به ذکر است که دراین زمینه اطلاعیه‌هایی از سوی نماینده ولی فقیه دراستان فارس وامام جمعه شیراز، نماینده ولی فقیه درسپاه پاسداران فارس، سازمان تبلیغات اسلامی این استان وستاد امور آزادگان شیراز صادرشد. دراین اطلاعیه‌ها اهانت به اماکن مقدسه و عتبات عالیات توسط رژیم بعث عراق به شدت محکوم شده است.

دوکلمه حرف حساب

عناصر اربعه!

می گویم: برادر شاغلام! چه عرض می کردیم؟

می گوید: داشتید عناصر اربعه‌ای را که از لوازم گل آقایی است، برمی شمردید!

ـ که چطور بشود؟

ـ که زبانم لال! اگر حضرتعالی یك طوری شدی و ما بی گل آقا شدیم، چم و خم کارتان مکتوم نمانده، نام مبارکتان از صفحهٔ این روزگار غدّار ناپایدار کجمدار، محو نگردیده، نسل گل آقایی، منقرض نشده، سنت «حرف حساب» منسوخ نگشته، راهتان بی رهرو نماند!

می گویم: از آن «عناصر اربعه» چیزی هم گفته بودیم؟

می گوید: بلی! فرمودید: عینك، عصا، قلم... آنگاه ـ بی ادبی می شود ـ انگار که تشریف برده باشید به عالم هپروت، زمام کلام از کف با کفایت‌تان در رفت! همینجور مات و مبهوت، نگاه‌مان کردی... ما نیز به تأسّی از جنابعالی، حیران و متحیر، نگاهتان نمودیم! قربان آن بیان ساروج بنیان شما بشوم، چهارمی را نفرمودی، این دل بی صاحب مانده مان آب شد!

ـ جوهر! غلامك من! جوهر!

می گوید: صحیح!!

می گویم: صحیح به جمال شما! امّا امسال ما آن گل آقای پارسال نیستیم. طبع مان به سمت و سوی طول و تفصیل میل کرده است. این را عرض کردیم تا اگر از فردا، یك سازمانی را دراز کردیم و در باب آن، داد سخن دادیم، حوصلهٔ خوانندگان سر نرود. زیرا که از شاخهٔ ایجاز مخلّ! بر شاخسار اطناب مملّ! خواهیم پرید. هرچه باداباد!

«گل آقا»

اخبار اقتصادی

قیمت کالاهای مصرفی در شوروی افزایش می یابد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

بنا به دستور میخائیل گورباچف رئیس جمهوری شوروی افزایش قیمت کالاهای مصرفی از دوم آوریل ـ سیزدهم فروردین، در این کشور به اجرا در خواهد آمد.

به گزارش خبرگزاری آلمان از مسکو، «والنتین پاولوف» نخست‌وزیر شوروی در یك مصاحبه تلویزیونی ضمن اعلام این مطلب افزود: افزایش قیمت کالاها مهمترین مرحله انتقال به اقتصاد مبتنی بر بازار است.

بر پایه این گزارش، از دوم آوریل ۹۱ بطور کلی سه نوع قیمت گذاری کالا در شوروی وجود خواهد داشت که عبارتند از قیمت‌های تثبیت شده توسط دولت، قیمت‌هایی که سقف آن از طریق مذاکره و تبادل نظر تعیین خواهد شد و قیمت‌های بازار آزاد. ضمناً درآمدهای اضافی که شهروندان شوروی از طریق افزایش حقوق و دستمزدها کسب خواهند کرد، پرداخت‌های اضافی آنها را از بابت افزایش بهای کالاهای مصرفی جبران خواهد کرد.

طبق گزارش روزنامه‌های چاپ مسکو، با اجرای مصوبه اخیر در مورد افزایش بهای کالاهای مصرفی، قیمت هر کیلو گرم گوشت از ۲ روبل در حال حاضر به ۷ روبل در دوم آوریل، بهای هر لیتر شیر از ۳۶ کوپك به ۵۰ کوپك، شکر از ۹۴ کوپك به ۲ روبل، هر قرص نان از ۲۰ به ۶۰ کوپك و کره از ۳/۶ به ۸/۸ روبل افزایش خواهد یافت.

بهای کلیه مواد غذایی اساسی تثبیت خواهد شد. ضمناً بهای برخی از کالاها از قبیل دارو، برق، گاز، زغال سنگ، بنزین، قهوه و مایحتاج اطفال ثابت می‌ماند.

جامعه اروپا به کشورهای آمریکای مرکزی کمك مالی می کند

بن ـ واحد مرکزی خبر: در پی اجلاس وزرای خارجه کشورهای آمریکای مرکزی و جامعه اروپا در ماناگوا پایتخت نیکاراگوا، این جامعه قول داد از کشورهای آمریکای مرکزی حمایت مالی کند.

به گزارش واحد مرکزی خبر از بن، جامعه اروپا موافقت کرد گروهی را برای بررسی امکان اعطای تعرفه‌های ترجیحی برای صادرات سنتی کشورهای آمریکای مرکزی از قبیل قهوه و موز به بازارهای اروپا به آن منطقه اعزام کند. جامعه اروپا همچنین کمك مالی برای طرحهائی در پنج کشور آمریکای مرکزی تخصیص خواهد داد.

جامعه اروپا همچنین وعده داده است چهل میلیون دلار به نیکاراگوا و هندوراس برای توسعه اقتصادشان و بهبود وضع اشتغال کمك کند.

صادرات اتومبیل کره جنوبی افزایش یافت

توکیو ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: کره جنوبی موفق شد که در دو ماهه اول سال ۱۹۹۱ میلادی ۱۶۰۰ دستگاه خودرو صادر کند که این رقم ۹/۳ درصد افزونتر از رقم مشابه در سال قبل است.

براساس نوشته روزنامه وال استریت ژورنال آسیایی، در ماه‌های ژانویه و فوریه نیز ۱۵۵ هزار و ۱۰۰ دستگاه اتومبیل در داخل کره جنوبی به فروش رسید که این تعداد نیز ۱۵/۳ درصد نسبت به تعداد مشابه در سال ۱۹۹۰ افزایش یافته است.

«هوندای» کره جنوبی در ماه فوریه همچنان بیشترین میزان فروش را کسب کرد. این کمپانی در این ماه موفق به صدور ۲۱ هزار و ۱۰ دستگاه خودرو به خارج شده در حالی که ۳۸ هزار و ۶۰ دستگاه نیز در بازار داخلی به فروش رسانده است.

نرخ رشد تولید ناخالص ملی ژاپن کاهش یافت

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: ارزش تولید ناخالص ملی ژاپن درسه ماهه چهارم سال گذشته نسبت به مدت مشابه سال ۱۹۸۹ به میزان ۱ـ۲ درصد افزایش یافت و این نظر را که رشد اقتصادی ژاپن احتمالا بطئی خواهد شد، تقویت کرد.

به گزارش یونایتدپرس از توکیو، آژانس برنامه ریزی اقتصادی ژاپن ضمن اعلام این مطلب افزود: رشد اقتصادی ژاپن درسه ماهه اکتبر تا دسامبر ۱۹۹۰ به ۰/۵ درصد رسید. درحالیکه این رشد درسه ماهه سوم سال گذشته (ژوئیه تاسپتامبر ۹۰) یك درصد بود.

آژانس برنامه ریزی ژاپن، علت کاهش نرخ رشد اقتصادی ژاپن را وجود نرخ‌های بالای بهره درژاپن اعلام کرده است. بانك مرکزی ژاپن از اواسط سال ۱۹۸۹ به منظور مقابله باتورم، نرخهای بهره را افزایش داده است.

اقتصاددانان براین عقیده‌اند که کاهش نرخ رشد اقتصادی ژاپن، بانك مرکزی این کشور را مجبور خواهد کرد که نرخهای بهره را مجددا کاهش دهد. زیرا که تورم تهدید بزرگی برای اقتصاد ژاپن محسوب نمی‌شود.

آژانس برنامه ریزی ژاپن برکاهش تقاضای داخلی درژاپن به عنوان یکی از عوامل مهم کاهش نرخ رشد اقتصادی این کشور تاکید کرد وافزود: درسه ماهه چهارم سال ۹۰ مصرف بخش خصوصی ۰/۳ درصد و سرمایه گذاری بخش خصوصی درساختمان ۱/۶ درصد کاهش یافته و سبب شده است که کل تقاضای داخلی در ژاپن ۰/۱ درصد تقلیل یابد. درهمین حال هزینه‌های سرمایه‌ای بخش خصوصی تنها ۳/۱ درصد و صادرات به میزان ۰/۶ درصد در مدت مذکور افزایش داشته است.

آلمان در سال ۹۰ بزرگترین صادر کننده جهان شناخته شد

بن ـ واحد مرکزی خبر: آلمان در سال ۱۹۹۰ مجدداً عنوان بزرگترین صادر کننده جهان را به خود اختصاص داد.

به گزارش واحد مرکزی خبر از بن، براساس اطلاعات منتشره از سوی اداره آمار فدرال، آلمان متحد با صدور ۴۲۱ میلیارد دلار کالا در سال ۱۹۹۰، از آمریکا پیشی گرفت و عنوان بزرگترین صادر کننده جهان را که در سال ۱۹۸۹ از دست داده بود، مجدداً بدست آورد.

صادرات آمریکا در سال ۱۹۹۰ معادل ۳۹۴ میلیارد دلار بود و کل صادرات بخش غربی آلمان نیز به تنهائی با ۳۹۸ میلیارد دلار از صادرات آمریکا بیشتر بود. اولین بار آلمان در سال ۱۹۸۶ بیشترین کالا را به کشورهای جهان صادر کرد. در سال ۱۹۹۰ کل صادرات ژاپن ۲۸۵ میلیارد دلار بود که ژاپن را در رتبه سوم جهان قرار داد.

با کاهش تولیدات صنعتی برای پنجمین ماه متوالی رکود اقتصادی امریکا همچنان ادامه دارد

بن ـ واحد مرکزی خبر: کاهش تولید در تمامی بخش‌های صنعتی آمریکا موجب کاهش تولید صنعتی کل آمریکا برای پنجمین ماه متوالی در فوریه شد.

به گزارش واحد مرکزی خبر از بن، ادامه کاهش تولیدات صنعتی آمریکا طی چند ماه متوالی نشانه دیگری از ادامه رکود اقتصادی این کشور است.

براساس گزارش بانك مرکزی آمریکا، شاخص تولیدات صنعتی این کشور بدنبال کاهش ۵ درصد در ژانویه و ۱/۱ درصد در دسامبر ۱۹۸۹، در ماه فوریه ۸ درصد کاهش یافت. کاهش شاخص تولیدات صنعتی در فوریه، تولیدات صنعتی را به پائین ترین سطح خود از ژوئن ۱۹۸۸ تاکنون رساند.

شاخص تولیدات صنعتی در سپتامبر گذشته قبل از ورود اقتصاد آمریکا به دوره رکود به بالاترین حد خود رسیده است.

یادداشت اقتصادی

صادرات غیرنفتی (۱۰)

صندوق ضمانت صادرات

دکتر محمدمهدی بهکیش

شروع به صدور کالا بدون پشتیبانی دولتها هیچگاه امکانپذیر نبوده است. دولتها ابزار مختلفی برای حمایت از فعالیتهای صادراتی در اختیار دارند که در میان آنان نقش مؤسسات اعتبار صادراتی (Export Credit Agencies) بسیار شناخته شده است.

از زمانی که براساس برنامه پنجساله اجازه دریافت اعتبار از منابع خارجی پیدا شد، نقش ضمانت مؤسسات اعتبار صادراتی خارجی از قبیل هرمس (در آلمان)، ساچه (در ایتالیا)، کوفاس (در فرانسه)، و ECDG در انگلیس آشکارتر گردید. بدین معنی که اگر یك پروژه صنعتی در ایران بخواهد ماشین آلات خود را با استفاده از اعتبار چند ساله یك بانك آلمانی تامین کند، آن بانك تا موافقت مؤسسه اعتبار صادراتی کشور خود (یعنی هرمس در مثال ما) را به دست نیاورد حاضر به دادن اعتبار نخواهد بود و به همین دلیل از اولین اقدامات بانك مرکزی کشور ما فعال کردن این مؤسسات در زمینه صادرات به ایران بعد از چند سال وقفه بوده است.

مؤسسات اعتبار صادرات معمولاً وظایف متعددی به عهده دارند. هم اعتبارات را بیمه می کنند و هم مانند بانکهای صادرات عمل می نمایند. این مؤسسات به وسیله دولت به وجود می آیند و آنچه را برای صادرات لازم است و بخش خصوصی (یعنی بانکها و شرکتهای بیمه خصوصی) قادر به انجام آن نیستند به عهده می گیرند تا امر صادرات را امکانپذیر سازند، مثلاً خطرات غیرمترقبه مثل جنگ را پوشش بیمه می دهند، خطرات سیاسی را به عهده می گیرند و حتی وجود اعتبار ارزان برای اجرای طرحهایی را که به صادرات آن کشور کمك می دهد تضمین می کنند:

قدیمیترین این مؤسسات ECGD* در انگلیس است که در سال ۱۹۱۹ بوجود آمد. تا سال ۱۹۳۰ اعتبارات کوتاه مدت را زیرپوشش می گرفت و از این تاریخ به بعد اعتبارات میان مدت را هم پوشش داد. ECGD از دهه ۱۹۶۰ تأمین مالی اعتبارات را هم به فعالیتهای خود اضافه کرد و بانکهای انگلستان در مقابل تضمین این مؤسسه به صادر کنندگان اعتبار صادراتی می دهند. هم اکنون بیش از یك سوم صادرات انگلستان که شاید بیشتر صادرات به کشورهای در حال توسعه را دربر می گیرد، پوشش ECGD را دارند.

دولتها این مؤسسات را برای کمك به رشد صادرات خود به وجود آورده اند و در همین جهت اعتبارات صادراتی کمپانیهای صادر کننده کشورشان را بیمه می کنند و یا اعتبارات مناسب در اختیارشان می گذارند.

در کشور ما در دوران قبل از انقلاب مؤسسه ای مشابه تحت عنوان صندوق ضمانت صادرات به وجود آمد که در اوایل انقلاب در مرکز توسعه صادرات ایران ادغام و عملاً غیرفعال شد. در برداشتهای نخستین سالهای انقلاب، این نوع تخمین مطرح نبود زیرا در آن دوران به صادرات توجهی نداشتیم یا حداقل به صادرات صنعتی توجهی نبود.

مقررات صندوق ضمانت صادرات که در سال ۱۳۵۲ به وجود آمد، وجوه زیر را تحت پوشش می گرفت:

- کلیه خطرات ناشی از عدم اقدام به پرداخت بهای کالا از طرف خریدار کالای صادراتی
- کلیه خطرات ناشی از ایجاد مقررات محدود کننده در کشورمان
- وقوع جنگ یا حالت جنگ
- تیره شدن روابط با کشور وارد کننده کالای ایرانی که مانع دریافت مطالبات صادر کننده در سررسید گردد
- سلب مالکیت از خریدار

ملاحظه می شود که پوششهای فوق عموماً از نوع پوششهایی است که صادر کنندگان غربی برای صدور به کشورهای در حال توسعه طلب می کنند تا در امر صادرات به این کشورها با مشکل مواجه نشوند. از جمله مشکلات این قانون را می توان به ترتیب زیر عنوان کرد:

قانون پوشش در قبال مصادره اموال را به وجود می آورد در حالی که صادر کننده ایرانی نگران مصادره شدن اموال خریدار خارجی نیست، چون صادرات ما عموماً به کشورهای غربی است که در آنجا این مشکل وجود ندارد. از آن مهمتر آن که ما فعلاً بنا نیست که به صدور ماشین آلات دست بزنیم که بازپرداخت بلند مدت داشته باشد.

و یا صادر کننده ایرانی از وقوع جنگ و... در کشورهای غربی نگران نیست، بلکه:

- صادر کننده در مقابل تغییرات داخل مملکت خودمان پوشش می خواهد
- صادر کننده ایرانی نیاز به اعتبارات ارزان با شرایط ساده دارد
- صادر کننده ایرانی ضمانت نامه برای بکارگیری قراردادهای بای بك و صدور خدمات و شرکت در مناقصه های بین المللی را می خواهد
- و بالاخره صادر کننده ایرانی پوششهای بیمه ای بیش از آنچه نظام بیمه ای کشور پوشش می دهد نیاز دارد.

آنچه امروزه بدان نیاز داریم قانونی است که عموماً موارد زیر را تحت پوشش بگیرد:

- خطراتی که متوجه تولید کننده ایرانی است
- خطراتی که متوجه بانك مرکزی جمهوری اسلامی از نظر تأمین ارز (اعتبار اسنادی مدت دار صادر شده) است
- خطراتی که متوجه خریدار کالای ساخته شده است

سازمانی که باید در این باره اقدام کند نظامهای بانکی و بیمه ای کشورند که چند سال است پیشنهادهای پراکنده ای را در دست بررسی دارند ولی هنوز به نتیجه قطعی نرسیده اند. شاید مشکل در این باشد که نظامهای بانکی و بیمه ای نتوانسته اند وظایف روشنی برای این صندوق تعریف کنند، و دولت و یا مجلس را متقاعد سازند که ضرورت این صندوق چیست. تصور نویسنده آن است که در شرایط موجود، که ضرورت صادرات غیرنفتی مسجل شده است، توجیه تأسیس صندوق، کار مشکلی نیست. باید طرح جدید تهیه و پیشنهاد شود که اصول آن چیزی جز آنچه در بالا آمد نمی تواند باشد.

صندوق ضمانت صادرات به معنای ایجاد پوشش تأمین برای صادر کننده ای است که برای فروش کالا وارد یك بازار بین المللی پرمخاطره ای می شود که مسلماً ریسکهای بیشمار دارد و طبیعی است که صادر کننده نمی تواند خطرات آن را به تنهایی تحمل نماید. ایجاد یك پوشش تضمینی، خطر پذیری صادر کننده را کاهش می دهد و در نتیجه اقدام به صادرات امکانپذیرتر می گردد. کشورهای غربی که سالها در صادرات تجربه دارند نیز بدون پوشش فوق نمی توانند اقدام به صدور کنند. ما نیز اگر بخواهیم صادرات غیرنفتی به صورت جدی حرکت کند راهی جز فعال کردن سریع صندوق ضمانت صادرات نداریم.

* Export Credit Guarantee Department

گزارش اقتصادی سال ۱۳۶۸

به گزارش روابط عمومی سازمان برنامه و بودجه کتاب «گزارش اقتصادی سال ۱۳۶۸ که توسط دفتر اقتصاد کلان این سازمان تهیه و تدوین گردیده است منتشر شد.

گزارش اقتصادی سال ۱۳۶۸ تلاشی است به منظور بررسی شاخصهای اجتماعی ـ اقتصادی کشور در اولین سال اجرای برنامه و با در نظر گرفتن این امر که تصویب برنامه اول توسعه اقتصادی ـ اجتماعی بعنوان سرآغازی در تحولات اساسی کشور محسوب می شود، اهمیت این تلاش بیشتر نمایان می گردد.

بررسی وضعیت اقتصادی ـ اجتماعی کشور در سال ۱۳۶۸ نشان می دهد: ارزش تولیدات صنعتی که در دوره ۶۷ـ۱۳۶۳ روندی نزولی داشت و به طور متوسط سالانه ۱۰ درصد کاهش یافته بود، از سال ۱۳۶۸ تغییر جهت داده بطوریکه شاخص ارزش تولیدات صنایع سنگین در این سال نسبت به سال ۱۳۶۷، افزایشی معادل ۹/۷ درصد داشته است که در قالب آن، افزایش مربوط به صنایع تحت پوشش سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران بالغ بر ۱۲ درصد گزارش شده است.

همچنین با کاهش کسری بودجه دولت از رشد فزاینده نقدینگی بخش خصوصی جلوگیری شده، بنحویکه رشد نقدینگی از ۲۴/۲ درصد در سال ۱۳۶۷ به ۱۹/۵ در صد در سال ۱۳۶۸ تقلیل یافته است. با این وجود رشد مزبور نسبت به رشد پیش بینی شده در برنامه یعنی ۱۰/۸ درصد، افزایش بسیار زیادی را نشان می دهد و....

گزارش اقتصادی سال ۱۳۶۸ شامل سه بخش است: در بخش اول ضمن مروری براوضاع اقتصادی جهان وضعیت بازار جهانی نفت به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است و در بخش دوم، تصویر کلان اقتصادی کشور در سال ۱۳۶۹ ارائه شده است. در این تصویر تحولات عمده اقتصادی در زمینه های جمعیت و نیروی انسانی، تولید و سرمایه گذاری، وضع مالی دولت، وضعیت پول و اعتباری، بازرگانی داخلی و خارجی و سیر قیمتها و تورم بررسی شده و در هر مورد با شاخصهای مشابه سال ۱۳۶۷ و شاخصهای مندرج در برنامه اول توسعه مقایسه گردیده است. بخش سوم گزارش مزبور نیز اختصاص به عملکرد بخشهای اقتصادی دارد که در این بخش، عملکرد ۲۴ بخش اقتصادی ـ اجتماعی از جمله بخش های آب، صنایع برق، مسکن، حمل و نقل و..... در سال ۱۳۶۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

در دیدار سفیر ایران باوزیر نفت و منابع طبیعی پاکستان

پاکستان خواستار همکاریهای گسترده در زمینه نفت و گاز و ایجاد پالایشگاه های مشترك با ایران شد

اسلام آباد ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

در دیدار پیش از ظهر دیروز (دوشنبه) آقای جواد منصوری سفیر جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد با «نثار علی خان» وزیر نفت و منابع طبیعی پاکستان بر ضرورت استمرار و گسترش همکاری های دوجانبه در زمینه های مختلف تاکید شد.

وزیر نفت پاکستان در این دیدار با تشکر از پاسخ های مثبت جمهوری اسلامی ایران در خصوص تامین نفت خام موردنیاز پاکستان در جریان بحران و جنگ خلیج فارس گفت: تاکنون موردی پیش نیامده است که از ایران درخواست همکاری وکمك کنیم، اما پاسخی منفی دریافت نمائیم.

وی از وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران برای دیدار از پاکستان و انعقاد قرارداد همکاری های بلندمدت در زمینه های مختلف مرتبط با نفت و گاز و صنایع وابسته به آن بویژه ایجاد پالایشگاه های مشترك دعوت بعمل آورد.

سفیر جمهوری اسلامی ایران نیز ضرورت همکاری های دو کشور درزمینه های تحقیقاتی و آموزشی را مورد تاکید قرارداد و آمادگی کشورمان را جهت ارائه کمك های مناسب و مساعدت های لازم به پاکستان در زمینه های آموزشی و تحقیقاتی بخش صنعت نفت اعلام داشت.

پاکستان روزانه ۲۰ هزار بشکه نفت ازجمهوری اسلامی ایران وارد می کند وجمهوری اسلامی ایران برای افزایش این رقم به ۵۰ هزار بشکه در روز طی جنگ خلیج فارس اعلام آمادگی کرده بود.

به نوشته نشریه اتاق تجارت استانبول، در سال گذشته

يك سوم صادرات تركيه را پوشاك و آهن و فولاد تشكيل مى دهد

استانبول ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: بیش از یك سوم کل صادرات ۱۲/۹ میلیارد دلاری ترکیه طی سال گذشته میلادی به بخش پوشاك آماده و محصولات آهن و فولاد اختصاص یافت. بنوشته نشریه اتاق تجارت استانبول طی سال گذشته ۳ میلیارد و ۲۶۹ میلیون و ۳۳۱ هزار دلار پوشاك آماده چرمی و پارچه ای از ترکیه به کشورهای مختلف جهان واز جمله کشورهای اروپای غربی، آمریکا و شوروی صادر شد.

درهمین مدت صادرات محصولات آهن و فولاد ترکیه نیز با ۱۲/۶ درصد افزایش نسبت به سال ۱۹۸۹ به یك میلیارد و ۶۰۹ میلیون و ۲۳۱ هزار دلار رسید وبعداز پوشاك بزرگترین رقم صادراتی این کشور را به خود اختصاص داد.

درلیست اعلام شده از سوی انستیتو آمار ترکیه، میزان صادرات فرآورده های نساجی و پوشاکی ترکیه که از طریق تجارت مرزی وهمراه مسافر به کشورهای همسایه و بخصوص کشورهای بلوك شرق صادر می شود، قید نشده است.

افزايش توليد خودرو در كارخانجات سايپا

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

تولیدات کارخانجات خودروسازی سایپا در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۶۸ بیش از ۲/۵ برابر افزایش داشت.

مدیرعامل شرکت سایپا در دیداری که دیروز (دوشنبه) آقای نژاد حسینیان وزیر صنایع سنگین از این کارخانه داشت ضمن اعلام این مطلب گفت مجموع تولید سایپا در سال ۶۹ بالغ بر شانزده هزارو ۵۰۰ دستگاه خودرو بوده که از این تعداد ۹۷۰۰ دستگاه خودروی رنو ۵ و ۶۸۰۰ دستگاه وانت نیسان بوده است.

به گزارش روابط عمومی وزارت صنایع سنگین در دیدار امروز نژادحسینیان از کارخانجات سایپا واحدهای پرس سنگین و سبك ـ شاسی سازی ـ رنگ کاری و مونتاژ مورد بازدید قرار گرفت و وزیر صنایع سنگین از نزدیك با نحوه تولید رنو ۵ و وانت نیسان آشنا شد. وی همچنین پیشرفت طرح تولید رنو را مورد بازدید و بررسی قرار داد.

جدول کامل کوپن کالاهای اساسی

کوپنهای اعلام شده شهری

نوع کالا	شماره کوپن	مهلت اعتبار
روغن (میزان سهمیه ۴۵۰ گرم برای هرنفر)	۱۶۸	۲۹فروردین ۷۰
	۱۶۵	۱۱فروردین ۷۰
	۱۷۱	۱۴اردیبهشت ۷۰
	۱۰۱	تا اطلاع ثانوی
	۱۳۶	تا اطلاع ثانوی
روغن دوبله	۱۷۶	۵خرداد ۷۰
قندوشکر (میزان سهمیه ۱۲۰۰ گرم برای هرنفر)	۱۶۴	۲۶فروردین ۷۰
	۱۷۷	۳۰اردیبهشت ۷۰
	۱۲۶	تا اطلاع ثانوی
صابون (میزان سهمیه ۹۰ گرم برای هرنفر)	۱۱۱	تا اطلاع ثانوی
پودر (میزان سهمیه ۴۸۰ گرم برای هرنفر)	۱۶۳	۱۵فروردین ۷۰
	۱۷۰	۲۶فروردین ۷۰
	۱۳۱	تا اطلاع ثانوی
گوشت (میزان سهمیه ۷۰۰ گرم برای هرنفر)	۳۳۹	۳۰فروردین ۷۰
	۳۳۷	۷فروردین ۷۰
	۳۳۰	۲۵اردیبهشت ۷۰
مرغ (میزان سهمیه ۷۰۰ گرم برای هرنفر)	۱۸۷	۸خرداد ۷۰
	۱۱۶	تا اطلاع ثانوی
تخم مرغ (میزان سهمیه ۷۰۰ گرم برای هرنفر)	۱۸۹	۸اردیبهشت ۷۰
	۱۰۶	تا اطلاع ثانوی
پنیر (میزان سهمیه ۲۵۰ گرم برای هرنفر)	۱۸۵	۳۱فروردین ۷۰
	۱۸۸	۴اردیبهشت ۷۰
کره (میزان سهمیه ۱۵۰ گرم برای هرنفر)	۴۵۱	۳۱فروردین ۷۰
برنج (میزان سهمیه ۳کیلو گرم برای هرنفر)	۱۹۴	۲۴اردیبهشت ۷۰
	۹۱	تا اطلاع ثانوی

کوپنهای اعلام شده روستائی

نوع کالا	شماره کوپن	مهلت اعتبار
روغن	۶۷	۱۲شهریور ۷۰
	۶۸	۲۹اردیبهشت ۷۰
	۷۱	۳۰تیر ۷۰
	۶۲	۲۹فروردین ۷۰
	۶۵	۲۷خرداد ۷۰
قندوشکر	۸۳	۷شهریور ۷۰
	۶۴	۱۱تیر ۷۰
	۷۷	۱۵مرداد ۷۰
	۶۶	۴خرداد ۷۰
	۸۲	۱۵اردیبهشت ۷۰
	۶۹	۲۵فروردین ۷۰
	۷۵	۲۰شهریور ۷۰
صابون	۷۶	۱۴شهریور ۷۰
	۵۸	۱۸فروردین ۷۰
	۷۲	۳خرداد ۷۰
پودر	۷۰	۱۱تیر ۷۰
	۵۲	۲اردیبهشت ۷۰
	۶۳	۱۵اردیبهشت ۷۰
برنج	۹۶	۱۸خرداد ۷۰
	۲۸۴	تا اطلاع ثانوی

کوپنهای اعلام شده عشایری

نوع کالا	شماره کوپن	مهلت اعتبار
روغن	۶۸	۲۹اردیبهشت ۷۰
	۶۷	۱۲شهریور ۷۰
	۶۵	۲۷خرداد ۷۰
	۷۱	۳۰تیر ۷۰
صابون	۷۲	۳خرداد ۷۰
	۷۶	۱۴شهریور ۷۰
پودر	۵۲	۲اردیبهشت ۷۰
	۶۳	۱۵اردیبهشت ۷۰
	۷۰	۱۱تیر ۷۰
قندوشکر	۳۸	۱۴فروردین ۷۰
	۴۱	۴تیر ۷۰

ورود وزیر نیرو به ایتالیا

رم ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

مهندس بیژن نامدار زنگنه وزیر نیرو بعدازظهر دیروز (دوشنبه) در رأس هیاتی از برزیل وارد «رم» پایتخت ایتالیا شد.

وزیر نیرو در جریان این سفر که سه روز به طول خواهد انجامید، با وزیر صنایع و دیگر مقامات اقتصادی ایتالیا پیرامون روابط دو کشور گفتگو خواهد کرد.

وی در جریان مذاکرات خود با مقامات ایتالیائی همچنین پیرامون طرح سد کارون ـ موسوم به «کارون ـ ۳» تبادل نظر خواهد کرد.

يك دانش آموز ايرانى جايزه ويژه هيأت داوران مسابقات بين المللى نقاشى كودكان در تركيه را تصاحب كرد

آنکارا ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

یك دانش آموز هنرمند ایرانی برنده جایزه ویژه هیأت داوران پنجمین مسابقات بین المللی نقاشی کودکان در ترکیه شد.

«بهارك برادران» دانش آموز هنرمند ایرانی در پنجمین مسابقات بین المللی نقاشی کودکان در گروه سنی ۵ تا ۸ ساله که از سوی وزارت فرهنگ ترکیه در آنکارا برگزار شد، جایزه ویژه هیأت داوران را به خود اختصاص داد.

بنابراین گزارش، در این مسابقات که با شرکت بیش از ۵ هزار دانش آموز از ۲۹ کشور جهان از جمله جمهوری اسلامی ایران در سه گروه سنی برگزار شد، کودکان هنرمند کشورهای: لهستان، ترکیه و شیلی در گروه سنی ۵ تا ۸ ساله به ترتیب مقام های اول تا سوم را کسب کردند.

شایان ذکر است: آثار برگزیده هنرمندان خردسال شرکت کننده در این مسابقات از پنجم ماه آوریل (۱۶ فروردین ماه) در گالری هنرهای زیبای وزارت فرهنگ ترکیه در آنکارا به مدت یکماه به نمایش گذاشته خواهد شد.

قابل توجه آزادگان عزیز
عکس فوق متعلق به برادر احمدعلی کندری فرزند محمدحسین که در مورخه ۶۱/۱/۴ در منطقه عملیاتی دشت عباس مفقودالاثر گردیده از آزادگان یا رزمندگان عزیز تقاضا میشود چنانچه خبر یا اطلاعی دارند با آدرس کرج ـ جاده حسن آباد شهرك شهدا (نگهبانی) یا تلفن ۲۷۸۹۹ اطلاع دهند.

راننده عزیز:
آیامی دانید سرعت بیش ازحدمقرر استقبال از مرگ است

چهل سال پیش درهمین روز

تمام مطالب از اطلاعات ۶ فروردین ۱۳۳۰ مطابق با ۱۸ جمادی الثانی ۱۳۷۰ و ۲۷ مارس ۱۹۵۱ نقل شده است.

سوءقصد به نخست وزیر ایران

تهران ـ آسوشیتدپرس ـ یك منبع پلیسی اظهار داشت که امروز ۹ تن از افراد عضو جمعیت فدائیان اسلام به اتهام شرکت در توطئه سوءقصد برای قتل آقای حسین علاء نخست وزیر ایران، بازداشت شده اند.

نامبردگان قصد داشتند دیروز ظهر هنگامی که آقای علاء از کاخ نخست وزیری خارج می شد، وی را ترور نمایند. دیروز بامداد شخصی، اداره شهربانی را از جریان چنین توطئه ای علیه نخست وزیر مطلع ساخت. تاکنون مقامات رسمی از تائید این خبر خودداری کرده اند.

اعلام حکومت نظامی در خوزستان

بطوری که از مقامات دولتی کسب اطلاع شده است در روزهای سوم و چهارم فروردین در بعضی از مناطق خوزستان وضع بخصوصی بوجود آمده و از طرف بعضی از کارگران و کارمندان اعتراضاتی نسبت به ندادن بعضی امتیازات صورت گرفته است. طبق اظهار همین مقامات چون در بین دانش آموزان آموزشگاه و کارگران اعلامیه هایی هم توزیع شده بود که متعاقب آن در یکی دو چاه، کارگران آن چاهها دست از کار کشیدند، لذا با صلاحدید مقامات مسئول، هیئت وزیران تصویب نمود که از روز پنجم فروردین ماه برای جلوگیری از خرابکاری و استقرار نظم، در هفت شهر از شهرهای خوزستان حکومت نظامی اعلام گردد.

شهرهای مزبور عبارتست از آبادان، مسجدسلیمان، آقاجاری، هفتگل، لثالی، بندر معشور و گچساران.

امور مربوط به فرمانداری نظامی در این نقاط با لشکر ده خوزستان و نیروی دریایی جنوب است.

برای رسیدگی به تقاضای کارگران نیز از طرف آقای نخست وزیر به وزارت کار و استانداری خوزستان دستورات لازم داده شده است. بطوری که مقامات مسئول اظهار می دارند فعلا اوضاع در خوزستان عادی است و اخباری که خبرنگاران خارجی در مورد تقویت نیروهای انتظامی در خوزستان و اعزام نیرو از تهران انتشار داده اند، صحت ندارد.

هجوم خبرنگاران خارجی به تهران

اکنون تهران یك بار دیگر برای خبرنگاران خارجی و مطبوعات بیگانه به صورت یك منطقه «گرم» درآمده است.

ظرف چند روز اخیر چندین خبرنگار از لندن وپاریس و نیویورك به تهران آمده و پیرامون اوضاع عمومی ایران به مطالعه پرداخته اند.

«ریچارد دبل» خبرنگار مجله تایم، «ادموند مولد» خبرنگار مجله نیوزورلد، «پیگده» خبرنگار ژورنال دوژنو، «هاود» خبرنگار آسوشیتدپرس و «لاکی دیلو» خبرنگار ورلدنیوز آژانسی، پریروز با هواپیما از بغداد وارد تهران شدند تا پس از تحصیل اطلاعات لازم در مورد عکس العمل دولت ایران نسبت به یادداشت اخیر دولت انگلیس در مورد قضایای نفت، مجددا به بغداد مسافرت نمایند.

شروع مبارزه انتخاباتی در هندوستان

دهلی (رویتر) ـ مستر ماتهری که تا یك سال قبل وزیردارایی هندوستان بوده و در آن تاریخ به علت اختلاف نظر با پاندیت نهرو نخست وزیر هندوستان، از کابینه مستعفی گردید، دیروز به مناسبت آغاز مبارزه انتخاباتی در هندوستان سخنرانی مبسوطی کرده و طی آن سیاست خارجی دولت هند را مورد انتقاد قرار داد.

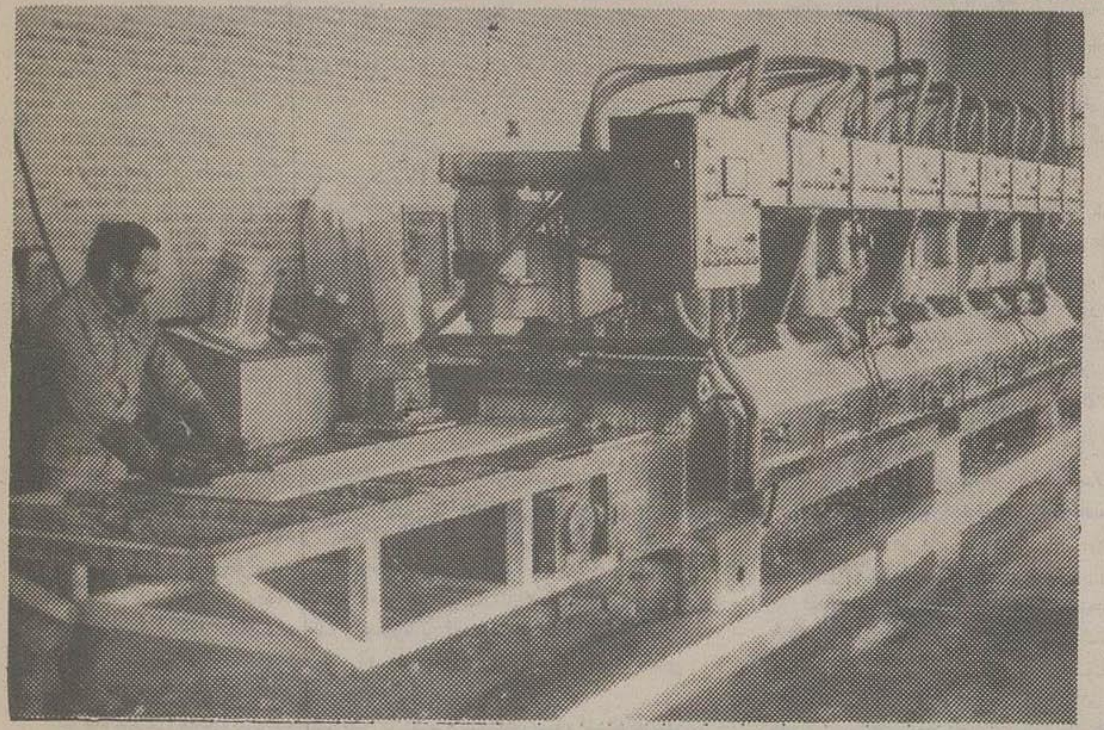
وی ضمنا اظهار داشت که سیاست بیطرفی، مخاطرات بزرگی برای هندوستان دربردارد و هندوستان نباید اجازه بدهد به روابط خود با کشورهای متحده آمریکای شمالی کوچکترین خللی وارد آید.

پدیدهٔ بیکاری و ضرورت حمایت از بیکاران و از کارافتادگان ـ (۱)

اشتغال مولد، گام اصلی در توسعه و افزایش درآمد ملی

■ جامعه‌ای که می‌خواهد به سوی تکامل فرهنگی و اجتماعی برود، باید حداقل رفاه را برای افراد خود تأمین کند.

■ در کشورهای عقب مانده، مفهوم بازنشستگی و استراحت در دوران پیری، همان «گرسنگی» است.

■ برای پیشرفت و اعتلای جوامع بشری، آنچه بیش از هر چیز اهمیت دارد، «پرورش نیروی انسانی» است، زیرا اکنون به وضوح ثابت شده است که «بسیاری از کشورهای توسعه نیافته، به دلیل نداشتن نیروی انسانی ماهر و بارور نساختن ظرفیت‌های بالقوه نیروی انسانی خود و همچنین بهره نگرفتن از این ظرفیت‌ها، نتوانسته‌اند در توسعه و پیشرفت توفیقی به دست آورند.» علاوه بر این، پیامدهای گوناگون مشکل بیکاری، در عقب ماندگی جامعه اثرات بسیار دارد.

اندیشمندان جامعه شناس معتقدند: «برای جبران این عقب ماندگی، توجه فراگیر و تازه به مسئله پرورش نیروی انسانی به شدت موردنیاز است. در این راه لازم است که ابتدا منابع مربوط به انسان به دقت شناخته شود تا بتوان برای پرورش آن برنامه‌ریزی کرد. این منابع عبارت‌اند از: هوش، استعدادها، اطلاعات، علوم کاربردی، علوم پایه، دانش مدیریت، خلاقیت و نوآوری، بهره‌وری و کارآیی و ارزش‌ها و... اگر بتوان زمینه‌های لازم را برای بارور ساختن این منابع فراهم کرد، در آن صورت جامعه توسعه نیافته می‌تواند به سرعت زنجیرهای وابستگی را که ناشی از واپس ماندگی علمی و فنی است، پاره کند و در «جهان سریعاً رو به تحول» کنونی نقشی سازنده و پربار بر عهده گیرد.»

تمام این‌ها یك سوی قضیه است. زیرا، یکی از متفکرین علوم اجتماعی، می‌گوید: «در جامعه‌ای که «حداقل نیازهای فیزیولوژیك افراد» تأمین نشود و افراد آن جامعه گرفتار نیازهای معیشتی باشند، نمی‌توان انتظار داشت که نیازهای عالی‌تر بروز کند و جامعه به حد معینی از خلاقیت، نوآوری و تعالی فکری و فرهنگی دست یابد.»

ـ این جامعه شناس توصیه می‌کند که باید تلاش کرد ابتدا نیازهای فیزیولوژیك افراد برآورده شود.

به عقیدهٔ وی: «جامعه‌ای که می‌خواهد به سوی تکامل فرهنگی و اجتماعی برود، باید «حداقل رفاه» را برای افراد خود تأمین کند.»

البته او چنین ادعایی ندارد که باید هر مرحله از نیازها به طور کامل برآورده شده باشد تا نیازهای مرحله بعدی آشکار شود. او می‌گوید: «هیچ لحظه‌ای در زندگی انسان نیست که نیازی بر وی حاکم نباشد، اما در هر لحظه چند نیاز حضور دارد که از آن میان تنها یك نیاز قوی‌تر است و تمامی انرژی فرد را به سوی خود جلب می‌کند و تا آن نیاز برآورده نشود، نیاز سطح بالاتر چیره نمی‌شود، اما به محض آنکه این نیاز ارضاء شد، نیاز بعدی همان اهمیت ویژه را پیدا می‌کند و کانون جلب انرژی‌های روانی و فیزیکی فرد می‌شود.»

ـ به گفته کارشناسان، با همه ایرادهایی که بر این نظریه وارد است، از سوی دیگر در برگیرنده نکات مهمی است که می‌تواند راهگشای سیاستگذاران و برنامه‌ریزان توسعه در کشورهای رو به رشد قرار گیرد. به ویژه آن دسته از کشورها که از فرهنگی غنی و سرمایهٔ ملی برخوردارند، می‌توانند با بهره گیری از برخی نکات این نظریه، برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی خود را به نحوی پیش برند که از این زمینه پربار برای رساندن افراد به مرحلهٔ تعالی نفس استفاده کنند.

■ فقر زمینه چندان مساعدی برای رشد و تعالی نیست؛ برای ریشه کن کردن آن هم راهی نیست جز بالا بردن سطح درآمد ملی از طریق ایجاد اشتغال و تولید بیشتر.

پیشرفت و توسعه، نیازها را افزایش می‌دهد

ـ صاحب نظران می‌گویند: هر قدر جامعه انسانی بافتی پیچیده‌تر پیدا کند، به همان اندازه بر تعداد نیازهای انسان افزوده می‌شود.

تعداد نیازهای افراد هر جامعه به سطح پیشرفت و توسعه آن جامعه بستگی دارد. جامعه‌ای که به سطحی از پیشرفت و توسعه دست یافته، می‌تواند رفاه افراد خود را تأمین کند، یعنی با بالا رفتن درآمد ملی، چنانچه این درآمد به شیوه‌ای عادلانه توزیع شود، می‌توان انتظار داشت که «نیازهای نخستین» حداکثر افراد جامعه تأمین شود. در این وضع، نیازهای دیگر پدیدار می‌شود که جامعه باید به آنها پاسخ دهد.

ـ جامعه‌شناسان معتقدند: تحولات علمی ـ فنی جهان، امروزه تحول اجتماعی را تا آنجا پیش برده است که «عصر فراغت» در حال پیدایش است. عصری که در آن انسان هم از نیازهای نخستین خود فارغ شده است و هم به چنان سطحی از دستاوردهای فنی رسیده که می‌تواند بسیاری از کارهای بدنی و بخشی از کارهای فکری خود را به ماشین واگذار کند و خود به اندیشه و تفکر و بهره گیری از مواهبی بپردازد که در تاریخ به دست آورده است. در این حال، مشکل جوامع در حال توسعه آن است که در وهلهٔ اول باید نیازهای مادی افراد جامعه خود را تأمین کنند.

فقر زمینه چندان مساعدی برای رشد و تعالی نیست. برای ریشه کن کردن آن هم راهی نیست، جز بالا بردن سطح درآمد ملی، از طریق ایجاد اشتغال و تولید بیشتر. از این رو، باید تولید و بالا بردن آن در جامعه هدفی مهم تلقی شود و جامعه بپذیرد که برای دست‌یابی به آن لازم است که همه ظرفیت‌های انسانی به کار گرفته شود.

حال این سئوال مطرح است که چگونه می‌توان افراد را در آن سمت سوق داد و کدام انگیزه‌ها باید تقویت شود تا در جوامع توسعه نیافته و در حال توسعه، بخش عظیم جمعیت غیرفعال و بی‌تحرك، برای تولید در معنای وسیع آن برانگیخته شوند؟ چگونه می‌توان راه را برای رهایی قشرهای عظیم جمعیت این کشورها از فقر، گرسنگی و بیماری باز کرد و همزمان، جامعه را به سوی تعالی فکری، فرهنگی و اجتماعی هدایت کرد و وضعی پدید آورد که هم امکانات مادی در جامعه فراهم شود و هم جامعه بتواند به «حلقه تنگ کشورهای تولید کننده علم و تکنولوژی» راه یابد؟

نکته دیگری که اهمیت دارد این است که در پرورش نیروی انسانی باید به ایجاد و تقویت این انگیزه و انگیزه‌های دیگری که می‌تواند بارآور تلاش و فعالیت شود و سطح تولید را در همه جا به حد مطلوب برساند، توجه شود، اما همچنین باید توجه داشت: اگر انگیزه کار و فعالیت در افراد جامعه‌ای پائین است و افراد تنها به اندازه‌ای کار می‌کنند که معاش روزانه‌شان تأمین شود و یا انگیزه کسب موفقیت در آنها بسیار ضعیف است، ریشه آن را باید در نظام ارزشی جامعه جستجو کرد. در اینجا، برنامه‌ریزی فرهنگی نقش مهمی پیدا می‌کند و باید همگام با برنامه‌ریزی اقتصادی پیش رود تا جامعه بتواند از امکانات موجود به بهترین وجه بهره گیرد.

از سوی دیگر، آنچه که از یاد نباید برود و بیش از هر کار دیگر اهمیت دارد، مسئله تأمین رفاه و عدالت اجتماعی و مددرسانی به افراد نیازمند جامعه است تا همپای دیگر افراد جامعه انگیزه لازم را برای تلاش و سازندگی و بروز استعدادهاشان بیابند.

در جمع‌بندی مطالب، به طور خلاصه می‌توان گفت: برای پیشرفت و توسعه کشور، اصل مسلم آن است که نیروی انسانی باید پرورش یابد و از هرز رفتن یا اتلاف آن جلوگیری شود. این هدف از یك سو در گرو ایجاد زمینه‌های کار و اشتغال و خلاقیت است و از سوی دیگر، به گسترش تأمین اجتماعی و رفاه عمومی و همچنین زدودن آثار فقر و محرومیت از جامعه بستگی دارد.

به عبارت دیگر، برای رسیدن به فرایند توسعه، فراهم آوردن زمینه‌های اشتغال، مبارزه با بیکاری و کم کاری و از سوی دیگر، حمایت از بیکاران و مستمری‌بگیران ـ با گسترش بیمه‌های بیکاری و برقراری مستمری برای از کارافتادگان ـ همه با هم و در کنار هم، باید مورد توجه باشد.

همانگونه که مسئله بیکاری اهمیت بسیار دارد و ضرورت حمایت از بیکاران مورد تأکید است، باید دانست که میلیون‌ها انسان سالخورده نیز در سراسر جهان و از جمله در کشور ما، به علت نیازهای معیشتی، ناچارند سالها بعد از رسیدن به سن بازنشستگی، همچنان برای به دست آوردن قوت لایموت بکوشند. برای این بی‌عدالتی باید چاره‌ای اندیشید. در همین حال، باید در اندیشه تأمین درآمد برای جلوگیری از فقر بازنشستگان، از کارافتادگان، بیماران، بیوه‌ها، و یتیمانی بود که از هیچ حمایتی برخوردار نیستند و پس‌اندازی ندارند.

برای فقرا بازنشستگی وجود ندارد

پیش از بررسی ابعاد مسئله بیکاری و راه‌های حمایت از بیکاران و از کارافتادگان، جا دارد که علل اقتصادی و اجتماعی حضور سالخوردگان در نیروی کار مورد ارزیابی قرار گیرد، سالخوردگانی که به سن بازنشستگی رسیده‌اند و تعداد آنها در کشور ما نیز قابل توجه است.

یك گزارش تحقیقی حاکی است: میلیون‌ها انسان فقیر پس از سن ۶۵ سالگی مجبور هستند به کار کردن ادامه دهند. تنگناهای اقتصادی یا به زبان ساده‌تر «فقر» بازنشستگی را برای آنان غیرممکن می‌کند. آنها قادر نیستند کار کردن را رها کنند و در سنین پیری به استراحت بپردازند. آنقدر به کار ادامه می‌دهند تا بیماری، ناتوانی یا خستگی مفرط آنان را از پای درآورد. تعداد اینگونه افراد در سراسر جهان متأسفانه رو به افزایش است.

سازمان بین‌المللی کار، بررسی مفصلی درباره شرکت افراد سالخورده در نیروی کار در سراسر جهان، انجام داده است که نشان می‌دهد در بسیاری از کشورها و جوامع توسعه نیافته، درصد قابل ملاحظه‌ای از مردان و زنان ۶۵ ساله (و حتی بیش از آن) همچنان به کار کردن ادامه می‌دهند. برای مثال: در موزامبیك ۹۱ درصد از مردان و ۷۶ درصد از زنان سالخورده (۶۵ سال به بالا) همچنان به عنوان نیروی کار، فعال هستند. در تانزانیا ارقام مربوطه و قابل مقایسه ۸۷ درصد برای مردان و ۶۰/۷ درصد برای زنان است.

از مهمترین دریافت‌های این بررسی این است که در بیشتر کشورهای ثروتمند، با نظام «بیمه‌های اجتماعی مناسب»، کمتر کسی می‌خواهد و یا مجبور است بعد از سن ۶۵ سالگی کار کند، از جمله: در چند کشور جهان (مجارستان، اتریش، هلند، بلژیك، آلمان، لوکزامبورگ، فرانسه، فنلاند، ایتالیا، بلغارستان، اسپانیا و مارتینیك) کمتر از ۱۰ درصد افراد سالخورده به کار کردن ادامه می‌دهند.

در شوروی ۱۰ درصد از مردان با سن بیش از ۶۵ سال و در ایالات متحده کمی بیش از ۱۹ درصد از همان گروه سنی (افراد سالخورده) به عنوان نیروی کار، فعالند. در بین کشورهای آمریکای جنوبی، آرژانتین کمترین تعداد افراد سالخورده را به عنوان نیروی کار دارد. در شیلی ۲۸ درصد، برزیل ۳۵ درصد، کاستاریکا و ونزوئلا ۵۰ درصد، هندوراس و پرو ۶۳ درصد، مکزیك ۶۸ درصد، اکوادور تقریباً ۷۵ درصد و جمهوری دومینیکن حدود ۸۰ درصد از گروه سنی ذکر شده همچنان نیروی کار محسوب می‌شوند.

در آسیا، سنگاپور و فلسطین اشغالی کمترین تعداد افراد سالخوردهٔ مرد (۲۸ درصد) را به عنوان نیروی کار در اختیار دارند و از این نظر در بالای لیست جای گرفته‌اند. کویت با ۳۳ درصد بعد از این دو کشور، چین ۳۴ درصد، تایلند ۳۵ درصد و هنگ کنگ ۳۶ درصد در ردیف‌های بعدی قرار دارند. پاکستان (۵۷ درصد) و هند (۵۸ درصد) در میانهٔ پائینی لیست هستند. نپال و بنگلادش نیز به ترتیب با ۶۸ و ۷۳ درصد (از افراد با سن بیش از ۶۵ سال) در انتهای لیست قرار دارند. در مقایسه با آمریکای لاتین و آفریقا، تعداد افراد سالخورده (بیش از ۶۵ سال) فعال در نیروی کار در کشورهای آسیایی به مراتب کمتر است.

در آفریقا، به علت فقر اقتصادی خانواده‌ها، تعداد بسیار زیادی از افراد سالخورده همچنان به کار کردن ادامه می‌دهند، زیرا در کشورهای این قاره، مفهوم بازنشستگی و استراحت دوران پیری، همان «گرسنگی» است.

در این بررسی، متأسفانه مشخص شده است که در حداقل ۲۰ کشور آفریقائی، بین ۷۴ و ۹۱ درصد افراد ۶۵ سال و بیش از آن، همچنان به عنوان نیروی کار مشغول فعالیت هستند.

رابطه درآمد سرانه و بازنشستگی

براساس این تحقیق، در کشورهایی که از درآمد سرانه ملی قابل توجهی برخوردارند، کمترین تعداد افراد سالخورده در نیروی کار حضور دارند. برای مثال: ملل اروپایی کمترین تعداد افراد سالخورده مرد را به عنوان نیروی کار در اختیار دارند. در مورد زنان سالخورده، کشورهای اروپایی و ملل مسلمان شمال آفریقا کمترین تعداد را به عنوان نیروی کار دارا می‌باشند.

این بررسی همچنین نشان می‌دهد که هر قدر تعداد افراد سالخورده در جمعیت و ملتی بیشتر باشد، نسبت کمتری از آنان پس از سن ۵۵ سالگی در نیروی کار حضور دارند. از عوامل کاهش تعداد افراد سالخورده‌ای که به عنوان نیروی کار فعالیت دارند، می‌توان تغییرات ساختاری را نام برد که به شهرنشینی بیشتر منتهی شود.

به عبارت دیگر، در کشوری که تغییرات ساختاری و زیربنایی باعث «شهرنشینی بیشتر» شود، تعداد افراد مسن و سالخورده فعال در نیروی کار کاهش خواهد یافت. همچنین مشخص شده است که شرایط کار در مزارع کوچك کشاورزی و مشاغل آزاد، افراد سالخورده را وامی‌دارد که همچنان به کار کردن ادامه دهند. این بررسی همچنین نشان می‌دهد که با افزایش سن، شرکت زنان در نیروی کار افزایش می‌یابد، حال آنکه در مورد مردان، کاهش می‌یابد.

رشد اقتصادی در هر جامعه، شرکت افراد سالخورده در نیروی کار را محدود می‌کند. به عبارت دیگر، افراد سالخورده اگر از نظر مالی و معیشتی تأمین باشند، سال‌های پیری خود را در آسایش می‌گذرانند و نیازی به ادامه فعالیت در نیروی کار ندارند. افزایش ثروت، عمر شغلی را کوتاه می‌کند؛ یعنی: در دوران پیری، اوقات فراغتی حاصل شده و نیازی به ادامه کار تا لحظه مرگ نیست.

بنابراین، بالا بودن (افزایش) درآمد سرانه ملی، افزایش سن جمعیت، شهرنشینی بیشتر و نهادی شدن نظام بیمه‌های اجتماعی، از عوامل کاهش دهنده تعداد افراد سالخورده‌ای است که به عنوان نیروی کار فعالیت دارند (منظور از شهرنشینی بیشتر، تمایل رو به افزایش مردم برای اسکان و اقامت در شهرهاست).

ـ کارشناسان معتقدند: اکنون، به وضوح می‌توان کاهش حضور افراد مسن در نیروی کار را در سراسر جهان مشاهده کرد، اما این به آن معنا نیست که این روند همیشگی است، زیرا به دلایل گوناگون، این روند ممکن است بازگشت داشته باشد. تغییرات در نرخ نیروی کار با مسائل اقتصادی و همچنین مسئله رشد جمعیت رابطهٔ مستقیم دارد.

در صورت بازسازی اقتصادی و تغییر و تحولات ناشی از آن و کاهش درآمد واقعی در بسیاری از کشورهای درحال توسعه، این روند تاریخی ممکن است به توقف و یا حتی حرکتی مخالف روند فعلی تبدیل شود.

از پیشنهادهای بررسی انجام شده این است که مطالعات بیشتر و مفصل‌تری از حضور و شرکت افراد سالخورده در نیروی کار چنین کشورهایی انجام شود تا اثر فقر و تنگناهای اقتصادی بر کار و وضعیت بازنشستگی و کناره‌گیری از کار افراد سالخورده مشخص‌تر شود.

اطلاعات و یافته‌های به دست آمده از چنین مطالعاتی، کمك قابل توجهی به شکل گیری سیاست‌های بازار کار خواهد کرد تا این سیاست‌ها برای این بخش که سریعاً رو به رشد است چاره‌ای بیاندیشد.

ابعاد گوناگون مشکل بیکاری

برای تدوین سیاست‌های بازار کار نمی‌توان مشکل عمده بیکاری و عوارض اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن را نادیده گرفت. برای شناخت این مشکل به سخنرانی یکی از استادان دانشگاه، در سمینار بررسی مسائل اشتغال معلولین استناد می‌کنیم.

درجهان امروز، بیکاری و عدم اشتغال نیروی قادر به کار (فعال)، به عنوان یکی از پدیده‌های اقتصادی ـ اجتماعی، مورد توجه علمای اقتصاد و برنامه‌ریزان و سیاستگزاران اقتصادی و اجتماعی قرار گرفته است، به گونه‌ای که علم جدیدی در این خصوص باعنوان «اقتصاد کار» ابداع شده و روز به روز بر دامنه آن افزوده می‌شود. با توجه به ابعاد اجتماعی این پدیده، در جامعه شناسی نیز شعبه‌ای تحت عنوان جامعه شناسی کار و پیشه (جامعه‌شناسی مشاغل) پدید آمده است که مطالب مختلف مربوط به اشتغال از جمله بیکاری را مورد بررسی جامعه‌شناسانه قرار می‌دهد.

قرائن و شواهد عینی در اعصار گذشته و نیز قرن حاضر نشان می‌دهد که وجود مشکلی به نام «بیکاری» در جامعه شاید غیر قابل اجتناب باشد و اگر مفاهیمی نظیر کم کاری و بیکاری پنهان را در این قالب مورد توجه قرار دهیم، اهمیت موضوع بیشتر می‌شود.

اهمیت مسئله تا آنجا است که عده‌ای از اقتصاددانان و علمای علوم اجتماعی، نظیر: ریکاردو، کینز، مارکس و دیگران تئوریهای بیکاری را مطرح کرده‌اند پدیده اقتصادی ـ اجتماعی را از زوایای مختلف مورد بحث و بررسی قرار داده‌اند.

مطالعه درباره علل و عوامل موثر در ایجاد و گسترش پدیده بیکاری و همچنین آثار و نتایج اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی آن، امر ضروری و لازمی است که می‌تواند دولتمردان و کارگزاران جامعه را در یافتن شیوه‌های برخورد درست و اصولی با این مشکل یاری دهد.

اهمیت کار و اشتغال و تاثیر مستقیم آن بر همه شئون زندگی به حدی است که اصول ۲۸ و ۴۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی به حق وظیفه سنگینی را در این زمینه متوجه دولت اسلامی می‌سازد و یا سازمان بین‌المللی کار در اواخر دهه دوم قرن حاضر تاسیس و اصول نه‌گانه‌ای را به عنوان «منشور کار» برای خود هدف می‌گیرد، قوانین مربوط به کار به تصویب می‌رسد و از حمایت از افراد و خانواده آنها در دوران بیکاری (بیمه بیکاری) مورد توجه قرار می‌گیرد.

بیکاری، برای تمامی کشورهای جهان و اداره کنندگان جوامع، به عنوان یك مشکل و یك مسئله قابل تعمق و بررسی مطرح بوده و هر کشوری به اقتضای ویژگیهای سیاسی ـ اجتماعی و اقتصادی خود به گونه‌ای با آن برخورد کرده و درجهت مبارزه با آن و کاستن از اثرات این پدیده درزندگی اجتماعی برنامه‌ریزی می‌کند.

بیکاری در کشورهای کمتر توسعه یافته، از دیدگاه بسیاری از اندیشمندان اجتماعی، یکی از علائم توسعه نیافتگی آنهاست و بنا به قولی، بیکاری آشکار در مناطق شهری این کشورها بین ۱۰ تا ۲۰ درصد از نیروی کار را شامل می‌شود و این رقم در میان جوانان و تحصیل کرده‌های ۱۵ تا ۲۴ ساله بیشتر می‌شود.

جالب توجه است که نرخ بیکاری در این کشورها با گذشت زمان رو به افزایش است، به طوری که در سالهای ۱۹۶۰، ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ به ترتیب ۶/۷۰، ۷/۴ و ۷/۸ درصد بوده و پیش بینی می‌شود که در سال ۱۹۹۰ به ۸/۲ درصد برسد و اگر تعداد «کم کاران» را به آن اضافه کنیم، به رقم گیج کننده‌ای می‌رسیم.

بررسی‌ها نشان می‌دهد: تعداد کل بیکاران که تا سال ۱۹۸۰ درجهان سوم ۶۵ میلیون نفر بوده، در سال ۱۹۹۰ به ۹۰ میلیون نفر خواهد رسید و اگر تعداد کم‌کاران را به آن اضافه کنیم، رقمی حدود ۵۰۰ میلیون نفر را در پیش رو خواهیم داشت که یا بیکارند و یا بهره‌وری آنها بسیار پائین است.

■ پدیده بیکاری یکی از علائم اصلی توسعه نیافتگی جامعه است.

با توجه به اهمیت موضوع بیکاری از ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ابتدا باید مفهوم بیکاری و بحران اشتغال مورد توجه قرار گیرد و سپس علل و عوامل موثر در ایجاد بحران اشتغال و بیکاری و همچنین آثار ناشی از بیکاری مطرح شود.

البته، گستردگی موضوع درحدی است که هر یك از این مسائل می‌تواند به عنوان یك موضوع پژوهشی مورد کنکاش قرار گیرد.

در فرهنگ لغات معنی واژه‌های بیکار، بیکاره، بیکاری، اشتغال و بحران چنین بیان شده است:

بیکار: بی پیشه و شغل ـ آنکه منصب و مقامی ندارد.

بیکاره: ولگرد ـ بی فایده ـ بی سود و بی‌مصرف.

بیکاری: حالت و کیفیت مربوط به بیکار.

اشتغال: پرداختن به کار و شغل ـ سرگرمی ـ گرفتاری.

بحران: وضع غیر عادی در امری.

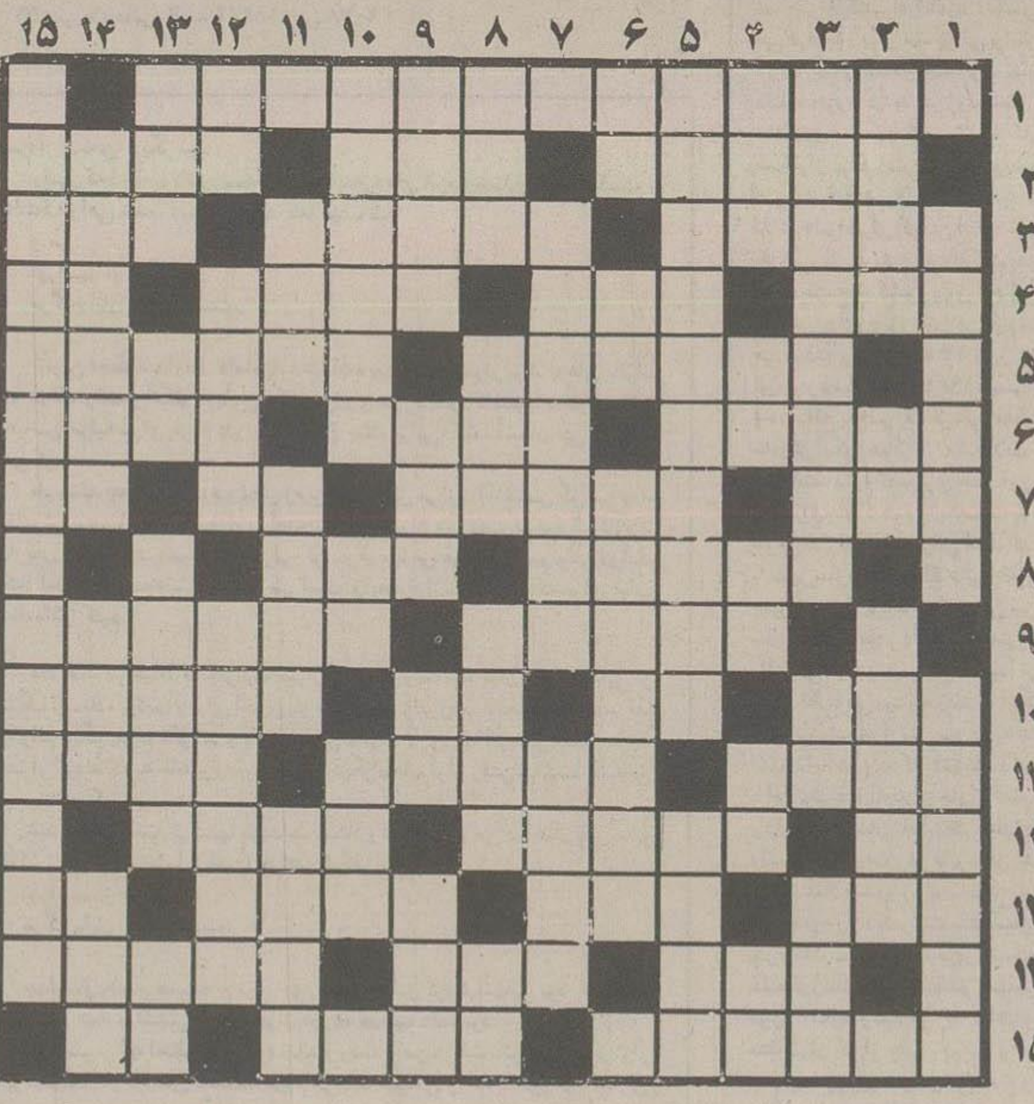
بنابراین، بحران اشتغال یعنی وضع غیرعادی در شغل و پیشه، که مراد از آن پدید آمدن اختلال در زمینهٔ فعالیت و حرفه هر کس است و لذا «بحران اشتغال» مترادف با بیکاری گرفته شده است.

بیکاری در ساده‌ترین مفهوم علمی خود، از رشد نسبتاً کند تقاضای نیروی کار در بخش صنعتی مدرن و بخش کشاورزی سنتی و رشد سریع عرضهٔ نیروی کار که حاصل علل و عوامل مختلف، به ویژه رشد سریع جمعیت و سطح بالای مهاجرت از روستا به شهر است، ناشی می‌شود.

(ادامه دارد)

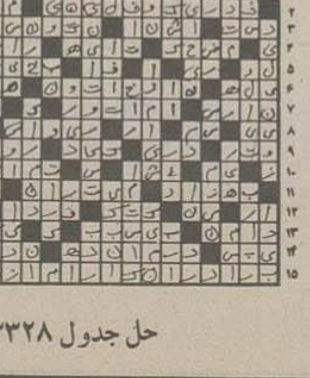

جدول ۳۳۲۹

* افقی:
۱ـ حذف بوروکراسی باعث افزایش آن شده است
۲ـ آفرین ومرحبا ـ پرچم و بیرق ـ سترون وعقیم
۳ـ ازقهرمانان داستان و منظومهٔ فخرالدین اسعدگرگانی ـ کارهای روستا را اداره میکند ـ مخترع الفبای مخصوص تلگراف
۴ـ از کتب مقدس هندوان ـ چین وشکن روی پوست بدن ـ ترس وبیم ـ روزی که گذشت
۵ـ ازکاری که به او واگذار شده، سررشته واطلاعات ندارد ـ سرگرم شدن به کاری یا امری
۶ـ برکه وتالاب ـ مقصود و آرزو است اگر وارونه بخوانید ـ نقاش مدرنیست اسپانیایی
۷ـ آسمان ـ گویند او را غم پیاده نیست! ـ رودخانهٔ آرام ـ خانم تعجب کرده!
۸ـ کیسهٔ پول ـ رودخانهٔ رنگی جهان
۹ـ پادشاه «هون ها» ملقب به بلای آسمان ـ رهبر یکی از کشورهای آمریکای شمالی
۱۰ـ از قوام قدیم ـ علامت جمع برای غیر جاندار ـ خدای یگانه و یکتا ـ عبادتگاه مسیحیان
۱۱ـ لباس بی آستر ـ میانجی وعلت وسبب ـ پهلوانان
۱۲ـ علامت مفعول بیواسطه ـ رایگان ومفت ـ اشاره و کنایه
۱۳ـ باغ است ـ پدربزرگ ـ پسر به لهجهٔ مازندرانی ـ تکرارش خوراکی خوشمزه است
۱۴ـ مادربزبان ترکی است ـ جمع محنت است ـ درلغت به معنای جاومحلهای قربانی کردن است
۱۵ـ گوناگون و متنوع ـ جان و روح ـ مروارید درشت است

* عمودی:
۱ـ کسیکه ظاهر و باطن اویکی است ـ سیاستمدار انقلابی ونامی فرانسوی
۲ـ جائی که محل زندگی است ـ صدای پرودرشت ـ خدمتکار وتحصیلدار
۳ـ بیمارستان کوچك که بیش از دو سه تختخواب ندارد ـ نورالهی درآن متجلی میشود ـ خزندهٔ گزنده
۴ـ همنشین برهمن درکتاب کلیله و دمنه ـ امر به آمدن میکند ـ من وشما ـ مادر است ـ گلوی عارف درمثنوی مولوی
۵ـ دانشگاه فرانسوی ـ جمع جنت به معنای بهشت
۶ـ داخل و درون ـ علامت مفعول بیواسطه ـ شور وغوغای مصیبت زدگان
۷ـ ازتنگه‌های آبی جهان ـ مردمان و آفریده شدگان
۸ـ رها و آزاد ـ چوبهٔ اعدام ـ دراتاق که روبه حیاط باز شود و دارای شیشه باشد ـ جوانمرد و آزاده
۹ـ قسمت لوله‌ای شکل دستگاه گوارش دربدن انسان وحیوان ـ گروگذاشتن ـ اورا از توفان باکی نیست! ـ مارکی براتومبیل
۱۰ـ بیقرار و مضطرب ومشوش ـ عدد راست قامت ـ گویند جواب آن «هوی» است!
۱۱ـ ازدرختان جنگلی ـ از کارگران زحمتکش گرمابه عمومی ـ سه کیلو تمام
۱۲ـ مقیاس وزن معادل هزار کیلوگرم ـ به معنای گرفتن چیزی از کسی است ـ از پیامبران قدیم
۱۳ـ اسب چاپار وایستگاه پیك و قاصد ـ نصف غالب ـ پادشاه «هون ها» ملقب به بلای آسمانی ـ نام بزبان ترکی
۱۴ـ ازمیوه‌های آبدار درختی ـ بالغ وبلند وتیز فهم ـ شکستن وخرد کردن
۱۵ـ درمسابقات بین‌المللی شطرنج اسپانیا بدون باخت وبالاتر از کاسپارف قهرمان شد

حل جدول ۳۳۲۸

سیری در سیرهٔ معصومین(ع) در ماه مبارک رمضان

محمد امین پور امینی ـ حوزه علمیه قم

ماه مبارك رمضان ماه ضیافت رحمان از بندگان خاص خود می‌باشد. از مجموعهٔ روایات وارده استنباط می‌شود که در بین ماههای سال ماه رمضان از چنان جایگاه بلندی برخوردار است که با توجه به ترتیب سه ماه رجب، شعبان و رمضان، در واقع ماههای رجب و شعبان راه استفاده از فیضهای مخصوص ماه مبارك رمضان را هموار می‌سازند، و بندگان عارف و وقت‌شناس را به استفاده هرچه تمامتر از این ماه پرعظمت فرا می‌خوانند، بجاست که با نگاهی گذرا به سیرهٔ معصومین علیهم سلام‌الله اجمعین در این ماه رفتارهای فردی واجتماعی آنان را سرمشق زندگی خود قرار دهیم.

به طور کلی می‌توان سیرهٔ آن بزرگواران را در دو بخش مورد مطالعه و بررسی قرار داد.

الف ـ رابطهٔ خود و خدا (بعد فردی)

۱ـ تغییر حالات

مرحوم سیدابن طاووس (ره) در اقبال به نقل از جزء دوم تاریخ النیسابور نقل می‌فرماید که وقتی که ماه مبارك رمضان فرا می‌رسید رنگ چهرهٔ پیامبر اکرم (ص) عوض می‌شد، و زیاد به نماز و دعا می‌پرداخت [۱].

۲ـ نمازهای مستحبی

گرچه بجای آوردن نمازهای مستحبی و نوافل یکی از مسائل عادت و روزمرهٔ آن بزرگواران بوده است. ولی در ماه رمضان حالت مضاعف به خود می‌گرفت، تا آنجا که نمازهای بخصوصی توسط آنان در ماه مبارك رمضان و شبهای قدر خوانده می‌شد [۲].

۳ـ تلاوت قرآن

ماه مبارك رمضان ماه بهار قرآن است و پیامبر اکرم (ص) و عترت طاهرینش که خود قرآن ناطقند، و هیچگاه ایشان از قرآن، و قرآن از ایشان جدا نبوده، و تلاوت آیات دلنشین آن جزء برنامهٔ روزمرهٔ ایشان بوده است، عنایت خاصی نسبت به تلاوت قرآن در ماه مبارك رمضان مبذول می‌داشتند و توجه اصحاب و یاران خود را نسبت به آن جلب می‌نمودند [۳].

۴ـ چه چیزی را خواستن، چگونه خواستن، از چه کسی خواستن، و به چه انگیزه‌ای خواهش کردن از مهمترین مطالبی است که در هر درخواستی، نهفته است. اینجا سخن از درخواست از یگانه معبود قادر و توانا است که معصومین علیهم‌الاسلام بر بشریت منت نهاده و نحوه درخواست را در قالب «دعا» به عالیترین وجه ممکن نشان داده‌اند، و علاوه بر لذت سخن گفتن با خداوند، عالیترین مضامین معارف تابناك الهی را در آن جای داده، و از خود یادگاره‌های بس ارزشمندی به ودیعت نهاده‌اند.

در ماه مبارك رمضان ادعیهٔ مخصوصی از آن بزرگواران رسیده است که تنها به ذکر عناوین آنها در این مقال اکتفا می‌شود: الف: دعا در وقت دیدن هلال ماه مبارك [۴]، ب: دعای پیامبر اکرم در وقت وارد شدن به ماه مبارك رمضان [۵]، ج: دعای پیامبر اکرم (ص) در شب اول [۶]، د: دعای ابوحمزه ثمالی در هر شب [۷]، هـ: دعای سحر [۸]، و: دعای اول صحیفهٔ سجادیه [۹]، ز: دعای وقت افطار [۱۰]، ح: دعای امام زین‌العابدین در شبهای نوزدهم و بیست‌ویکم [۱۱]، ط: دعاهای پیامبر اکرم (ص) [۱۲]، و امام باقر (ع) [۱۳]، و امام صادق (ع) [۱۴]، و امام کاظم [۱۵] علیهم‌السلام در ماه رمضان، ی: دعای پیامبر اکرم (ص) و امام زین‌العابدین (ع) در شب بیست‌وهفتم [۱۶]، ك: دعای پیامبر اکرم (ص) در شب آخر هر ماه [۱۷]، ل: دعا به هنگام وداع با ماه رمضان [۱۸]

۵ـ احیای شب قدر

معصومین علیه‌السلام در شبهای قدر شب زنده‌دار بودند، و نه تنها خود به احیاء آن می‌پرداختند، بلکه کودکان و فرزندان خویش را به انجام آن وا می‌داشتند مرحوم کفعمی در «البلدالامین» از امام صادق علیه‌السلام نقل می‌نماید که فرمود: سزاوار است که بندگان خدا سه شب را به شب زنده‌داری سپری نمایند و نخوابند، شب ۲۳ ماه رمضان، شب قدر، شب مزدلفه، و امام زین‌العابدین این شبها را در مسجد به نماز سپری می‌نمود. تا آنگاه که صبح شود. [۱۹]

۶ـ کیفیت افطار

چگونه افطار کردن، و با چه افطار کردن از جمله مسائل قابل توجه سیره است. از پیامبر اکرم (ص) و ائمه هدی (ع) ادعیهٔ خاصی در وقت افطار نقل شده است. مرحوم طبرسی در مکارم‌الاخلاق به نقل از امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید که پیامبر اکرم در وقت افطار این دعا را می‌فرمود: اللهم لك صحنا و علی رزقك افطرنا فتقبله منا، ذهب الظلما و ابتلت العروق و بقی الاجر [۲۰]، بار خدایا برای تو روزه گرفتیم، و بر روزی تو افطار نمودیم، پس آن را از ما بپذیر. تشنگی رفت و رگها به جریان افتاد، و اجر باقی ماند. و فرمود: وقتی که پیامبر (ص) در نزد گروهی افطار می‌نمود می‌فرمود: افطرعندکم الصائمون و اکل طعامکم الابرار [۲۱]، روزه‌داران در نزد شما افطار کردند. و خوراکتان را نیکان خوردند.

حضرت امیرالمومنین علیه‌السلام در وقت افطار می‌فرمود: اللهم لك صمنا و علی رزقك افطرنا فتقبله منا انك انت اسمع‌العلیم [۲۲]. خدایا برای تو روزه داشتیم، و بر روزی تو افطار کردیم. پس آن را از ما قبول نما، همانا که تو شنوا و دانائی.

و اما مطلب دوم که با چه چیزی افطار می‌نمودند مواردی نقل شده است از جمله از امام باقر علیه‌السلام نقل شده است که پیامبر اکرم با آب و خرما، و یا آب و رطب افطار می‌نمودند [۲۳]. و گاهی با شکر افطار می‌کردند [۲۴] و امام صادق (علیه‌السلام) می‌فرماید: پیامبر اکرم با شیرینی و حلوا افطار می‌نمود، و اگر آن را نمی‌یافت با آب ولرم افطار می‌کرد، و می‌فرمود که آن باعث پاکیزگی کبد و معده است. و دهان را خوشبو می‌سازد. و ریشه دندان و دید چشم راتقویت می‌نماید و... [۲۵]. و گاهی با انگور افطار می‌نمود [۲۶].

مرحوم ابن طاوس از امام باقر علیه‌السلام نقل می‌کند که حضرت علی علیه‌السلام دوست داشت که با شیر افطار نماید [۲۷].

مرحوم کفعمی نقل می‌کند که امام صادق علیه‌السلام در هنگام افطار با حلوا افطار می‌نمود. و اگر وجود نداشت با شکر و یا چند دانه خرما، وگرنه با آب نیم گرم افطار می‌نمود [۲۸].

۷ـ غسل

مرحوم سید از امام صادق علیه‌السلام نقل می‌کند که پیامبر اکرم(ص) در دههٔ آخر ماه مبارك رمضان هر شب غسل می‌کرد(۲۹). یزید بن معاویه می‌گوید: من امام صادق (ع) را در شب ۲۳ ماه رمضان دیدم که یکبار در اول شب و بار دیگر در آخر شب غسل نمود(۳۰). عیسی بن راشد از امام صادق علیه‌السلام نقل می‌نماید که: پدرم در شب ۱۹، ۲۱، ۲۳ و ۲۵ غسل می‌نمود(۳۱).

۸ـ اعتکاف

یکی از مستحبات بسیار مهم و سازنده عمل اعتکاف است. که تفصیل و شرائط آن در کتب فقهیه مسطور است. و از عهدهٔ این مقال خارج می‌باشد، مرحوم شیخ صدوق اعلی الله مقامه الشریف در کتاب «من لایحضره الفقیه» نقل می‌فرماید که امام صادق علیه السلام فرمود: یکبار رسول خدا(ص) در دههٔ اول ماه رمضان به اعتکاف نشست. پس از آن در رمضان دیگر در دههٔ دوم، و در رمضان دیگر در دو سوم اعتکاف نمود. و بعد از آن همیشه در دههٔ آخر رمضان به اعتکاف می‌نشست(۳۲).

۹ـ وداع با ماه رمضان

برخاستن از سفرهٔ ضیافت الله برای عارفان دلدادهٔ حق سخت و ناگوار است. لذا همانطور که در وقت جدایی عاشق از معشوق، به سختی هرچه تمامتر وداع صورت می‌گیرد پیامبر اکرم(ص) وداع با ماه رمضان را چنین بیان می‌کند. شیخ صدوق رضوان الله علیه در کتاب «فضائل الاشهر الثلاثه» به نقل از جابر بن عبدالله انصاری نقل می‌کند که در جمعهٔ آخر از ماه رمضان بر رسول خدا وارد شدم. هنگامی که چشم او بر من افتاد فرمود: ای جابر. این جمعهٔ آخر ماه رمضان است، پس با او وداع کن و بگو: «اللهم لاتجعله آخر العهد من صیامنا ایاه. فان جعلته فاجعلنی مرحوما، و لاتجعلنی محروما» یعنی خدایا، این رمضان را آخرین روزه ما قرار مده و چنانچه قراردادی پس ما را مورد رحمت خود قرار بده و ما را محروم مساز، و هرکس این را بگوید به یکی از امر نیکو (احدی الحسنین) نائل می‌شود. یا آنکه عمر پیدا می‌کند و ماه رمضان بعدی را درك می‌نماید، و یا آنکه مورد بخشش و رحمت خدا قرار می‌گیرد(۳۳).

۱۰ـ شب عید فطر

از مجموعه روایات استنباط می‌شود که این شب از جایگاه بس والائی برخوردار است، و معصومین علیهم السلام آن را به احیاء و شب زنده‌داری می‌گذراندند. مرحوم سید ابن طاووس از امام باقر علیه السلام، نقل می‌کند که فرمود: حضرت علی بن الحسین (امام زین العابدین) علیه السلام شب عید فطر را درمسجد به نماز می‌گذراند تا آنگاه که صبح شود(۳۴).

همچنین از معصومین علیهم آلسلام نمازها و دعاهای خاصی نقل شده است که ذکر آنها در این مقال نمی‌گنجد(۳۵).

۱۱ـ روز عید فطر

مرحوم سید ازامام صادق علیه السلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلی الله علیه و آله روز عید بعد از طلوع آفتاب خارج می‌شد(۳۶)، و هنگامه خروج به اطراف آسمان می‌نگریست(۳۷) و فرمود که در آن روز بر جانماز و حصیر و نماز مخوان(۳۸)، یعنی روی خاك بنشین و بر آن نماز بخوان.

فقهاءعظام (اعلی الله کلمتهم) مستحباتی را برای این روز ذکر نموده‌اند، که از جمله آنها نماز را در صحرا بپا داشتن، خارج شدن امام پای برهنه و پیاده، درحالی که با وقار و ذکر خدا همراه است و سجده بر زمین و... که تفصیل آن در کتب فقهیه مسطور است(۳۹) و نیز مرحوم سید بسندش از هارون بن موسی تلعکبری به استنادش از امام رضا علیه السلام نقل می‌کند که از اسمشان راوی می‌پرسد: آقای من، برای ما نقل شده است که (در روز عید) وقتی که رسول خدا به نماز می‌رفت از همان راه باز نمی‌گشت بلکه راه دیگری را برای بازگشت انتخاب می‌نمود، آیا این نقل صحیح است؟، حضرت فرمود: آری، رسول خدا چنان می‌کرد، و من هم چنین می‌کنم، و پدرم موسی بن جعفر(ع) نیز این کار را می‌کرد، و تو هم چنان کن که این کار مایه رزق بیشتر برای تو می‌شود، و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمود این کار مایه رزق و روزی بیشتر بندگان خدا است(۴۰).

روز عید فطر روز اجر و اخذ نتیجه امتحان است، قهرا در هر امتحانی نتایج یکسان نیست، یکی در درجه عالی و ممتاز است، و دیگری قبول معمولی و متوسط است، وگاهی تجدیدی واحیانا رفوزه‌گی دربی دارد، مرحوم شیخ صدوق (ره) نقل می‌نماید: امام حسن مجتبی علیه السلام گروهی از مردم را در روز عید فطر دید که به بازی و خنده مشغولند، آنگاه رو به یاران خود کرد و فرمود:

«خدای عزوجل ماه رمضان را محل مسابقه بندگان خود قرار داده است، که بواسطه اطاعت خویش بسوی رضوان الهی پیشی می‌گیرند پس گروهی سبقت نمودند و پیروز و رستگار گشتند، و گروهی عقب ماندند و محروم شدند.

«پس عجب دارم از کسی که خندان است و به لهو و بازی مشغول است در روزی که نیکوکاران به اجر و ثواب رسیده و کوتاهی‌ورزان از آن بی‌فیض و محرومند، قسم بخدا اگر پرده برداشته شود هر آینه نیکوکاری بعمل نیك خویش و بدکار بعمل بد خود مشغول خواهد شد.»(۴۱)

ب ـ رابطه خود و مردم (بعد اجتماعی)

۱ـ ایجاد آمادگی برای ماه رمضان

در آستانه فرا رسیدن ماه مبارك معصومین علیهم السلام اهمیت و عظمت ماه مبارك رمضان را به مردم گوشزد نموده و آنان را به استفاده از این ضیافت الهی فرا می‌خواندند، که در این زمینه خطبه‌های بسیار جالب از پیامبر اکرم (ص) و امیرالمومنین (ع)(۴۲) و روایات تکان دهنده‌ای صادر شده است، که برای نمونه به ذکر دو روایت بسنده می‌کنیم:

مرحوم علامه مجلسی در «بحار الانوار» بنقل از امالی شیخ طوسی رضوان الله علیه بسندش از مسعمی نقل می‌کند که شنیدم امام صادق علیه السلام در آستانه ماه مبارك رمضان اینگونه به فرزندان خویش سفارش می‌فرمود: نهایت کوشش خودتان را بنمائید که در این ماه روزی‌ها تقسیم می‌شود، و سرآمد عمرها و اجل‌ها نوشته می‌شود و در آن شبی است که عمل در آن از عمل هزار ماه برتر و افضل است.(۴۳)

و مرحوم شیخ صدوق رحمه الله علیه در «عیون اخبار الرضا» بسندش از اباصلت نقل می‌کند که می‌گوید: بر حضرت امام رضا علیه السلام در جمعه آخر شعبان وارد شدم، حضرت به من فرمود: ای اباصلت، اکثر روزهای ماه شعبان گذشت، و این جمعه آخر ماه است پس در این باقیمانده آن کوتاه‌ورزی سابق خودت را جبران کن...(۴۴)

۲ـ سفارش به تلاوت قرآن

اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام علاوه بر آنکه خود موفق به تلاوت قرآن بودند دیگران را به تلاوت آن سفارش می‌نمودند، که گاه نسبت به اصل تلاوت مطالبی را گوشزد کرده و گاهی نسبت به تلاوت بعضی سوره‌ها در بعضی از شبها عنایت خاصی از خود نشان داده‌اند، که توجه عزیزان را به چند روایت که دو نکته ذکر شده را دربر دارد جلب می‌نمائیم.

مرحوم سید نقل می‌کند که وهب‌بن خوص از امام صادق علیه‌السلام می‌پرسد که خوب است در چند روز قرآن خوانده شود؟ حضرت فرمود در شش روز به بالا، می‌پرسد: در ماه رمضان چگونه است؟

می‌فرماید: در سه روز به بالا (۴۵).

مرحوم شیخ صدوق علیه‌الرحمه بسندش از امام باقر علیه‌السلام نقل می‌کند که امام فرمود: لکل شی ربیع، و ربیع القرآن شهر رمضان (۴۶) هر چیزی بهاری دارد، و بهار قرآن ماه رمضان است.

از بین سوره‌های قرآن سفارش تلاوت چهار سوره عنکبوت و روم، قدر و دخان در ماه رمضان شده است:

تلاوت سوره عنکبوت و روم در شب ۲۳ ماه رمضان توصیه شده است.

مرحوم سیدابن طاوس از امام صادق علیه‌السلام روایت کرده است: من قراء سوره العنکبوت و الروم فی لیله ثلاث و عشرین فهو والله یا ابامحمد من اهل الجنة (۴۷)، کسی که سوره عنکبوت و روم را در شب ۲۳ (رمضان) بخواند از اهل بهشت است. البته این بمعنای اقتضاء است که با وجود شرائطش چنین نتیجه‌ای را بدنبال خواهد داشت.

ـ تلاوت سوره قدر در وقت سحر و افطار

از امام زین‌العابدین علیه‌السلام روایت شده است: من قراء انا انزلناه فی لیلة القدر عند فطوره و عند سحوره کان فیما بینهما کالمتشحط بدمه فی سبیل‌الله (۴۸)، کسی که سوره انا انزلناه فی لیله القدر را در هنگام افطار و سحر بخواند مانند کسی است که در این فاصله در راه خدا بخون خود غلتیده باشد.

و نیز از امام صادق علیه‌السلام نقل شده است که هرکسی که در هر شب ماه رمضان هزار بار سوره قدر را بخواند در شب ۲۳ ماه عجائبی را درك خواهد کرد (۴۹).

تلاوت سوره دخان:

مرحوم شیخ صدوق اعلی‌الله مقامه روایت کرده است که مردی خدمت امام باقر رسید و پرسید چگونه من شب قدر را در هر سال شناسائی کنم، حضرت فرمود: وقتی که ماه رمضان آمد هر شب یکبار سوره دخان را بخوان، وقتی که شب ۲۳ فرا رسید به آنچه که می‌خواهی خواهی رسید. (۵۰)

۳ـ کمك به مستمندان

یکی از علل و حکم روزه این است که با ایجاد حالت گرسنگی و تشنگی انسان بیاد ضعیفان و مستمندان و تنگدستان جامعه بیفتد، و هرکسی به فرا خور وسع خود نسبت به کمك به آنان اقدام نماید. در زندگانی پیامبر اکرم(ص) و عترت طاهرینش می‌بینیم که این بخش جایگاه خاصی را از سیره آنها باز کرده است، ابن عباس می‌گوید: وقتی که ماه رمضان فرا می‌رسید هر صاحب حاجتی که به نزد رسول خدا صلی‌الله علیه و آله مراجعه می‌کرد حاجتش برآورده می‌شد (۵۱) راجع به حضرت امام زین‌العابدین علیه‌السلام نقل است که هر روز ماه رمضان را صدقه می‌داد. (۵۲)

بسیار زیبنده است که کسانی که دارای قدرت مالی می‌باشند دراین ماه پرفیض متوجه به مسئولیت خود باشند، و بدانند هرآنچه را که در دست دارند دیر یا زود از دست می‌دهند، و آنچه که باقی ماند این نوع کارهاست. محرومین و مستضعفین را مدنظر داشته و بنحو آبرومندانه دین الهی خود را ادا نمایند.

۴ـ افطاری دادن:

راجع به این سنت حسنه روایات بسیاری نقل شده است، وثوابهائی را نیز برآن مترتب کرده‌اند، و این عمل درسیره معصومین علیهم‌السلام بنحو کاملی مشاهده می‌شود، و از امام صادق علیه‌السلام روایت است که هنگامی که حضرت امام زین‌العابدین علیه‌السلام روزه می‌گرفت دستور می‌داد گوسفندی را سر ببرند، و آن را تکه تکه ساخته و در دیگ می‌ریختند، در وقت غروب به دیگها سر می‌زد و درحالی که روزه داشت بوی آبگوشت را استشمام می‌نمود، آنگاه می‌فرمود کاسه‌ها بیاورید، این کاسه را برای آن فلان کس، و دیگری را برای آن فلان بکشید و همینطور کاسه‌ها را پر می‌کردند تا که آبگوشت باتمام می‌رسید، آنگاه خود با نان و خرما افطار می‌نمود. (۵۳)

لازم به یادآوری است که بسیار بجاست کسانی که مبادرت به این عمل پسندیده می‌کنند ـ مخصوصاً کسانی که دارای مسئولیتی گرچه کوچك در نظام مقدس جمهوری اسلامی هستند، مواظب باشند که به بهانه افطار اسراف و تبذیر صورت نپذیرد و محرومین و ضعفا را بیشتر به سر سفره دعوت نمایند.

۵ـ توجه بیشتر به زیردستان و گذشت از خطاهای آنان:

از امام جعفر صادق علیه‌السلام روایت است که حضرت امام زین‌العابدین علیه‌السلام در ماه مبارك رمضان توجه خاصی به زیردستان و خدمتکاران خود می‌نمود، و هرگاه که یکی از آنان مرتکب خطائی می‌شد او را مورد عقوبت قرار نمی‌داد، تنها گناه او را یادداشت می‌نمود، تا آنگاه که شب آخر ماه رمضان فرا می‌رسید، و همه آنان را گرد خود جمع می‌نمود، و کاغذهای خطایای آنان را بیرون می‌آورد، و بر تك تك آنان می‌خواند و آنان به گناه خود اعتراف و اقرار می‌نمودند، پس از آن درمیان ایشان برمی‌خاست و می‌فرمود: با صدای بلند بگوئید ای علی‌بن الحسین، همانا خدایت نیز خطاهایت را شمارش کرده است همانگونه که تو گناهایمان را شمردی، و در کتاب او تمام اعمال کوچك و بزرگ ثبت است. و همه اعمال در نزد او حاضر است همانگونه که اعمال ما در نزد تو حاضر بود (و تو برآن ناظر بودی)، پس از ما درگذر همانگونه که تو امید عفو و گذشت داری، از ما درگذر تا که خدایت را بخشنده و رحیم یابی... ای علی‌بن الحسین، کوچکی مقام خود را در برابر خدای داور دادگری که به هیچ کس ظلمی روا نمی‌دارد یادآور و از گناه ما درگذر...، و حضرت مرتب این کلمات را می‌فرمود و آنان هم با وی هم‌آواز می‌شدند درحالی که امام زین‌العابدین گریه و انابه می‌نمود و می‌فرمود: بار خدایا تو به ما دستور دادی که از کسانی که به ما ظلمی روا داشتند درگذریم، ما بخود ظلم کردیم، پس ما از کسانی که نسبت به ما ظلم نمودند گذشت کردیم، پس از ما درگذر، که تو نسبت به آن سزاوارتری. تو به ما فرمودی که هیچ درخواست کننده‌ای را از درخانه‌هایمان رد نکنیم، ما به درگاه تو دست نیاز و درخواست بلند کرده‌ایم، و از تو طلب می‌نمائیم، پس برما منت نه، و ما را محروم مساز... آنگاه رو به آنان می‌نمود و می‌فرمود: من از خطایای شما گذشتم، آیا شما نیز از من می‌گذرید؟!

و آنان در پاسخ می‌گفتند: از تو گذشتیم ای آقای ما، و تو به ما هیچ بدی روا نداشتی، پس آن حضرت می‌فرمود بگوئید: بار خدایا، از علی بن الحسین درگذر، همانگونه که او از ما گذشت، و او را از آتش آزاد کن همانطوری که او ما را از بندگی رهانید، و آنان آمین می‌گفتند، و حضرت می‌فرمود: بروید که از شما گذشتم، و همگی شما را آزاد کردم، به امید آنکه خدای نیز از من درگذرد و مرا آزاد نماید، و همگی آنان را آزاد می‌فرمود (۵۴).

۶ـ آزادی بندگان:

نمونه این قسمت را در روایت قبلی درضمن سیره امام زین‌العابدین علیه‌السلام ملاحظه فرمودید.

۷ـ آزادی اسیران

مرحوم شیخ صدوق (ره) بسندش از ابن‌عباس نقل می‌نماید که وقتی که ماه رمضان فرا می‌رسید رسول خدا تمامی اسیران را آزاد می‌کرد (۵۵) واضح است که این مربوط به شرائط عادی است، و تشخیص آن بنظر ولی امر مسلمین بستگی دارد.

۸ـ اجرای حدود شرعیه

حفظ عفت عمومی جامعه ازجمله مهمترین وظائف دستگاه انتظامی حکومت اسلامی است، و کسانی که بخواهند این مساله را لکه‌دار نمایند با شدت با آنها برخورد می‌شود، و بخصوص در ماه رمضان حالت مضاعفی بخود می‌گیرد، از باب نمونه حدشارب خمر و شرابخوار، ۸۰ تازیانه است، ولی در روایتی نقل شده است که مردی در روز ماه رمضان شراب خورد، او را بنزد امیرالمومنین علیه‌السلام آوردند، حضرت بخاطر حق ماه رمضان ۳۹ ضربه شلاق زد، پس از آنکه حد شرعی شرابخواری بر او زده شده بود (۶۵).

۹ـ نهی از بدعت گذاری

بدعت یعنی چیزی که در دین نیست را بعنوان امر دینی قلمداد نمودن و این امر حرامی است. از امام جعفر صادق علیه‌السلام نقل است که رسول خدا(ص) با گروهی از مردم در ماه رمضان به سفر رفت. و خود افطار نمود و دستور داد که همراهیان نیز افطار نمایند، بعضی از آنان تعلل ورزیدند، حضرت آنان را «عصاه» و عصیانگران و گناه‌پیشگان نامید (۵۷) بجهت آنکه روزه در سفر عصیان است، چون بدعت است. لذا است که حضرت امیرالمومنان علیه‌السلام از بجای آوردن نافله‌ها بجماعت درماه رمضان ممانعت فرمود، و تحلیل حضرت این بود که این عمل بدعت است (۵۸)

۱۰ـ پرداخت زکات فطره

یکی از مسائلی که بنحو موثری در فقر زدائی موثر است مسأله پرداخت زکات فطره است، البته کسانی که دست اندرکار این مسأله می‌باشند باید به ظرافت آن بی برده و حفظ شئونات و آبروی مردم ضعیف را کاملا مدنظر داشته باشند، معتب می‌گوید که امام صادق علیه‌السلام به من فرمود که برو واز جانب همه نانخوران مازکات فطره را پرداخت کن، و مواظب باش که کسی از قلم نیفتد. (۵۹)

امید است که با این نگاه سریع و زودگذری که به سیره فردی و اجتماعی رسول خدا صلی‌الله علیه و آله و اهل بیت عصمت و طهارت داشتیم بتوانیم استفاده کامل از این ماه پر عظمت بنمائیم.

وازخداوند بزرگ علو درجه قائد عظیم الشان وبنیانگذار جمهوری اسلامی، شادی ارواح شهیدان، سلامتی رهبر معظم انقلاب، پیروزی همه مستضعفان و مسلمانان دربند کشیده جهان را خواهانیم.

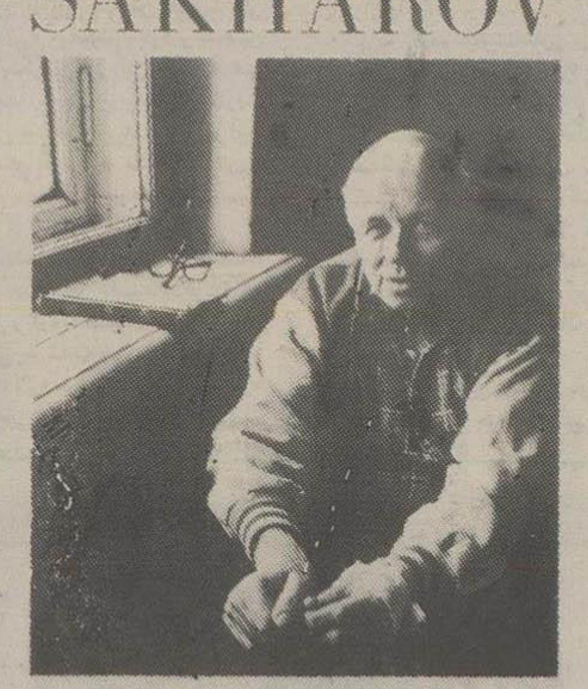
والسلام علیکم ورحمه‌الله وبرکاته

پاورقی:

۱) اقبال الاعمال: ص ۲۰
۲) اقبال الاعمال: ص ۲۲،۱۲، ۶۷، ۲۰۰، ۲۰۷، ۲۱۴ ـ البلدالامین: ص ۱۷۵، ۱۷۷ـ بحارالانوار: ج ۹۶ ـ ص ۳۸۵
۳) اقبال الاعمال: ص ۱۰۹، عنهالبحار: ج ۹۸، ص ۵
۴) فضائل الاشهر الثلاثه: ص ۸۰، ص ۶۲ـ مصباح المتهجد: ص ۲۸۵ـ البلدالامین: ۱۹۱، بحار الانوار: ج ۹۶، ص ۳۷۸ و ۳۸۲ و ۳۸۳
۵) اقبال الاعمال: ص ۵۷
۶) اقبال الاعمال: ص ۶۲
۷) مصباح المتهجد: ص ۵۲۴ـ اقبال الاعمال ۶۷
۸) مصباح المتهجد: ص ۵۴۰ ـ مصباح کفعمی ۵۸۸، البلدالامین ۲۰۵، البحار ۸۲/۹۸
۹) مصباح المتهجد ۵۴۹ـ مصباح کفعمی ۶۱۰
۱۰) مصباح المتهجد ۵۶۸ـ مصباح کفعمی ۶۳۰، ۶۳۱ ـ البلدالامین ۲۳۱
۱۱) مصباح کفعمی: ۵۸۵ـ البلدالامین ۲۰۳ـ البحار: ۱۲۱/۹۸
۱۲) مصباح کفعمی ۶۱۷ـ البلد الامین ۱۹۵ و ۲۲۲ ـ البحار ۳۴۰/۹۷ ـ و ۷۴/۹۸
۱۳) بحارالانوار ۱۰۱/۹۸
۱۴) مصباح کفعمی ۶۱۷ـ البلدالامین ۲۲۲
۱۵) البلدالامین ۲۱۷ـ بحارالانوار ۳۴۱/۹۷
۱۶) بحارالانوار ۶۳/۹۸
۱۷) بحار الانوار ۷۳/۹۸
۱۸) اقبال الاعمال ۲۴۸ و ۲۴۳
۱۹) البلدالامین ۲۳۶
۲۰) مکارم الاخلاق ۲۷ـ عنه البحار ۳۱۵/۹۶ ـ اقبال الاعمال: ۱۱۶، میزان الحکمه ۴۶۹/۵ عن فروع الکافی ۹۵/۴، الفقیه ۶۶/۲
۲۱) مکارم الاخلاق ۲۷ـ عنه‌البحار ۳۱۵/۹۶
۲۲) اقبال الاعمال ۱۱۵ ـ عنه‌البحار ۱۵/۹۸
۲۳) اقبال الاعمال ۱۱۴ـ عنه‌البحار ۱۲/۹۸
۲۴) مکارم الاخلاق ۲۷ـ عنه البحار ۳۱۵/۹۶
۲۵) مکارم الاخلاق ۲۷ـ عنه البحار ۳۱۵/۹۶
۲۶) مکارم الاخلاق ۲۹ـ عنه البحار ۳۱۵/۹۶
۲۷) اقبال الاعمال ۱۱۴ـ عنه البحار ۱۳/۹۸
۲۸) مصباح کفعمی ۶۴۳
۲۹) اقبال الاعمال ۱۹۵ـ عنه البحار ۱۵۱/۹۸
۳۰) اقبال الاعمال ۲۰۷
۳۱) اقبال الاعمال ۲۲۰ـ عنه البحار ۵۸/۹۸
۳۲) من لایحضره الفقیه ۱۸۴/۲، ص ۴۱۰۵
۳۳) فضائل الاشهر الثلاثه ۱۳۹، ص ۱۴۹ـ اقبال الاعمال ۲۴۳ عنه البحار ۱۷۲/۹۸
۳۴) اقبال الاعمال: ۲۷۴
۳۵) مراجعه شود به اقبال الاعمال: ۲۷۲
۳۶) اقبال الاعمال ۲۸۱
۳۷) اقبال الاعمال ۲۸۵
۳۸) اقبال الاعمال ۲۸۵
۳۹) مفتاح الکرامه ۱۸۱/۳ ـ ۱۸۲
۴۰) اقبال الاعمال ۲۸۳
۴۱) من لایحضره الفقیه ۱۷۴/۲، ص ۲۰۵۷ـ عنه اقبال الاعمال ۲۷۵
۴۲) مراجعه شود به فضائل الاشهر الثلاثه ص ۱۲۹ ص ۱۳۴ و ص ۱۰۷ و ۱۰۱
۴۳) البحار ۳۷۵/۹۶، و ۳۷۶
۴۴) عیون اخبار الرضا ۵۱/۲ ـ عنه اقبال الاعما: ۸
۴۵) اقبال الاعمال: ۱۱۰
۴۶) معانی الاخبار ۲۲۸ـ عنه البحار ۳۸۶/۹۶
۴۷) اقبال الاعمال ۲۱۱
۴۸) اقبال الاعمال ۲۱۴
۴۹ـ امالی الصادق ۵۴۰ـ عنه الاقبال ۶۴، البحار ۳۷۹/۹۶
۵۰) ـ امالی الصدوق ۲۰ـ عنه الاقبال ۶۴، البحار ۳۷۹/۹۶
۵۱) ثواب الاعمال ۹۷ـ ص ۵۳ ـ عندالبحار ۳۶۳/۹۶
۵۲) اقبال الاعمال ۶۴ـ عنه البحار ۸۲/۹۸ـ ص ۱
۵۳) محاسن برقی ۳۹۶، ص ۶۷ـ عنه البحار ۹۶ـ ۳۱۷، ص ۶
۵۴) اقبال الاعمال ۲۶۰ـ عنه البحار ۱۸۶/۹۸
۵۵) ثواب الاعمال ۹۷ـ ص ۱۳ ـ عنه البحار ۳۶۳/۹۶
۵۶) نوادر راوندی ۳۶ـ ۳۷ـ عنه البحار ۲۸۲/۹۶
۵۷) البحار ۳۲۸/۹۶ عن دعائم الاسلام
۵۸) الکافی ۵۸/۸ـ ۶۳، عنه البحار ۳۸۴/۹۶
۵۹) من لایحضره الفقیه ۱۸۲/۲، ص ۲۰۷۸

ANDREI SAKHAROV

MEMOIRS

«خاطرات» آندره‌ی ساخاروف

ترجمه مرتضی میرمطهری

قسمت صد وشصت ویکم

در سراسر شوروی فقط یك فیزیکدان دوبار بدون اجازه رسمی در گورکی به دیدارم آمد و او همکلاسی سابقم در دانشگاه مسکو «میشالوین» بود. «لوین» در دهه ۱۹۴۰ به اتهامات سیاسی دستگیر و محکوم شده بود و پس از آزادی چندین سال در گورکی زندگی می‌کرد و به کار اشتغال داشت. سرانجام به او اجازه دادند که به مسکو بازگردد. ما ترتیبی دادیم که بتوانیم با «لوین» یا در پست خانه و یا در کافه‌ای که در آن نزدیکی بود، ملاقات کنیم.

در طی دوران تبعید در گورکی هر وقت دانشمندان خارجی به شوروی می‌آمدند و در باره من سئوال می‌کردند، مسئولین آکادمی تصویر بسیار جالبی از زندگی من برای آنها ترسیم می‌کردند از جمله اینکه: در آپارتمان بسیار زیبائی زندگی می‌کند، حقوقی معادل حقوق وزرا را می‌گیرد، یك منشی و یك خدمتکار دارد، مراقبت‌های پزشکی ویژه‌ای از وی بعمل می‌آید و جیره غذائی خاصی دریافت می‌کند. همه این ادعاها دروغ محض بود. البته «لوسیا» علاوه بر وظائف عادی‌اش مانند نظافت آپارتمان، خرید و پختن غذا، به عنوان منشی نیز برایم کار می‌کرد. هروقت او نبود خودم باید همه این کارها راانجام می‌دادم. مراقبت‌های پزشکی که از من بعمل می‌آمد محدود به معالجه دندانهایم بود که به سرقت اسناد و اوراق و نوشته‌هایم منتهی گردید و یك بار نیز من و «لوسیا» را بدون رضایت‌مان بعلت اعتصاب غذا در بیمارستان بستری کردند (وبلافاصله بعد از ابتلاء به سکته قلبی از بیمارستان مرخص شدم) و یك بار دیگر نیز وقتی با استفاده از مواد مخدر مرا بطور موقتی بیهوش کرده و کیسه محتوی اسناد و نوشته‌هایم را برای بار دوم سرقت کردند افرادی که ظاهراً پزشك بودند در محل حادثه حضور داشتند.

قبل از عزیمت به مسکو «لوسیا» غذای یك هفته را از قبل آماده می‌کرد و برای من در یخچال می‌گذاشت. من او را به ایستگاه قطار می‌بردم و او مطابق معمول به مسکو می‌رفت.

زندگی مادر گورکی ممکن است بنظر برخی از افراد زندگی دشواری نباشد و یقینا به بدی زندگی کردن در یك اردوگاه و زندان نبود. اما آنچه بر من تحمیل می‌کردند مطلقا غیرمشروع و خطرناك بود زیرا منزوی ساختن اجباری و غیرقانونی من، انجام اقدامات خودسرانه مسئولین را علیه من و سایر زندانیان سیاسی تسهیل می‌کرد. زندگی ما در گورکی که احتمالاً ممکن است به نظر سایرین آرام بیاید درحقیقت نیروی ما را تحلیل برد و اعصابمان را تحت فشار قرار داد. بویژه برای «لوسیا» که علاوه بر سفرهایش در قطارهای شلوغ و ناراحت باید بار تماس با خبرنگاران، دوستان و ناراضیان را در مسکو به دوش می‌کشید. انسان باید در شرایط مشابهی باشد تا بتواند آثار ناخوشایند فیزیکی و روانی یك چنین زندگی را درك کند.

«ناتاشاگیز» که مدتی را در مسکو با «لوسیا» به سر برده بود، به وی گفته بود «هیچ کس نمی‌تواند در یك چنین شرایطی زندگی کند شما دارید خودتان را نابود می‌کنید» بدبختانه این پیش گوئی او تحقق یافت.

«لوسیا» علاوه بر امور شخصی زندگی‌مان باید به سایر کارها نیز رسیدگی می‌کرد. او باید فعالیت‌های مربوط به حقوق بشر را که مشترکا انجام می‌دادیم به تنهائی اداره می‌کرد. اطلاعات مربوط به دستگیری‌ها و محاکمات را به خبرنگاران می‌داد، کنفرانس‌های مطبوعاتی برگزار می‌کرد، در جلسات گروه هلسینکی ـ مسکو شرکت می‌جست، و برای زندانیان سیاسی بسته‌هائی می‌فرستاد که وظیفه اخیر بیش از سایر کارهای دیگر وقت او را می‌گرفت. سنی از او گذشته و از نعمت سلامتی بی‌بهره بود (من نیز وضعم از او بهتر نبود). او در زندگی از صدمه زدن به خودش دریغ نداشت، ضربه وارده به او در نتیجه انفجار در زمان جنگ، عمل جراحی تیروئید در سال ۱۹۷۴ و سایر مشکلات پزشکی بر او اثر گذارده بودند.

بزرگترین فاجعه زندگیش جدائی از فرزندان و نوه‌هایش بود. وقتی که آنها ناگزیر به ترك شوروی شده و در جهانی فرو، فراسوی مرزهای ما ناپدید شدند دریافتم که این جدائی برایمان دشوار است، اما نمی‌دانستیم تا چه حد. جدائی «لوسیا» از مادرش در سال ۱۹۸۰ برغم‌های او افزود.

مردم می‌گویند شخصی که از ارتباط با جهان خارج محروم شود بصورت یك مرده متحرك در می‌آید. اگر انزوای من در گورکی مرا به صورت مرده در نیاورد فقط به خاطر «لوسیا» بود. از روز اول تا لحظه پایان او مرا یاری داد تا در گذر طوفانی سرنوشت آنگونه گام بردارم که شایسته غرور و شرفم می‌باشد، و همواره از فعالیت‌های اجتماعی و علمی‌ام پشتیبانی می‌کرد.

* لیزا آلکسیوا

آلکسی (پسرلوسیا) در اول ماه مارس سال ۱۹۷۸ شوروی را ترك کرد. از ماه مه «لیزاآلکسیوا» (نامزد آلکسی) به عنوان عضوی از خانواده با ما زندگی می‌کرد. به زودی مشکلاتی برایش فراهم شد. بنا به یك بهانه موهوم نگذاشتند که در بهار سال بعد در امتحانات نهایی شرکت کند و به این ترتیب از دریافت مدرك دیپلم محروم گردید. در ژوئیه سال ۱۹۷۹، او را از کار اخراج کردند. وی به عنوان متصدی دستگاه کامپیوتر به کار اشتغال داشت و در محیط کار از احترام همکاران برخوردار بود، لذا واضح است که اخراجش به دستور مقامات بالاتر صورت گرفته بود. پس از تبعید من به گورکی مشکلات افزایش یافتند. اولین تلاش «لیزا» برای گرفتن اجازه خروج از کشور با شکست مواجه شد و برای مدتی طولانی از پیوستن به «آلکسی» محروم گردید. چهارسال طول کشید تا به او اجازه خروج ازکشور برای الحاق به آلکسی داده شد، و این کار پس از مبارزات طولانی برای چیره شدن بر مقاومت‌هائی که درارتباط با مهاجرت وی صورت می‌گرفت و در نتیجه ۱۷ روز اعتصاب غذا توسط من و «لوسیا» در ماه‌های نوامبر و دسامبر سال ۱۹۸۱ میسر گردید، ارتباط «لیزا» با من وضع او را بدتر کرده و در واقع به صورت قربانی فعالیت‌های اجتماعی من درآمده بود. رفتار پدر و مادرش یکی دیگر از مشکلات بود. ده‌ها سال انزوا از جهان خارج توام با تبلیغات مداوم تصویری غلط ازززندگی در خارج از شوروی در ذهن آتباع این کشور ایجاد کرده و آنها نسبت به مهاجرت که برابر با خیانت تلقی می‌شود، نظر خوبی ندارند. فرض براین است که «فردمهاجر ناگزیر به صورت جاسوس «سیا» و یا سایر سازمانهای اطلاعاتی خارجی درخواهد آمد. پدر و مادر «لیزا» اسیر یك چنین تعصبی بودند و مسئولین نیز از این وضعیت بهره‌برداری کردند. در اوایل سال ۱۹۷۸، مادر «لیزا» که هنوز از ارتباط او با ما آگاه نشده بود، نامه‌ای از «آلکسی» را در جیب کت او پیدا می‌کند. به نظر مادرش حتی مکاتبه با یك مهاجر عمل خطرناکی بود چه رسد به اینکه خود «لیزا» بخواهد مهاجرت کند. پدر «لیزا» افسر بازنشسته ارتش بود که به عنوان مهندس در کارخانه‌ای در نزدیکی مسکو استخدام شد. و به کار اشتغال داشت. او مردی صادق، اما عصبانی و لجوج بود. با این ترتیب باید چیزی خارق العاده اتفاق می‌افتاد تا پدر و مادر «لیزا» در رفتار و برداشت خودشان تجدیدنظر کنند. «لیزا» به سن قانونی رسیده و بیست و دو سال داشت و پدر و مادرش قانوناً حق نداشتند که از رفتن او به خارج جلوگیری کنند. هرچند عملا صدور روادید خروج بدون رضایت والدین متقاضی بسیار دشوار بود. زیرا اداره روادید و ثبت متقاضیان را مکلف می‌کرد تا گواهی نامه‌ای به امضاء پدر و مادرشان به اداره مزبور تسلیم کنند مبنی براینکه آنها هیچ گونه ادعای مالی علیه فرزندشان که متقاضی مهاجرت می‌باشد ندارند. ارائه نکردن گواهی نامه مورد اشاره رسیدگی به تقاضای مهاجرت را متوقف می‌کرد. بسیاری از متقاضیان که از جلب رضایت والدینشان نومید می‌شدند به شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی متوسل می‌شدند و شورا نیز علی رغم نبودن رضایت نامه والدین، مدارك را جهت اقدام به اداره روادید و ثبت می‌فرستاد. این گونه متقاضیان امیدوار بودند، درحالی که اداره مزبور مدارك‌شان را بررسی می‌کرد بتوانند رضایت پدر و مادرشان را برای امضاء کردن گواهی‌نامه مورد نیاز جلب کنند. «لیزا»، این راه را نیز آزمود، از جمله دعوتنامه‌ای را که «تومار فیجین» مادر «افرم» از اسرائیل برایش فرستاده بود ضمیمه کرد. هیچ گونه مبنای قانونی برای وادار ساختن متقاضیان برای ارائه چنین دعوت نامه‌ای وجود نداشت اما «لیزا» این شرط خودسرانه را نیز پذیرفت. بعداً وی دعوتنامه‌ای نیز که از طرف «آلکسی» برایش ارسال شده بود ضمیمه کرد. دعوتنامه اول را «آلکسی» به عنوان نامزده برای وی فرستاد. اما چون در سال ۱۹۸۱ «آلکسی» باتعویض وکالت «لیزا» را به عقد خود درآورده بود، دعوتنامه دوم را به عنوان شوهر برایش ارسال کرده بود. در ماه آوریل سال ۱۹۷۹ کمی بعد از مراجعت «لوسیا» از ایتالیا ۵ نفر از کسانی که به اتهام شرکت در هواپیماربائی در لنینگراد به زندان محکوم شده بودند (آناتولی آلتمن، هیلل بوتمن، اریه خونوخ، بوریس پنسن و ولف زامانسن) چهارده ماه قبل از به پایان رسیدن ده سال دوره محکومیتشان آزاد شده و به اسرائیل مهاجرت کردند.

احتمالاً در آستانه ملاقات برژنف ـ کارتر در سال ۱۹۷۹ در وین برای امضای قرارداد «سالت دو»، مقامات شوروی به این ترتیب می‌خواستند حسن نیت خود را نشان بدهند. «لوسیا» که برای زندانیان مزبور زحمات فراوان کشیده و به عنوان یك دوست همیشه به فکرشان بود برای ملاقاتشان به «ریگا» که آنها را در تاریخ بیستم آوریل در آنجا آزاد کرده بودند، رفت. «لوسیا» امیدوار بود که یکی از آنها بتواند با ادعای اینکه «لیزا» نامزدش می‌باشد او را با خود از کشور خارج کند.

ادامه دارد

□ در سوگ دکتر هوشنگ طاهری

بی‌تو، من در عطر یاس‌ها می‌گریم

بنام خداوند قلم، زیبائی و عشق

اَلّذینَ اِذآ اَصابَتهُم مُصیبَه قالوُا اِنّالله وَ اِنّااِلَیهِ راجِعُون

«اگر کاربر مراد من بودی، و قلم به مراد خود بر کاغذ نهادمی، جز تعزیت نامه‌ها ننوشتمی اما تو صاحب مصیبت نیستی، و مرا از آن غیرت آید که هر کسی در احوال مصیبت زدگان نگاه کند از راه تماشا. مصیبت‌زده‌ای بایستی تا اندوه خود با او بگفتمی:

«عین‌القضات همدانی»

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

وقتی به یاد بزرگ مرد ادب و هنر و سردار «سخن» قلم سینه سیمین لوح را نشانه رفت، پوپکان خونین بال قلب خونین‌ام مرثیهٔ بی‌تو بودن را یاد، «با تو» بودن را زمزمه کردند:

«با تو» من در حلقوم مرغان عاشق خواندم و در غلغله چشمه‌ساران خندیدم و در نای جویباران زمزمه کردم.

«با تو» من، بودن را، عشق را، شوق را، علم را، ادب را، زندگی را، زیبائی را، مهر را، محبت را، و مهربانی پاك اهورائی را نوشیدم.

«با تو» من، در سرخ خونین فلق میثاق عشق بستم و لبخند را مزمزه کردم.

«با تو» من، در غربت این سرزمین، در سکوت این آسمان، و در تنهائی و بی‌کسی غریو خروش و شادی بر کشیدیم.

«با تو» سپیده هر صبح بر گونه‌ام بوسه می‌زد و نسیم گیسوانم را شانه می‌کرد.

«با تو» در بهار روییدم و در عطر یاسها و نرگسها پخش شدم و در هر شکوفه شکفتم.

«با تو» رنگها همه گرم و شاد و زنده بودند. و زندگی جریان داشت.

امّا،

«بی‌تو» من در آواز غریب باران غریبانه گریستم. شور چشمه‌ساران، نای جویباران قاصدان سکوتم بودند.

«بی‌تو» بودن، عشق، شوق، زندگی، زیبایی، مهر، محبت مُرد و شهد شراب اهورا جام شوکرانم شد.

«بی‌تو» سپیده صبح، ظلمت غروب بود و لبخند غنچه پژمرده می‌شد.

«بی‌تو» تنها و بی‌کس در برهوت این کویر مرثیه‌سرای «نبودت» شدم.

«بی‌تو» رنگها همه سرد و سیاهند. و من در «زرد» هر برگ پائیزی می‌میرم.

«بی‌تو» من در عطر یاس‌ها می‌گریم.

پوپکان خونین بال مرثیه‌سرا در هجوم وحشیانه بغض به بارش اشك جامه پوشیدند و لب فرو بستند.

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

دکتر هوشنگ طاهری در غروبی دلتنگ آماج تیر سهمگین سیاهوشی سیاه دل که سوار بر اسبی آهنین به مصافی نابرابر آمده بود، به خون نشست. مرد همیشه سپید پوش ما در غرقابه خون غرق شد. ناجوانمردان نیز در مصافی «خوانده» آخرین لحظه را به دیدار قربانی خویش می‌آیند. اما این سیاهپوش تیره‌دل در مصافی «ناخوانده» حتی شهامت ایستادن نداشت. او چنان رهزنی خبیث، بسان دیوان از دل سیاهی برآمد، از قفا تیر بر «یار» زد و رفت، تیر او اسب آهنینش بود. تیره‌دل حتی جرات نکرد ببیند که سپیدپوش ما در آخرین سفرش با لاله‌ای در چشم پرواز کرد.

سپیدپوش همیشه عاشقمان شناور سرخ خونش با لاله‌ای در چشمخانه به دیدار «یار» شتافت.

زمزمه ابیاتی همیشه منتظران این که:

فراق دوستانش باد و یاران
که ما را دور کرد از دوستداران
دلم در بند تنهایی بفرسود
چو بلبل در قفس روز بهاران

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

همه ساله چند روز مانده به عید مادر برایم «گل نرگس» می‌فرستاد. بوی «گل نرگس» برایم مترادف عید بود. اصلا گلهای مادر بویی دیگر داشتند. به استاد گفته بودم امسال برایت نرگس می‌آورم. اما چند روز مانده به عید مادر خبر داد که: نرگسها مرده‌اند. اصلا امسال همه چیز رنگ دیگری داشت. آسمان همیشه نزدیك عید آبی بود. آبی، آبی.

اما امسال سیاه بود و بی‌وقفه می‌گریست. نرگسهای مادر مرده‌اند، آسمان می‌گرید، آخر چرا؟

آن غروب دلتنگ غریبانه بغضم را برای «سپیدپوش» همیشه عاشق گریستم و مرگ نرگسها را به او گفتم. لبخند زد.

پرسیدم: استاد گلها مرده‌اند، آخر چرا؟

گفت:

کار ما نیست شناسایی راز گل سرخ
کار ما شاید این است
که در افسون گل سرخ شناور باشیم.
کار ما شاید این است
که میان گل نیلوفر و قرن
پی آواز «حقیقت» بدویم.

و با آن لبخند همیشه شیرینش خداحافظی کرد و رفت. غروبها همیشه دلتنگند، اما آن روز دلتنگ‌ترین غروب زندگیم بود. هنوز از برابر چشمانم دور نشده بود که آسمان ناگهان بهانه کرد و سخت گریست.

و من زیر آواز باران براه افتادم. او رفت که مهیای آخرین سفرش شود، و من راهی اتمام رساله‌ام. استاد راهنمایم بود. و قرار شنبه صبح، در دانشکده بود. امّا او همان شب سوار شط خونش راهی سفری بی‌برگشت شد و تنهایم گذاشت. هرگز اینقدر بی‌وفایی نکرده بود.

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

در آخرین دیدارم با او آن هنگام که هنوز لاله در چشم نکاشته بود، آن هنگام که هنوز لبخند همیشه شیرینش را فرو نخورده بود در باره رساله‌ام صحبت کردیم. برایش گفتم مشابهتهایی بین نوشته‌های «برگمان» و عرفان یافته‌ام. گفتمش اگر او اسلام را می‌شناخت قطعا ایمان می‌آورد. از حلاج و سهروردی و عین القضات گفتم. و او اخرین ترجمه‌اش را بدستم داد. «برگمان با برگمان»!

تنها یك بخش کتاب تازه‌اش را در سخن درآورده بود. و بعد از کار «عملی» من پرسید. علاقمند شد که ببیند چگونه از سهراب سپهری بهره گرفته‌ام. و قرار ما شنبه صبح، در دانشکده بود.

نامه‌ای که برای «برگمان» نوشته بودم، بُرد که برایم ترجمه کند. حسابی ذوق کرده بود، عین بچه‌ها و لحظه وداع گفت: نرگسها یادت نرود!

و من گفتم: استاد عیدیم؟

گفت: باشد تا عید!

در نگاهش چیزی بود که من هرگز نفهمیدم، مگر زمانی که مصیبت فراغش برسرم آوار شد.

خدایا بی او چگونه بگریم؟ حتی در عطر یاس‌های عاشق؟ حتی در....

و کلمه یاری نمی‌دهد. او رفت امّا لبخندش، مهرش، شوقش همیشه با من است.

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

صبح منتظرش بودم. التهاب غریبی داشتم. نظرش راجع به «نبض گل سرخ» چه خواهد بود؟ عقربه‌های زمان نفس‌زنان پیش می‌رفتند. او نیامد. هرگزش بدقولی نکرده بود. من ملتهب و هراسان ثانیه‌ها را می‌شمردم. ناگهان قاصدی از راه رسید، سرت سلامت، استاد رفت!!

شانه‌های ناتوانم زیرآوار این خبر دهشتبار فرو شکست! اشك چشمخانه‌ام را پُر کرد و گریستم. آسمان آبی بود، خورشید پرعطوفت، نبض زمین پرتپش می‌زد، نرگسهای مادر مرده بودند و استاد سوار براسبی کهر راهی آخرین سفرش شده بود.

گفته بودند که در مرگ برادر، کمر برادر می‌شکند. و من در فراغ او «بودنم» شکست!

آخر چگونه؟ من هرگز محتاط‌تر از او ندیده بودم. او در همه کار محتاط، منظم و صبور بود! مگر می‌شود؟ آیا باور کنم که او در بزرگراه به جفای ناجوانمردی در خون فروغلتیده است؟

برشانه‌های مهربان کدامین یاور باید گریست؟ بغضم را چگونه مرثیه کنم؟ چشمهایم سیاهی رفت. آخرین تصویرش، آخرین لبخندش و کلام پرمهر مادر که آرام می‌گفت: نرگسها مرده‌اند.

و پدر عطوف و مهربان درآمد که: اِنالله و اِناالیه راجعون.

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

غمخانه بهشت زهرا از همیشه غمین‌تر بود. من دائماً خود را دلداری می‌دادم که شاید معجزه‌ای رخ داد. از پشت شیشه‌ها نظاره‌گر شستشویش بودم. من بچشم سر دیدم که در چشمخانه‌اش لاله روئیده، ای کاش نرگسهای مادر بود. تابوتش پردوشم و زیرلب زمزمه می‌کردم: استاد برخیز، بنگر بسیار چشمهایی که در انتظارند. و او آرام بود.

بر او نماز گزاردیم. ناگهان دستی شانه‌های ناتوانم را گرفت. برگشتم «سیدحسینی» بود، در آغوش یکدیگر رها شدیم و بی‌خجلتی‌های های گریستم.

سردار «سخن» دیگر نبود.

وقتی که در آمبولانس بسته شد همه پنجره‌های امیدم مسدود شد. شکسته و دلتنگ راهی شدم. «سید» درآمد که: حیف شد!

و من:

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

آخرین لحظه دیدارمان «امامزاده عبدالله» بود. استاد سوار بر شانه‌های ناتوانم به طواف رفت و آنگاه به یاری دکتر جزایری در خاکش کاشتیم. دخترش، ثمره حیاتش مرثیه‌سرای فراغ پدر بود. و من چشم برآبی گنبد، آسمان آبی را رصد می‌کردم.

خورشید چه مهربان بود و نبض زمین چه پرتپش می‌زد. امّا «نبض گل سرخ»ام خاموش بود. باز «سید» به یاریم آمدم و اینبار «ایران درودی» هم بود که تازه از پاریس رسیده بود. «سید» مرا معرفی کرد. و هر سه هق هق گریستیم. و من درآمدم که: آخرین نوشته‌هایش دست من است و بعد قرار گذاشتیم که برای چاپ آماده‌اش کنیم.

حالا همه در حیاط «امامزاده» حیران و متحیر و ساکت چنان مجسمه‌هایی از سنگ ایستاده بودیم. و برای آخرین بار سرخاکش زانو زدم. فاتحه‌ای خواندم. امّا زانوانم دیگر یاریم نکردند و باز به یاری «سید» تا نزدیك اتومبیل آمدم. هرچه اصرار کردند که به خانه برویم، نپذیرفتم. دیگر پاهایم توان رفتن نداشت، خانه بی او سوت و کور بود.

عید نزدیك است. نرگسها مرده‌اند. استاد رفته است و من در عطر یاس‌ها بر خاکش می‌گریم، حتماً نرگسها خواهند شکفت، چرا که:

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

چهارسال همدم همیشه‌ام بود. چهارسال «تحلیل‌گر» فیلمهایی بود که دیدم. چهارسال همه «داشتش» را به خوان آورده هدیتیم داده بود.

امّا افسوس که لحظه ثمره میوه نماند و رفت. و من درخت ناتوانی که زیر آوار خبر مصیبت بار فراغش شکسته بودم می‌باید میوه‌ای را که با خون دل آبیاری کرده بود به بار بنشانم. امّا آیا توانم هست؟ استاد مرد هنر و ادب بود. سردبیر «سخن» دیگر سخن نخواهد گفت. دیگر کرسی استادیش او را نخواهد دید. چقدر غریبانه رفت. او که همیشه کلاسش پر از دانشجو بود، خبر غیر منتظرهٔ مرگش چنان ناگهانی بود که حتی نهالهای دست پرورده‌اش نیز فرصت وداع نیافتند. او با لبخند همیشه مهربانش رفت. ما او را در دل خاك کاشتیم. امّا آن سیاهپوش سیاه دل نمی‌داند که تنها جسم استاد را از ما گرفت. یاد او، آثار او، کلام پر مهر او، محبت و خوبیهای او تا همیشه با ما است.

نه هرگز او نخواهد مرد. او همیشه با ماست. در هر کلاس، در هر نمای فیلم‌هایمان، و هر کلوزآپ تصویر لبخند همیشه مهربانش را قاب خواهد کرد.

مصیبت سخت سنگین بود. امّا برای من غیر قابل تحمل است. سخت‌ترین ضربه بر شانه‌های نحیف و ناتوان من فرود آمد. جلسه دفاعیه‌ام بی استاد برگزار خواهد شد. کور باد چشمان بی‌فروغی که او را از ما گرفت.

جامعه هنری ایران یاد همیشه زنده سردار «سخن» را زنده نگاه خواهد داشت.

نهراسیم از مرگ
مرگ پایان کبوتر نیست.

والسلام

نصرالله قادری

بشنو از نی...

پیش گفتار
گوته شاعر اندیشمند آلمانی می گوید: «عرب ز گهواره تا گور شاعر است» و اعراب خود از دیرباز گفته‌اند: «الشعرُ دیوان العرب» «یعنی شعر دیوان و سرای اعراب است».
در ادبیات عرب از آغاز تا امروز چندین نهضت رخ نمایانده است. این نهضتها ادبیات شمول بوده و تمام شاخه‌های آن را دربر گرفته، اما از آنجا که در میان اعراب، شعر جایگاه ویژه داشته و دارد، این نهضتها در زمینه شعر برجسته‌تر از زمینه دیگر یعنی نثر ظاهر شده است. از میان این نهضتها به ترتیب توالی زمانی، نهضت جاهلی، نهضت صدر اسلام و اموی، نهضت عباسی، نهضت عهد عثمانی (دوره بازگشت) و نهضت نوین بوده است که نهضت اخیر در سالهای واپسین قرن نوزدهم آغاز شده و اکنون هم در جریان‌است.
تمام کسانی که بعد از این تاریخ اخیر ـ سالهای اخیر قرن نوزده به بعد ـ از خویش اثر بر جای گذاشته‌اند، معاصر محسوب می‌شوند. پس، وقتی می گوئیم شعر معاصر عرب، منظور ما شعرهایی است که در این مقطع زمانی سروده شده

تلاشی در معرفی جریانهای شعر معاصر عرب

شعرمعاصرعرب

● موسی بیدج ● قسمت اول

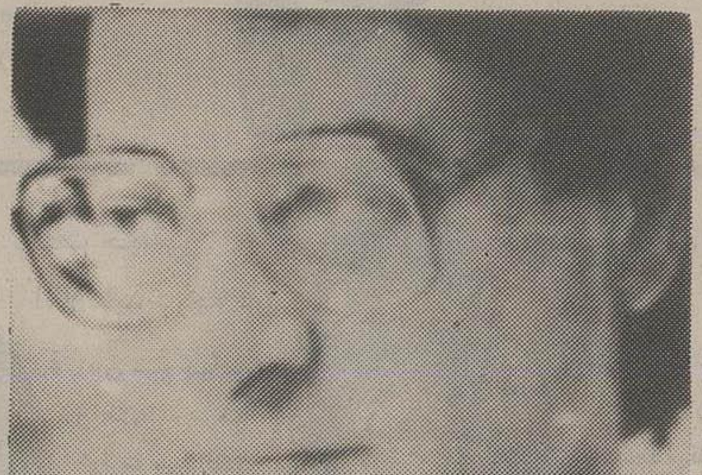
است. آنچه مسلم است یك جریان ادبی اعم از شعر یا نثر بوسیله یك نفر و یك مقطع کوتاه زمانی پدید نمی آید، بلکه این کار فعالیتی دسته‌جمعی است که سالها طول می کشد و با تلاش ادیبان و هنرمندان راستین به ثمر می نشیند. لذا می توانیم با همین عبارت موجز این نتیجه منطقی را بگیریم که شعر معاصر عرب دریای گسترده‌ای است که رودخانه‌های بسیاری در آن بار خود را می ریزند و بدان غنا می بخشند. چرا که با در نظر گرفتن گستردگی جغرافیایی جهان عرب و گذشت سالهای متمادی از نهضت اخیر، ردیف کردن نام شاعران معاصر خود طوماری خواهد شد، چه رسد به آنکه ما بخواهیم از هر کدام نمونه کار و شمه‌ای از زندگی مسطور کنیم و چند و چونی با شعر آنها نیز داشته باشیم.

* * *

پس از جنگ جهانی اول، تعداد زیادی از شاعران کرانه‌های شرقی دریای مدیترانه که از ناملایمات زندگی اجتماعی و سیاسی، به ستوه آمده بودند، به فکر کوچ از سرزمین خود افتادند. آنها در طلب آسایش روح و روان و به فکر یافتن مساحتی برای بال زدن و نفس در هوای آزاد کشیدن به سمت غرب و دو قاره آمریکا کوچیدند و بعد از سالها اقامت در آن دیار در نوشته‌هایشان ویژگی‌هایی نمایان شد که آنها را از جریان سنتی شعر سرزمین‌شان جدا کرد. این شاعران در غربت انجمنی بنام «الرابطه القلمیه» (انجمن اهل قلم) بوجود آوردند که سرپرستی آن را جبران خلیل جبران شاعر و متفکر مسیحی لبنانی بر عهده گرفت. کوچ کنندگان دیری نگذشت که به شعرای مهجر (یا مهاجر) معروف شدند و در کارشان نوآوری‌هایی بوجود آوردند که بعدها بر نسلهای جدیدتر شاعران تأثیر فراوان گذاشت. از نام‌آوران شعر مهجر بغیر از جبران خلیل جبران، می‌توان از میخائیل نعیمه، ایلیاابوماضی، نسیب عریضه، الیاس ابوشبکه، رشید سلیم الخوری و دیگران نام برد.
در کنار جریان شعر مهجر که اغلب از شعرای لبنانی و سوری بودند، مصری‌ها نیز بی کار نماندند و علاوه بر دو غول شعر کلاسیك معاصر یعنی احمد شوقی و حافظ ابراهیم، شعرای دیگری به تکاپو افتادند و چرخ نوآوری را راه انداختند. از میان این مصریان به علی احمد باکثیر و فایدا بوشادی می‌توان استناد کرد. در عراق نیز در آن زمان معروف الرصافی عبدالرزاق الکاظمی و جمیل صدقی الزهاوی این جریان را پیش می‌بردند و محمد مهدی الجواهری نیز بعدها به آنان پیوست. ذکر این نکته هم خالی از لطف نیست که در میان عربها در زمینه ادبیات مقوله‌ای مشهور است که می گوید: «شعر در عراق متولد می‌شود، در سوریه زندگی می کند و در مصر می‌میرد. اما نثر کاملا برعکس است یعنی در مصر متولد می‌شود در سوریه زندگی می کند و در عراق می‌میرد»
آنچه مسلم است عبارت بالا اگر بعنوان یك قاعده هم پذیرفته شود باز هم استثناهایی دارد، هرچند که ظاهر امر در حال حاضر مقوله بالا را ثابت می کند و نگاهی اجمالی به لیست نام شاعران بلند آوازه معاصر ـ زنده‌ها ـ می گوید که عراق گهواره شعر است.

در میان عربها اکنون بعد از گذشت چهل سال هنوز هم برسر اینکه کدامیك از شاعران عرب بنیانگذار شعر نو هستند اختلاف نظر وجود دارد.

بعد از گذشت دهه‌هایی از نهضت نوین، مسأله شکستن اوزان عروضی پیش آمد و شعر جدیدی در ادبیات عرب پی نهاده شد که به «شعر تفعیله» موسوم گردید. شعر تفعیله همانی است که ما در ایران به آن شعر نو یا نیمایی می گوئیم و به بانی آن «نیما یوشیج» نسبت می‌دهیم. در میان عربها اکنون بعد از گذشت چهل سال هنوز هم بر سر اینکه کدامیك از شاعران عرب بنیانگذار شعر نو هستند اختلاف نظر وجود دارد.
برخی معتقدند بدر شاکر السیاب آن را آغاز کرده و بعضی دیگر بنیانگذاری را به «نازك الملائکه» نسبت می‌دهند. «بلندالحیدری» شاعر عراقی ساکن در لندن نیز می گوید «زمانی که من و بدر شاکر السیاب بر سر شکستن اوزان و نوآوری بحث و بررسی می کردیم، خانم نازك الملائکه سرسختانه آهنگ مخالفت با ما را گذاشته بود». البته مدعیان دیگری نیز برای بنیانگذاری شعر نو عرب وجود دارند که از جمله آنها عبدالوهاب البیاتی» شاعر عراقی، «نزار قبانی» شاعر سوری و «یوسف الخال» شاعر لبنانی هستند. مصری‌ها نیز آهنگ خود را می نوازند و می گویند، نخستین بار این نوع شعر بوسیله «الشرقاوی» شاعر و نویسنده مصری به عرصه ادبیات وارد شده است.
اما گذشته از اختلاف نظرها، همگان را عقیدهٔ بر این است که مسأله اصلی این نیست که کسی چند روز یا چند ماه جلوتر از دیگران شعر بدین سبك و سیاق سروده است، بلکه مسأله تداوم مطرح است و این که دیگران هم این حرکت را تقویت کنند و به تثبیت برسانند. برای مثال در شعر فارسی که نیما سبك جدیدی برای آن پدید آورد، اگر شاعرانی مانند اخوان، شاملو، فروغ، سپهری و دیگران دنباله کار را نمی گرفتند و به آن پروبال نمی‌دادند چه بسا که این حرکت مهم به خاموشی می گرائید و نوزادی مرده یا حداقل ناقص الخلقه می‌شد. جریان شعر نو عرب هم بر همین منوال بوده است و هر کدام از شعرای برجسته معاصر یك گوشه کار را گرفته و دنبال کرده‌اند.
اکنون از زمان شکستن اوزان عروضی در شعر عرب بیش از چهل سال گذشته است. در این مدت حرکتهای دیگری هم بوقوع پیوسته و بقول خودمانی‌ها موجهای مختلف و جریانهای متعدد شعر منثور و ناب و سپید و غیره پدید آمده است.
منتقدین ادبی عرب را عقیده بر این است که نوآوری و ابداع حقیقی در شعر در دو کلمه خلاصه می‌شود: «جدید و تجدید». آنها سپس این دو کلمه را اینگونه تفسیر می کنند: «جدید» به معنای گرفتن از محیط و شرایط پیرامون ـ دور و نزدیك ـ شاعر. به عبارتی شاعر در شعر خود از محیط حاضر و شرایط حاکم بر آن و نیز تجارب دیگر در اطراف خود و یا در کشورهای دیگر الهام می گیرد.
«تجدید» به معنای زنده کردن میراث فرهنگی و ادبی نیاکان و الهام گرفتن از آن است به دو زبان عربی علاوه بر شعر شعرای پیشین از جاهلی گرفته تا معاصرین و متاخرین میراث گرانبهایی مانند «قرآن» نیز علاوه بر بهره‌های اخلاقی مورد استفاده ادبی هم قرار دارد.
منتقدین عرب می گویند ایجاد موازنه در میان ایندو شاخه و آراستن آن به هنرها و خلاقیت شاعر، شعر راستین زمانه را بوجود می‌آورد و طرفداری از هر کدام از کفه‌های ترازو باعث اختلال در شعر بوجود آمده می‌شود و رنگ محیط و زمانه را به همراه نخواهد داشت. در اینجا اگر بخواهیم ـ در مقام مقایسه ـ عبارات بالا را برشعر خود منطبق کنیم، بحث روشنتر و ملموس‌تر، خواهد شد. مثلاً مجله‌ای را باز می کنیم و در آن شعری از یك شاعر معاصر می بینیم که به سبك سعدی یا به سیاق حافظ سروده شده است. این شعر حتی اگر استحکام شعر آندو بزرگوار را هم داشته باشد ـ که محال است ـ باز هم شعر زمانه نیست و شعر زمانه هفتصد سال پیش است. منتقد عرب وقتی با این نوع شعر برخورد می کند در می‌یابد که در بحث دو کفه ترازو «جدید» و «تجدید» شاعر کفه دوم را برگزیده و کفه اول را قربانی کرده است. همینطور هم در شعری که برخی متاخرین تحت تاثیر صرف ترجمه‌های غربی می سرایند می بینیم، که شاعر تراث و میراث نیاکان را گذاشته و تحت شرایط جوی ماورای مرزها می سراید و در اینجاست که منتقد عرب می گوید شاعر به «تجدید» خنجر زده است و باطن و ظاهر را رعایت نکرده است.
در این مقاله صرف نظر از نوعیت شعرها و اینکه کدامیك از شاعران توانسته‌اند بیش از دیگران این اصول را رعایت کنند، قصد داریم نامهایی چند و نمونه‌هایی از شاعران برجسته حاضر در ادبیات عرب ذکر کنیم و این مختصر را به پایان ببریم.
ناگفته نماند که کشورهای شاعر خیز عرب به ترتیب کمیت و نه کیفیت عراق، لبنان، سوریه، مصر هستند و عرصه شعر کشورهای دیگر عرب هرچند از شاعر خالی نبوده اما تعداد آنها اندك است. مثلاً تونس کسی مانند ابوالقاسم الشابی به عرصه ادبیات عرضه کرده واو حداقل با این شعر جاودانه شده است:
«اذا الشعب یوما» أراد الحیاة
فلا بدان یستجیب القدر»
«ولا بدّ للیل أن ینجلی
ولا بدّ للقیدِ أن ینکسر»

محمود درویش

ز اگر ملتی روزی بخواهد زندگی کند
سرنوشت ناچار است که به خواسته او گردن بنهد)
(و شب ناچار است که رخت بربندد
و غل وزنجیر ناگزیر است که بشکند)
برای مثال سودان محمد الفیتوری را دارد و مراکش «محمد بنیس» را و همانطور که گفته شد باقی کشورها نیز هرکدام سهمی دارند و باز به قول عربها «حصة الاسد» یا سهم شیر از آن کشورهایی است که در بالا ذکر شان رفت. یك پرانتز نیز باید برای شعر فلسطین باز کنیم. شعرای این دیار به دلیل آرمان عادلانه‌ای که دارند جریان خاصی در شعر معاصر عرب پدید آورده‌اند که بسیار قابل توجه است. در شعر فلسطین از جمع حماسه و غنا (لیریسم) و عاطفه سیال و اشتیاق به وطن و احساس آوارگی به اضافه مبارزه حرکتی خاص پدید آمده که شعر فلسطین نامیده می‌شود.

● شعر فلسطین

در اینجا به ذکر نمونه‌هایی چند از شعر فلسطین می‌پردازیم:
«محمود درویش» نام آورترین چهره در شعر فلسطین است. او در سال ۱۹۴۲ در سرزمینهای اشغالی متولد شده و اکنون در کشورهای عربی در حال «کوچ ـ سکونت» است.
درویش مجموعه‌های شعری بسیاری دارد که «عاشق من فلسطین» (عاشقی ز فلسطین) «العصافیر تموت فی الجلیل» (گنجشکها در الجلیل می‌میرند) از جمله آنست.
محمود درویش در شعری در رثای یکی از رهبران فلسطینی که در رم بوسیله صهیونیستها ترور شد می گوید:

روز بخیر ای ماجد
قهوه‌ام را بنوش و برخیز
جنازه‌ام رسید
که «رم» تپانچه‌ای ست
و تمام سرزمینهای خدا مانند «رم» است
ای غریب دیار
ای گوشتی که دیوارها را می‌پوشانی
و مردان یاوه گورانیز
ای گوشت فلسطینی
ای نان سخت مسیح
ای قربانی دریای مدیترانه
راه را برای تو خلاصه می کنم
ای حراجی که برنیاز این بازار فزون آمد
ای گوشت فلسطینی در راهها
ای رودی از جسدها در ماجد...
ای گوشت فلسطینی
جمع شو در یکجا
جمع شو
و بازورا آماده کن
روز بخیر ای ماجد
برخیز و سوره «بازگشت» را بخوان
و سحر را
روی عمری که برای ساعت پیروزی سوزانده‌ایم،
بریز.

روز بخیر ای ماجد
روز بخیر.

شاعر دیگر فلسطینی که آوازه‌ای هم سطح محمود درویش دارد، سمیح القاسم است. او در ۱۹۴۰ در سرزمینهای اشغالی فلسطینی ـ که در آن زمان هنوز اشغال نشده بود بدنیا آمده و هنوز هم در این مناطق زندگی می کند و تا بحال بارها به زندان افتاده است. سمیح شعرهای خود را از پشت سیمهای خاردار می‌فرستد. شعرهای او صریح هستند به صراحت مرگ و خشن چونان خشونت اشغالگری. او در شعری می گوید:

بیست سال است فریاد می کنم.
ای شورای محترم امنیت
آه، بیست سال است
فریاد می کنم
و امروز، از آنسوی صاعقه‌های
ـ کمین کرده در راه صلح
صدای من

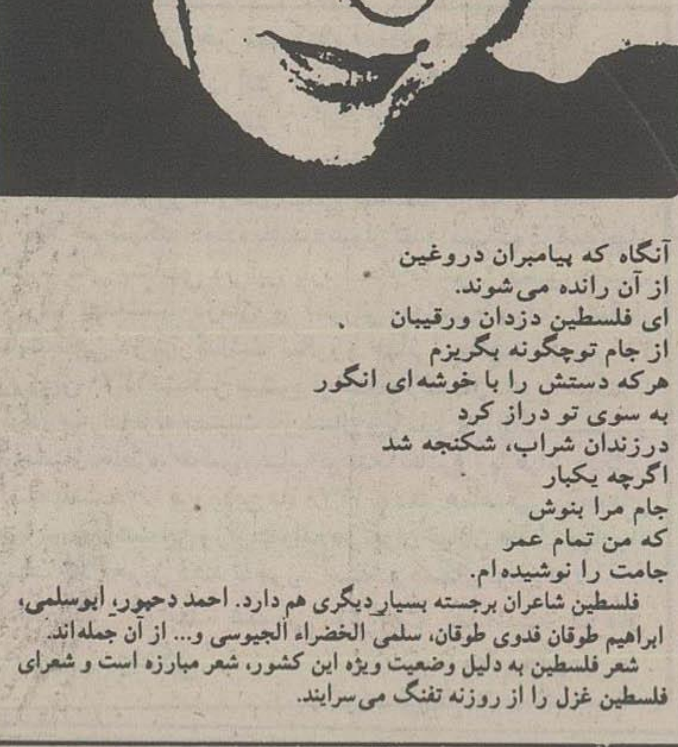
شعر در عراق متولد می‌شود، در سوریه زندگی می کند و در مصر می‌میرد، اما نثر کاملا برعکس است.

به سوی تو
با پست می‌آید
از جنگل خون و آتش و تلخی و خیمه گاه
صدای من
چونان گلی سرخ
به سوی تو می‌آید

سومین شاعر فلسطینی که آوازه‌ای جهانی دارد و در اوج شهرت و جوانی در چند سال پیش در گذشت «معین بسیسو» است. او سومین ضلع مثلث شعری فلسطین متشکل از درویش، القاسم و اوست. بسیسو در لندن در گذشت و محمود درویش در توصیف غمنامه خاك سپاری
او گفت معین بسیسو وصیت کرده بود درفلسطین دفن شود. اما اسرائیلی‌ها اجازه ندارند. خواستیم درتونس او را بخاك بسپاریم خانواده اش نپذیرفتند وگفتند از میهنش دوراست. و ما ناچار شدیم درکشور مصر و درنزدیکترین نقطه به مرز فلسطین خاکش کنیم. معین بسیسو درشعری می گوید:

برای بعدازمن
فلسطین زنی است
و برای من، شهیدانی.

هرگاه تب کرده‌ام
باخون مداوا شده‌ام
خون دردی است بی درمان
برای بعدازمن
آسمانها زنی است
و برای من پیامبرانی.
آه چه زیباست آسمان

سمیح القاسم

آنگاه که پیامبران دروغین
از آن رانده می‌شوند.
ای فلسطین دزدان ورقیبان
از جام توچگونه بگریزم
هرکه دستش را با خوشه‌ای انگور
به سوی تو دراز کرد
درزندان شراب، شکنجه شد
اگرچه یکبار
جام مرا بنوش
که من تمام عمر
جامت را نوشیده‌ام.

فلسطین شاعران برجسته بسیاردیگری هم دارد. احمد دحبور، ابوسلمی، ابراهیم طوقان فدوی طوقان، سلمی الخضراء الجیوسی و... از آن جمله‌اند.
شعر فلسطین به دلیل وضعیت ویژه این کشور، شعر مبارزه است و شعرای فلسطین غزل را از روزنه تفنگ می سرایند.

● دو شعر از ویلیام بلیك

□ اشاره
ویلیام بلیك، تا زمانی که زنده بود، شاعری کاملاً ناشناخته بود و مثل همهٔ ناشناخته‌ها، معصوم و مظلوم همهٔ تهمتها و دشنامها را تحمل کرد. به او گفتند: مخالف حکومت و عصیانگری، اما او تنها دلش برای «رفتگرهای شیروانی‌ها» می‌سوخت. به او تهمت «لامذهبی» و «ضد مسیح» زدند. اما او همواره در شعرهای پیشگویانه‌اش، ناجی بزرگی را می‌طلبید تا از «مسیحیت مسخ شده کلیسایی» نباشد. «بره‌ای کوچك» را می‌طلبید که رام و فروتن، نامش با نام او، و چون کودکی «معصوم» و مثل خود او «عاصی، چون ببر» باشد و «آتش» را برباید و به آدمیان بدهد. [شاید، سهراب سپهری هم که به فکر «بره‌ای روشن» بود تا بیاید و در تاریکی و ظلمت علف خستگی‌اش را بچرد، از همین شعر، «بره کوچك» بلیك، بیشترین تأثیر را گرفته باشد]. بلیك نقاش هم بود. و از ۱۴ سالگی به گراور و قلم زدن پرداخت. پیش از آن در ده سالگی به مدرسهٔ «طراحی» رفته بود و آن تنها تحصیل رسمی‌اش بود. از همان چهارده سالگی شعر سرود و در ۲۶ سالگی اولین مجموعهٔ شعرش «طرحهای شاعرانه» را منتشر کرد. او درباره کارهایش می گفت: «سرشت کارهای من رویا و تخیل است».
اما رویاهای بلیك و شعرهای پیشگویانه‌اش پس از مرگ وی، عظمت روحی و معصومیت ذاتی کودکانه‌اش را به عصرها شناساند. بلیك شاعر همهٔ عصرها شد وقتی که دیگر خودش نبود. نقاشی‌های او شعرهایش بودند و شعرهایش نقاشی‌هایش [همچون سپهری؟!]. شاعری کودك بود یا کودکی شاعر. فرقی نمی کند. وحدت حس و عاطفه‌اش با طبیعت و حیوانات و کودکان رنجدیده، در شعرهایش، او را کودکی بزرگ می‌نمایاند، که از سالیانی فراتر از زمانهٔ خویش حکایت می کند، و پیامبرانی را انتظار می کشد که دیگران هرگز تا زمانهٔ او، نشناخته بودند. آثارش، آوازهای بیگناهی در «۱۷۸۹» ـ «آوازهای تجربه» در «۱۷۹۴» و بخصوص «میلتون و اورشلیم» در «۱۸۲۰»، از پیامبری زمینی [در معنای شاعرانه‌اش] حکایت می کرد که آینده‌های بسیار دور و کهکشانهای نادیده را در تخیل خویش در می‌نوردید و عوالمش را دیگران نمی‌دیدند. او به «انسان کامل» می اندیشید و پیوسته در حسرت نبودِ آن، صداها و فریادهای پنهانش را در «تابلو»هایش جای می‌داد و در سرودهایی زلال، که دیگران کدرش می‌دیدند. او در جایی نوشته است: «آنکس که چهره‌اش، تاریك و بی‌فروغ است، هرگز ستاره نخواهد شد!».

● ترجمه از: پرویز حسینی

ببر

ببر! هان ببر! ای تابندهٔ سوزان
در جنگلهای شب،
کدامین جاویدان دست یا چشم
یارای سرشتن داشت تقارن سهمگینت را؟

در کدامین اعماق یا افلاك دور دست
آتش چشمهای تو شعله‌ور گشت؟
بر کدام پرواز، شهامت چنین خواستی را داشت؟
چه دستی زهره کرد برباید آتش را؟

و کدامین شانه، و کدامین هنر،
توانست بپیچاند رگهای قلب تو را؟
و در آندم که دلت به تپش در آمد،
چه دست هراسناکی بر سندان کوبید پاهای هولناك تو را؟

کدام آهنکوب؟ کدام زنجیر؟
در کدام کوره مغز تو بود؟
چه سندانی؟ چه چنگ سهمناکی
زهره داشت پنجه‌ی هولبار مرگبارش را؟

آندم که ستارگان نیزه فرو هشتند
و عرش را اشکباران کردند
آیا او به آفریده‌اش با لبخند نظر کرد؟
آیا آنکه آفرید بره را تو را خلق کرد؟

ببر! هان ببر! ای تابندهٔ سوزان
در جنگلهای شب،
کدامین جاویدان دست یا چشم
زهرهِ سرشتن داشت تقارن سهمگینت را؟

رفتگر شیروانی

وقتی که مادرم مرد کودکی بودم،
و پدرم مرا فروخت آندم که زبان من
تازه به گریه باز شده بود «هق! هق! هق! هق!»
پس شیروانی‌ات را می‌روبم، و در دوده می‌خوابم.

«تام داکر» کوچولو آنجاست، که وقتی موهایش را،
که مثل پشم بره فر شده بود، تراشیدند، گریه کرد، گفتمش:
«هیس، تام! بی‌خیالش باش، چون وقتی سرت تاسه،
دوده موهای سفیدتو خراب نمی کنه».

پس آرام گرفت، و همان شب،
همینکه بخواب رفت، در رویا دید!
هزاران رفتگر، دیك، جو، ند و جك،
همگی در تابوتهای سیاهی محبوسند.

و کنارش فرشته‌ای آمد که کلیدی نورانی داشت،
و تابوتها را گشود و همه‌شان را رهاند،
آنگاه پای جلگه‌ای سبز جست زدند، خندیدند، دویدند،
در رودخانه آبتنی کردند، و در آفتاب درخشیدند.

سپس برهنه و سپید، کیفهاشان را همه، پشت سر بجای نهادند،
بر فراز ابرها شدند و در باد بازی کردند،
و فرشته به تام گفت، اگر پسر خوبی باشد،
خدا جای پدرش را می گیرد، و دیگر نیازی به شادی نخواهد داشت.

و بدین منوال «تام» بیدار شد، و ما در تاریکی برخاستیم
با کیفهامان و برسهامان دست به کار شدیم.
هر چند که صبحی سرد بود، «تام» شاد بود و گرم،
بدینقرار پرداختن به کار، بیمی از مشقت نیست.

* پانویس:

در قرن هجدهم، پسرهای کوچك چهار ـ پنج ساله را، پدران بی‌مهر، به اربابانی می‌فروختند تا در پاك کردن شیروانی پر از دودهٔ خانه‌های مجللشان، در خدمت آنها باشند. این کارگرهای کوچولو بر اثر ستم صاحبان خود، گاهی به بیماری‌های خطرناك و یا نقص عضو دچار می‌شدند.

شعرمعاصرایران

تشنه

● دو غزل از سیدعلی میرافضلی

حیرت زده‌ام، تشنهٔ یك جرعه جوابم
ای مردم دریا! برسانید به آبم
آیا پس ازین دشت رهی هست، دهی هست
یا اینکه به بیراهه دویده‌ست شتابم
من کوزه بدوش آمده‌ام چشمه به چشمه
شاید که ترا ـ ای عطش گنگ! ـ بیابم
آهی و نگاهی و... ـ دریغا که خطا بود
یك عمر که با آینه‌ها بود خطابم
هرصبح حریصانه من و حسرت خفتن
هرشب من و اندوه که حیف است بخوابم
چون صاعقه هربار که عشق آمد و گل کرد
یك شعله نوشتند ملایك به حسابم
می‌نوشتم ازین تلخ اگر آتش اگر آب
حیرت‌زده‌ام، تشنهٔ یك جرعه جوابم.

اسفند ۶۹

از سرخ به زرد

کلید واشدن باغ لاله‌ها گم شد
بهار نورس ما زیردست و پا گم شد
چه زردهای زیادی! چه سرخهای کمی!
دراین خزان زده مفهوم آشنا گم شد
فسرد شعلهٔ خورشید در کبود غروب
کبوتری پس ابهام ابرها گم شد
امید را به کدامین دیار باید جست
که این متاع گران مثل کیمیا گم شد
چه زود گرمی مانوس و آسمانی عشق
میان غفلت دستان سرد ما گم شد
به‌هیچ مأمن آسوده اعتمادم نیست
که هرکه رفت دراین وادی بلا گم شد
سپیده آمد و آیینه‌ها درخشیدند
و رفت و لوح دلم در غبارها گم شد.

خرداد ۶۸

شمیم آشنا

● عباس مهری آتیه

پرنده باش و کوچ کن بپر به شهر عشق و درد
بگو به همدلان، ببین که زندگی به ما چه کرد؟

بگو: بهار دستها، جوانه‌ای دگر نزد
که آفتاب عشق شد به پشت کوهٔ فتنه سرد

بگو که خاك فتنه‌ها جوان جوان جوانه زد
بگو: «نهال دوستی» زهیچ گوشه سرنکرد

بگو: لباس یوسفم دفینه‌های خاك شد
که بوی وی نیاورد نسیم تازهٔ نبرد

بگو: تبارگل شکست و گل به شاخه‌ای نماند
بگو: قبیله‌ای تهی بجاست از تبار مرد

بگو: ولی به باغ ما، خزانِ جاودانه نیست
بهار عشق می‌زند، شرار خونِ به روی زرد

● ●

شمیم آشنای یوسف است در وزیدنش
که آورد پیام خون ز راهوار یك نبرد

رؤیا

● تیمور ترنج

از پلکانِ روشن رؤیاها
بالا می‌روم.
در آستانهٔ درگاه
تو ایستاده‌ای!
با عطر شکوفه‌های نارنج
برشاخسار بلورین دستانت.
آه....
اینِ اتاق کوچك تنها
رنگِ گمشدهٔ گیسوان ترا دارد.

باید ستاره ها....

●یعقوب عباسی

وقتی که واژه واژهٔ پاییز
رفته ـ تازیر جلد درختان
و ـ یا که خار بوتهٔ پاییز
می‌آویزد
به دامن ویرانی

چه چیز می‌ماند
بر نهالك کوچك؟

■

در قهر نیلی شب
تا ـ تعویض چرکتاب جامهٔ ماه
باید ستاره‌ها
بی دنبالهٔ هم باشند

چراغ فضیلت

● مهوش ریاضی

و از هر آنچه رنگ نیاکانم
اینسان تهی شدم
اینسان بدور
از ایمان
به جستجوی گمشده‌ام
از چشم، خونابه می‌چکانم

ببین چگونه در دل
آتش کاشته‌ام
تا عشق، همچنان چراغ فضیلتم باشد
چگونه باور کنم ترا
نه، هرگز باور نمی کنم....

بیگانه

۱

* محمود تقوی تکیار

می‌سوزانم
هر برگی را
که برآن ردیست از گذشته تاریکم
نتوانم اما زدود
از یادتان
بیگانه‌ای را که خود به یاد نمی‌آرمش.

۳

پاداش هزار دشنام بود
نانپاره‌ای که ربودی از کفم.
باز می گردم
خسته و تهیدست
بارگران دشنامم بردوش.

از ساحل تو

●امین صدیقی

از ساحل تو می گذرد با دل غمناك.
با وسعت بی خواهش معصومتر از خاك.
فریاد تو آهستگی روح مرا برد
بنگر که چه سان می‌خورد آرامش من چاك!؟
درموج نگاه تو دگر هیچ غزل نیست
چشمان تو را باز گرفته خس و خاشاك.
بی‌هیچ تمنا رهم افتاده از اینسو
از ساحل تو می گذرم با قدمی پاك.
منت نگذاری که من آورده‌ام اکنون.
روزان مه آلود تو را باز دراین ساك.

سفر

*علیرضا برارش

آغاز من
در خواب کوچه
با کوچ ماه.
باران دستهای تو
در امتداد راه
ناگه غروب سایه‌ای
ناگه کبوتران آه.
*
اینك حکایتی ست
مارا
درآینه،
با ماه
از بیقراری راه.
*
منظومه‌ای بلند
آغاز می‌شود.

صدای صداها

*علیرضا فولادی

من کیستم؟ تبلور آوازی از سکوت
یا بر زبان ثانیه‌ها رازی از سکوت
آیینه‌ام که ریخته آیینه ساز عشق
در برق برق پیکره‌ام نازی از سکوت
نور اتاق سادگی پینه بسته‌ام
سر می‌زند ز پنجرهٔ بازی از سکوت
من نیستم، دمی که «تو»یی هست نیستم
حتی صدای مبهم و ناسازی از سکوت
در پیشت ای صدای صداها، برابر است
بود و نبود قافیه پردازی از سکوت

مرگ منفجر

●علیرضا کریم

شبگونه
گیسو بر آینه افشاندی
وچتر گشودی که نشناسندت
اما
صدای گام تو آشناست
هرجای خاك
و اینك
صدای گشودن چتر غبارینت
بر پهنهٔ وسیع آبهای شور جنوب
در غرب جغرافیای تنم
احساس می‌شود.

چندترانهٔ کوچك

● جلیل قیصری

به گریه می نشیند عشق
وقتی که،
زمان
راز بیکرانگی اش را
درماشین حساب می جوید
□
مهر از ستاره می گیرد دل،
وقتی خلوص نگاهی
یلدای خاك را
آذین نمی کند به بارقهٔ عشق
□
حضورت
همچو شمعی در وزش ظلمت
و دلخوشی پروانه‌های غریب
بی شعاع حضورت
کی می‌توان
شب را شناخت

از کدامین درد

●رجب افشنگ ـتنکابن

اگر بدانی که من از چه می گویم
از کدامین درد
وقتی که ترانهٔ نیاکانم
هنوز
غربت کودکان کوچه های بارانی است.
در بن بست شب‌های خاك
وقتی که حنجره‌ای نیست
تابوت فریادم را به گورستانی می‌برم
که مردگانش همه
از تبار فرشتگان و پرندگان بودند.
□
مادرم نیز
این را می‌داند.

ETTELA AT W-LINE UP

بسمه تعالی

بدینوسیله به آقای ابراهیم تاج بخش فرزند رضاقلی ابلاغ می گردد حداکثر ظرف مدت یك ماه از تاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۱۲ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است در غیر این صورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.

روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

سردار سرتیپ دوم حاج یوسف رضا ابوالفتحی

مفتخر شدن حضرت عالی را بدرجه سرتیپ دومی بشما فرمانده لایق تبریك و تهنیت عرض می نمائیم.

رضا عرب ـ جمشید ارقند ـ حسین تقیان

بلا خبر نمیکند، آماده باشیم

زلزله، سیل، طوفان، آتش سوزی و... بلاهای خانمان براندازی هستند که اگر مردم ومسئولان آمادگی مقابله با آنها را نداشته باشند دچار رنج و مصیبت های بیشتری خواهند شد.

شعار سالروز سازمان جهانی بهداشت در سال ۱۳۷۰ «بلا خبر نمیکند، آماده باشیم» عنوان شده است که درهمه جهان فعالیت های مشابهی در این باره انجام میشود. بهمین مناسبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای تشکیل نمایشگاهی در بزرگداشت سالروز جهانی بهداشت که در ۳۱ فروردین ۱۳۷۰ تشکیل میشود از همه علاقمندان دعوت میکند تا اگر در مورد زلزله مصیبت بار شمال و یا سیل ویرانگر سیستان و بلوچستان خاطره، عکس، فیلم، نوشته، نقاشی ویا هراثر دیگری داشته باشند تا ۱۶ فروردین ماه ۱۳۷۰ به دفتر هماهنگی برنامه های آموزش بهداشت این وزارت واقع در تهران خیابان حافظ، چهارراه یوسف آباد تحویل دهند تا مورد استفاده همگان قرار گیرد.

اداره کل روابط عمومی وزارت بهداشت، درمان وآموزش پزشکی

۴۸۰۱۱/م الف

آگهی تغییرات در سرمایه شرکت شناورهای صیادی خلیج فارس سهامی خاص شماره ثبت ۸۱۲

بموجب صورتجلسه مجمع عمومی مورخ ۶۹/۹/۲۴ سرمایه شرکت از مبلغ صدمیلیون ریال بمبلغ ۳۱۶ میلیون ریال افزایش یافته است.

محمد طیب سلطانی رئیس ثبت شهرستان بندرعباس

(قدردانی)

همکاران محترم خواهر خرسند، علوی، عسکری

تلاش صادقانه شما را در راه انتقال مراقبین بهداشت به وزارت آموزش و پرورش ارج می‌نهیم و در این سال جدید موفقیت و سلامتی شما را از درگاه ایزد متعال خواستاریم

مراقبین بهداشت بجنورد

آگهی ابلاغ اجرائیه

شماره پرونده اجرائی: ۳۲۵ـ۶۹/اج ۲
شماره پرونده حقوقی: ۱۰۹۵ـ۶۹/ح ۲
شماره دادنامه: ۱۳۸۵ـ۶۹/۱۱/۸ احکام حقوقی ۲ میاندوآب
محکوم له: شرکت نم نم غرب میاندوآب ـ میاندوآب مغازه مجتهدی

محکوم علیهم: تمامی کشاورزان صاحب نسق روستای ممه دل
محکوم به: برابر حکم شماره فوق دادباختگان مجموعاً و متفقاً به افراز سند رسمی ۳۳۷۴۰ـ۶۹/۸/۸ بمساحت ۵۰۰۰ مترمربع از سایر اراضی ونسق زراعتی ممه دل به پلاك ۵۴ اصلی در حق دادبردگان محکوم گردیده اند و بدینوسیله مراتب یکنوبت در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران وروزنامه اطلاعات چاپ و منتشر وبه محکوم علیهم ابلاغ میگردد تا ظرف ده روز از تاریخ انتشار در دفتر دادگاه حقوقی ۲ میاندوآب حاضر وهر ادعا و اظهاری دارند کتباً اعلام ویا مقدمات اجرای حکم را فراهم نمایند والا اجرای دادگاه رأساً مبادرت به اجرای حکم خواهد نمود. بدیهی است در صورت نیاز مجدد به آگهی یکمرتبه بفاصله ده روز اقدام خواهد گردید.

حسین نژاد ـ مدیر دفتر واجراء دادگاه حقوقی ۲ میاندوآب

مسابقه بزرگ و سراسری نماز ـ ره رستگاران

بسمه تعالی

ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر

به مناسبت فرا رسیدن ماه مبارك رمضان سازمان تبلیغات اسلامی در راستای مسابقات فرهنگی خود با الهام از کتب مفید و ارزنده‌ای که در باب نماز و اهمیت آن تالیف و تدوین شده است، جهت آشنائی هرچه بیشتر طالبان و جویندگان راه سعادت و رستگاری با فلسفه وجودی نماز و تاکید بر انجام این فریضه مهم الهی مسابقه بزرگ و سراسری ره رستگاران را برگزار می‌نماید و به بیش از ۱۰۰۰ نفر از ممتازین این مسابقه جوائز نفیس و ارزنده‌ای تقدیم می‌دارد.

سازمان تبلیغات اسلامی

شرایط شرکت در مسابقه

ـ ارسال فرم پاسخنامه بهمراه یکبرگ فتوکپی شناسنامه

ـ سطح ۱ دانش آموزان مقطع دبیرستان، دانشجویان و عموم افراد

ـ سطح ۲ دانش آموزان مقطع راهنمایی و کلیه کسانی که دارای تحصیلات راهنمائی هستند.

مهلت ارسال پاسخنامه

آخرین مهلت ارسال پاسخنامه تا پایان فروردین ماه ۱۳۷۰ خواهد بود بدیهی است به پاسخنامه‌هائی که پس از انقضای موعد مقرر ارسال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر ۱: شما می‌توانید پیرامون نماز، آثار خود را نظیر، شعر، داستان، مقاله، عکس و پوستر، برای ما ارسال فرمائید بدیهی است به بهترین آثار جوائز ویژه‌ای تعلق خواهد گرفت.

تذکر ۲: شما می‌توانید جهت شرکت در مسابقه سئوالات و فرم پاسخنامه را از طریق دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی سراسر کشور و روزنامه‌های کثیرالانتشار صبح و عصر تهیه نمائید و پس از تکمیل آنرا به آدرس مراکز استانی و دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی ارسال دارید.

تعداد برندگان

۱ـ این مسابقه به بیش از ۱۰۰۰ نفر از ممتازین جوایز نفیسی تقدیم می‌کند. و چنانچه تعداد ممتازین بیشتر از این رقم باشد بین آنها قرعه کشی بعمل خواهد آمد.

۲ـ برندگان مسابقه را کسانی تشکیل خواهند داد که به ۲۵ سئوال از ۳۰ سئوال (سطح ۲) و ۴۵ سئوال از ۵۰ سئوال (سطح ۱) پاسخ صحیح داده باشند.

منابع سئوالات

سطح (۱) (۵۰ سئوال)

الف ـ توضیح المسائل حضرت امام رضوان الله تعالی علیه (احکام نماز)

ب ـ پرتوی از اسرار نماز (استاد محسن قرائتی)

سطح (۲) (۳۰ سئوال)

الف ـ کتاب راز نماز (استاد محسن قرائتی)

ب ـ توضیح المسائل حضرت امام (ره) (احکام نماز)

ج ـ کتابهای تعلیمات دینی (دوره راهنمایی)

جوایز مسابقه

۱ـ تلویزیون رنگی
۲ـ رادیو ضبط
۳ـ سکه بهار آزادی
۴ـ پلویز
۵ـ دوربین عکاسی
۶ـ تلویزیون سیاه و سفید
۷ـ چرخ گوشت
۸ـ اجاق گاز
۹ـ رادیو
۱۰ـ ساعت مچی
۱۱ـ چادر
۱۲ـ ماشین حساب
۱۳ـ بلیط رفت و برگشت مشهد مقدس
۱۴ـ کتب مفید و ارزنده
۱۵ـ کارت ویژه (سه ماه تابستان) استخر، سینما، اردو
۱۶ـ نوشت افزار و غیره

بسمه تعالی

سئوالات مسابقه نماز (ره رستگاران) سطح ۱ مقطع دبیرستان و بالاتر

۱ـ طبق آنچه خداوند و پیامبر و امامان فرموده‌اند عبادت و نماز ما باید:
الف: آگاهانه و عاشقانه باشد.
ب: خالصانه و خاشعانه باشد.
ج: آگاهانه و عاشقانه و خاشعانه باشد.
د: الف و ب درست است.

۲ـ حدیث اعبدالله کانك تراه یعنی:
الف: خدا را چنان عبادت کن که گویی تو را می‌بیند.
ب: خدا را چنان عبادت کن که گویی او را می‌بینی.
ج: خدا را چنان عبادت کنید که گویی شما را می‌بیند.
د: خدا را چنان عبادت کنید که گویی شما او را می‌بینید.

۳ـ قبولی عبادات چه شرایطی دارد؟
الف: ایمان (عمل صالح)
ب: ایمان، ولایت و تقوا
ج: ایمان و مراعات حقوق دیگران و طهارت
د: ایمان، ولایت، تقوا، مراعات حقوق دیگران.

۴ـ علی (ع) در کدام جنگ هنگام نماز دست از جنگ کشید و به نماز ایستاد؟
الف: غزوه تبوك
ب: جنگ نهروان
ج: جنگ صفین
د: جنگ بدر

۵ـ امام صادق (ع) هنگام وفات فرمود:
الف: هر که نماز را کوچك شمارد، از شفاعت ما محروم است.
ب: هر کس به عمد نماز را ترك کند از مرز اسلام خارج شده و به کفر رسیده است.
ج: نماز مهمترین توصیه پیامبران به فرزندانشان است.
د: نماز پایه دین، پرچم اسلام، کلید بهشت و وسیله سنجش مردم است.

۶ـ آیه زیر را با کلمات داده شده کامل کنید:
«ان.... یخادعون الله و هوخادعهم و اذا قاموا الی الصلوه قاموا کسالی یراون»
الف: منافقین
ب: متکبرین
ج: خاشعین
د: هیچکدام

۷ـ این دستور از کدامیك از بزرگان دین است؟ (با استفاده از قرآن کریم)
«ای فرزندم برپا دار نماز را و امر بمعروف و نهی از منکر کن.»
الف: حضرت امام حسن عسگری (ع)
ب: حضرت موسی (ع)
ج: حضرت لقمان
د: هیچکدام

۸ـ صراط مستقیم:
الف: راه زندگی آرام و استراحت و آسایش است.
ب: راه پیامبران، امامان، صالحان، شهیدان و اولیاء خداست.
ج: راه تقوا، پاکی، عدالت، نیکی، بندگی، حق پرستی، اطاعت از خدا، دوری از گناه و ترس از دوزخ است.
د: ب و ج درست است.

۹ـ روح نماز:
الف: درست خواندن است.
ب: حضور قلب است.
ج: اقامه نماز بصورت جماعت است.
د: خواندن نماز در اول وقت است.

۱۰ـ دلیل آنکه حضرت ابراهیم به مقام دوستی خدا رسید و «خلیل الله» شد:
الف: بت شکنی او بود.
ب: سجده‌های طولانی او بود.
ج: الف و ب درست است.
د: خداپرستی او بود.

۱۱ـ آیه شریفه که می‌فرماید محافظت کنید از نمازهایتان و نماز وسطی منظور کدام نماز است؟
الف: نماز شب
ب: نماز ظهر
ج: نمازهای مستحبی
د: هیچکدام

۱۲ـ در مقابل سئوال نگهبان جهنم که گفت: چه چیز شما را به جهنم آورد کدامیك از پاسخهای زیر شنیده شد؟
الف: چون زکات نمی‌دادیم.
ب: چون از صادقین نبودیم.
ج: چون از نمازگزاران نبودیم.
د: چون از دروغ گویان بودیم.

۱۳ـ هر کس نماز را سبك شمارد:
الف: خداوند برکت و بهره را از عمر و جان او بر می‌دارد.
ب: پاداش کار او را از بین می‌برد، دعاهایش مستجاب نمی‌شود.
ج: هنگام مرگ با احساس گرسنگی و تشنگی و ذلت مخصوصی از دنیا می‌رود. و در عالم برزخ شکنجه و عذاب می‌شود و در قیامت حساب سختی از او می‌کشد.
د: هر سه مورد.

۱۴ـ طبق حدیث چه چیزی انسان را از منافق شدن بیمه می‌کند؟
الف: نماز خواندن
ب: روزه گرفتن
ج: شرکت دائمی در نماز جماعت
د: سجده شکرکردن

۱۵ـ در حدیث است هر که ندای نماز جماعت را بشنود ولی به آن اعتنا نکند.
الف: نمازش بی ارزش است.
ب: روزی او کم می‌شود.
ج: دعاهایش قبول نمی‌شود.
د: ب و ج درست است.

۱۶ـ کدامیك از جملات زیر را امام خمینی فرموده‌اند؟
الف: نماز، تکیه گاه معنوی انسان در بحران‌های زندگی است.
ب: مومنانی رستگارند که در نمازشان توجه به خدا دارند.
ج: نماز زنده نگاهداشتن سنت ابراهیم (ع) و سیره محمد (ص) و مرام حسین (ع) است.
د: در اسلام، از نماز هیچ فریضه‌ای بالاتر نیست... نماز، پشتوانه ملت است.... نماز یك کارخانه انسان سازی است.

۱۷ـ سلام های نماز پیوند است با:
الف: رسول خدا و مومنان راستین
ب: پاکی ها و صداقت‌ها
ج: پاکان و صادقان
د: هر سه مورد درست است.

۱۸ـ کدام توضیح در باره نمازجمعه کامل‌تر است؟
الف: هفته‌ای یکبار برگزار می‌شود غیر از جنبه عبادی و پرستش جنبه اجتماعی و سیاسی و فرهنگی هم دارد.
ب: صفوف مسلمانان را متحد و توطئه‌های تفرقه افکنانه را خنثی و تبلیغات سوء دشمنان را بی‌اثر می‌کند.
ج: نماز جمعه یك نماز سیاسی و عبادی است.
د: الف و ب با هم درست هستند.

۱۹ـ این سخن در کدامیك از کتب زیر آمده است؟ «کسانیکه به آخرت ایمان دارند نمازهایشان را محافظت می‌کنند.»
الف: نهج البلاغه
ب: قرآن مجید
ج: صحیفه سجادیه
د: هیچکدام.

۲۰ـ در ایه شریفه «لاتقربوا الصلاه و انتم سکاری حتی تعلموا ماتقولون» کدامیك از عبارات زیر مورد نظر است؟
الف: عبادت عاشقانه
ب: عبادت خالصانه
ج: عبادت خاشعانه
د: عبادت آگاهانه

۲۱ـ ارزشمندترین عبادت کدام است؟
الف: عبادتی که زیاد تکرار شود
ب: عبادتی که مردم از آن مطلع باشند
ج: عبادتی که سرچشمه از عبودیت و تسلیم و رضای انسان داشته باشد.
د: عبادتی که موجب تشویق دیگران باشد

۲۲ـ در آیه شریفه «والذین هم فی صلوتهم خاشعون» کلمه خاشعون در مورد چه کسانی صدق می‌کند؟
الف: کسانیکه نماز را اول وقت می‌خوانند
ب: کسانیکه نماز را با خشوع و تواضع هر چه تمام می‌خوانند.
ج: کسانیکه نماز را با صدای دلنشین می‌خوانند.
د: هیچکدام

۲۳ـ فرمان بجا آوردن نماز از چه زمانی از سوی خداوند متعال اعلان گردیده است؟
الف: قبل از اسلام
ب: بعد از هجرت پیامبر اکرم (ص)
ج: قبل از هجرت پیامبر اکرم (ص)
د: بعد از فتح مکه

۲۴ـ حدیث «الصلاه مع اکل الحرام کالبناء علی الرمل» از کدام معصوم نقل و موضوع ان چیست؟
الف: از امام صادق (ع) و موضوع آن سرزنش رباخواران است.
ب: از حضرت علی (ع) موضوع آن عدم قبول نماز حرامخواران است.
ج: از امام باقر (ع) موضوع آن چگونگی کیفر رباخواران است.
د: از پیامبر اکرم (ص) موضوع آن عدم قبولی نماز حرامخواران است.

۲۵ـ کدامیك از موارد زیر جزء مقدمات نماز می‌باشد؟
الف: طهارت، وضو، غسل
ب: پاکیزه بودن لباس نمازگزار
ج: نیت کردن
د: الف و ب صحیح است.

۲۶ـ عمل رو به قبله ایستادن:
الف: از مستحبات نماز است.
ب: از ارکان نماز است.
ج: از مقدمات نماز است.
د: همه موارد صحیح است.

۲۷ـ اولین قبله مسلمانان کجا بود و در زمان حیات پیامبر اکرم (ص) به کجا تغییر پیدا کردگ
الف: بیت المقدس، کربلا
ب: بیت المقدس، مسجدالحرام
ج: مسجد الحرام، بیت المقدس
د: کربلا ـ مسجدالحرام

۲۸ـ نمازهای مستحبی عبارتند از:
الف: نماز نافله، عید قربان
ب: نماز طواف خانه خدا، یومیه
ج: نماز میت، مسافر
د: نماز آیات، نماز قضا

۲۹ـ «نماز جمعه، حج مساکین است». این سخن از کدامیك از معصومین است؟
الف: حضرت علی (ع)
ب: حضرت محمد (ص)
ج: امام زین العابدین (ع)
د: امام حسین (ع)

۳۰ـ نماز جمعه در عصر غیبت:
الف: واجب کفائی است.
ب: واجب تخییری است.
ج: واجب عینی است.
د: واجب مطلق است.

۳۱ـ عنصر اصلی سازندگی نماز و یاد خدا عبارتست از:
الف: خضوع و خشوع در نماز
ب: قرائت صحیح نماز
ج: حضور قلب در نماز
د: هیچکدام

۳۲ـ از نشانه های اخلاص:
الف: بی توقعی از دیگران
ب: یگانگی ظاهر و باطن
ج: انجام کار نیك برای جلب رضایت دیگران
د: الف و ب صحیح است.

۳۳ـ چگونه می‌توانیم در نماز حضور قلب داشته باشیم؟
الف: دانستن معنای نماز و در نظر آوردن ترجمه کلماتی که در نماز می گوییم.
ب: انتخاب جایی برای نماز که رفت و آمدها و سروصداها و صحبت‌ها و عکس‌ها و تابلوها انسان را مشغول نسازد.
ج: انجام مستحباتی است که پیش از نماز و هنگام نماز، رعایت آنها به نمازگزار حالت توجه بیشتری می‌دهد و او را به یاد خدا و به بندگی خویش می‌اندازد.
د: الف و ب و ج

۳۴ـ کدامیك از این حالات متعلق به علی (ع) است؟
الف: وقتی نماز می‌خواند دلش لرزان و هراسناك بود و از خوف خداوند می‌لرزید.
ب: در نماز از خود بی خود می‌شد رنگ از چهره‌اش می‌پرید.
ج: برای رسیدن وقت نماز لحظه شماری می‌کرد و چون وقتش می‌رسید چنان بود که گویا کسی را نمی‌شناسد و به نماز می‌شتافت.
د: مورد الف و ب صحیح است.

۳۵ـ از گناهانیکه مانع قبول شدن نماز می‌شود:
الف: غیبت کردن، مال حرام خوردن
ب: دروغ گفتن
ج: ندادن خمس و زکات
د: الف و ج صحیح است.

۳۶ـ وقت مخصوص و مشترك نماز:
الف: به نمازهای واجب یومیه (تعبیر از نماز صبح) تعلق دارد
ب: به نمازهای مستحبی و واجب تعلق دارد.
ج: به نمازهای قضا تعلق دارد
د: الف و ب صحیح است.

۳۷ـ آقای دیندار همینکه می‌خواهد نماز عصر را بخواند طلبکار درب منزل او رامی کوبد حال طبق نظر حضرت امام (ره) او باید کدامیك از دستورات زیر را انجام دهد؟
الف: توجهی به طلبکار نکند و نماز را بعد از رفتن طلبکار بخواند.
ب: چنانچه وقت نماز وسعت دارد و طلبکار هم طلب خود را مطالبه می‌کند، باید اول قرض خود را بدهد بعد نماز بخواند.
ج: نماز را بخواند و بعد از اتمام آن بدهی خود را بپردازد.
د: هر کدام از سه مورد فوق را به دلخواه می‌تواند انتخاب نماید.

۳۸ـ آخر وقت نماز عشاء:
الف: بعد از نماز مغرب است.
ب: اول اذان صبح است.
ج: یازده ساعت و یك ربع بعد از ظهر شرعی است.
د: هیچکدام

۳۹ـ کسیکه سیر و مانند اینها خورده و بوی دهانش مردم را اذیت می‌کند... است به مسجد برود.
الف: حرام
ب: مکروه
ج: مباح
د: بی اشکال

۴۰ـ وقت نماز شب از چه زمانی تا چه زمانی است؟
الف: از صبح صادق تا طلوع آفتاب
ب: از اول شب تا اذان صبح
ج: از نصف شب تا اذان صبح
د: از نصف شب تا ۱۵ دقیقه بعد از اذان صبح.

۴۱ـ کسیکه نمی‌داند با بدن و لباس نجس نماز باطل است. اگر در چنین شرایطی نماز بخواند نمازش چه حکمی دارد؟
الف: نمازش باطل است.
ب: نمازش باطل نمی‌باشد.
ج: احتیاطا باید نماز را اعاده کند.
د: هیچکدام

۴۲ـ اگر انسان فراموش کند که بدن و لباسش نجس است و در بین نماز یا بعد از آن یادش بیاید وظیفه‌اش کدام است؟
الف: باید نماز را دوباره بخواند و اگر وقت گذشته باشد قضا نماید.
ب: نماز او صحیح است و اگر وقت گذشته قضا لازم ندارد.
ج: اگر در وقت یادش بیاید باید دوباره بخواند و اگر از وقت گذشته قضا ندارد.
د: مستحب است که دوباره بخواند.

۴۳ـ اگر کسی در پاك بودن بدن و لباسش شك دارد. چنانچه نماز بخواند و بعد از نماز بفهمد که لباس و بدنش نجس بوده...
الف: نمازش باطل است.
ب: احتیاطا باید دوباره بخواند.
ج: نمازش صحیح است و اشکالی ندارد.
د: در وسعت وقت باید دو باره بخواند.

۴۴ـ اگر انسان فراموش کند که لباسش غصبی است، نماز خواندن با آن لباس...
الف: جایز نیست و باید دوباره نماز بخواند و نمازی که خوانده باطل است.
ب: باید به هر طریق لباس غصبی را بدر آورد و بعد نماز بخواند.
ج: نمازش صحیح است.
د: باید احتیاطاً دوباره نماز بخواند بدون لباس غصبی

۴۵ـ اذان و اقامه باید بعداز داخل شدن وقت نماز گفته شود و در غیر اینصورت...
الف: مکروه است.
ب: باطل است.
ج: دوباره باید بگوید.
د: مورد ب و ج

۴۶ـ آقای مقدسی به نیت نماز ظهر مشغول خواندن نماز می‌شود و در بین نماز یادش می‌افتد که نماز ظهر را خوانده، در چنین حالتی تکلیف او چیست؟
الف: نیت را به نماز عصر بر می‌گرداند و نماز را تمام می‌کند.
ب: نماز را می‌شکند و مشغول نماز عصر می‌شود.
ج: نباید نماز را بشکند.
د: نیت را به نماز قضای ظهر بر می‌گرداند و نماز را تمام می‌کند.

۴۷ـ واجبات نماز چند تا است و ارکان نماز کدام است؟
الف: واجبات ۱۲ قسم است ـ نیت، تشهد، تکبیره الاحرام، موالات، ذکر
ب: واجبات ۲۲ قسم است ـ دو سجده، رکوع، نیت، تکبیره الاحرام، سلام
ج: واجبات ۱۰ قسم است ـ رکوع، قیام متصل به رکوع، تشهد، ذکر، قرائت
د: واجبات ۱۱ قسم است ـ نیت، تکبیره الاحرام، قیام متصل به رکوع، رکوع، دو سجده

۴۸ـ هیچ عملی به اندازه........ دماغ شیطان را به خاك مذلت نمی‌مالد.
الف: خشوع
ب: سجده
ج: نماز
د: جهاد

۴۹ـ حدیث قره عینی فی الصلاه (نور چشم من در نماز است) از کدام معصوم نقل شده است؟
الف: حضرت علی (ع)
ب: حضرت رسول اکرم (ص)
ج: حضرت امام صادق (ع)
د: حضرت امام باقر (ع)

۵۰ـ کدامیك از شکهای زیر در نماز مبطل نیست؟
الف: شك در نماز دو رکعتی
ب: شك در نماز چهار رکعتی قبل از سجده دوم
ج: شك در نماز چهاررکعتی بعداز سجده دوم
د: هیچکدام

سئوالات مسابقه نماز (ره رستگاران) سطح ۲ مقطع راهنمائی

۱ـ آیه شریفه «و ماخلقت الجن و الانس الالیعبدون» در مورد کدامیك از گزینه‌های زیر صحیح است؟
الف: خلقت و آفرینش جهان و انسان
ب: آفرینش انسان و بندگی و عبادت و عبودیت
ج: قدرت لایزال الهی
د: خلقت و آفرینش انسان و طبیعت

۲ـ امام صادق (ع) نشانه قبولی نماز را در چه می‌داند؟
الف: خوش خلق بودن
ب: رعایت حقوق دیگران
ج: دوری از گناه و منکرات
د: هیچکدام

۳ـ مکتب نماز چگونه مکتبی است؟
الف: مکتب تربیت
ب: مکتب انسان سازی
ج: مکتب تربیت فکری و پرورش اجتماعی
د: موارد الف و ب صحیح است.

۴ـ «اجتماع کنید و نمازهای جمعه را باشکوه به جا بیاورید و نماز غیرجمعه را هم که شیطانها از نماز می‌ترسند، از مسجد می‌ترسند...» از فرمایشات کیست؟
الف: حضرت محمد (ص)
ب: حضرت رضا (ع)
ج: امام سجاد (ع)
د: امام امت (ره)

۵ـ «کسی که صدای اذان را بشنود و بی تفاوت باشد، جفا کرده است». این روایت از فرمایشات کدام معصوم است؟
الف: حضرت علی (ع)
ب: حضرت محمد (ص)
ج: امام رضا (ع)
د: امام حسین (ع)

۶ـ «یکی از راههای علاج فحشا و منکر به جا آوردن نماز می‌باشد.» این جمله با کدامیك از آیات و احادیث زیر مطابقت دارد؟
الف: واقم الصلاه لذکری
ب: اعبدالله کانك تراه
ج: ان الصلاه تنهی عن الفحشاء و المنکر
د: من ترك الصلاه متعمداً فقدکفر

۷ـ رو کردن به قبله (کعبه مقدس) در نماز یادآور چه موردی است؟
الف: به خاطر احترام به خانه کعبه است.
ب: رو کردن به قبله یادآور توحید ابراهیمی و سنتهای یکتاپرستی و اخلاص حضرت ابراهیم است.
ج: قبله جهت گیری توحیدی مسلمانان است.
د: مورد ب و ج صحیح است.

۸ـ کدامیك از دستورات شرع مقدس تکبر را می زداید و پشتوانه انسان قرار می‌گیرد:
الف: جهاد
ب: تولی و تبری
ج: خمس
د: نماز

۹ـ معنی حدیث شریف که می‌فرماید: «من نظر الی ابویه نظر ما قت و هما ظالمان له لم یقبل الله له صلاه» کدام است؟
الف: فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند هر چه والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند، نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست.
ب: فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم نکرده باشند نمازش از سوی خداوند پذیرفته نیست.
ج: فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه نکند، نمازش از سوی خداوند پذیرفته است.
د: همه موارد صحیح است.

۱۰ـ هدف از خواندن نماز چیست؟
الف: برای خلاصی از جهنم
ب: برای رفتن به بهشت
ج: برای تقرب به خدا
د: همه موارد

۱۱ـ کدامیك از نکات زیر صحیح نیست؟
الف: نماز اعلام بندگی در برابر خداست.
ب: نماز وسیله تشکر و سپاس از نعمت های الهی است.
ج: نماز اولین سئوال در قیامت است.
د: هیچکدام

۱۲ـ حضرت ابراهیم بخاطر کدامین عمل به مقام «خلیل الهی» رسید؟
الف: بخاطر رفتن در آتش
ب: بخاطر تسلیم در مقابل خواست پروردگار
ج: بخاطر پیروز شدن در آزمایشهای الهی
د: بخاطر بجا آوردن سجده های طولانی

۱۳ـ ششمین آیه از سوره فاتحه کدام است؟
الف: الله الصمد
ب: مالك یوم الدین
ج: واستعینوا بالصبر و الصلاه
د: اهدنا الصراط المستقیم

۱۴ـ کدامیك از موارد زیر جزء واجبات نماز نیست؟
الف: رکوع و سلام
ب: داشتن وضو
ج: نیت و قیام
د: قرائت و ذکر

۱۵ـ کدام سخن در مورد رکوع صحیح می‌باشد؟
الف: ادب عابد را رکوع می گویند.
ب: رکوع ترکیبی است از فعل و ذکر
ج: ذکر رکوع تسبیح خدای متعال است.
د: همه موارد صحیح است.

۱۶ـ بهترین عبادت، از دیدگاه اولیای دین آنست که:
الف: آگاهانه و مخفیانه باشد.
ب: با شور و شوق و خالصانه باشد.
ج: زیرکانه و زیاد باشد.
د: الف و ب صحیح است.

۱۷ـ معنی حدیث زیر کدامست؟ «فصلها لوقتها صلاه مودع»
الف: هر نماز را در وقت خودش بخوان
ب: خواندن نماز اول وقت اهمیت فراوان دارد.
ج: چنان نماز را در وقت خودش بخوان که گویا نماز آخرین است.
د: هیچکدام

۱۸ـ مرز میان اسلام و کفر:
الف: خواندن نماز است.
ب: ترك عمدی نماز است.
ج: کتمان حق است.
د: هیچکدام.

۱۹ـ این جمله را کدامیك از بزرگان دنیا فرموده است؟ «الله اکبر کلمه ای است که برتر از آن و محبوبتر از آن نزد خداوند کلامی نیست.»
الف: رسول خدا (ص)
ب: امام صادق (ع)
ج: حضرت علی (ع)
د: امام محمدباقر (ع)

۲۰ـ رسیدن پسر به سن ۱۵ سالگی و دختر به سن ۹ سالگی را...... گویند.
الف: بلوغ سیاسی
ب: بلوغ اقتصادی
ج: بلوغ سیاسی و بلوغ ازدواج
د: بلوغ عبادی، تکلیفی

۲۱ـ امام حسین (ع) روز عاشورا در اوج جنگ چه کرد؟
الف: به مجروحین رسیدگی کرد.
ب: به لشکرش دستور داد پایدار و مقاوم باشند.
ج: آخرین نماز را به جماعت با یاران باوفایش خواند.
د: شروع به تلاوت قرآن نمود.

۲۲ـ «بحول الله و قوته اقوم واقعد» کلمه اقوم یعنی چه؟
الف: بر می‌خیزم.
ب: ایستادگان
ج: بر می‌خیزیم
د: می نشینیم.

۲۳ـ از آیه شریفه سوره مریم، حضرت عیسی (ع) در گهواره گفت: «خداوند مرا به اقامه نماز سفارش کرده است» چه برداشتی می‌شود؟
الف: حضرت عیسی (ع) در گهواره سخن می گفته است.
ب: حضرت عیسی (ع) حنیف بوده است.
ج: همه ادیان یکی است.
د: اقامه نماز در همه ادیان الهی دستور داده شده است.

۲۴ـ واجبات نماز چند تا است و ارکان آن کدام است؟
الف: واجبات نماز ۱۲ قسم است ـ نیت، تشهد، تکبیره الاحرام، موالات، ذکر
ب: واجبات نماز ۲۲ قسم است ـ دو سجده، رکوع، نیت، تکبیره الاحرام، سلام
ج: واجبات نماز ۱۰ قسم است ـ رکوع، قیام متصل به رکوع، تشهد، ذکر، قرائت
د: واجبات نماز ۱۱ قسم است ـ نیت، تکبیره الاحرام، قیام متصل به رکوع، رکوع، دو سجده

۲۵ـ تیمم به چه چیزهایی صحیح است؟
الف: خاك، ریگ
ب: سنگ و کلوخ
ج: آسفالت
د: موارد الف و ب صحیح است.

۲۶ـ کدامیك از موارد ذیل جزء شرایط صحت وضو می‌باشد؟
الف: ترتیب، موالات
ب: پاك و مباح بودن آب وضو
ج: مباح بودن ظرف و مکان وضو
د: تمام موارد فوق صحیح است.

۲۷ـ در غسل ترتیبی:
الف: ابتدا سروگردن، سپس نیمه راست و چپ بدن را می‌شوئیم.
ب: یکمرتبه همه بدن را به زیر آب فرو می‌بریم.
ج: نیاز به ترتیب ندارد.
د: مورد ب و ج صحیح است.

۲۸ـ هر مسلمانی واجب است در شبانه روز.....
الف: یك جزء قرآن بخواند.
ب: ۵بار نماز بخواند.
ج: ۱۰ بار نماز بخواند.
د: چند کتاب دینی بخواند.

۲۹ـ اقامه باید بعد از اذان گفته شود و اگر قبل از اذان بگوید...
الف: اشکال ندارد.
ب: صحیح نیست.
ج: اختیاری است.
د: باید ادامه دهد.

۳۰ـ آقای مقدسی به نیت نماز ظهر مشغول خواندن نماز می‌شود و در بین نماز یادش می‌افتد که نماز ظهر را خوانده، در چنین حالتی تکلیف او چیست؟
الف: نیت را به نماز عصر بر می گرداند و نماز را تمام می‌کند.
ب: نماز رامی‌شکند و مشغول نماز عصر می‌شود.
ج: نباید نماز را بشکند.
د: نیت را به نماز قضای ظهر بر می گرداند و نماز را تمام می‌کند.

«بسمه تعالی»

آدرس دفاتر استانی سازمان تبلیغات اسلامی

۱ـ تهران: بالاتر از میدان بهارستان روبروی بیمارستان طرفه ـ سازمان تبلیغات اسلامی (استان تهران): تلفن: ۳۱۸۷۷۹ـ ۳۱۴۱۹۲

۲ـ خراسان (مشهد): بلوار شهید مدرس ـ کد پستی ۹۱۷۳۵ ـ ص پ ۳۱۴ـ تلفن: ۲۹۰۰۰ ـ ۲۲۴۴۴

۳ـ استان آذربایجان شرقی (تبریز): خیابان دانش سرا ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۷۲۰۰۸

۴ـ استان سیستان و بلوچستان (زاهدان): ص پ ۶۸۶ ـ ۹۸۱۳۵ تلفن ۳۰۱۷۶

۵ـ استان مازندران (بابل): میدان طالقانی ـ جنب بانك ملی تلفن: ۳۳۷۹ـ ۳۲۳۳

۶ـ استان فارس (شیراز): خیابان زند ـ خیابان مهدیه ـ مقابل نهضت سوادآموزی تلفن: ۵۰۵۳۳

۷ـ استان کرمان: خیابان شهید مطهری ـ ص پ ۱۳۷ تلفن ۲۲۷۸۶ ـ ۲۲۵۹۶

۸ـ آذربایجان غربی (ارومیه): خیابان امام ـ کوچه شماره ۵ ـ سازمان تبلیغات اسلامی. تلفن: ۵۱۹۳

۹ـ استان چهارمحال بختیای (شهرکرد): بلوار شریعتی ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۲۴۰۰۰

۱۰ـ استان خوزستان (اهواز): خیابان ۲۴ متری ـ کوچه نشاط ـ کد پستی ۶۱۹۳۷ تلفن: ۲۳۴۱۲

۱۱ـ استان زنجان: خیابان امام خمینی ـ نرسیده به چهارراه انقلاب کد پستی ۴۰۷۶ تلفن: ۵۵۱۰ـ ۸۰۲۷

۱۲ـ استان سمنان: خیابان ابوذر ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۶۳۶۳

۱۳ـ دفتر شاهرود: خیابان شهدا ـ ساختمان مرکزی پرورش اسلام ـ هلال احمر ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۳۶۸۳

۱۴ـ کهکیلویه و بویراحمد (یاسوج): کدپستی ۷۵۹۱۴ ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۶۴۱۹ ـ ۴۶۱۸

۱۵ـ استان گیلان (رشت): خیابان بحرالعلوم ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن ۴۴۰۹۹ ـ ۴۳۰۴

۱۶ـ استان لرستان (خرم اباد): روبروی کمیته ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۵۹۰۰ ـ ۵۵۱۷

۱۷ـ استان مرکزی (اراك): میدان دارایی ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۲۰۰۱۴

۱۸ـ استان هرمزگان (بندرعباس): خیابان امام خمینی ـ محل شهرداری سابق ـ تلفن: ۲۷۲۴۷

۱۹ـ استان یزد: خیابان انقلاب ـ امیرآباد حسینیه آقا تلفن: ۲۶۷۶۸

۲۰ـ استان ایلام: خیابان واسطی ـ روبروی مسجد جامع تلفن: ۲۱۴۵

۲۱ـ استان بوشهر: میدان امام خمینی ـ سازمان تبلیغات اسلامی تلفن: ۳۳۰۷۴ـ ۳۳۶۳۱

۲۲ـ قم (دفتر ویژه): جنب مصلای قدس ـ ص پ ۶۳۴ ـ تلفن: ۲۷۸۱۸

۲۳ـ کردستان (سنندج): خیابان امام خمینی ـ جنب پاساژ حبیبی تلفن: ۲۱۵۵۰ـ ۲۱۹۰۰

۲۴ـ قم: (ستاد منطقه ۲ قم) میدان شهدا ـ بن بست روبروی مدرسه حجتیه ستاد منطقه ۲ قم تلفن: ۳۳۲۸۴

۲۵ـ استان باختران: سه راه شریعتی ـ تلفن: ۲۵۱۸۷ـ ۲۰۵۷۱

۲۶ـ همدان: شهرستان بهار ـ سازمان تبلیغات اسلامی ـ یا مرکز آموزش و پرورش استان همدان

۲۷ـ اصفهان: مرکز آموزش و پرورش

شرکت کنندگان می‌توانند جهت کسب اطلاع بیشتر با شماره تلفنهای دفاتر استانی سازمان تبلیغات اسلامی تماس حاصل نمایند.

با تشکر
سازمان تبلیغات اسلامی

بسمه تعالی

فرم پاسخنامه مسابقه بزرگ و سراسری نماز (ره رستگاران)

نام و نام خانوادگی:　　نام پدر:　　شماره شناسنامه:　　سطح: یک / دو

سال تولد:　　صادره:　　میزان تحصیلات:

آدرس منزل:　　تلفن:　　امتیاز

آدرس محل کار:　　تلفن:　　در این قسمت چیزی ننویسید

●	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
الف																									
ب																									
ج																									
د																									

●	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
الف																									
ب																									
ج																									
د																									

توجه: شرکت کنندگان با در نظر گرفتن مقطع تحصیلی و معادل آن فقط می‌توانند در یکی از دو سطح شرکت نمایند.

اطلاعیه ستاد برگزاری یادواره شهید محراب حضرت آیت اله صدوقی رحمت اله علیه

در راستای بزرگداشت مفاخر مذهبی و علمی استان یزد، یادواره شهید صدوقی (ره) در همین سالروز شهادت آن بزرگوار در تاریخ ۷۰/۴/۱۱ با حضور صاحبنظران کشور در محل شهادت ایشان مسجد ملا اسماعیل یزد با طرح موضوعات زیر برگزار میشود.

۱ـ خدمات شهید صدوقی بـه حوزه هـای علمیه قم ویـزد. ۲ـ نقش شهید صـدوقی در انقـلاب اسلامی، ۳ـ خـدمات شهیـد صدوقی در استـان یزد و سایـر نقـاط کشـور، ۴ـ خصوصیات فردی اخلاقی و علمی شهید صدوقی، ۵ـ شهید صدوقی به روایت اسناد.

بدینوسیله از علاقمندان تقاضا میشود هرگونه مقاله، خاطره، عکس، سند و... را که در اختیار دارند حداکثر تا تاریخ ۷۰/۲/۳۰ بدبیرخانه ستاد واقع در استانداری یزد ارسال نمایند.

بدیهی است ضمن شرکت مقـالات و اسناد منتخب در یـادواره، جـوائـز نفیسی بـه نمونه‌های برتر اهداء میشود. جهت کسب اطلاع بیشتر میتوانند باتلفن هـای ۲ـ۴۰۰۰۱ استانداری یزد تماس حاصل نموده و یا با ستاد مکاتبه فرمایند.

ستاد برگزاری یادواره شهید صدوقی ـ استانداری یزد

شرکت سیمکات تبریز (تولیدکننـده سیم و کابل) از سوی اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی به‌عنوان واحد تولیدی ـ صنعتی نمـونه انـتـخـاب و معرفی شد

شرکت سیمکات تبریز، بزرگترین واحد تولیدی، صنعتی (تولید کننده سیم و کابل) در کشور است که با تولید و عرضه سیم و کابل در انواع مختلف و تحت مهر رسمی استاندارد بین‌المللی، از معـروفیت و اطمینـان چشمگیری در صنعت برق و الکتریک جمهوری اسلامیمان برخوردار میباشد.

شرکت سیمکات تبریز که تحت سرپرستی بنیاد شهید انقلاب اسلامی ایران اداره می‌شود، با اعمال مدیریت صحیح و برنامه‌ریزی شده، پیوسته در مسیر توسعه و پیشرفت قرار داشته و اینک یکی از شرکتهای موفق و معتبر کشور بشمار میرود. مدیر عامل شرکت سیمکات برعهده آقای مهندس حسین یزدان پناه بوده و آقای مهندس حسن جاهد نیز مدیریت کارخانه را دارا می‌باشد. این شرکت جزو یکی از سه شرکت دارای پروانه استفـاده از مهر استاندارد اجباری در استان آذربایجان شرقی است که اخیراً از سوی اداره کل استاندارد و تحقیقـات صنعتی بعنوان شرکتی با تولیدات در کیفیت بسیار خوب و نمونه معرفی و لوح تقدیر دریافت کرد.

در این راستا چند روز پیش آقای مهندس میراحمد سادات مشاور وزیر محترم صنایع و رئیس موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور در حالیکه آقای مهندس بهمقام مـدیـر کـل و گـروهی از کـارشنـاسـان اداره کـل استاندارد آذربایجان شرقی نیز ایشانرا همراهی میکردند از شرکت سیمکات تبریز بازدید بعمل اورد.

بهنگام ورود آقای مهندس سادات و همراهان ابتداء آقای مهندس جاهد مدیر کارخانه ضمن عـرض خـوش آمـد، گزارشی کوتـاه باستحضـار رسانید و آنگاه آقای مهندس سادات به بازدید از قسمتهای مختلف شرکت و خطوط تهیه مواد اولیه و تولید و انبارهای متعدد آن پرداخت.

آقای مهندس جاهد در جریان بازدید توضیح داد که با وارد کردن مواد پی، وی، سی از خارج و نیز دیگر مواد از معادن تولید مس سرچشمه کرمان، نسبت به تولید انواع سیم و کابل برق تا میزان سیصد میلیمتر و عایق کشی برروی آن، سالانه متجاوز از ۴۵۰۰/ تن سیم و کابل با یك شیفت کاری تولید و از طریق وزارت بازرگانی به مراکز تعاونیهای مصرف، صنف الکتریـك و سازمانها و نهادهای انقلابی سراسر کشور عرضه میداریم.

البته با راه‌اندازی صنایع پتروشیمی آبادان در اینده نزدیك مواد اولیه پی، وی، سی از این مرکز تامین و در نتیجه نیاز به خروج ارز کشور نخواهد بود.

آقای مهندس سادات سپس از آزمایشگاه مجهز شرکت بازدید کرد که در این قسمت نیز آقای مهندس صمدپور وطن مـدیر کنتـرل کیفی کـارخـانـه توضیحات لازم باستحضار رساندو خاطرنشان شد که سیم و کابل تولیدی این شرکت پس از آزمایشات دقیق و ضروری و مطابق با کیفیت استانداردهای جهـانی تهیـه و سپس بـه بازارهای مصرف داخل کشور عرضه میگردد که از هر حیث قابل اطمینان است.

آقای مهندس جاهد نیز توضیح داد: در جهت توسعه آتی شرکت اقدامات اساسی برای ایجاد سالن جدید تولید بعمل آمده و در این قسمت مقرر است بزودی اقدام به تولید کابلهای برق در سطح مقطع تا ۵۰۰/ میلیمتری و همچنین تولید انواع سیم و کابل از مواد اولیه آلومینیوم (که بسیـار سبك و مقاوم در صنعت برق و الکتریك محسوب میگردد) با ظرفیت ۱۵ هزار تن در سال بشود.

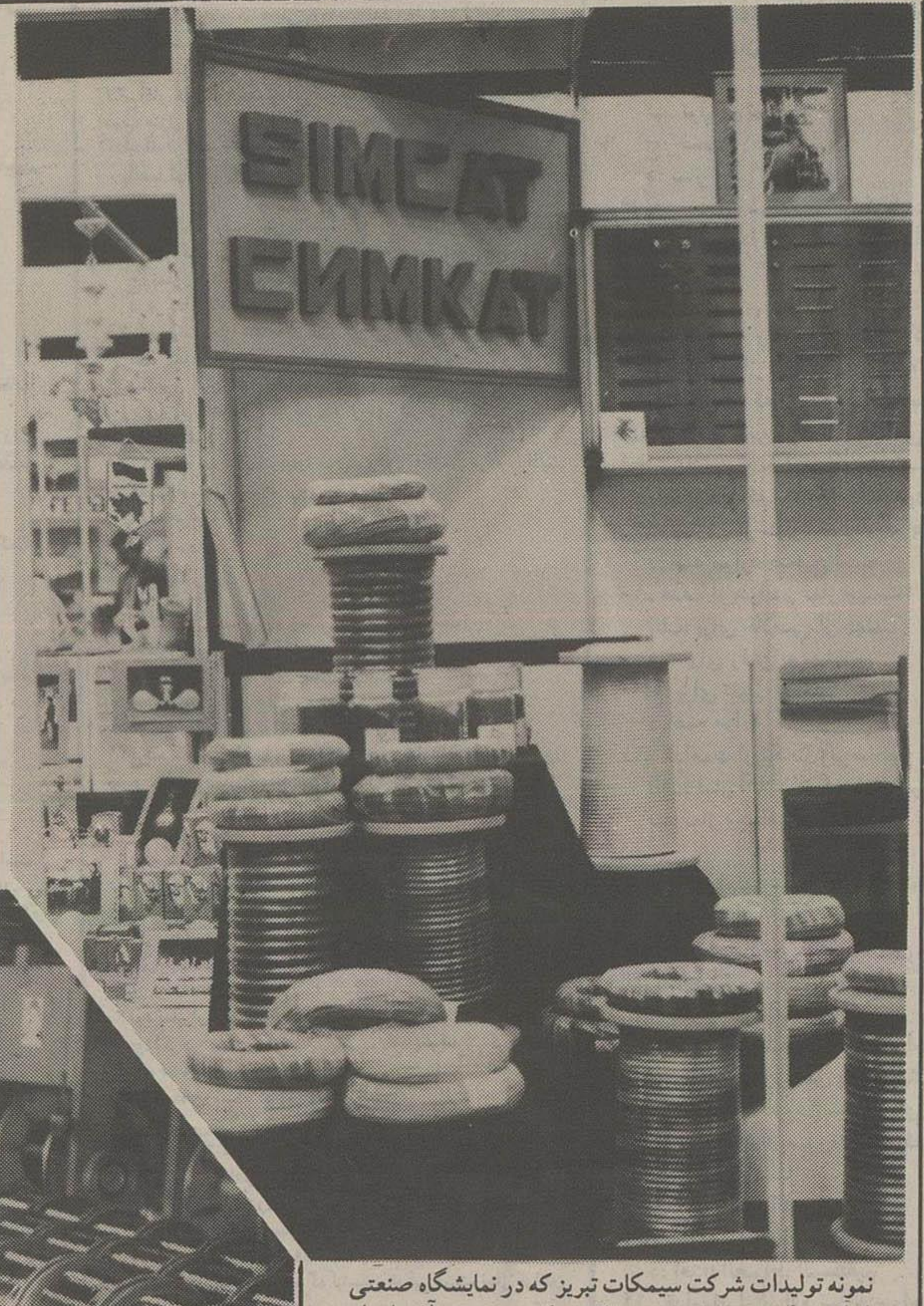
شایان ذکر است که شرکت سیمکات تبریز در سال ۱۳۵۵/ با اخذ موافقت اصولی از اداره کل صنایع آذربایجان توسط بخش خصوصی در زمینی بمساحت ۳۸ هزار متر مربع با زیر بنای ۱۲ هزار متر مربع در کیلومتر ۱۴/ جاده ترانزیتی تبریز ـ تهران با ظرفیت تولید ۱۶ هزار تن سیم و کابل مسی در سال ایجاد شد.

در سال ۱۳۵۹/ با نصب ماشین آلات خریداری شده از کشورهای اروپای غربی کار اولیه آن شروع گردید ولی در اواخر سال ۱۳۶۰/ با توجه به اینکه صاحبان آن رقم قابل توجهی ارز از کشور خارج کرده، و تحت تعقیب قرار گرفته بودند لذا براساس تصمیم دادگاههای مربوطه، کارخانه از اول سال ۱۳۶۱/ تحت سرپرستی بنیاد شهید انقلاب اسلامی ایران درآمد و بلافاصله با انتصاب مدیران جدید و بطور اصولی، کلیه دستگاههای مربوطه نصب و راه‌اندازی شد و تولید انواع سیم هوائی برای اولین بار شروع گردید و واحد تولید گرانول و متعاقب آن ساخت کابل هم از سال ۶۴/ آغاز و به بازارهای مصرف عرضه شد.

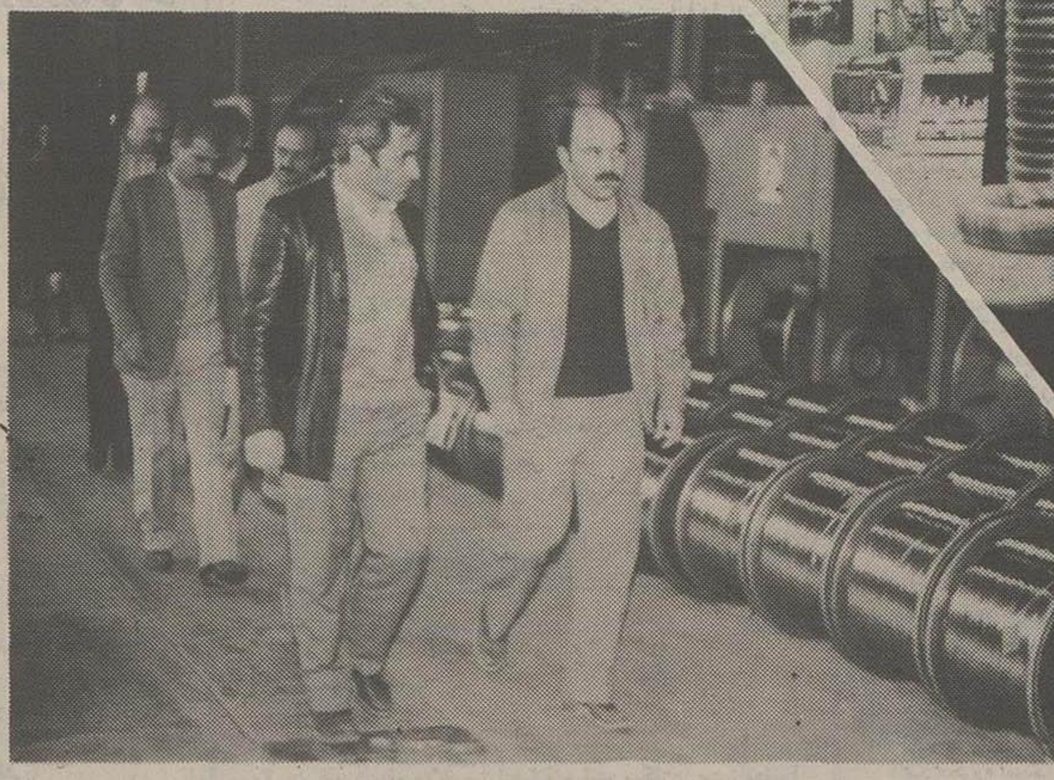
گفتنی است که متعاقب این اقدامات و تلاش پیگیر مدیران و متخصصـان و کـارکنـان سخـت کـوش شـرکـت، کارخانجات سیمکات تبریز موفق به اخذ پروانه کاربرد مهر استاندارد اجباری از اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی آذربایجان شرقی شدند.

قابل ذکر است که شرکت سیمکات تبریز در نمایشگاه اخیـر صنعتی، بـازرگـانی آذربایجان در بـاکو، مـرکز جمهوری آذربایجان شوروی حضوری فعال داشت و نمونه تولیدات شرکت در غرفه جالبی که تدارك دیده شده بود مورد بازدید آقای حسن حسن اف نخست وزیر آن جمهوری و گروهی از مدیران سازمانهای دولتی و واحدهای صنعتی، بازرگانی قرار گرفت و بالاتفاق کیفیت بهتـر محصـولات شرکت را مورد تأئید و تحسین قرار دادند و خواستار روابط فیمابین جهت داد و ستد برای صدور تولیدات سیم و کابل به نقـاط مختلف جمهـوری آذربایجان شوروی شدند.

در نتیجه آقایان مهندس پوروطن، مهندس کاظم زاده و مهندس قانع مدیران فنی، تولید بازرگانی شـرکت سیمکات تبریز که در نمایشگاه حضور داشتند، نسبت با انعقاد یك فقره پروتکل همکاری با شرکت تجاری، بازرگانی باکو اقدام کردند که براساس مفاد آن با تحویل تولیدات سیم و کابل شرکت در مقابل مواد اولیه اخذ خواهد شد.

نمونه تولیدات شرکت سیمکات تبریز که در نمایشگاه صنعتی ـ بازرگانی آذربایجان در شهر باکو مرکز جمهوری آذربایجان شوروی به معرض تماشا و بازدید گذاشته شد و مورد استقبال بازدیدکنندگان قرار گرفت.

آقای مهندس سادات رئیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از کارخانجات سیمکات تبریز دیدن کرد. آقای مهندس جاهد مدیر کارخانه در مورد چگونگی کار دستگاهها، توضیحاتی می‌دهد.

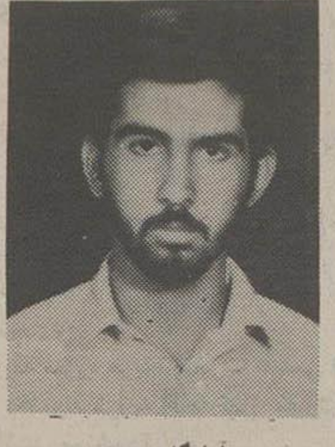

استمداد از آزادگان عزیز

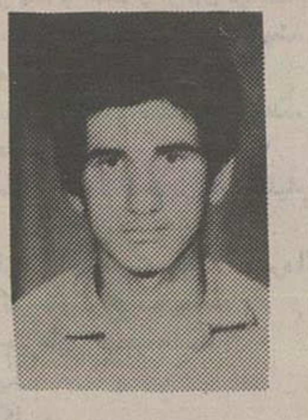
عکسها متعلق به دو برادر ایمانی رزمنده محمد جلال دهرویه فرزند علی اکبر عضو فرماندهی محور یك اطلاعات لشگر ویژه ۲۵ کربلا که در عملیات کربلای پنج در تاریخ ۶۵/۱۱/۱۵ در شلمچه و سید مهدی اکرمی فرزند سیدرضا دانشجوی سال اول مهندسی الکترونیك جمعی لشکر حضرت رسول (ص) تهران که در تاریخ ۶۶/۱/۲۰ در عملیات کربلای هشت در شلمچه مفقود یا اسیر گردیده اند. عزیزان آزاده‌ای که بـه هر نحـو از این دو برادر ایمـانی و رزمنـده اطلاعی دارند با شماره تلفن های ۹۹۸۶۷ گرگان و یا ۳۳۰۰۲۶ تهران تماس حاصل نمایند.

باتشکر خانواده های ـ اکرمی و دهرویه

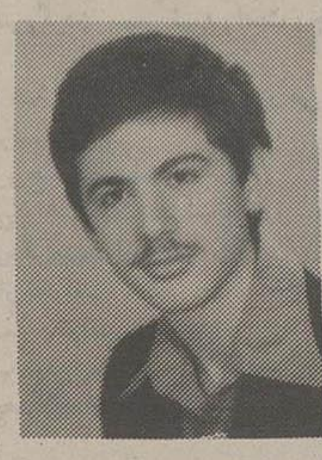
آزادگان عزیز

عکس فوق متعلق به برادر رزمنده غلامرضا اولادی که در تاریخ ۶۳/۱۲/۲۳ در عملیات بدر مفقودالاثر گردیده لذا از برادرانی که از نامبرده اطلاعی دارند با شماره تلفن ۳۸۸۹ بهبهان تماس حاصل نمایند.

استمداد از آزادگان

صاحب عکس پرویز رمضانپور جمعی لشکر قدس گیلان گردان حضرت ابوالفضل در عملیات بیت‌المقدس ۷ تاریخ ۶۷/۳/۲۲ مفقودالاثر میباشد. چنانچه از ایشان اطلاعی دارید به آدرس شرکت تعاونی نانوایان شهرستان فومن شماره تلفن ۲۸۵۹ اکبر رمضانپور اطلاع دهید.

استمداد از آزادگان

صاحب عکس فوق سرباز وظیفه بهرام جمشیدی نام پدر جمشید اهل گرگان جمعی لشکر ۸۱ زرهی کرمانشاه که در منطقه سرپل ذهاب در تاریخ ۶۰/۹/۲۳ مفقودالاثر گردیده از آزادگان عزیزی که از نامبرده اطلاع دارند خواهشمند است در تهران با تلفن ۶۹۰۲۱۴۳ یا در گرگان با تلفن ۹۱۹۳۰ تماس حاصل نمایند و یا گرگان ـ جرجان داخل گاراژ تعاونی ۲ تعمیرگاه جمشیدی مکاتبه نمایند.

دفترچه سوخت کامیون تریلی کش به شماره شهربانی ۲۵۵۷۱ـ تهران الف بنام اینجانب نادعلی محمودی مفقود شده از درجه اعتبار ساقط است.

بدینوسیله از زحمات بیدریغ و حذاقت استاد و پزشك عالیقدر جناب آقای دکتر موسی زرگر که در مورد عمل جراحی برادر ارجمندم آقای اژدر جبلی مبذول داشته اند، تجلیل می شود.

حاج حسین تشکری و فرزندان

آگهی خرید وتملك اراضی شهری واعلام نظریه اداره کل مسکن وشهرسازی وزمین شهری

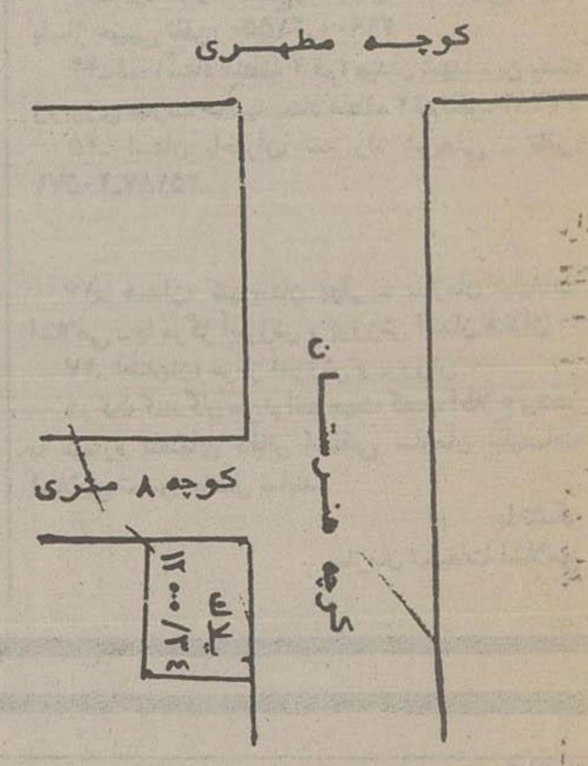
شهرداری خمین باستناد از ماده ۹ قانون زمین شهری قصد دارد محدوده کروکی ذیل این آگهی را که به موجب اعلام اداره ثبت اسناد واملاك شهرستان خمین نام آخرین مالك / مالکین ومشخصات ثبتی آن به شرح ذیل است تملك نماید.

پلاك ۱۲۰۰/۳۴ اصلی بخش یك متعلق به آقای بهمن زندی و حسن زندی ـ کریم محتشمی و بانو منیژه زندی لذا مراتب را بدینوسیله دردونوبت و به فاصله ده روز به اطلاع مالك ومالکین اراضی وسایر صاحبان حقوق قانونی میرساند که حداکثر ظرف مهلت ۱۵ روز ازتاریخ انتشار آخرین آگهی باهمراه داشتن مدارك مالکیت مربوط جهت واگذاری زمین خود به شهرداری خمین مراجعه نمایند.

بدیهی است درصورت عدم مراجعه درمهلت مذکور طبق تبصره ۶ ماده ۹ قانون زمین شهری نسبت به تملك آن اقدام میگردد. ضمناً پلاك فوق برابر نظریه کمیسیون ماده ۱۲ بایر اعلام نظر گردیده است.

تاریخ انتشار آگهی نوبت اول ۶۹/۱۲/۲۶
تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم ۷۰/۱/۶

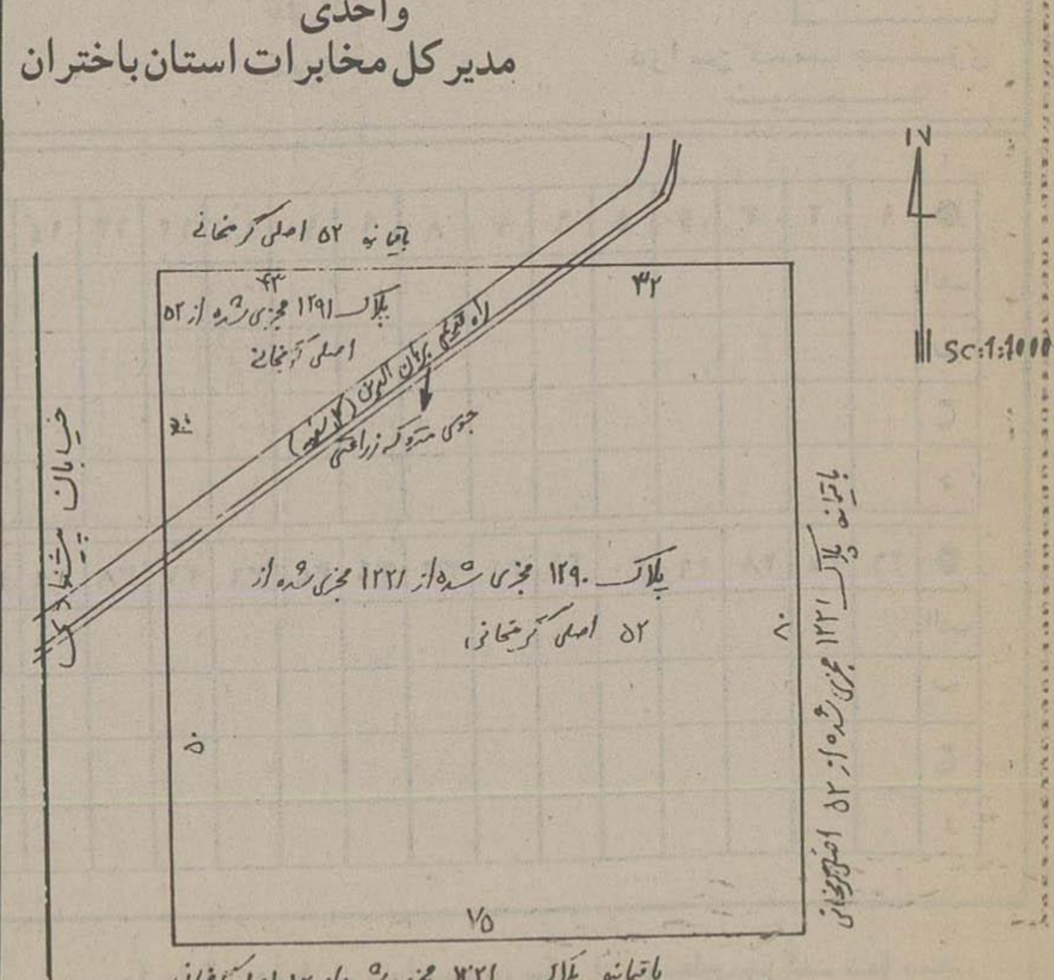
علی اکبر حبیب محمد مرادی ـ شهردار خمین

آگهی خرید وتملك اراضی شهری

اداره کل مخابرات استان باختران با استفاده از ماده ۹ قانـون زمین شهری قصـد دارد محدوده کـروکی ذیـل این آگهی را که بمـوجب اعلام اداره ثبت اسنـاد و امـلاك شهـرستـان پـاوه نـام آخـرین مـالکین و مشخصـات ثبتی آن بشرح ذیـل است را تملك نمایـد پلاکهـای ۱۲۹۱ مجزی شـده از ۵۲ اصـل و ۱۲۹۰ مجزی شده از ۱۲۲۱ مجزی شده از ۵۲ـ اصلی گرمخانی واقع در بخش روانسر متعلق بـه آقایـان عباس گویری و کیومرث گویری و محمود مرادی، لـذا مراتب بـدینوسیله در دونـوبت بفاصله ده روز بـاطلاع مالکین اراضی و همچنین صاحبان حقوق قانونی میـرسانـد که حداکثر ظرف مهلت ۱۵ روز از تاریخ انتشار آخرین آگهی با همراه داشتن مـدارك مالکیت مـربوطـه جهت واگذاری زمین خـود به اداره کـل مخابرات استان باختران واقع در میدان آزادی مراجعـه نماینـد بدیهی است در صـورت عدم مـراجعه در مهلت یاد شده طبق تبصره ۶ ماده ۹ قانون زمین شهری نسبت به تملك آن اقدام میگردد.

واحدی
مدیر کل مخابرات استان باختران

به استحضار می رساند دو فقره چك به شماره هـای ۵۵۶۰۶۴ و ۵۵۶۰۶۵ بـانك صـادرات ایران شعبـه ۱۱۳۸ مفقود گردیده است و از درجه اعتبار ساقط می باشد

دفترچه مالکیت تراکتور انیورسال رومـانی بشماره مـوتـور ۵۲۴۷۴۳ شماره شاسی ۶۵۰۸۵۱۹۳ و شمـاره بنگـاه ۳۲۰۵۵ متعلق بـه اینجـانب ممی مختـاری مفقود شـده و اعتبـار ندارد

آگهی مزایده شرکت کشت و صنعت بانـك ملت

این شرکت در نظر دارد کود حاصله از مراکز دامداریهای مستقر در حومه تهران را از طریق مزایده بفروش برساند. طالبین می توانند از تاریخ نشـر آگهی بمدت ۱۰ روز (بغیـر از ایام تعـطیل) در وقت اداری جهت دریـافت شرایط و تسلیم پیشنهـاد بـه آدرس میـدان جمهوری طبقه فوقانی ساختمان بانك ملت مراجعه فرمایند.

شرکت کشت و صنعت بانك ملت
تلفـن : ۹۲۰۷۵۱

بسمه تعالی
رونوشت آگهی

آقـای روح‌الله لطفعلی زاده اهـل کلور، حسب محتویـات پرونـده کـلاسـه ۲۱۰۲ـ۶۹/۱ کیفـری دادسـرای عمـومی خلخـال متهم هستید به ترك انفاق همسر و فرزندانت لازم است جهت پاسخگونی باتهامت خـود را به شعبـه اول دادسرای عمـومی خلخال معـرفی نمائید والا پس از انقضای مدت دو ماه از تاریخ نشر آخـرین آگهی باتهام شما غیابا رسیدگی و اظهار عقیده خواهد شد.

ج ـ دادستان عمومی خلخال ـ تیموری

«بسمه تعالی»
قابل توجه پذیرفته شدگان مرحلهٔ اول کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی

باطلاع کلیهٔ پذیرفته شدگان مرحلهٔ اول کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی میرساند که جهت مصاحبه در یکی از روزهای ۷،۶ و ۸ فروردین ماه به ساختمان مرکزی وزارت نفت مراجعه نمایند. جهت اطلاعات بیشتر در ساعات اداری با شماره تلفن‌های ۶۱۵۳۸۸۵ ـ ۶۱۵۲۵۹۹ ـ ۶۱۵۲۸۳۲ تماس حاصل فرمایند.

روابط عمومی و ارشاد وزارت نفت

موسسه آموزشی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران

جهت دوره‌های کوتاه مدت تخصصی ـ کاربردی زیر ثبت‌نام می‌نماید

روزها و ساعات تشکیل کلاسها

۱	روزهای زوج عصر	سه‌روز درهفته	۶:۳۰ ـ ۳:۳۰
۲	روزهای فرد عصر	دوروز درهفته	۶:۳۰ ـ ۳:۳۰
۳	روزهای زوج بعدازظهر	سه‌روز درهفته	۳:۳۰ ـ ۱
۴	روزهای فرد بعدازظهر	دوروز درهفته	۳:۳۰ ـ ۱
۵	روزهای زوج صبح	سه‌روز درهفته	۱۱:۳۰ ـ ۸:۳۰
۶	روزهای فرد صبح	دوروز درهفته	۱۱:۳۰ ـ ۸:۳۰
۷	روزهای پنجشنبه صبح	یك‌روز درهفته	۱۲ ـ ۸

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۰۱۰۰	دوره عمومی مدیریت ۴۸ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۱۲۰۰	مدیریت صادرات ۶۰ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۱۳۰۰	امور گمرکی و ترخیص کالا ۴۸ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۲۰۰۰	آشنائی با کامپیوتر و اصول و مبانی برنامه‌نویسی ۴۲ ساعت	۲۵٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۲۲۰۰	برنامه‌نویسی بزبان BASIC (مقدماتی) ۴۲ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۳۳۰۰	مدیران و کامپیوتر ۱۸۰ ساعت	۱۹۸٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۶۰۰۰	مکالمه زبان برای مدیران * ۴۰ ساعت	۵۵٬۰۰۰	۷۰/۲/۲۵

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۰۲۰۰	اصول سیستمهای بایگانی و کنترل گردش مکاتبات ۳۲ ساعت	۱۹٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۲۳۰۰	برنامه‌نویسی بزبان BASIC (پیشرفته) ۴۲ ساعت	۳۶٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۳۱۰۰	آشنائی با بانك اطلاعاتی FOX BASE ۵۶ ساعت	۳۹٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۲۰۰۰	آشنائی با کامپیوتر و اصول و مبانی برنامه‌نویسی ۴۲ ساعت	۲۳٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹
۳۲۰۰	آشنائی با بانك اطلاعاتی DBASE IV ۵۶ ساعت	۳۹٬۰۰۰	۷۰/۱/۱۹

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۱۰۰۰	مدیریت خرید و سفارشات خارجی ۴۸ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۳/۹
۱۱۰۰	مدیریت خرید و سفارشات خارجی بزبان انگلیسی ۴۰ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۲
۱۳۰۰	امور گمرکی و ترخیص کالا ۴۸ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۲
۲۰۰۰	آشنائی با کامپیوتر و اصول و مبانی برنامه‌نویسی ۴۲ ساعت	۲۵٬۰۰۰	۷۰/۳/۲
۲۲۰۰	برنامه‌نویسی بزبان BASIC (مقدماتی) ۴۲ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۲
۲۷۰۰	آشنائی با سیستم عامل MS/PC-DOS (مقدماتی) ۳۲ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۲
۵۰۰۰	حسابداری عمومی ۵۱ ساعت	۲۹٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۲
۶۰۰۰	مکالمه زبان برای مدیران ۴۰ ساعت	۵۵٬۰۰۰	۷۰/۳/۲

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۰۳۰۰	دوره تربیت مسئولین دفاتر مدیران ۳۶ ساعت	۲۳٬۰۰۰	۷۰/۱/۳۱
۰۴۰۰	آئین نگارش و قرائت تلکس ۳۶ ساعت	۲۰٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰
۱۰۰۰	مدیریت خرید و سفارشات خارجی ۴۸ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰
۲۴۰۰	برنامه‌نویسی بزبان (C) (مقدماتی) ۴۲ ساعت	۳۴٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰
۲۷۰۰	آشنائی با سیستم عامل MS/PC - DOS (مقدماتی) ۳۲ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۲/۱
۵۰۰۰	حسابداری عمومی ۵۱ ساعت	۲۹٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰
۵۱۰۰	حسابداری بازرگانی ۶۰ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۱۰۰۰	مدیریت خرید و سفارشات خارجی ۴۸ ساعت	۲۷٬۰۰۰	۷۰/۲/۱۵
۲۷۰۰	آشنائی با سیستم MS/PC - DOS (مقدماتی) ۳۲ ساعت	۳۲٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰

کد درس	نام و مدت رشته آموزشی	شهریه ریال	تاریخ شروع
۲۰۰۰	آشنائی با کامپیوتر و اصول و مبانی برنامه‌نویسی ۴۲ ساعت	۲۳٬۰۰۰	۷۰/۲/۱
۲۲۰۰	برنامه نویسی بزبان BASIC (مقدماتی) ۴۲ ساعت	۳۰٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰
۲۸۰۰	سیستم عامل MS/PC - DOS (پیشرفته) ۳۶ ساعت	۳۴٬۰۰۰	۷۰/۱/۲۰

توجه :

* دوره مکالمه زبان برای مدیران روزهای دوشنبه و چهارشنبه از ساعت ۱۶ الی ۱۸ و روزهای پنجشنبه یك روز در هفته از ساعت ۸ الی ۱۰ یا ۱۰ الی ۱۲ به‌مدت ۲ ساعت تشکیل خواهد شد و امتحان ورودی راس ساعت ۹ صبح روز دوشنبه مورخ ۷۰/۲/۲۲ برگزار می‌گردد.

آدرس: خیابان قائم‌مقام فراهانی ـ شماره ۱۵۵ ـ صندوق‌پستی ۶۴۱۸ ـ ۱۵۸۷۵

تلفن ۸۳۹۷۶۸
۸۳۷۶۱۷

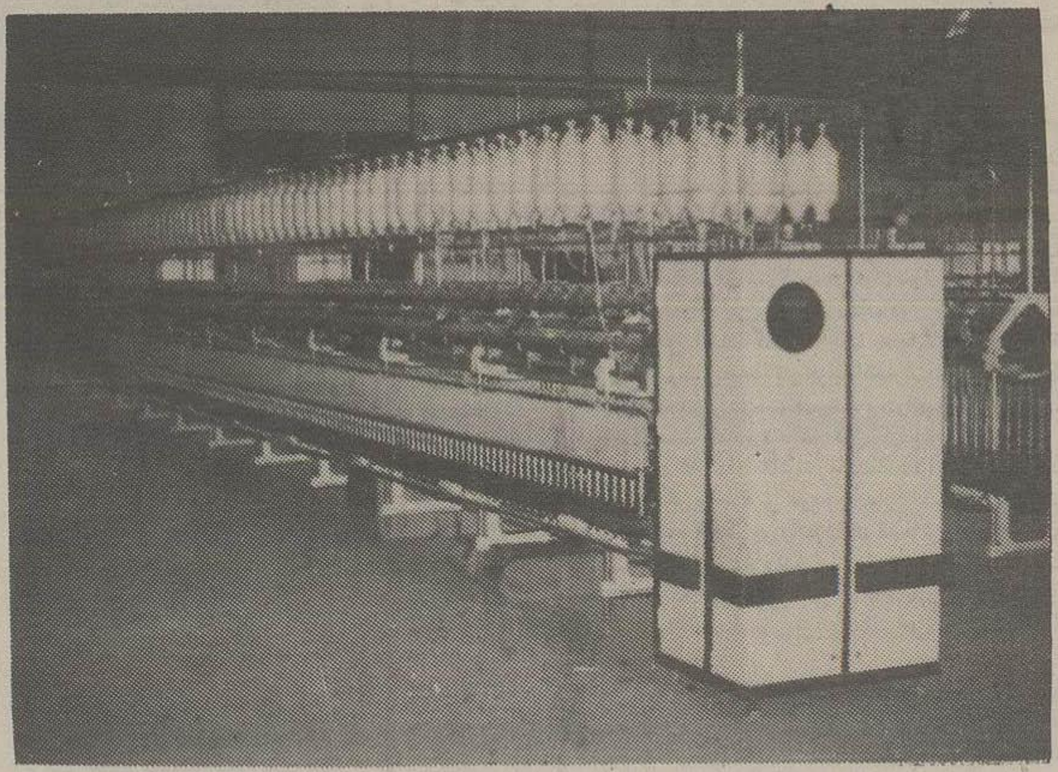
ساخت ماشین آلات اتوماتیك نساجی در کارخانجات صنایع نساجی ایران در تبریز آغاز شد

نمونه‌ای از ماشین آلات نساجی نوع ۳۱۹ زینسر که از پیشرفته ترین ماشین آلات تمام اتوماتیك نساجی دنیاست و در کارخانجات صنایع نساجی ایران در تبریز ساخته میشود

شرکت صنایع نساجی ایران در تبریز یکی از کارخانجات معظم تولیدکننده دستگاهها و ماشین آلات نساجی مدرن و پیشرفته در ایران است که بزودی با کوشش و تلاش دست اندرکاران شرکت، صنعت نساجی کشور را به ماشین آلات معروف و فول اتوماتیك جهان و تحت استانداردهای بین المللی مجهّز خواهد ساخت و بدین ترتیب تحوّلی اساسی در روند تولید محصولات کارخانجات نساجی از نظر کیفیت و مرغوبیت بوجود خواهد آورد.
کارخانجات شرکت صنایع نساجی ایران در تبریز که تابع سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران اسلامی میباشد، اخیراً مورد بازدید آقای مهندس میراحمد سادات مشاور وزیر صنایع و رئیس موسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور و آقای دکتر آیت الهی و مهندس فروغی اعضاء هیأت مدیره قرار گرفت که در هر قسمت، توضیحات لازم از سوی آقای مهندس باقر اسکندری مدیرعامل شرکت باستحضار رسید و گزارشی پیرامون تولیدات کارخانه و استفاده از تکنولوژیهای پیشرفته جهانی در پویائی هرچه بهتر و بیشتر صنعت نساجی کشور داده شد.
آقای مهندس سادات پس از دیدار خود از کارخانجات شرکت صنایع نساجی ایران اظهار داشت که امکانات تولید ماشینهای رینك ریسندگی مدل زینسر ۳۱۹ که از پیشرفته ترین ماشین آلات نساجی در نوع خود میباشد مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد یکدستگاه از این نوع ماشین آلات تولیدی در نمایشگاه سال ۷۰ بین المللی تهران بنمایش گذارده شود.

*** نمونه دستگاه ریسندگی (زینسر) تولید شرکت صنایع نساجی ایران در نمایشگاه بین المللی ۷۰ تهران به نمایش گذاشته می شود.**

گزارشگر روزنامه اطلاعات در تبریز که پس از این مراسم، از کارخانجات تولیدی صنایع نساجی ایران دیدار داشته و با مدیران واحدهای مختلف گفتگو کرده است می نویسد: برای ساخت و تولید دستگاهها و ماشین آلات نساجی دارای لیسانس آلمان غربی از مدرنترین و پیشرفته‌ترین مدلهای موجود دنیا بهره گرفته شده و با استفاده از درصدی از مواد اولیه خارجی و آنگاه با ارزش افزوده داخل، اقدام بساخت و تکمیل دستگاهها و ماشین آلات میگردد. در این راستا قبلاً کارخانه صنایع نساجی ایران روی دستگاههای مدل «سوسن» آلمانی کار میکرده و تعداد ده دستگاه از آنها را ساخته و در اختیار شرکتهائی در نقاط مختلف از جمله: گیلان، کاشان، یزد و بروجرد و... قرار داده که هم اینك نصب و در حال بهره‌برداری هستند.
آقایان مهندس علی بیرقدار مدیر آموزش، مهندس اسماعیل فائضی معاونت فنی و دربندی مدیر آمور مالی و مهندس محمدعلی نوبری مدیر تولید شرکت صنایع نساجی ایران که در این گفتگو حضور داشتند گفتند: اخیراً با توجه به شناختی که از کیفیت و کار دستگاه نساجی زینسر مدل ۳۱۹ پیدا کرده بودیم، خطوط تولید شرکت را بساخت و تولید این سیستم که از پیشرفته‌ترین ماشین آلات نساجی در نوع خود بوده و تمام اتوماتیك است، تبدیل کردیم که در حال حاضر نمونه‌هائی از آن آماده عرضه به بازارهای داخلی میباشد.
مدیران شرکت خاطر نشان ساختند: برای سال ۱۳۷۰ ساخت و تولید تعداد یکصد دستگاه از این مدل پیش بینی شده است، این دستگاه قادر است در هر ۸ ساعت (یك شیفت کاری) مقدار ۳۶۰ کیلو مواد اولیه را در نمره‌های مختلف، نخ ریسی و تحویل دهد.
شایان ذکر است که کارخانجات صنایع نساجی ایران در تبریز بسال ۱۳۵۴ جزو طرحهای توسعه ماشین سازی تبریز احداث و پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران بمدیریت طرح و توسعه صنایع کشور واگذار شد و از سال ۱۳۶۲ تابع سازمان گسترش و نوسازی کشور گردیده است که در حال حاضر بصورت شرکت سهامی خاص اداره میشود.
شرکت دارای یکصد و پنجاه تن پرسنل اداری، فنی، تولید و خدماتی است که به ترتیب در یك و دو شیفت انجام وظیفه مینمایند. کارخانجات صنایع نساجی ایران یك شرکت مدرن و جالبی است که برای جوابدهی کل کشور طرح ریزی شده و مشابه آن در هیچ یك از نقاط دیگر ایران وجود ندارد.
طرح احداث این شرکت در ۳ فاز برنامه‌ریزی شده که فاز اوّل آن در سال ۶۹ باتمام میرسد و در فاز دوّم که از اول سال ۷۰ شروع میگردد، تولید و ساخت تعداد دویست هزار دستگاه «اسپندیل» - (قطعات اصلی ماشین آلات نساجی) پیش بینی شده و ظرف ۲ الی ۳ سال بعدی بهره گیری از کلیه سیستم‌های نصب شده و تولید با ظرفیت فوق عملی خواهد شد. و بالاخره در فاز سوّم، ساخت کلیه قطعات ماشین آلات نساجی عملی خواهد شد.
خط تولید کارخانه از قسمتهای مختلف ساخت دوك- سیلندرهای کششی- آبکاری و گالوانیزه (رویه کاری) که در مقابل رطوبت، توانائی و مقاومت لازم را دارد، تشکیل می شود.
همچنین تولید آب مقطر توسط بخشی از واحد آبکاری صورت می گیرد که میزان تولید آن در هر ساعت ۳۰ متر مکعب و در اصل مازاد بر نیاز خطوط تولید کارخانه است، بنابراین کارخانه آماده واگذاری آب مقطر بدیگر واحدهای تولیدی، صنعتی استانهای همجوار و تبریز میباشد.
از سوی دیگر کارخانه مجهز به واحدهای آبکاری فلزات نیز بوده و قادر است علاوه بر تأمین نیاز داخلی خود به دیگر واحدهای تولیدی استان خدمات لازم ارائه دهد.
گفتنی است که در جهت توسعه کارخانجات صنایع نساجی ایران که در فاز سوم عملی خواهد شد، نیروی انسانی ماهر، فنی، متخصص و.... این واحد صنعتی به ششصد تن بالغ خواهد شد.
مدیران شرکت مذکور اظهار امیدواری می کنند که ساخت کلیه قطعات ماشین آلات نساجی در محل کارخانه و یا شرکتهای جنبی داخل عملی شود و دیگر نیازی به تهیه هیچ یك از قطعات از کشورهای خارجی نباشد و در چنین صورتی است که صرفه‌جوئی ارزی قابل ملاحظه‌ای نصیب ایران اسلامیمان خواهد شد، انشاالله.

یك نمونه از ماشین آلات نساجی موسوم به «سوسن» که در کارخانجات صنایع نساجی ایران تولید می گردد.

رپرتاژ آگهی

تحولات اقتصادی و درگیری های نظامی
از سال ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰

پیدایش و فروپاشی قدرت‌های بزرگ

به قلم: پل کندی
ترجمه: عبدالرضا غفرانی

«پیروزی عامل حفظ قدرت بریتانیا نبود در واقع شکست آلمان (و هم پیمانانش) فقط یکی از عوامل و البته یك عامل مهم در حفظ قدرت مذکور تلقی می شد چرا که آلمان ممکن بود شکست بخورد ولی قدرت بریتانیا هم به پایان برسد. پس آنچه مهم بود صرف «پیروزی» نبود بلکه شرایط و اوضاع و احوال پیروزی بود، اوضاع و احوالی که بریتانیا خود درآن باز می‌یافت....

واضح بود که انگلستان برای کسب پیروزی در جنگ، بیش از اندازه تلاش کرده و خود را به سختی انداخته بود بطوری که تمام ذخائر طلا و دلار کشور ته کشیده و ماشین آلات فرسوده شده (علیرغم بسیج فوق‌العاده منابع و جمعیت خود) و برای ادامه نبرد به نحو روز افزونی به مهمات و تسلیحات کشتیرانی، مواد غذائی و سایر تدارکات آمریکائی نیازمند و متکی گردیده بودند. درحالی که نیاز انگلستان به واردات مزبور هر سال افزایش می‌یافت، صادراتش کم‌تر و کم‌تر می شد ـ در سال ۱۹۴۴ صادرات انگلستان فقط ۳۱ درصد میزان صادرات در سال ۱۹۳۸ بود ـ هنگامی که دولت کارگری در ژوئیه ۱۹۴۵ حکومت را در دست گرفت، در همان اولین بیانیه‌های خود یادداشت تکان دهنده کینز را در خصوص مشکلات عظیم مالی کشور به اطلاع عموم رسانید از جمله این مشکلات عبارت بودند از کسری عظیم موازنه تجاری، صنعت ضعیف و ناتوان و تأسیسات متعدد انگلیس در خارج از کشور، که همگی دال بر این بود که انگلستان شدیداً نیازمندی کمك مالی آمریکا بود و این کمك‌ها در واقع باید جایگزین قرار داد وام ـ اجاره ایالات متحده باشد که قطع شده بود.. بدون چنین کمکی، در حقیقت، به چنان ریاضت و سختی محکوم می شویم که حتی در دوران جنگ هم آن را تجربه نکرده‌ایم...»

یکبار دیگر انگلستان، مانند دوره بعد از جنگ جهانی اول، در هدف خود برای ایجاد منزلگاهی برای قهرمانان می‌بایستی تجدید نظر می کرد. اما این بار باور کردنی نبود که بریتانیا هنوز در مرکز سیاسی جهان قرار دارد.

رویای کسب یك موقعیت ممتاز به عنوان یك قدرت بزرگ در انگلستان همچنان ادامه داشت و حتی در ذهن وزرای دولت کارگر که هدفشان تامین یك حکومت رفاهی مردمی بود نیز وجود داشت، بنابراین تاریخ سال های بعد انگلستان مشحون از تلاش های جدی این کشور برای دست و پنجه نرم کردن با مشکلات و نارسائی‌ها بود ـ یعنی می‌بایستی سطح زندگی مردم را بهبود می‌بخشید، به طرف یك «اقتصاد مختلط» حرکت می کرد، کسری موازنه تجاری را از بین می‌برد، و در عین حال بسیاری از پایگاه هایش را که در آلمان، خاور نزدیك و هند استقرار داشتند حفظ می کرد. نیروهای مسلح آن کشور را به منظور مقابله با شوروی که روابطش با آن کشور رو به وخامت گذارده بود از نظر مالی تامین می کرد. همان گونه که از بررسی‌های انجام شده توسط حکومت «اتلی» برمی‌آید انگلستان در بسیاری از زمینه‌ها فوق‌العاده موفق بوده است از جمله: افزایش قدرت تولید، کاهش کسری موازنه تجاری و اجرای اصلاحات اجتماعی به علاوه اوضاع اروپا نیز ثبات بیشتری پیدا کرده بود و لذا دولت کارگری مصلحت در آن دید که از هند خارج شود، پای خود را از بحران فلسطین کنار بکشد، و تضمین هائی را که به ترکیه و یونان داده بود رها سازد تا بتواند خود را از زیر برخی فشارهای سنگین در خارج از کشور خلاص نماید. از طرف دیگر، بهبود وضع اقتصادی به دریافت وام عظیم و قابل ملاحظه‌ای از امریکا بستگی داشت که «کینز» در سال ۱۹۴۵ مذاکرات مربوط به آن را در واشنگتن به انجام رسانده بود و به علاوه، کمك مالی عظیم در چهارچوب طرح مارشال و نیز وضع رقبای انگلستان که هنوز در نتیجه جنگ دچار خرابی و ویرانی بودند در بهبود اقتصادی بریتانیا موثر بودند و بنابراین این بهبود اقتصادی امری بسیار حساس و درعین حال مشروط بود. موضوع دیگری که انگلستان در بلندمدت نسبت به آن تردید داشت، این بود که خروج آن کشور از برخی از مناطق در سال ۱۹۴۷ تا چه اندازه مقرون به موفقیت خواهد بود؛ طبعا چنین کاری فشارهای غیرقابل تحملی براین کشور وارد می‌آورد، اما این پادوئی تفریحی «استراتژیکی بریتانیا براین اساس طراحی شده بود که این کشور همزمان با بیرون رفتن از برخی مناطق، پایگاههایش را در مناطق دیگری که با منافع امپراطوری بریتانیا بیشتر تطبیق داشته باشد، مستقر سازد.

مثلا کانال سوئز را به جای فلسطین و نفت اعراب را به جای هند انتخاب نماید ـ در این مرحله، نظر دولت انگلستان به هیچ وجه این نبود که از بقیه مستعمرات خود، که از نظر اقتصادی بیش از گذشته برای بریتانیا متضمن منافعی بود، دست بردارد. و فقط در مراحل بعدی که در نتیجه دست نکشیدن از برخی مستعمرات صدمات و نیز هزینه‌های سنگینی بر بریتانیا وارد آمد، این کشور را مجبور ساخت تا در مورد موقعیت و جایگاهش در جهان ارزیابی مجددی به عمل آورد. معهذا، انگلستان همچنان به عنوان یك پدیده استراتژیکی نیرومند با قلمروی پهناور که البته برای حفظ امنیت خویش متکی به ایالات متحده می بود ـ و در عین حال بهترین متحد ـ و نیز مهمترین یار استراتژیکی ـ امریکا در جهانی که به دو قطب نیرومند تقسیم شده بود باقی می‌ماند.

بهرحال تردیدی وجود نداشت که «دوره تسلط و سروری اروپا به سر آمده و تلاشهای دول فرانسه و انگلیس در باز گرداندن این دوران بی‌ثمر بود. در شرایطی که محصول ناخالص ملی ایالات متحده در خلال جنگ بیش از پنجاه درصد افزایش یافته بود، محصول ناخالص ملی در اروپا به طور کلی (منهای روسیه شوروی) ۲۵ درصد تنزل نشان می‌داد. سهم اروپا در کل میزان تولیدات صنعتی جهان، به پائین‌ترین سطح خود از اوایل قرن نوزدهم به این طرف رسیده بود، حتی در سال ۱۹۵۳ که اکثر خرابی های ناشی از جنگ ترمیم شده بود، اروپا فقط ۲۶ درصد کل تولید جهانی را به خود اختصاص می‌داد (در مقایسه با رقم ۴۴/۷ درصد برای ایالات متحده) در این زمان جمعیت اروپا فقط ۱۵ تا ۱۶ درصد کل جمعیت جهان را تشکیل می‌داد و در سال ۱۹۵۰ تولید ناخالص سرانه فقط نصف ایالات متحده بود؛ به علاوه، روسیه شوروی هم از این نظر به سطح کشورهای اروپائی رسیده بود، و بدین ترتیب تولید ناخالص ملی قدرت‌های بزرگ به میزانی رسیده بود.

مثلا در سال ۱۹۵۰، ایالات متحده ۱۴/۵ میلیارد دلار صرف هزینه‌های نظامی کرده و ۱/۳۸ میلیون نفر پرسنل داشت، در حالیکه شوروی کمی بیشتر (در حدود ۱۵/۵ میلیارد دلار) هزینه در امور دفاعی نموده بود و این هزینه برای تعداد به مراتب بیشتری پرسنل نظامی که به ۴/۳ میلیون نفر می رسید صرف شده بود. در هر دو زمینه، ابرقدرت ها به مراتب جلوتر از بریتانیا (۲/۳۱ میلیارد دلار، ۶۸۰۰۰۰ نفر)، فرانسه (۱/۴ میلیارد دلار، ۵۹۰۰۰۰ نفر) و ایتالیا (نیم میلیارد دلار، ۲۳۰۰۰۰ نفر) بودند، و البته آلمان و ژاپن هنوز هم غیرنظامی بودند. بحران ناشی از جنگ کره در سال ۱۹۵۱ میزان هزینه‌های نظامی قدرت‌های متوسط یا درجه دوم اروپا را بنحو قابل ملاحظه‌ای افزایش داد، اما در مقایسه با هزینه‌های ایالات متحده (۳۳/۳ میلیارد دلار) و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (۲۰/۱ میلیارد دلار) باز هم بسیار کم بود. در همین سال، هزینه‌های دفاعی بریتانیا، فرانسه و ایتالیا مجموعا کم‌تر از یك پنجم ایالات متحده و کم‌تر از یك سوم اتحاد جماهیر شوروی و مجموع تعداد پرسنل آن‌ها یك دوم ایالات متحده و یك سوم روسیه بود اکنون به نظر می رسید که اروپا چه از نظر اقتصادی و چه از نظر قدرت نظامی به نحو مسلمی عقب مانده است.

تصوری که بدین نحو در مورد اروپا، بهرحال وجود داشت با پیدایش سلاح اتمی و سیستم‌های موشکی دوربرد تقویت گردید. از اسناد و مدارك چنین برمی‌آید که بسیاری از دانشمندان که بر روی بمب اتمی کار می کردند، کاملا وقوف داشتند که به آستانه مرحله جدیدی از تاریخ جنگ و سیستم تسلیحاتی و قدرت تخریب بشر نزدیك می‌شوند.

آزمایش موفقیت‌آمیز در «آلاموگوردو» در ۱۶ ژوئیه ۱۹۴۵ شکی برای ناظرین باقی نگذارد که «پدیده بسیار بزرگ و جدیدی پا به عرصه وجود گذارده است که قابل اندازه‌گیری نبوده و به مراتب از کشف الکتریسیته ویا سایر اکتشافات که بر زندگی بشر تاثیر ژرف داشته مهم‌تر است.»

هنگامی که «این پدیده نیرومند، موثر و وحشتناك که گونی خبر از روز محشر می‌داد» یکبار دیگر عملا وجود خود را در کشتار هیروشیما و ناگازاکی نشان داد، دیگر برای کسی شکی از میزان قدرت آن باقی نماند. پیدایش بمب اتم موجب بروز معضلات و مشکلاتی شد که تصمیم گیرندگان سیاست آمریکا مجبور شدند با آن روبرو شده و دست و پنجه نرم کنند ویا به سئوالاتی از این قبیل پاسخی بیابند: «بمب اتمی چه تأثیری بر سلاح‌های معمولی خواهد گذارد؟ آیا از این سلاح به محض شروع یك جنگ استفاده خواهد شد، یا اینکه به عنوان آخرین حربه در جنگ به کار خواهد رفت؟ عملکرد و قدرت بالقوه، بمب‌های بزرگ‌تر (بمب هیدروژنی) و بمب‌های کوچکتر (تاکتیکی) اتمی چیست؟ آیا دیگران را هم در دانش و معلومات اتمی باید شرکت و سهیم نمود؟

بدون شك اختراع وبه کارگیری بمب اتم موجب شد روس‌ها نیز که از قبل درصدد ساختن آن بودند ترغیب بدین کار شوند، زیرا استالین در فردای بمباران هیروشیما، بریا، رئیس مخوف پلیس مخفی خود را مامور مسئول برنامه ساختن بمب اتمی نمود. با آن که روس ها در این موقع از نظر ساختن بمب اتم و سیستم‌های پرتاب کننده بمب کاملا عقب‌تر از آمریکائی‌ها بودند اما خیلی سریع‌تر ازآنچه آمریکائی‌ها تصور می کردند، توانستند فاصله را از میان برده و به آمریکائی‌ها برسند. بعد از سال ۱۹۴۵، تا مدتی این تصور وجود داشت که امتیاز اتمی آمریکا می‌تواند برتری روسیه شوروی را در سلاح‌های متعارف از میان ببرد و این برداشت صحیحی بود اما قطعا در تاریخ روابط بین‌المللی چنین امتیازی چندان به طول نیانجامید، چون مسکو برای رسیدن به آمریکا تلاش و فعالیت وسیعی را آغاز کرد تا به آن کشور ثابت نماید که انحصار در اختیار داشتن بمب اتمی فقط یك مرحله گذرا بوده است. پیدایش بمب اتمی «دورنمای استراتژیکی» را تغییر داد، چون هر دولتی که به این سلاح دست می‌یافت، قادر می شد تا یکسره دست به تخریب و حتی نابودی بشر هم بزند. نتیجه فوری و مهم دیگر این بود، که ظهور و پیدایش تکنولوژی جدید تسلیحات دول قدیمی اروپائی را تحت فشار زیادی قرار داد تا یا خود را از این نظر به دیگران (آمریکا و شوروی) برسانند ویا اعتراف نمایند که به قدرت‌های درجه دوم مبدل شده‌اند. البته در مورد آلمان وژاپن، و ایتالیا که از نظر اقتصادی و تکنولوژیکی ضعیف بودند، چشم اندازی برای ورودشان به باشگاه اتمی وجود نداشت و این مسئله در مورد آنان مطرح نبود. اما برای دولت لندن، حتی بعد از چرچیل و در دوران صدارت اتلی، غیرقابل قبول بود که انگلستان سلاح اتمی نداشته باشد، زیرا این سلاح نه تنها از نظر «بازدارندگی» برای انگلستان اهمیت داشت، بلکه حاکی از برتری علمی و تکنولوژیکی بود که قدرت بریتانیا می‌بایستی برآن استوار می گردید و نباید فراموش نمود که انگلستان از نظر تعداد نفرات ارتش از قدرت‌های دیگر پائین‌تر بود» به عبارت دیگر، انگلیس ها سلاح اتمی را ارزان‌ترین روش برای کسب نفوذ یك قدرت بزرگ مستقل می‌دانستند ـ این محاسبه و طرز فکر چیزی بود که بلافاصله بعد از مدت کوتاهی فرانسه را نیزترغیب به تصاحب بمب اتمی نمود. بهرحال، گرچه این نظریه ظاهرا جالب و منطقی به نظر می رسید اما در عمل مسائل دیگری بروز کرد که آن را تضعیف نمود.

ادامه دارد

اشتباهات «صدام» در جنگ خلیج فارس

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی

به دنبال شکست ارتش عراق از نیروهای غربی و اجبار به عقب‌نشینی از کویت، پذیرش شرایط ترك مخاصمات، مقامهای سیاسی و نظامی غربی و کارشناسان بین‌المللی سرمست از پیروزی بدست آمده، مبادرت به اظهار نظرهای گوناگون در مورد علل و عوامل شکست عراق نموده‌اند، با وجودی که در نظریات این افراد نوعی تعصب، خودبزرگ بینی و خوار و زبون شمردن بیش از اندازه عراق ملاحظه می‌شود، ولی درعین حال اظهارات آنها حاوی نکات قابل تامل و شایان توجهی می‌باشد که می‌توان در مقام دستاوردهای جنگ خلیج فارس به بررسی آنها پرداخت.

در یك جمعبندی کلی، این اعتقاد وجود دارد که پیش از هرچیز، اساسا صدام در استراتژی دچار اشتباه شده بود. وی که حمله گسترده هوایی غرب را پیش‌بینی می‌کرد، با انتخاب استراتژی نظامی دفاع غیرفعال و متحرك روزهای آغازین جنگ را به خوبی از سر گذراند و توانست در مقابل حمله هوایی گسترده، سنگین، سریع و فشرده تعادل خود را حفظ نماید و بر خویش مسلط باشد و با کمترین تلفات به دفاع خود ادامه بدهد. لیکن انتخاب استراتژی مزبور برای میان مدت خطا و امری ناصواب بود. در حقیقت صدام به استعداد و قابلیت بازدارندگی این استراتژی در میان مدت امید بسته بود. وی فکر می کرد با حفظ توان نظامی و دور داشتن ماشین نظامی خود از معرض تهاجم هوایی، با وجودی که مراکز صنعتی و اقتصادی آن زیر ضربه شدیدترین بمبارانهای هوایی قرار داشت، می‌تواند در اراده و خواست سیاسی آمریکا و متحدین خلل وارد سازد.

اما این باور غلط از آب درآمد و نه تنها نتوانست آمریکا را از ادامه حملات بازدارد، بلکه آنها با تصحیح تاکتیك‌های جنگی خود و به کار گرفتن تسلیحات فوق مدرن، عرصه را روز به روز بر ارتش عراق تنگ و تنگ‌تر نمودند و سرانجام با از بین بردن خطوط مواصلاتی، نیروهای زمینی را به محاصره درآوردند.

صدام که به خوبی این وضع را درك می کرد، تلاش نمود تا استراتژی خود را تغییر دهد و براین مبنا تصمیم گرفت به شهر خفجی، در عمق بیست کیلومتری داخل خاك عربستان، حمله نماید. در نیمه شب دهم بهمن ماه به شهر مذکور حمله کرد و به سرعت شهر را به تصرف درآورد و در آنجا به دفاع پرداخت، اما چند روز نگذشت که با دادن تلفات و تعدادی اسیر مجبور به عقب‌نشینی گردید.

حمله به شهر خفجی نشان داد: اولا «صدام» و فرماندهان نظامی عراق به ضرورت تغییر استراتژی خود از دفاع غیرفعال به فعال پی برده بودند و عملیات خفجی تلاشی برای ورود به استراتژی جدید تلقی می شد. لیکن از آنجائی که نابرابری استراتژیك وجود داشت و میان طرفین متخاصم به لحاظ پشتیبانی هوایی، حجم آتش، آموزش و تسلیحات پیشرفته، تعادل و توازن برقرار نبود، گریز از استراتژی غیرفعال و ورود به استراتژی فعال در حکم یك انتحار قلمداد گردید که نیروهای عراقی با پای خود به مسلخ خصم می‌رفتند. لذا صدام هیچگاه نتوانست باب جدیدی در استراتژی خود بگشاید و به محض آزمون عواقب و پیامدهای آن مجددا به همان استراتژی قبلی خود رجعت نمود.

ثانیا هجوم به شهر خفجی با توجه به اینکه در شب صورت پذیرفته بود، تعجب و حیرت نیروهای ضدعراق را برانگیخت. زیرا اصولا رزم شبانه کاری بس دشوار و مستلزم آموزش و تمرین‌های پیشرفته است. ژنرال «توماس کلی»، سخنگوی ستاد مرکزی عملیاتی پنتاگون در مصاحبه مطبوعاتی با ابراز تعجب از توانایی نیروهای عراقی در انجام عملیات تهاجمی در شب گفت: این مسئله تا حدودی ما را متعجب کرد و این نشانگر تجربه ارتش عراق در جنگ با ایران و نیز بهره مندی محدود واحدهای عراقی از تجهیزات مادون قرمز که دررزم شبانه به کار می رود، است.

عقب‌نشینی تقریبا بدون مقاومت و از سوی دیگر روحیه خسته اسرای عراقی و گرسنگی آنها که حکایت از ضعف مفرط پشتیبانی می کرد، آمریکا و متحدین را به این نتیجه رساند که اوضاع جبهه‌های عراق بسیار وخیم است و همین مسئله باعث شد تا به تاثیرات مثبت و کارساز بمبارانهای هوایی امید جدی بسته شود.

همانطوری که ملاحظه می‌شود، حمله به خفجی هم برای استراتژی آمریکا و متحدین و هم برای استراتژی نظامی عراق یك آزمایش بود. در این آزمایش نیروهای ضدعراق به موثر واقع شدن بمباران‌های هوایی در میان مدت پی بردند و عراق نیز به این باور رسید که امکان تغییر استراتژی برای وی وجود ندارد.

بنابراین عملیات خفجی باید «نقطه عطفی»، در جنگ تلقی شود، که از آن به بعد همه چیز تغییر یافت و عراق قدم به قدم به طرف شکست نهایی نزدیك شد.

با مروری بر اظهارات مقامهای نظامی غربی این نتیجه مستفاد میگردد، که نیروهای ضدعراق پس از شکست عملیات خفجی، ضمن آگاهی از نقاط ضعف و آسیب پذیر ارتش عراق، با به کارگیری تسلیحات فوق پیشرفته اصطلاحا در تسلیحات گزینشی، حملات هوایی را تصحیح کردند و اهداف مشخص و مراکز حیاتی را هدف‌گیری نمودند بدون اینکه به سایر مناطق لطمه چندانی وارد شود.

در تاریخ ۶۹/۱۱/۱۲ «دان کویل»، معاون رئیس جمهوری آمریکا در لندن، پس از دیدار با وزیر جنگ انگلیس گفت؛ استراتژی ما در حال حاضر این است که به حملات هوایی ادامه داده و هدفهای نظامی را مورد تهاجم قرار دهیم، و به نظر من این استراتژی تاکنون موفق بوده است. در تاریخ سیزدهم بهمن ماه «کالین پاول»، رئیس ستاد مشترك آمریکا اظهار داشت:

نقشه ما برای درهم کوبیدن ارتش عراق ساده است، نخست ارتباطات آنرا قطع می کنیم و منزویش می سازیم و سپس آن ارتش را نابود می‌سازیم.

و «تام کینگ»، وزیر جنگ انگلیس در ۶۹/۱۱/۲۴ گفت: قبل از اینکه متحدین جنگ زمینی را برضدعراق آغاز کنند، باید در توان نظامی عراق کاهش اساسی پدید آید. ما می‌خواهیم این موضوع کاملا روشن باشد که به هنگام حمله زمینی نیروهای متحدین، برتری نظامی با آنها داشته باشند.

به این ترتیب، عراق نقاط ضعف و آسیب پذیر خود را درعملیات خفجی به نمایش گذاشته و نیروهای ائتلافی را بیش از گذشته درادامه حملات هوایی مصمم کرده بود آسوشیتدپرس بعداً گزارش داد. دکترین نبردهوایی زمینی ارتش آمریکا برماتورهای سریع وحمله به نقاط آسیب پذیر تاکید دارد، درحالیکه افراد صدام دستور داشتند به همانگونه‌ای بجنگند که درجنگ برضد ایران می جنگیدند یعنی نشسته درسنگر بی شك ضعف استراتژی نظامی صدام درمیان مدت، بزرگترین اشتباه وی بود. ارتش عراق گرسنه، خسته وفاقد روحیه نبرد بود وصدام می‌خواست با این ارتش، دریك جنگ نابرابر با آمریکا ومتحدینش مبارزه کند و این اشتباه بزرگ صدام بود.

بدون اغراق مهمترین دستاورد بمبارانهای هوایی پس از گذشت یکماه واندی، ایجاد رعب ووحشت درمیان جمعیت شهرنشین، تخریب روحیه مردم وبروز ترس وناامیدی وتزلزل وتردید درخواست مردم برای ادامه جنگ بود و پرواضح است سربازان عراقی از مردم مستثنی نبودند. ژنرال کالین پاول، رئیس ستاد مشترك امریکا تاکید کرد: یکی ازاهداف نظامی بمباران‌های متحدین، قطع خطوط تدارکاتی، مهمات، سوخت وموادغذایی نیروهای عراقی است، ومعاون فرمانده تدارکات آمریکا درمقایسه ارتش آمریکا با ارتش عراق به لحاظ تدارکات و پشتیبانی اعلام داشت: جنگ زمینی نیروهای چند ملیتی وعراق را باید با جنگ ژنرال «رومل» فرمانده نازیها ونیروهای بریتانیا، درصحرای آفریقا مقایسه کرد. به نظر فرمانده تدارکات، چیزیکه موجب شکست رومل شد، مسئله تدارکات وتانکهای پیشرفته آنها بود انگلیسی‌ها هم تدارکات را همراه خود داشتند و مانیز اینچنین عمل خواهیم کرد، و این درحالی بود که بزرگترین پالایشگاه‌های بصره والدوره که روی هم رفته ۵۴۰ هزار بشکه نفت درروز تصفیه می کردند، به کلی آسیب دیده بود و به اعتراف «نورمن شوارتسکف» بمب افکن‌های ب ـ ۵۲ آمریکا تنها دریك روز ۴۷۰ تن بمب روی مواضع گاردریاست جمهوری فروریخته بودند از سوی دیگر فرماندهان نظامی غرب درمنطقه خلیج فارس دراوایل بهمن ماه برآورد کرده بودند نیروهای زرهی گاردریاست جمهوری عراق برای تحرك وجابجایی درمناطق جنگی درهفته به طور متوسط حداقل چهارمیلیون لیتر سوخت نیاز دارند و تامین این میزان سوخت، با توجه به تداوم بمبارانها بسیار دشوار خواهد بود.

اما این بمباران ها نه تنها امید به کسب موفقیت را برای ارتش عراق کاهش می‌داد، بلکه خواب واستراحت را برنیروهای عراقی حرام کرده، و درروحیه آنها تزلزل پدید آورده بود.

سربازان عراقی که درعملیات خفجی به دست نیروهای غربی اسیر شدند، فاقد روحیه رزم ومقاومت و به علت مشکلاتی که درپشتیبانی آنها وجود داشت، گرسنه بودند فرمانده نیروهای انگلیسی درخلیج فارس، درتاریخ چهاردهم بهمن ماه، باتعجب، گرسنگی ونداشتن روحیه سربازان عراقی را اینچنین توصیف کرد: برخی از سربازان عراقی / دوتا سه روز غذا برای خوردن نداشتند ووقتی یك فرمانده به یکی از آنها گفت: صبور باش، سرباز عراقی پرسید، می گویید صخره‌های بیابان را بخورم؟

بعداز عملیات خفجی درتاریخ ۶۹/۱۱/۱۷ ژنرال نورمن شوارتسکف، فرمانده نیروهای غربی ضد عراق درمصاحبه باخبرنگاران گفت: فکر نمی کنم بتوان روحیه صدام را درهم شکست، اما می توان روحیه ارتش وی را درهم شکست ومادراین زمینه پیشرفت زیادی کرده‌ایم.

حمله به شهر خفجی نشان داد صدام و فرماندهان نظامی عراق به ضرورت تغییر استراتژی خود از دفاع غیرفعال به فعال پی برده بودند و عملیات خفجی تلاش برای ورود به استراتژی جدید تلقی می شد

معاون فرمانده تدارکات آمریکا در مقایسه ارتش آمریکا با ارتش عراق به لحاظ تدارکات و پشتیبانی اعلام داشت: جنگ زمینی نیروهای چندملیتی و عراق را باید با جنگ ژنرال «رومل»، فرمانده نازیها و نیروهای بریتانیا در صحرای آفریقا مقایسه کرد.

عراق نقاط ضعف و آسیب پذیر خود را در عملیات خفجی به نمایش گذاشته و نیروهای ائتلافی را بیش از گذشته در ادامه حملات هوایی مصمم کرده بود.

واقعیت این بود که صدام و به احتمال زیاد فرماندهان عالی نظامی عراق از روحیه لازم برای مقاومت برخوردار بودند و آنها می‌پنداشتند سربازان نیز دارای روحیه‌ای بالا هستند تحلیل گران نظامی غرب علت اصلی شکست ارتش عراق را درضعف روحیه تفسیر می کنند به نظر آنها، ارتش عراق گرچه درجنگ تحمیلی آبدیده شده بود ولی درعین حال خسته از جنگ بود. این ارتش بزرگ بود، ولی بخش اعظم آن آموزش ضعیفی داشت.

به علاوه، بمباران های هوایی مزید براین خستگی، روحیه آنها را به شدت ضعیف کرد وهمانطوری که رادیو دولتی انگلیس درتفسیر خود گفت: پس از اینکه عملیات زمینی آغاز شد، مقاومتی از طرف نیروهای عراقی صورت نگرفت. گذشته از اینها، عامل ترس از روبرو شدن بانیروهای غربی به ضعف روحیه نیز کمك کرد. تاریخ چهاردهم بهمن ماه یکی از خلبانان آمریکایی گفت: ما هرگز نتوانسته‌ایم بیش ازهشتاد کیلومتر به یك هواپیمای عراقی نزدیك شویم، خلبانان عراقی به محض اطلاع ازوجود هواپیماهای متحدین، بی درنگ به سوی شمال سرازیر شده و به زمین می‌نشستند.

با این وجود، کیفیت فرماندهی به گونه‌ای بود که صدام توانست تاآخرین دقایق کنترل خود را برسطوح مختلف ارتش حفظ نماید ودستورات وی به مورد اجرا گذاشته می‌شد و این مسئله نشانگر این بود که ارکان فرماندهی درارتش عراق همچنان محفوظ بوده و به رغم بمباران‌های انجام شده به شبکه‌های ارتباطی، بدنه ارتش ازبین نرفت، اما با شروع عملیات زمینی وعدم مقاومت سربازان عراقی نظام آرایشی درخطوط مقدم ازهم گسیخت، و پیش از زمان تعیین شده، اهداف مورد نظر فتح گردیدند. به دنبال آن خیل سربازان عراقی اسلحه برزمین تسلیم شدند و رسانه‌های غربی صحنه‌های رقت انگیز وتاسف باری ازاسرای عراقی به تمام جهان مخابره کردند.

شخصیت دوگانه ومتعارض «صدام» از جمله عللی است که باعث شکست وی درجنگ خلیج فارس شد. آمریکا ومتحدینش به خوبی می‌دانستند درشورای فرماندهی انقلاب عراق حرف آخر را صدام می‌زند وتصمیم‌های متخذه درشورا برخاسته ازصفات روانی وی می‌باشد. لذا درصدد شناخت روان وی برآمدند، ظاهرا این ماموریت به عهده دانشگاه «جورج واشنگتن» گذاشته شده بود و «جرالدپست»، روانشناس سیاسی واستاد دانشگاه، مسئول این امر بود.

درنتایج تحقیقات به عمل آمده توسط غربی ها گفته شد، صدام فردی جاه طلب است که می خواهد ازخویش بت تاریخی بسازد و به عنوان قهرمان و پیشوای جهان عرب که به مصاف بانیروهای امپریالیسم رفته است، شناخته شود. وی درذهنش از الگوی «جمال عبدالناصر» تقلید می کرد و درسرسودای رهبری جهان عرب را می پروراند، لذا روانشناسان درابتدا به این عقیده رسیده بودند که وی مدتهای طولانی وحتی تاآخرین لحظات مقاومت خواهد کرد، وچون قصد رهبری جهان عرب را دارد ومی خواهد نام خود را به عنوان یك انقلابی درصفحه تاریخ جاودان سازد، حاضر است تاآخرین قطره خون سربازان عراقی را نثار جنگ کند و برای رسیدن به رویاهای خویش دست به هر اقدامی اعم از سیاسی یا نظامی خواهد زد، هرچند حوادث بعدی خلاف این نظر را ثابت کرد.

به لحاظ روانشناسی سیاسی، صدام فردی سرسخت و غیر قابل انعطاف است که درتجاوز حد ومرزی نمی شناسد، درد و رنج دیگران اورا به رحم نمی‌آورد واصولاً ظرفیت درك غم و درد دیگران را ندارد وتنها زبان قابل فهم برای وی، زبان قدرت و زور است.

براین اساس، با آگاهی از روحیات و صفات صدام بود که این اعتقاد شکل گرفت؛ در مقابل زور باید از زور استفاده کرد.

در این میان، تجربه تاریخی کنفرانس مونیخ الگوی راهنمای آمریکا و انگلیس بود. در ۱۹۳۸ در کنفرانس مونیخ دو دولت انگلیسی و فرانسه کوشیدند تا با استمالت از «هیتلر» و دادن برخی امتیازها وی را خشنود کنند و در نتیجه وی را متقاعد کنند تا از آغاز جنگ منصرف شود، لیکن نه تنها استمالت از وی نتیجه نبخشید، بلکه هیتلر را برای پیشبرد اهداف و نیات توسعه طلبانه‌اش مصمم‌تر نمود. لذا نیروهای غرب با تکیه براین تجربه تاریخی، صدام را که به لحاظ روانی هم مرام با هیتلر و دارای روحیات مشابه وی بود را به زور و کمك قوه قهریه مهار کردند.

همانطوریکه رادیو رژیم صهیونیستی در تاریخ دهم اسفند ماه تصریح کرد: «بدون تردید، یکی از علل شکست پرزیدنت «صدام حسین» مواضع پرزیدنت «بوش» بود، که از همان روز نخست خوی وحشیگری رئیس جمهور عراق را به خوبی می شناخت و از سابقه او آگاهی داشت. بوش آنقدر برادامه نبرد علیه صدام اصرار ورزید و ترفندهای مختلف او را یکی پس از دیگری خنثی کرد، که بالاخره صدام از پای درآمد و تقاضای آتش بس کرد.» جاه طلبی‌های صدام همگام با سوابق تاریك وتوام با ضرب و شتم، خونریزی و قساوت، چهره‌ای کریه، خشن و خطرناك از وی در جهان به نمایش گذاشت ولذا هرگونه مماشات در حق وی، مذموم و غیر قابل قبول شمرده می‌شد.

از او به عنوان فردی غیر قابل انعطاف، توسعه طلب و متجاوز یاد می‌نمودند که هرگونه باج‌دهی به او خوی تجاوزگری وی را بیشتر تحریك می کند. لذا به طور طبیعی همه به این نتیجه رسیدند که ناگزیر باید به صورت خصمانه نیروهای عراقی را از خاك کویت بیروت کرد، حتی دولتهایی چون فرانسه و ایتالیا که تا آخرین روزهای پیش از حمله امید به راه حل سیاسی بسته بودند و در این زمینه تلاشهای گسترده‌ای به کار گرفتند، نهایتاً به راه حل نظامی اعتقاد پیدا کردند.

با بررسی اقدامات و عملکرد صدام در طول بحران می‌توان به این نتیجه رسید که وی عواقب و پیامدهای حمله نیروهای غربی به عراق را به خوبی پیش بینی می کرده است. براین اساس، تلاشهای گوناگونی را قبل از آغاز عملیات هوایی برای جلوگیری شروع می کند و همچنین به تلاشهای سیاسی برای توقف عملیات زمینی دست می‌زند. به این لحاظ باید گفت: صدام در عین حالی که رویاهای رهبری جهان عرب را در سرمی‌پروراند، مانند، بازیگری که تا حدودی مبتنی برعقل و خرد رفتار می کند، نیز عمل میکرد.

از یك طرف، با سردادن شعارهای پرطمطراق در پی جاه طلبی‌های خود بود و از سوی دیگر می کوشید جلوی بروز درگیری نظامی را بگیرد و بعد از آنکه آغاز شد، آنرا سریعا متوقف ساخت. در حقیقت صدام دچار تعارض شخصیتی بود و دائما بین عقل و احساسات در حرکت بود.

به طور کلی تصمیم‌های وی در جریان بحران نشان داد وزنه به طور معمول به طرف احساسات و در واقع رویاهای جاه طلبانه‌اش سنگینی می کرد، تا عقل و خردگرایی. عقب نشینی‌های سریع از مواضع غیر قابل انعطاف اولیه درواپسین روزهای جنگ موید این تعارض در درون صدام بود، فرصت‌ها را یکی پس از دیگری از دست داد و همیشه عقب‌تر از زمان تصمیم گرفت. و علیرغم ادعاهای مکررش مبنی برپذیرش مرگ، وقتی امردائر برتسلیم یا مرگ شود هیچگاه مرگ را نپذیرفت و وقتی عرصه بروی تنگ گردید و می‌بایست یکی از این دو را انتخاب نماید، راه حلهای سیاسی را پیشنهاد کرد.

فی‌الواقع وقتی فشارها بیش از تاب و توان وی بود، تصمیم به ابتکار و تلاش سیاسی می گرفت و همین امر نقطه ضعف وی محسوب می‌شد اشتباه صدام در این بود که به غرب فهمانده بود وقتی در موضع قدرت قرار دارد، سرسخت و غیر منعطف است و آن هنگام که در معرض فشارهای طاقت فرسا قرار می گیرد، دست از خیالپردازیها برداشته رویاهای اسطوره سازی خود را به کنار می‌نهد و عاقل می‌شود. وی نه یك ایده‌آلیست واقعی بود و نه یك رئالیست واقعی دائما بسته به وجود و یا عدم فشارهای بیرونی درحال نوسان بود.

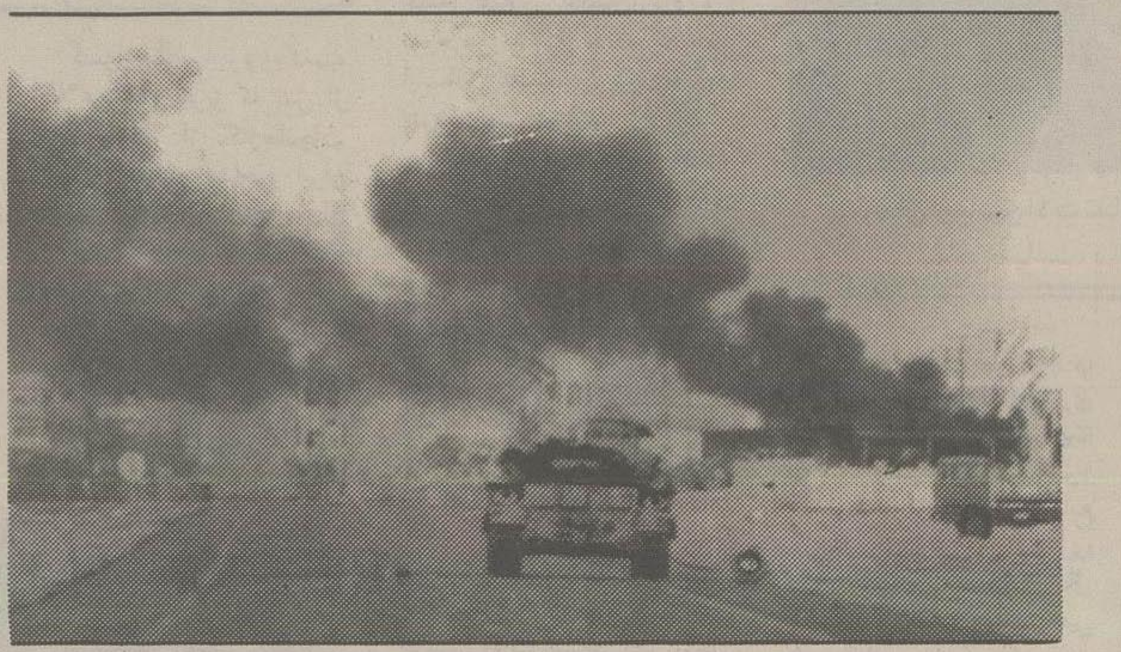
صدام چند اشتباه سیاسی نیز مرتکب شد. نخستین اشتباه وی این بود که جنگ با آمریکا و متحدین خود را «مادر جنگ‌ها» لقب داده بود و برهمین مبنا با خود می‌پنداشت، جهان عرب با وی همگام خواهد شد. به محض اینکه اولین موشك به اسرائیل اصابت کند، حمیت عربی و حس ضد اسرائیلی اعراب تحریك می‌شود. استراتژی وی، جلب حمایت سیاسی مردم در عراق و جهان عرب و اسلام با تبدیل خود از یك متجاوز به یك فدایی بود. اما در میان کشورهای عربی، برخی حمایت‌های مردمی در حد محدود و نازل انجام گرفت، ولی تقریباً هیچ دولت عرب به دفاع عملی از وی برنخاست.

حتی دولتهای به ظاهر مترقی جهان عرب، مثل سوریه، نه تنها حاضر به همکاری با وی نشدند، بلکه جنگ را «احمقانه» خواندند و کشورهایی همچون الجزایر و اردن صرفا به حمایت تبلیغاتی پرداختند.

دومین محاسبه نادرست صدام اشتباه وی در مورد ایران بود. وی می اندیشید جمهوری اسلامی ایران به خاطر مواضع ضد آمریکایی و ضد اسرائیلی خود به طور طبیعی متحد عراق در جنگ خواهد بود، و با وجودی که ایران اعلان بی‌طرفی کرده بود، ولی در پنهان همه نوع همکاری با عراق را انجام خواهد داد غافل از آنکه تصویری که از جنایت های صدام در طی هشت سال جنگ تحمیلی برافکار و قلوب داغدار و شهید داده ایران برجای مانده بود، از بین نمی‌رفت. ولی صدام عاجز از درك این واقعیت، مرتکب این اشتباه سیاسی شد، که تصور کرد مقامات عالی رتبه جمهوری اسلامی ایران حاضر می‌شوند سرنوشت خودشان را به سرنوشت عراق گره بزنند و در جنگ جانب عراق را می گیرند و تحت رهبری صدام، با آمریکا مبارزه خواهند کرد، آنهم جنگی که دارای کمترین انگیزه‌های انسانی نبود و صرفا براساس منافع مادی شکل گرفته بود.

اشتباه سیاسی دیگر صدام، محاسبه نادرست وی از اوضاع داخلی هیات حاکمه آمریکا بود. وی براین باور بود که آمریکا از درگیری در جنگی شبیه به جنگ پیچیده ویتنام هراس دارد و جرأت آنرا ندارد که تلفات عظیمی را که سربازان جنگ آزموده عراقی می‌توانند بردشمن وارد کنند، تحمل کند. تحلیل گران غربی یکی از اشتباهات صدام را همین موضوع مقایسه موقعیت آمریکا در ویتنام طی سالهای ۶۰ و ۷۰ با موقعیت کنونی آن می‌دانند. «دیك چنی»، وزیر دفاع آمریکا در ۶۹/۱۱/۴ اظهار کرد: طبق محاسبه‌های عراق صدام حسین معتقد است تجربه خونین و سرنوشت ساز جنگ ویتنام آمریکا را از قدرت مقاومت کامل محروم ساخته و این کشور نمی‌تواند یك جنگ دیگر را بادهها هزار تلفات تحمل کند.

صدام می‌پنداشت، با طولانی کردن جنگ نه تنها نیروهای برخی از کشورهای عربی به وی خواهند پیوست، بلکه به تدریج اختلافات میان و درون نظام سیاسی آمریکا بروز می‌نماید و همین مسئله عامل بازدارنده آمریکا در تداوم حملات مسلحانه خواهد شد، اما صدام توجه نداشت که اختلافات و رقابت‌های درونی نظام سیاسی آمریکا برای کشورهای جهان سوم مناط اعتبار نیستند و وقتی منافع جهانخواری آنها اقتضا نماید، اختلافهای خود را کنار گذاشته و متحد می‌شوند. به نوشته روزنامه نیویورك تایمز صدام حسین برای جنگیدن،... اصل حاکم برمباحثات کنگره آمریکا را درباره سیاست این کشور در خلیج فارس به درستی متوجه نشده و در نیافته بود که با وجود همه بحث و جدل های شدید در یك جامعه دموکراتیك، زمانی که تصمیم گرفته شد همه گفتگوها پایان می گیرد او تحت تاثیر اینگونه مباحثات باور نداشت که آمریکا به جنگی دیر پا دست بزند.

درصحنه

خاطرات پیروزی، شکست و تجدید حیات

نویسنده: ریچارد نیکسون
ترجمه: ا ـ ع

شکست ما در سال ۱۹۶۲ بخاطر کمبود تلاش نبود. ما دوی ما آنچه در توان داشتیم انجام داده بودیم.

پت در گوشه و کنار ایالت همراه من به مبارزه انتخاباتی اشتغال داشت. همان کاری که در سال ۱۹۵۰ انجام داده بود. بعد از عقب ماندن از پت براون، که عهده‌دار این مسئولیت بود، در اوایل ۱۹۶۲ شکاف موجود را پر کردیم و سه هفته بعد، قبل از انتخابات، موقعیت خود را خوب ارزیابی می کردیم. سپس بحران موشکی کوبا پیش آمد. نمایش پر زرق و برقی که شتاب ما را به توقف کشاند.

رای دهندگان در کالیفرنیا بیشتر به آنچه در واشنگتن میگذشت علاقه نشان می‌دادند تا اتخاذ تصمیم درباره تغییر فرماندارشان. برخی شکست مرا ناشی از بدشانسی می‌دانستند. اما عموماً اینطور است که بدشانسی هنگامی سر می رسد که تصمیم بدی اتخاذ کرده باشید.

حمله‌ای که بعداً، بخاطر آنچه که بنظر من پوششی یکطرفه بود، به مطبوعات کردم، موجب رضایت خاطر من شد.

صاحبان نظر متفقاً معتقد بودند که سخنی اینچنین بی‌پرده در رابطه با مطبوعات بمنزله پایان کار سیاسی من خواهد بود. احساس من این بود که با دوشکست پی در پی در انتخابات، من عملاً به انتهای خط رسیده‌ام. همه مرا حذف می کردند و خود نیز خود را حذف کردم.

گرایش بطرف توجیه شکستها در همه ما وجود دارد، اما من معتقدم که شکست من در سال ۱۹۶۲ منافعی هم داشت. چنانچه انتخاب می‌شدم بدون شك در سال ۱۹۶۴ به عنوان کاندیدا تعیین شده و در مقابل لیندون جانسون، از آنجا که هیچکس شانس شکست دادن او را بعد از ترور کندی نداشت، شکست می‌خوردم.

چنانچه بطور کلی برای فرمانداری داوطلب نمی‌شدم، احتمالاً در سال ۱۹۶۴ برای ریاست جمهوری داوطلب می‌شدم. در اینصورت احتمال شکست من در مرحله نامزدی در برابر بری گلدواتر (Barry Goldwater) وجود داشت و قطعاً در انتخابات عمومی در برابر جانسون شکست می‌خوردم.

به این ترتیب در وضعیت تام‌دیوئی، که به رغم توانائیهای عظیم خود بعد از دو شکست پیاپی درمبارزات انتخاباتی برای رسیدن به کاخ سفید از دور خارج شد، قرار می گرفتم.

شك نیست که داوطلبی برای فرمانداری ریسك بدی بود. اما بعضی اوقات راه پیروزی بوسیله شکست هموار می‌شود، با داوطلب شدن و شکست خوردن در سال ۱۹۶۴، در حاشیه باقی ماندم و موفق شدم که خود را تجدید سازمان داده و مجدداً در سال ۱۹۶۸ برای ریاست جمهوری داوطلب شوم.

از آنجا که در سال ۱۹۶۸ پیروز شدم، می‌توان اینگونه فرض کرد که این سال سالی بود که من کمترین خطر را تقبل کردم.

حقیقت این بود که این سال، سال پذیرش بزرگترین خطرات بود. بعد از پیروزیهای جمهوریخواهان در مسابقات مجلس نمایندگان، سنا و فرمانداری در سال ۱۹۶۶، میدان برای کاندیداهای بالقوه احراز مقام ریاست جمهوری تقریبا یکشبه بصورتی انفجار مانند گسترش یافت.

چنانچه از احساس آینده نگری خود استفاده نکرده و بر خلاف توصیه حامیانم در سال ۱۹۶۷ بمدت شش ماه از سیاست کناره گیری نکرده بودم. این احتمال وجود داشت که در جریان کشمکشهای اولیه برای احراز نامزدی نابود شوم. در اینصورت محتمل بود نلسون راکفلر یا رونالد ریگان نامزد شوند. بجای آن، همه چیز بدلخواه انجام شد و این بار هم شانس و هم آراء جانب مرا گرفتند.

در سیاست بیش از هر حرفه دیگر، مخاطراتی که ارزش تقبل دارد، خالص مواردی است که نتایج شکست و پیروزی آن غیر قابل قیاس است.

هر قدر بیشتر خطر بازنده شدن را تقبل کنید، دستاورد شما در صورت برنده شدن بیشتر خواهد بود. هیچ بزرگی، بدون قبول خطرات بزرگ حاصل نخواهد شد. تنها هنگامی باید با یك حقوقدان مشورت کنید که بخواهید بدانید چه خطراتی را نباید تقبل کنید. حقوقدانان متخصص چگونگی انجام ندادن امور هستند. آنها جانب سلامت را می گیرند و بندرت به شما توصیه می کنند که خطری را بپذیرید. در تعیین اینکه چه خطراتی را باید پذیرفت، هیچگاه نباید آنچه احتمالا از دست خواهید داد موجب آرزدگی شما گردد. همواره پیشتاز باشید و روی آنچه بدست خواهید آورد، متمرکز شوید.

کسانیکه سیاست را به عنوان یك حرفه برگزیده‌اند، سفر پرخطری را آغاز کرده‌اند. اما این اشخاص همواره باید کلام توماس آکوئیناس مقدس در هفت قرن پیش را بیاد داشته باشند:

«چنانچه والاترین هدف یك ناخدا حفظ کشتی باشد، وی آن را برای همیشه در بندر نگاه خواهد داشت».

ادامه دارد

زندگی یك آمریکایی

خاطرات رونالد ریگان

ترجمه: بهروز مرادی

نمی‌دانم که ریشه این حس سرخوردگی در چه بود؛ این امر احتمالاً با جنگ ویتنام، بحران انرژی، تورم و سایر مسائل اقتصادی دوران کارتر ـ یا به عجز و ناامیدی که دولت او به خاطر شکست سیاستهایش در ایران متحمل شد ـ ارتباط داشت، به هر دلیلی که بود، اعتقاد داشتم که برای امریکا بی معنی، بی اساس، و خطرناك است که از نقش خود به عنوان ابرقدرت و رهبر جهان آزاد عقب‌نشینی کند.

همانطور که پیش بینی می کردم، شورویها تردید و بی‌میلی ما در نشان دادن واکنش، و نیز حس رو به نقصان اعتقاد به نفس ملی ما را به ضعف و ناتوانی تفسیر کرده و سعی نموده بودند که تا حد ممکن از آن بهره بگیرند و برنامه دستور کار خود مبنی بر ایجاد جهانی تحت سیطره کمونیسم را با جدیت هرچه تمامتر دنبال کنند. با وقایع تکاندهنده‌ای که از همان زمان در اروپای شرقی اتفاق افتاده بود، خیلی ساده می‌توان وضعیت جهان را در بهار سال ۱۹۸۱ ترسیم نمود: شورویها بیش از هر زمان دیگر به تحقق هدف لنین در ایجاد جهانی کمونیستی مصمم شده بودند. آنها بر اساس «دکترین برژنف»، مدعی شدند که از این حق برخوردار هستند که از «جنگهای آزادیبخش ملی» حمایت نموده و از طریق مداخله مسلحانه، هر چالشی را علیه حکومتهای کمونیستی در هر نقطه از جهان سرکوب کنند.

ما هر روز تجلی «دکترین برژنف» را در عمل در سرتاسر جهان مشاهده می کردیم. ما می دیدیم که در السالوادور، آنگولا، اتیوپی، کامبوج و جاهای دیگر، شورویها و جانشینان آنها، کوبا، نیکاراگوئه، لیبی و سوریه مصمم هستند که حکومتهای غیر کمونیستی را از طریق عملیات خشونت‌آمیز خرابکاری و تروریسم تخریب وساقط کنند. در افغانستان، آنها تلاش می کردند تا انقلابی که علیه سلطه کمونیسم به پا شده بود را با توسل به تانك و موشك سرکوب سازند؛ در لهستان خیزشهای اولیه یك نهضت دمکراتیك را با ایماء و اشاره‌های نامیمون یك تهاجم نظامی جواب می‌دادند؛ این همان روشی بود که آنها برای در هم کوبیدن جنگجویان شجاع راه ازادی که در صدد برقراری دمکراسی در مجارستان و چکسلواکی برآمده بودند، به آن توسل جسته بودند.

به عنوان شالوده سیاست خارجی‌ام، تصمیم گرفتم که ما می‌بایست یك پیام بسیار قوی به روسها بدهیم که ما قصد نداریم که بیش از این دست روی دست بگذاریم و شاهد باشیم که آنها تروریستها را مسلح و تأمین مالی کنند و حکومتهای دمکراتیك را سرنگون سازند. سیاست ما سیاستی مبتنی بر قدرت و واقع‌بینی بود. من خواستار صلحی بودم که پشتوانه آن نیرو و قدرت بود، نه تکه‌ای کاغذ.

در نطقها و کنفرانسهای مطبوعاتی‌ام، به طور عمدی مبادرت به گفتن مطالبی صریح و بی پرده درباره روسها کردم تا به این وسیله به آنها فهمانده باشم که افراد جدیدی در واشنگتن روی کار آمده‌اند که دید روشن و واقعبینانه‌ای از نقشه‌های آنها داشته و قصد ندارند که به آنها اجازه دهند که این طرحها را عملی سازند. در اولین کنفرانس مطبوعاتی‌ام از من سئوال شد که آیا می‌توانیم به اتحاد شوروی اعتماد کنیم، و من گفتم که پاسخ به این سئوال را می‌توان در نوشته‌های رهبران شوروی پیدا نمود: فلسفه آنها همواره این بوده که ارتکاب دروغ و فریب به منظور پیشبرد کمونیسم عملی اخلاقی است. گفتم که آنها به ما ثابت کرده‌اند که نمی‌توانند مورد اعتماد واقع شوند. (بعدها اکثر جراید اظهارات من درباره اینکه شورویها دروغگو و فریبکار هستند را درست نفهمیدند و نتوانستند اشاره کنند که من صرفاً آنچه را که خود روسها گفته بودند نقل قول کردم).

می‌خواستم به آنها تفهیم کنم که آنها با تلاش در جهت استمرار سیاست توسعه طلبی، مسابقه تسلیحات هسته‌ای را طولانی نموده و جهان را در آستانه بدبختی نگاه می‌دارند. همچنین مایل بودم که طوری وانمود کنم که ما فریب حرفهای آنها را ـ دایر براینکه سیاستشان را تغییر داده‌اند ـ نمی خوریم: ما خواستار عمل بودیم، نه حرف. و قصد داشتم که آنها را آگاه کنم که ما مایلیم که هر قدر لازم باشد خرج کنیم تا همیشه در مسابقه تسلیحاتی از آنها جلوتر حرکت کنیم. ما هرگز مکان دوم را قبول نداشتیم.

موفقیت پویا و عظیم سرمایه‌داری سلاح قدرتمندی را برای جنگ علیه کمونیسم در اختیار ما قرار داده بود ـ پول. روسها هیچگاه قادر نبودند در مسابقه تسلیحاتی بر ما چیره شوند؛ ما می‌توانستیم تا ابد بیشتر از آنها خرج تسلیحات کنیم. به علاوه، انگیزه‌های ذاتی در نظام سرمایه‌داری پایه‌ای صنعتی به ما داده بود که به کمك آن قادر بودیم برتری تکنولوژیکی خود را نسبت به آنها برای همیشه حفظ کنیم.

اما علاوه بر ارسال این پیام که ایالات متحده از این به بعد مناسبات خود را با شورویها بر اساس واقع‌بینی تنظیم می کند، مایل بودم که به آنها تفهیم کنم که به اعتقاد ما مسابقه تسلیحات هسته‌ای برای دو کشور بی‌فایده و خطرناك است و اینکه ما هیچگونه طرح و نقشه‌ای برای سرزمینهای آنها در سر نداریم. آنها اگر به مسائل خود می‌پرداختند، لزومی نداشت که از ما بیم و هراسی داشته باشند. ما می‌خواستیم تشنجاتی را که ما را به آستانه یك رویارویی هسته‌ای کشانده بود، تخفیف دهیم.

این خنده‌آور بود که دو ملت به این رقابت پر هزینه و بی انتها برای ساخت سلاحهای تهاجمی بزرگتر و بهتر که بتوانند جهان را نابود سازند ادامه دهند. پولی که ما روی تسلیحات هزینه می کردیم می‌توانست خرج بسیاری از امور بهتر شود. فکر کردم که می‌بایست افرادی در کرملین باشند که درك می کنند که رویارویی دو کشور، مانند دوگاوچرانی که با اسلحه سر یکدیگر را نشانه رفته‌اند، خطری مهلك را متوجه حیات و بقای جهان کمونیست و همچنین جهان آزاد می‌سازد. کسی در کرملین می‌بایست درك می کرد که تا دندان مسلح کردن اتحاد شوروی، مشکلات اقتصادی وخیم این کشور را ـ که بزرگترین دلیل برای شکست کمونیسم بود ـ وخیم‌تر می‌ساخت.

اما راستش را گفته باشم، تردید داشتم که بتوان چنین فردی را در عرصه سیاسی شوروی پیدا نمود.

فصل ۴۴

مدت چندانی نبود که به کاخ سفید وارد شده بودم که «آناتولی دوبرینین»، سفیر شوروی در واشنگتن، به طور تلویحی به وزیر خارجه ما، «الکساندر هیگ»، اشاره کرده بود که روسها علاقه‌مند به گشایش مجدد گفتگوهای شرق و غرب در زمینه کنترل سلاحهای هسته‌ای هستند. اما اضافه کرده که اتحاد شوروی از برخی چیزهای تندی که درباره آنها گفته بودم ناخشنود است. به «ال» گفتم که به آنها اطلاع دهد که هدف از آن حرفها رساندن یك پیام بوده است: مدیریت جدیدی در کاخ سفید روی کار آمده و دیدگاه جدیدی درباره روسها دارد، و تا زمانی که آنها رفتار خود را تصحیح نکرده‌اند، باید انتظار حرفهای بیشتری از این دست را داشته باشند.

من اعتقاد زیادی به کمونیستها نداشتم و اعتبار زیادی برای حرفهای آنها قائل نبودم. اما با این وجود، ادامه رویارویی هسته‌ای شرق و غرب برای همیشه خطرناك بود، و تصمیم گرفتم که چنانچه روسها قدم اول را بر ندارند، من باید قدم پیش بگذارم.

همچنان که طی آن بهار در اتاق آفتاب رو کاخ سفید نشسته و جامه و پیژامه‌ام را به تن داشتم، و منتظر بودم که دکترها اجازه از سرگیری برنامه کامل کاری را به من بدهند، متحیر بودم که این فرآیند را چگونه آغاز کنم. شاید نجات یافتن از مرگ بود که در من این احساس را ایجاد کرد که در سالهای باقی مانده از عمرم که خدا برایم مقدر کرده بود، نهایت سعی خود را بکار بندم تا تهدید جنگ هسته‌ای را کاهش دهم؛ احتمالاً دلیلی وجود داشت که از مرگ جان سالم بدر برده بودم.

سرانجام، تصمیم گرفتم نامه‌ای شخصی برای «برژنف» ـ که برای بار اوّل او را به‌طور کوتاه مقارن زمانی که فرماندار بودم و برای ملاقاتی با «پرزیدنت نیکسون» به «سان کلمانت» آمده بود ـ بنویسم. با خود فکر کردم که سعی خواهد نمود تا او را متقاعد کنم که آمریکا برخلاف تبلیغات شوروی، یك ملت «امپریالیستی» نبوده و ما هیچگونه نقشه‌ای برای هیچ نقطه جهان درسر نداریم. مایل بودم که به او تفهیم کنم که ما دید روشن و واقعبینانه‌ای از ماهیت برنامه‌های اتحاد شوروی داریم، امّا همچنین درصدد بودم به او علامت بدهم که ما علاقه‌مند به کاهش خطر جنگ هسته‌ای بودیم.

یك هفته پس از ترك بیمارستان، یك دسته کاغذ زرد رنگ گرفتم و اولین پیش نویس نامه به برژنف را نوشتم ـ هنوز مطمئن نبودم که آنرا بفرستم، امّا مشتاق بودم که قدری از افکارم را روی کاغذ بیاورم.

قبل از جریان تیراندازی، من به سوی برداشتن تحریم غله که طی حکومت کارتر وضع شده بود، پیش می‌رفتم. این امر بیش از آنچه به روسها صدمه می‌رساند، به کشاورزان ما آسیب وارد می کرد. مایل نبودم که «بدون عوض» به شورویها امتیاز بدهم، امّا احساس کردم که ما می‌توانیم تحریم را لغو نموده و اینطور وانمود کنیم که این کار نشانه حسن‌نیت ما در تصمیم به منظور بهبود روابط شوروی و آمریکا است.

این امر همچنین به متحدین ما ثابت می کرد که ما، به عنوان رهبر «جهان آزاد»، مایل هستیم تا ابتکاری درجهت کاهش تشنجات جنگ سرد اتخاذ کنیم.

«آلکساندر هیگ» تا حدودی به دلیل گرایش سیاسی فزاینده در آلمان غربی و کشورهای اروپای شرقی به خلع سلاح یکجانبه، درصدد بود که هرچه زودتر به پشت میز مذاکره کنترل تسلیحاتی با شورویها برود، امّا با یك دیدار زودرس بین سران دو کشور مخالف بود. او با حرکتهای آشتی جویانه به طرف روسها تا زمانی که آنها ثابت نکرده بودن که مایلند تا رفتار خود را تغییر دهند، موافق نبود. درنتیجه، او با برداشتن تحریم غله مخالفت کرده و گفت که این کار اثری منفی خواهد داشت. من احساسات او را درك می کردم، امّا احساس کردم که نکات قوت این ابتکار از نکات ضعف آن بیشتر است.

هنگامی که به او گفتم که درصددم که نامه‌ای شخصی برای «برژنف» بنویسم، «ال» فی نفسه مایل نبود که «من» پیش نویس آن را تهیه کنم. او گفت که اگر می‌خواهم نامه‌ای بفرستم، وزارت خارجه باید آن را تهیه کند.

این احتمالا اولین نشانه‌ای بود که به من ثابت کرد که فقط دیگر اعضای کابینه و مشاوران کاخ سفید نبودند که «ال» با مشارکت آنها در امور خارجی مخالفت می کرد. همانطور که طی سال بعد پی بردم، او حتی نمی‌خواست که من به عنوان رئیس جمهور در تنظیم سیاست خارجی درگیر شوم ـ او آن را حریم خود محسوب می کرد. او مایل نبود که سیاست خارجی رئیس جمهور را اجرا کند؛ بلکه درصدد بود که آن را خود او تدوین و اجرا نماید.

ادامه دارد

اقتصاد جهان پس از جنگ سرد

مقالهٔ زیر که از شمارهٔ ۴۰ ماهنامه «اطلاعات سیاسی ـ اقتصادی» برگزیده شده، توسط «فرد برگستن»، مدیر مؤسسه اقتصاد بین الملل و دستیار وزیر دارایی آمریکا در امور بین المللی در دورهٔ ۸۱ـ۱۹۷۷ و دستیار سابق «شورای امنیت ملی» آمریکا در امور اقتصاد بین الملل نوشته شده است.

وی در این مقاله می گوید، پایان جنگ سرد و کاهش رقابت نظامی آمریکا و شوروی، موجب شده است که تضادهای اقتصادی در درون اردوگاه سرمایه‌داری که تاکنون به دلایل امنیتی و رویارویی با بلوك شرق بر آنها سرپوش گذاشته می‌شد، بیش از گذشته علنی شود. به اعتقاد وی نظام اقتصادی جهان آن گونه که پس از جنگ جهانی دوم شکل یافته است، قادر به حل و فصل مسالمت‌آمیز این تضادها نیست. از این رو خطر تبدیل تضادهای اقتصادی آمریکا، اروپا و ژاپن به منازعه سیاسی خطری جدی است و برای جلوگیری از این خطر پیشنهاد می کند که نظم جدیدی ایجاد شود که آمریکا، ژاپن و اروپا «مدیریت مشترك» آنرا به عهده گیرند.

* * *

در حالی پا به سالهای دههٔ ۱۹۹۰ می گذاریم که سه دگرگونی بزرگ جهانی، در حال تکوین است. نخست آنکه، اگر اصلاحات در اتحاد شوروی موفق از کار درآید، جنگ سرد و اکثر رویارویی های شرق و غرب پایان خواهد یافت و این امر کاهش قابل ملاحظهٔ زرادخانه‌های نظامی دو طرف را ممکن خواهد کرد. دوم آنکه، از اهمیت موضوع‌های امنیتی به میزان زیادی کاسته شده و مسایل اقتصادی درصدر دستورکار جامعهٔ بین المللی قرار خواهند گرفت. موقعیت بین المللی کشورها، هر روز بیشتر از توانایی اقتصادی آنها مایه خواهد گرفت تا از قدرت نظامی. قدرت نسبی ایالات متحده آمریکا ـ و بیش از آن اتحاد شوروی ـ کاهش خواهد یافت؛ اروپا ـ و بیش از آن ژاپن ـ قدرتمندتر خواهد شد. سوم آنکه، تطور و دگرگونی اقتصاد جهانی از وضعیت تسلط بی منازع آمریکا که در نسل اول پس از جنگ رواج داشت به نظام «سه قطبی»یی که ایالات متحده، اروپا و ژاپن قدرتهای مسلط آن محسوب می‌شوند، به فرجام رسیده است. اروپای برخوردار از وحدت اقتصادی، بزرگترین بازار و بزرگترین قطب تجاری جهان خواهد بود. ژاپن هم اکنون نیز بزرگترین قدرت اعطاکنندهٔ اعتبار (کشور وام دهنده) جهان است و در بسیاری از حوزه‌های پراهمیت تکنولوژی، نقش رهبری را دارد. با فرض عدم تغییر اساسی نرخ رشد اقتصادی و نرخ های محتمل تبدیل ارز، محصول ناخالص ملی ژاپن با فرارسیدن سال ۲۰۰۰ میلادی، از سه چهارم محصول ناخالص ملی آمریکا بیشتر خواهد شد.

در نتیجهٔ این دگرگونی ها، روابط بین الملل در سال ۲۰۰۰ بسیار متفاوت به نظر خواهد رسید. سلسله مراتب کشورها به نحو چشمگیری تغییر خواهد کرد. سه قدرت بزرگ اقتصادی جهان، جایگزین دو قدرت بزرگ عصر رقابت هسته‌ای خواهند شد و سرنوشت بخش اعظم قرن بیست و یکم را رقم خواهند زد.

***

ایالات متحده آمریکا، تنها ابرقدرتی است که از لحاظ اقتصادی و نظامی سرآمد محسوب می شود و در حالی که ماهیت امور بین المللی دگرگون می شود، این کشور به تنهایی در رأس سلسله مراتب قدرت خواهد ماند. ممکن است در آیندهٔ نزدیك، آمریکا به تنها ابرقدرت نظامی تبدیل شود. اما در حالی که تنش های نظامی بین المللی به نحو چشمگیری کاهش می‌یابند و رقابت بین المللی به طور عمده صبغهٔ اقتصادی پیدا می کند، چنین منزلت و موقعیتی، همانند گذشته، مطلوبیت ندارد.

علاوه بر این ایالات متحده دوران زوال اقتصادی نسبی را می گذراند و در زیر فشار مضاعف وابستگی روزافزون به نیروهای اقتصادی خارجی و کاهش روزافزون توانایی تأثیرگذاری بر عملکرد آن نیروها، قراردارد. در چهار دههٔ گذشته سهم تجارت خارجی در اقتصاد آمریکا سه برابر افزایش یافته و تقریباً با سهم تجارت خارجی در اقتصاد ژاپن یا مجموع اقتصاد جامعهٔ اروپا برابر شده است. ایالات متحده آمریکا به بزرگترین کشور بدهکار دنیا تبدیل شده و برای تأمین کسری موازنهٔ تجارت خارجی خود در آیندهٔ قابل پیش بینی نیز همچنان به جلب سرمایهٔ خارجی، به میزان سالانه بیش از یك صدمیلیارد دلار، ادامه خواهد داد.

برخلاف روند فوق، سهم آمریکا از کل تولید جهان در دورهٔ پس از جنگ جهانی دوم، نصف شده است. سهم آمریکا از تجارت جهان کمتر از سهم جامعهٔ اروپا است و صادرات آمریکا چندان از صادرات آلمان غربی بیشتر نیست. در حالی که «مارك» آلمان و «ین» ژاپن بیش از پیش در مبادلات مالی بین المللی مورد استفاده قرار می گیرند، نقش بین المللی دلار تقلیل یافته است.

در دوره کوتاه تا میان مدت، موقعیت اقتصادی آمریکا در سطح بین المللی، به احتمال زیاد متزلزل تر خواهد شد. رشد اقتصادی اینك در آسیا و اروپا سریع‌تر است و محتمل است که در بخش اعظم دههٔ ۱۹۹۰ همچنان در حدود ۴ درصد در سال بماند. این در حالی است که نرخ رشد اقتصادی سالانه در آمریکا ۲ تا ۲/۵ درصد خواهد بود. رشد بهره وری در ژاپن و بسیاری از کشورهای آسیایی به میزان قابل ملاحظه‌ای از رشد بهره‌وری در آمریکا بیشتر است. عملی شدن وحدت اقتصادی اروپای غربی (که به طور قطع از حد «یکپارچگی بازار داخلی» فراتر رفته و به ایجاد اتحادیهٔ اقتصادی و پولی خواهد انجامید) و نیز احیاء اقتصادی اروپای شرقی، اروپا را تقویت خواهد کرد. با فرارسیدن سال ۲۰۰۰، سه اقتصاد بزرگ جهان در اغلب موارد اساسی، بیش از آنکه با یکدیگر تفاوت داشته باشند، به یکدیگر شبیه خواهند بود. از جمله از لحاظ میزان محصول ناخالص ملی، حجم تجارت خارجی و میزان وابستگی به تجارت و منابع مالی خارجی.

سئوال اساسی در دههٔ ۱۹۹۰ و پس از آن، این است که آیا چهارچوب بین المللی جدید به گونه ای است که بر سر موضوعات اقتصادی، منازعه و ستیز درخواهد گرفت یا این چهارچوب جدید، آمیزه‌ای سالم از رقابت و همکاری را پدید خواهد آورد. تاریخ نشان می‌دهد که خطر پدید آمدن منازعه، قابل ملاحظه است و چنین منازعاتی ممکن است از حوزهٔ اقتصادی فراتر رفته و رقابت‌های سیاسی ایجاد کند و یا رقابت‌های موجود را تشدید کند. همین انگاره بود که در دورهٔ قبل از سال ۱۹۱۴ و مجدداً در دورهٔ بین دو جنگ جهانی، موجب فروپاشی نظم جهانی شد. اینك زمان آن رسیده است که برای اجتناب از بروز چنین تنش هایی در آینده چهارچوب جهانی جدیدی پدید آید.

***

در حالی که ترتیبات و توافق های امنیتی تغییر می کند، جهان باید خود را با این دگرگونی بنیادی در روابط اقتصادی میان کشورهای مهم، تطبیق دهد. طرفه آنکه، پایان جنگ سرد می‌تواند احتمال وقوع جنگ تجاری را به شدت افزایش دهد. در سراسر دوران پس از جنگ جهانی دوم، ضرورت امنیتی غالب، مناقشات اقتصادی اروپا و آمریکا (دو سوی اقیانوس اطلس) یا آسیا و آمریکا (دوسوی اقیانوس آرام) را کم رنگ می کرد. ایالات متحده آمریکا و متحدانش، بخصوص آلمان غربی، به کرات امتیاز اقتصادی دادند تا از تخریب یا بی اثر شدن ساختارهای امنیتی جهانی جلوگیری کنند. اوضاع سیاسی جنگ سرد در واقع به بازسازی و احیاء اقتصاد اروپا و ژاپن و تأمین حمایت آمریکا از آنها، کمك کرد. ایالات متحده [در ارتباط با اروپا و ژاپن] به ندرت اهرم قدرت نظامی (امنیتی) خود را به طور مستقیم در تعقیب اهداف اقتصادی به کار گرفت؛ موضوعات امنیتی و اقتصادی در تمامی کشورهای صنعتی غرب، در واقع به طور عمده از یکدیگر تفکیك شده و با هریك براساس مصالح مربوط به آن برخورد می شد.

از میان برداشته شدن این «چتر امنیتی» می تواند به عمر این تمایز قایل شدن میان مقوله های اقتصادی و نظامی نیز پایان دهد. در واقع ممکن است ایالات متحده و سایر کشورها وسوسه شوند که از مسایل امنیتی برای کسب امتیاز اقتصادی بهره جویند. چنین خط مشی‌یی، ادامهٔ همکاری ـ چه در بعد نظامی و چه در حوزهٔ اقتصادی ـ را بسیار دشوارتر خواهد کرد. در همین حال، از آنجا که رویارویی شرق و غرب، موجد بخش زیادی از اشتغالات خارجی آمریکا در دورهٔ پس از جنگ جهانی دوم بوده است، پایان دادن به جنگ سرد ممکن است بعضی از آمریکائیان را بر آن دارد که بیاندیشند آمریکا باید از این اشتغالات خارجی ـ از جمله در حوزهٔ اقتصاد ـ به میزان زیاد بکاهد.

خلاصه آنکه، بین این دگرگونی های اساسی اقتصادی و سیاسی رابطه‌ای متقابل و نزدیك برقرار است. به این معنی که کنار رفتن چتر امنیتی، خطر ستیز اقتصادی را افزایش می‌دهد و این امر نیز به نوبهٔ خود می‌تواند پیوندهای امنیتی را بگسلد. تناقض فرجامین قرن بیستم این است که پیشگویی مارکس در مورد برخورد گریز ناپذیر کشورهای سرمایه‌داری در حالی تحقق می یابد که ستیز سیاسی‌یی که ایدئولوژی مارکسیستی به راه انداخت، نفس گیر می شود و فرو می نشیند. «پایان تاریخ» شاید آن قدرها هم ملال آور نباشد!

خطر ستیز اقتصادی هم اکنون نیز جدی و حاد است. «شینتاروایشی هارا»، سیاستمدار ژاپنی، پیش بینی کرده است که «قرن بیست و یکم، قرن جنگ اقتصادی خواهد بود.» وقوع چنین جنگی بیش از همه بین ایالات متحده آمریکا و ژاپن محتمل است.

موقعیت ژاپن در حال تغییر است. مازاد حساب جاری خارجی ژاپن از ۸۷ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۷ به ۵۷ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۹ رسید و این رقم کمتر از ۲ درصد محصول ناخالص ملی آن کشور است. در همین دوره، رشد واردات ژاپن از آمریکا ۶ بار بیشتر از رشد صادرات آن کشور به ایالات متحده بوده است. امروز بیش از نیمی از واردات ژاپن را محصولات ساخته شده صنعتی تشکیل می‌دهد. ژاپن تمایل خود را به تامین هزینهٔ بخش بزرگی از کسری [بودجه و موازنهٔ تجاری] آمریکا ـ حتی در دورهٔ ۸۷ـ۱۹۸۵ که ارزش دلار به طور مستمر کاهش می یافت ـ نشان داده و سهم عمده ای در تامین منابع مالی مورد نیاز در سطح جهان (کشورهای مقروض جهان سوم، کشورهای گیرندهٔ کمك خارجی و حتی اروپای شرقی) داشته است. تصویری که از «ژاپن قدر قدرت» ارائه می شد در اوایل سال ۱۹۹۰ به واسطهٔ سقوط شدید بازار بورس توکیو و نیز سقوط ارزش ین، و ناتوانی مقامات ژاپنی در جلوگیری از آن شکسته شد.

معذلك آمریکا هنوز هم به میزان زیادی از ژاپن ناخشنود است. مازاد تجاری ژاپن با آمریکا هنوز زیاد است و ممکن است به علت تضعیف «ین» در خلال دوسال گذشته و کاهش نرخ رشد اقتصاد ژاپن، بار دیگر رو به افزایش گذارد. آمریکائیان هنوز از اینکه بازار ژاپن در مقابل بسیاری از کالاهای صادراتی و نیز اکثر انواع سرمایه گذاری خارجی، ظاهراً نفوذناپذیر است خشمگین‌اند. یکی از نگرانی های اصلی، اقدام‌های متمرکز و هماهنگ ژاپن برای دستیابی به برتری در مجموعهٔ وسیعی از صنایع برخوردار از تکنولوژی عالی، از جمله صنایعی است که ایالات متحده هم اکنون در آنها به میزان زیادی پیشتاز است.

این بحث در هر دو کشور، اخیراً حالت ناخوشایندی پیدا کرده است. در آمریکا بسیاری کسان که خود را انترناسیونالیست می دانند ـ از جمله بسیاری از اقتصاددانان میانه‌رو و وابسته به جریان حاکم نظریهٔ اقتصادی ـ به این نتیجه رسیده اند که ژاپن «متفاوت» است و برخورد با آن نیز باید با برخوردهای معمول تفاوت داشته باشد. آخرین اقدام دو کشور در انجام مذاکرات مربوط به «طرح [رفع] موانع ساختاری»[1] تلاشی است که برخی از این تفاوتها را مورد توجه قرار می دهد اما چندان محتمل نیست که نتایج سریعی داشته باشد. اگر این مذاکرات به نتیجهٔ مناسبی نرسد، این عقیده که [برای برخورد با ژاپن]، استراتژی جدیدی لازم است، تقویت خواهدشد. در ژاپن نیز عقیده ها در حال تغییر است. واکنش ژاپنی ها در برابر ناکامی آمریکا در اصلاح کسری بودجه و موازنهٔ تجاری، عدم توفیق در بالا بردن سطح پس انداز ملی، ناتوانی از اصلاح و بهبود نظام آموزشی، و نیز ناتوانی در افزودن بر قابلیت رقابت شرکتهای آمریکایی، آمیزه‌ای از ترس و خوارشمردن [آمریکائیان] بوده است. در همین حال، شکنندگی نظام سیاسی ژاپن و جهت گیری مجدد خط مشی ها به سمت بهبود سطح زندگی در کشور، موجب می شود که تمایلات درونگرایانه [و بی توجهی به مناسبات با دوستان خارجی] قوت گیرند. از این رو، شاید ژاپن دور دیگری از «ضربات» آمریکا را برنتابد.

در مورد اروپا نیز نگرانی های وسیعی در این باره وجود دارد که اگر اروپا براستی متحد شود، خود را آن قدر خود کفا خواهد دید و آن قدر درگیر تحولات منطقه‌ای خود خواهد شد که علاقهٔ زیادی به همکاری اقتصادی بین المللی نشان ندهد. در واقع تحقیقی که توسط خود کمیسیون اروپا دربارهٔ یکپارچگی بازار اروپا انجام شده، پیش بینی می کند که در نتیجه حذف موانع تجاری [گمرکی] موجود، واردات از خارج از جامعه اروپا تقریباً در کلیه بخش ها کاهش خواهد یافت.[2] در طرح های مقدماتی‌یی که توسط کمیسیون اروپا و «کارل اوتو پل»، رئیس کل بانك مرکزی آلمان برای ایجاد «اتحادیه پولی و اقتصادی»[3] ارائه شده است نیز با نهایت بی‌توجهی به جهان خارج از اروپا اشاره شده است.[4] چشم انداز گسترده‌تر شدن اتحادیه اقتصادی اروپا و در برگرفتن اروپای شرقی، که بدون شك خواهان ترتیبات ترجیحی در دسترسی به بازارهای اروپای غربی خواهد شد و به این ترتیب بیش از گذشته جلوگیر آزادسازی سیاست جهانی جامعهٔ اقتصادی اروپا خواهد گشت، نیز این نگرانی ها را تشدید می کند.

یکی از انگیزه‌های اتحاد اروپا، احیای نقش رهبری جهانی این قاره و بازیابی سروری‌یی است که تقریباً تمامی اعضای این جامعه، زمانی در تاریخ از آن بهره مند بوده‌اند. در جهانی که مسایل اقتصادی نقش تعیین کننده‌ترین موضوع ها را یافته است، تلاش برای کسب سروری اقتصادی می‌تواند نیروی محرکی عظیم باشد. این نیروی محرك، اگر به وسیله سیاستهای هماهنگ در ایالات متحده و ژاپن حمایت (یا هدایت) شود و اروپا را در مسیر رهبری مشارکتی در ساختار اقتصاد جهانی قراردهد، می تواند سالم قلمداد شود. اما اروپا می تواند در مسیر تقابل و رویارویی نیز قرارگیرد؛ همان طور که با اتخاذ سیاستهای کنونی کشاورزی و تولید هواپیما، در چنین مسیری قرارگرفته است. الگوی آلمانی ایجاد روابط نزدیك میان بانکها و صنایع، که گاه با برخورداری از حمایت دولت نیز همراه می شود، رهیافتی است که می تواند خشم خارجیان را برانگیزد. روحیهٔ سوداگرانه [مرکانتیلیستی] فرانسه نیز، همان طور که تلاشهای مکرر آن کشور برای جلوگیری از رقابت ژاپن نشان داده، هنوز فعال است. درگیر شدن کشورهای اروپای شرقی در امور اروپا نیز می‌تواند بر تکروی در جامعهٔ اروپا بیافزاید. اگر بریتانیا که سیاستهای اقتصادی‌اش بیشتر به اصول بازار متکی است، در این دوران گذار حساس از جامعه اروپا خارج شود، خطر رویارویی افزایش خواهد یافت.

آخرین نکته مهم در این زمینه این است که اطمینان آمریکا از موقعیت اقتصادی خود در صحنهٔ جهانی نیز متزلزل شده است. معتقدان به سختگیری در امور تجاری استدلال کرده اند که کاسته شدن از اهمیت ضرورتهای امنیتی راه را برای انجام اقدامات یك جانبه‌ای هموار می کند که جهت ارتقاء علایق تجاری ایالات متحده ضروری است. معتقدان به این نظریه تا اندازه‌ای نیز توفیق کسب کرده‌اند. این نیز واقعیت دارد که ایالات متحده اینك می تواند کمتر به فکر دلجویی از متحدانش باشد. به علت اینکه دیگر همچون گذشته ضرورت ندارد که به انسجام سیاسی اولویت داده شود و در نتیجه، خواسته‌های اقتصادی مورد بی توجهی قرارگیرد، اهرم اعمال فشار آمریکا تا اندازه‌ای قدرتمندتر شده است.

تنش اقتصادی میان ایالات متحده آمریکا و ژاپن پیشاپیش شدت گرفته و میان آمریکا و اروپا نیز رویارویی اقتصادی می تواند هر لحظه آغاز شود. هرگونه نوسان قهقرایی در اقتصاد آمریکا می تواند موج گسترده حمایت گرایی (Protectionism) را به دنبال آورد. رشد مجدد کسری [موازنهٔ تجارت و کسری حسابهای] خارجی ممکن است استراتژی پاسخگویی به نوسانات تجاری به وسیلهٔ انجام تغییرات در [نرخ تبدیل و میزان عرضهٔ] ارز و نیز همکاری در اتخاذ سیاست های اقتصاد کلان را بی اعتبار کند. این استراتژی که در دورهٔ ۸۷ـ۱۹۸۵ به وسیله جیمز بیکر، وزیر وقت دارایی آمریکا و سایر وزرای دارایی هفت کشور بزرگ صنعتی جهان تدوین شد هم اکنون نیز دچار مشکل است، زیرا چنین همکاری‌یی مدتی است که عملاً انجام نمی گیرد. یك بحران مالی جدید یا شکست مذاکرات تجاری متعددی که ـ چه به طور دوجانبه و چه در سطح چند کشور ـ هم اکنون در جریان است، تمایل به «مقصر قلمداد کردن بیگانگان» را تشدید خواهد کرد.

***

این ستیزه های اقتصادی دردههٔ ۱۹۹۰ و دهه‌های بعد، دردنیایی که موضوعات غیر نظامی درآن اولویت می‌یابند و سه قدرت بزرگ اقتصادی برآن مسلط اند، راه به کجا می برد؟ یك احتمال این است که بلوك های جدیدی پدیدار شود که مرکز هریك از آنها، یکی از این سه قطب قدرتمند باشد. بسیاری را عقیده براین است که هم اکنون نیز دنیا دراین مسیر راه می سپارد. یك بلوك اقتصادی هم اکنون نیز دراروپا وجود دارد که دردههٔ ۱۹۹۰ به طور قطع گسترده‌تر شده (وکشورهای بیشتری را دربرخواهد گرفت) و پیوندهای آن عمیق تر شده (و کارکردهای اجزای آن بیشتر خواهد شد.)

اما توسعه بلوك هایی درآسیا یا قارهٔ آمریکا غیر محتمل به نظر می‌رسد. تجارت آسیا سه مسیر و سمت و سوی مجزا دارد: تجارت بین کشورهای منطقه؛ تجارت با نیمکرهٔ غربی، و تجارت با اروپا و خاورمیانه. از این رو اکثر کشورهای آسیا، هم خود را دروهلهٔ اول معطوف به گسترش روابط خود درسطح جهانی و تجارت با طرفهای مختلف دراقصی نقاط جهان خواهند کرد. تفاوت درآمد سرانهٔ سالانه درکشورهای منطقه عظیم است و از بیش از ۲۰ هزار دلار درژاپن تا یك چهارم این مقدار درکرهٔ جنوبی و تایوان، تا ارقامی بسیار کمتر درجنوب شرقی آسیا و تاچند صد دلار درچین، نوسان دارد. از این رو، یکپارچگی اقتصادی عملاً غیر ممکن است. از لحاظ سیاسی نیز هیچ کشوری دراین قاره میل ندارد وارد بلوکی شود که ژاپن رهبری آن را دردست داشته باشد، مگر آنکه همهٔ راههای دیگر بسته باشند.

کشورهای قارهٔ آمریکا نیز ملاحضات مشابهی دارند، مگر کانادا و مکزیك که شدیداً وابستهٔ تجارت با ایالات متحدهٔ آمریکا هستند. تجارت بقیهٔ کشورهای آمریکای لاتین متنوع است، و سطح زندگی دراین کشورها بسیار باسطح زندگی درآمریکا متفاوت است و همهٔ کشورهای منطقه نیز از داشتن پیوندهای محدودیت‌آور با «غول شمال» اکراه دارند. علاوه براینها تقریباً تمامی کشورهای نیمکرهٔ غربی، مقروض‌اند و به کمك مالی بقیهٔ جهان نیاز دارند.

ممکن است روابط ومشورتهای نزدیك‌تر بین کشورهای قارهٔ آمریکا، مطلوب باشد اما پدیدار شدن یك بلوك اقتصادی واقعی بیش از پدیدار شدن چنین بلوکی درآسیا محتمل نیست و این امر از مختل شدن عملکرد ساختارهای موجود درسطح جهانی، جلوگیری خواهد کرد.

معذلك برای آنکه پیشگویی های مربوط به توسعهٔ بلوك های تجارتی تحقق نیابد، ضرورت دارد همکاری اقتصادی بین المللی و مؤسسات مربوط به آن تقویت شود. یکی از دلایل اصلی تقدم قایل شدن برای دستیابی به چنین همکاریهایی که هم جنبه‌های اقتصادی وهم جنبه های سیاسی دارد، همین امر است. یك دلیل دیگر این است که به اروپا فرصت داده شود آرزوی غایی اتحاد سیاسی را تحقق بخشد تا این امر نگرانی هایی که درباره این بلوك وجود دارد را به اندازهٔ نگرانی های مربوط به سیاستهای ترجیحی درداخل ایالات متحدهٔ آمریکا، کهنه و بی مورد جلوه دهد.

دومین مسئله‌ای که برمنازعات بالقوهٔ اقتصادی اثر دارد این است که هریك از سه قدرت بزرگ اقتصادی با دوقدرت دیگر چه نوع رابطه‌ای برقرار خواهد کرد. درحال حاضر، قدرتهای اقتصادی درمورد موضوعات مختلف، متحدان مختلفی دارند: آمریکا و اروپا تمایل دارند که بازار ژاپن را به روی صادرات صنعتی خود بگشایند؛ آمریکا و ژاپن به اروپا فشار می‌آورند تا از اعمال تبعیض های جدید علیه خارجیان خودداری کند؛ اروپا و ژاپن از آمریکا درمورد کسری بودجه و خودسری دررویه‌های تجاری انتقاد می کنند. تغییر وتحول دراتحاد وائتلاف موجود میان قدرتها، اگر در چهارچوب قوانین بین المللی وترتیبات نهادی مورد توافق همهٔ طرفها انجام گیرد، مبنایی سالم برای ثبات پایدار ایجاد می کند.

با این وصف، رابرت گیلپین که متخصص تاریخ است خاطرنشان می کند که «تقریباً تمامی (محققان روابط بین المللی) توافق دارند که نظام سه قطبی، بی ثبات‌ترین نظم است.»[5] تاریخ ونیز «نظریهٔ بازی‌ها»[6] نشان می‌دهند که درچنین نظمی، هریك از طرفها تمایل به آن دارد که نگران باشد مبادا دو طرف دیگر به طور دایم علیه آن بایکدیگر متحد شوند. این وضع به آنجا می انجامد که هریك از طرفها خط مشی هایی افراطی را برگزینند. ـ با توجه به اینکه هریك از سه قدرت خود را آسیب پذیر قلمداد می کند، به شرط وجود تساوی نسبی میان سه طرف، دو قدرت از سه قدرت موجود، درواقع میل به آن خواهند داشت که علیه قدرت سوم متحد شوند ـ احتمالاً به این دلیل که به کمك یکدیگر بتوانند مشترکاً به موقعیت مسلط دست یابند.

در ایالات متحده آمریکا، بسیاری را عقیده برآن است که منازعه میان سه قدرت بزرگ، به ایجاد ائتلافی میان آمریکا و اروپا علیه ژاپن خواهد انجامید. ژاپن، چه در زمینه تجارت و چه در زمینه سرمایه گذاری، همچون قدرتی «خارجی» قلمداد خواهد شد و از این رو، هدف سیاستهای غیر دوستانه سایر کشورهای صنعتی، و شاید بسیاری از کشورهای در حال توسعه، قرار خواهد گرفت. حتی اگر مستقیماً چنین منظوری در کار نباشد، کنایه‌های نژاد پرستانه در سطح وسیع مورد توجه قرار خواهد گرفت.

احتمال دوم این است که ایالات متحده آمریکا و ژاپن علیه اروپای متحد، همدست شوند. اگر اروپا تنها بلوك واقعی باشد و به این وسیله به بزرگترین و قدرتمندترین واحد اقتصادی جهان تبدیل شود، ممکن است سایر بازیگران جهانی ضرورت ببینند که، به دلایل سنتی [برقرار کردن] موازنه قوا، با یکدیگر متحد شوند. اگر اروپا به درون بگراید و به طور علنی علیه خارجیان اعمال تبعیض کند، چنین پی‌آمدی بسیار محتمل می‌شود.

اما احتمال سومی هم وجود دارد که بسیار قابل تأمل است و آمریکائیان باید درباره آن هشیار باشند. این احتمال، همانا پیدایش یك محور اروپایی ـ ژاپنی است. این مناطق به احتمال زیاد در دوران گذار حساسی که در پیش است، نرخ های رشد اقتصادی بالاتری از آمریکا خواهند داشت ـ و شاید این تفاوت نرخ های رشد، قابل ملاحظه باشد.

خط مشی های اقتصادی اروپا و ژاپن، بخصوص در قبال موضوع‌های بین المللی، قابل پیش بینی‌تر و با ثبات‌تر بوده است. از این رو، این مناطق بازارهای جذاب‌تری عرضه می‌دارد و [کمپانی های دو طرف]، چه از طریق تجارت و چه از طریق سرمایه گذاری، شرکای خوبی برای دسترسی به بازارهای طرفین محسوب می‌شوند و نمونه این همکاری نیز پیوندی است که اخیراً بین دایملر بنز[7] و میتسوبیشی[8] برای انجام پژوهش های مشترك در زمینه صنایع هواپیمایی و احتمالاً همکاری در تولید اتومبیل برقرار شده است.

از همه مهمتر اینکه تردید در مورد پویایی و تحرك لازم [اقتصاد] آمریکا، در اروپا و ژاپن (و سایر نقاط آسیا) فراگیر است. ممکن است اروپایی‌ها و ژاپنی‌ها به این نتیجه برسند که ایالات متحده فقط در صورتی سیاستهای داخلی خود را اصلاح خواهد کرد که آنها با هم متحد شده و فشار بیشتری [بر آمریکا] وارد کنند. هرگونه اقدام حمایت گرایانه جدی از جانب آمریکا، این تردیدها را بیشتر کرده و اروپا و ژاپن را به یکدیگر نزدیك‌تر خواهد کرد. هلموت اشمیت و والری ژیسکاردستن «نظام پولی اروپا»[9] را در اواخر دهه ۱۹۷۰ تا اندازه‌ای به این علت ایجاد کردند که به مثابهٔ سدی در مقابل امواج بی‌ثبات کننده‌ای که از آمریکا بر می‌خاست، عمل کند. ایجاد پیوندهایی مشابه بین آسیا و اروپا در دههٔ ۱۹۹۰ و پس از آن، کاملاً محتمل است.

تحقق یافتن هریك از احتمال ها و پایدار شدن چنین ترتیباتی، سیاست جهانی و نیز امور اقتصادی را به شدت بی‌ثبات خواهد کرد. منطقه‌ای که هدف سیاستهای غیر دوستانه چنین «اتحادیه ای» قرار گیرد، به طور قطع به درون خواهد گرایید و فشارهای خارجی موجب خواهد شد آن دسته از نیروهای داخلی که پیشاپیش به تعقیب سیاستهای حمایت گرایانه و درون گرایانه تمایل دارند، تقویت شوند: نیروهایی از قبیل طرفداران حمایت گرایی در آمریکا، پیروان محدود کردن روابط اقتصادی به چهار چوب منطقه ای اروپای واحد در اروپا، و سنت گرایان در ژاپن. منطقه‌ای که هدف سیاست‌های غیر دوستانه قرار می گیرد نیز احتمالاً در پی آن خواهد شد که بلوکی از طرفداران منطقه‌ای خود بسازد (یا بلوك موجود را گسترش دهد) و سایر مناطق نیز به سیاستهای انتقامجویانه مشابه دست خواهند یازید. در آن وضعیت، اقتصاد همه کشورها متضرر شده و جنگ تجاری به خطری واقعی تبدیل خواهد شد.

> ● تناقض فرجامین قرن بیستم این است که پیشگویی «مارکس» در مورد برخورد گریزناپذیر کشورهای سرمایه‌داری در حالی تحقق می‌یابد که ستیز سیاسی‌یی که ایدئولوژی مارکسیستی به راه انداخت، نفس گیر می‌شود و فرو می‌نشیند.

***

با این همه، خبرهای خوبی هم وجود دارد. سه قدرت بزرگ اقتصادی جهان به عنوان متحدان سیاسی، با پیوندهای امنیتی مستحکم و با دولتهای دمکراتیك پا به دوران جدید می گذارند. همکاری آنها در چهاردههٔ گذشته، اگرچه نامتوازن بوده، اما از بروز بحرانهای بزرگ جلوگیری کرده و در طول تاریخ بی‌سابقه بوده است. روابط متقابل و حضور گستردهٔ کمپانی‌ها و مؤسسات مالی متعلق به کشورهای این مناطق در سراسر این سه منطقه، عاملی است که از قطع همکاری‌ها جلوگیری می کند. از این رو، امید می رود که در دوران جدید تعامل میان اقتصاد و امنیت، دورانی کاملا متفاوت با دورهٔ پیش از سال ۱۹۱۴ و دورهٔ بین دو جنگ جهانی باشد که طی آن مبارزه برای کسب سروری اقتصادی جهان با خصومت سیاسی همزمان شده بود.

نکتهٔ نگران کننده این است که اقتصاد جهان فقط در دورانهایی شاهد رونق وثبات درازمدت بوده که تحت رهبری مسلط یك کشور واحد قرار داشته است ـ بریتانیا در نیمه دوم قرن نوزدهم و ایالات متحدهٔ آمریکا در نسل اول پس از جنگ جهانی دوم.[10] اقتصاد جهان هیچگاه «رهبری و ادارهٔ مشترك» موفقیت آمیزی به خود ندیده است.

اما هیچ قدرت مسلط جدیدی هم نیست که جای ایالات متحده آمریکا را بگیرد. نه ژاپن و نه حتی اروپای کاملاً متحد، نمی‌تواند ـ حتی فقط در حوزهٔ اقتصاد ـ به تسلط جهانی‌یی دست یابد که برای امکان پذیر کردن ایفای چنین نقشی لازم است. از این رو، همکاری مؤثر اقتصادی در سطح بین المللی، وابستهٔ دستیابی به رهبری مشترك سه ابر قدرت اقتصادی جهان است؛ همان طور که بازدارندگی هسته‌ای را دو ابر قدرت نظامی جهان برپا نگاه می‌داشتند. به سادگی باید گفت که بدیل دیگری وجود ندارد.

قدرتهای اقتصادی پس از جنگ جهانی دوم نشان داده‌اند که در پاسخگویی ماهرانه به بحرانها و جلوگیری از دیرپا شدن اثرات اقتصادی این بحرانها، خبرگی دارند. اما مواردی هم بوده است که [نظام اقتصادی پس از جنگ] در آخرین لحظه و به طور موقت جان سالم بدر برده است؛ ازجمله: رهبری امریکا در پاسخگویی به بحران بدهی مکزیك در سال ۱۹۸۲ نزدیك بود ناتوان از کار درآید؛ پیش از آنکه تعدیل نرخ برابری دلار و سیاستهای تجاری معتبر در سال ۱۹۸۵ به اجرا درآیند، اجازه داده شد تمایلات حمایت گرایانه به میزان زیادی انباشته شود؛ و سقوط شدید دلار در سال ۱۹۸۷ اختلالات مالی گسترده ای را موجب شد. علاوه بر اینها، تحرکات و نوسان‌های بازارهای مالی جهان اینك می‌تواند اقدامات دولتهای منفرد و یا حتی اقدامات هماهنگ چند دولت را خنثی کند. دگرگونی های جاری در سیاست جهانی و توانایی های اقتصادی [کشورها] می‌تواند به منابع جدید منازعه بین کشورها تبدیل شود.

نظام کنونی دیگر نمی‌تواند سدهای دفاعی مستحکمی در مقابل چنین تهدیدهایی برپا کند از این رو، ناهماهنگی در سیاستهای ارزی و بی‌ثباتی، فراگیر شده است؛ عدم توازن در مبادلات تجاری دایمی شده؛ مسئله بدهی‌های جهان سوم حل نشده باقی مانده و همکاری و هماهنگی در اتخاذ و اجرای سیاستها موقتی و شکننده است.

برای ایجاد سدهای دفاعی مؤثر و مستحکم، آمریکا، ژاپن و اروپایی که می‌رود تا متحد شود، باید به هم بپیوندند و رهبری مشترکی ایجاد کنند. سه قدرت اقتصادی بزرگ باید همچون کمیتهٔ هماهنگی غیر رسمی‌یی در اقتصاد جهان عمل کنند ـ ساختارهای نهادی موجود را تقویت کنند؛ ساختارهای جدیدی ایجاد کنند و گامهای مشخصی در راه به کارگیری این ساختارهای جدید بردارند.

این رهبری مشترك در دوران جدید باید بربنیادهای مستحکم بین المللی استوار باشد. ایالات متحده باید به تغییر موقعیت خود، از قدرت مسلط به شریك، تن در دهد. و این کاری است که فقط با احیاء مجدد موقعیت سرآمد اقتصادی آن کشور در صحنه جهانی و یا لااقل، متوقف کردن روند انباشت بدهی‌های خارجی، شدنی است. اگر ثابت شود که مدیریت مشترك جهانی دست نیافتنی است، این اصلاحات بیش از پیش ضرورت خواهد یافت. در ان صورت، دفاع پرخاشجویانه از منافع آمریکا در جهانی که مشخصه اقتصاد آن، رویارویی گسترده و حتی خصومت است، ضروری می شود.

ایالات متحده مجبور خواهد بود در بخش هایی که مستقیماً به قابلیت رقابت کشور در صحنه بین المللی مربوط می‌شود، هزینه‌های دولتی خود را افزایش دهد. این بخش ها از جمله عبارت اند از: هزینه های مربوط به آموزش و پرورش، تحقیق و توسعه، اهدای کمك (اعتبار و تضمین) به صادرات، و کمك مستقیم به صنایع مهم.

این کاملاً منطقی است که بخشی از «عواید صلح» که از کاهش هزینه‌های دفاعی حاصل خواهد شد، به تامین این مخارج اختصاص یابد. چرا که این هزینه‌ها نیز برای تأمین همان اهداف ملی‌یی که هزینه‌های دفاعی در پی تحقق آن بود ـ تامین امنیت ملی و حفظ نقش جهانی آمریکا ـ انجام می شود. حذف کسری کلی بودجه، علاوه بر دلایل اقتصادی، در سیاست خارجی نیز اهمیت اساسی دارد. کسری بودجه، علت اصلی کسری تجاری است که [تامین آن] به نوبه خود مستلزم آن است که ایالات متحده مبالغ عظیمی از خارج وام بگیرد و به این ترتیب وابستگی به خارج و بی‌ثباتی کشور به میزان زیادی تشدید شود. به علاوه، تا زمانی که ایالات متحده منابع سایر کشورهای جهان را به اقتصاد خود وارد می کند، نمی تواند به کشورهای دیگر کمك مالی ارائه دهد. ایالات متحده در واقع با بقیه کشورها برسر جذب منابع کمیاب پس انداز جهان، رقابت می کند. از این رو، بزرگترین کمك آمریکا به احیاء و بازسازی اقتصادی اروپای شرقی و یا جهان سوم این است که وضعیت مالی خود را اصلاح کند.

جرج بوش هنگامی که در نخستین سخنرانی خود به عنوان رئیس جمهور گفت «آمریکا اراده لازم را دارد، اما منابع مالی لازم را ندارد»، واقعیت را واژگونه بیان کرد.

واقعیت این است که آمریکا منابع زیادی دارد، اما اراده لازم را ندارد. ایالات متحده هم ثروتمندترین کشور جهان است و هم کمترین مالیات را می پردازد. اگر «عواید صلح» و سایر اقدامات صرفه جویی در مخارج دولتی نتواند نیازهای سالهای آینده را تامین کند، آن وقت ضرورت دارد که درآمدها افزایش یابد.

تغییراتی از این دست، مستلزم آن است که روحیات و ایستارهای آمریکائیان تغییر کند. طرز فکر سنتی در آمریکا که محصول تقریباً یك سده سلطه جهانی و نیز محصول اقتصادی است که در سطح قاره آمریکا، خودکفا است، این بوده است که هر سیاست دولتی یا هر استراتژی شرکتهای خصوصی که مناسب وضعیت داخلی کشور باشد، اتخاذ شود. در تدوین خط مشی ها، بقیه جهان عمداً مورد غفلت قرار گرفته است.

نمونه های حیرت آور این پدیده ماندگار، متعدد است. قانون اصلاح مالیاتی سال ۱۹۸۶، موقعیت بین المللی ایالات متحده را مورد بی‌توجهی قرار داد و شاید کار شرکتهای آمریکایی را برای رقابت در خارج دشوارتر کرد. سیاست بودجه‌ای آمریکا، همان طور که پیشتر گفته شد، علت بنیادین انباشته شدن بدهی عظیم خارجی است. سیاست دخالت در تنظیم نرخ ارز، این نکته را مورد غفلت قرار داد که افزایش شدید نرخ برابری دلار در نیمهٔ اول دههٔ ۱۹۸۰، موجب تضعیف بخش بزرگی از صنایع و کشاورزی آمریکا شده است. بانك صادرات ـ واردات که یگانه ابزار مؤثر دولت آمریکا برای ارتقاء صادرات و فروش کالاهای آمریکایی در خارج است در سال ۱۹۸۸، یعنی زمانی که سرانجام صادرات رونق گرفت، با کمبود پول مواجه شد. آمریکائیان اگر می‌خواهند از رونق بهره‌مند باشند و در قرن بیست و یکم نیز همچنان رهبران جهان بمانند باید خود را به عنوان بخشی تفکیك ناپذیر از اقتصاد جهان قلمداد کنند و به دولت و بنگاههای خصوصی خود فشار بیاورند تا مطابق چنین برداشتی عمل کنند.[11]

مشکل ژاپن، عکس مشکل آمریکا است. در آنجا نیز، مثل آمریکا، اقلیتی کوچك، [ضرورت] تغییر بنیادین در موقعیت بین المللی کشور را تشخیص می‌دهد و به دنبال سیاستهای جدید است (که نمونه آن، بحث‌هایی است که گزارش «کمیسیون مائه کاوا» به راه انداخت.) برای ژاپن مسئله آن است که به این طرز تفکر برسد که کشور وام پرداز عظیمی است که از توانایی خود به رقابت در سرتاسر جهان اطمینان دارد. این بدان معنی است که ژاپن این برداشت از خود را به کنار نهد که کشوری جزیره‌ای و آسیب پذیر است که باید «صادر کند یا بمیرد» و باید از بازار و بنگاههای خود در مقابل «بیگانگان قدرتمند» حفاظت کند. در واقع، مشارکت مؤثر در مدیریت سه جانبه اقتصاد جهان می تواند دلیل عقلایی جدیدی برای سیاست خارجی فراهم آورد و ممکن است ژاپنی ها را بسیار خوش آید. این امر همچنین امتیازات فراوانی برای ژاپن خواهد داشت.

ژاپن هم اکنون نیز به نحو چشمگیری تغییر کرده است. اما تغییرات بسیار زیاد دیگری مورد نیاز است. تغییراتی از قبیل: افزایش بیشتر واردات محصولات صنعتی (از جمله محصولات تکنولوژی عالی) و کالاهای کشاورزی؛ گسترش قابل ملاحظه حضور سرمایه گذاران خارجی؛ قطع حمایت از صنایع نوپا و کنار نهادن سیاستهای صنعتی مربوطه؛ کاهش بیشتر مازاد موازنه تجاری کشور با بقیه جهان و بخصوص با ایالات متحده آمریکا. ژاپن به کرات نشان داده است که برای اصلاحات، استعداد عظیمی دارد ـ از جمله در واکنش به دو شوك نفتی و دو برابر شدن نرخ برابری «ین» در دوره ۸۷ـ۱۹۸۵. این کشور باز هم می‌تواند چنین کند، به شرط آنکه متقاعد شود چنین کاری یك ضرورت ملی است. اما سابقه تاریخی نشان می‌دهد که واداشتن ژاپن به اتخاذ این استراتژی، نیازمند فشار مستمر خارجی است.

اروپا مشکلی کاملاً متفاوت دارد: این مشکل عبارت است از حفظ سمت گیری برون گرا و بین المللی و آغاز به کار به عنوان موجودیتی واحد در صحنه جهانی در عین تلاش برای تکمیل وظیفه دشوار ایجاد یك اقتصاد واقعاً یکپارچه منطقه‌ای. مسئله حساس، احتمالاً، گستره و سرعت فرآیند وحدت است. تکمیل آرام این فرآیند تا نیمه دهه ۱۹۹۰، اعتماد به نفس زیادی در اروپا ایجاد می کند و در عین حال تمایلی نیز به مشارکت در اصلاحات در سطح بین المللی می‌آفریند. برعکس، اختلافات داخلی و ناکامی در تحقق وحدت می‌تواند توانایی و تمایل به برونگرایی را تضعیف کند.

خوشبختانه به نظر می رسد که وحدت دو آلمان، این فرآیند را تسریع کند. این امر تمایل فرانسه، اکثر کشورهای اروپا و نیز خود آلمان را به متحقق کردن فراخوان توماس مان به «اروپایی کردن آلمان، به عوض آلمانی کردن اروپا» تشدید خواهد کرد؛ فراخوانی که وسیله تحقق آن یکپارچگی اقتصادی کامل این قاره است.

مشارکت گریز ناپذیر کشورهای اروپای شرقی [در فرآیند وحدت] ممکن است وضعیتی ایجاد کند که در آن کشورهای قاره از لحاظ سرعت حرکت در راه وحدت اقتصادی به دو گروه تقسیم شوند، اما عضویت کشورهای کمتر صنعتی شدهٔ قاره در کمیسیون اروپا [پرتغال، یونان،...]، مدتی است که سیر وقایع را به این مسیر سوق داده است.

مسئلهٔ اصلی، «اتحادیه اقتصادی و پولی» است که اینك محتمل به نظر می رسد تا اواسط دههٔ ۱۹۹۰ تحقق یابد. کشورهای اروپای قاره‌ای، بجز آلمان، این تصمیم بنیادی را اتخاذ کرده‌اند که واحد پول خود را به مارك آلمان وابسته کنند، و به «اتحادیهٔ اقتصادی و پولی» نیاز دارند تا برای ایجاد یك منطقهٔ ثبات پولی اروپایی، مشروعیت سیاسی فراهم کند. آلمان توانایی تعدیل نرخ تبدیل پول خود را در قبال بقیهٔ ارزهای اروپایی از دست داده است، زیرا سایر کشورهای اروپا عملاً از کلیهٔ نوسانات ارزی و پولی آن کشور تبعیت می کنند. به این ترتیب آلمان خود را نیازمند آن می بیند که گذار به وحدت کامل پولی را تکمیل کند که «پول های اروپایی را آلمانی خواهد کرد ـ نه آنکه پول آلمان را اروپایی کند». اتحاد اروپا در امور مربوط به سیاستهای تجاری، در مذاکرات موسوم به «دور توکیو» و «دور کندی» که در چهارچوب مذاکرات موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) انجام شد، برداشتن گامهایی بلند در راستای آزادسازی تجارت را امکان‌پذیر کرد. «اتحادیه اقتصادی و پولی» نیز باید اقدامات اساسی مشابهی را در مورد امور پولی امکان‌پذیر کند.

بعضی از ناظران، از جمله گروهی از ناظران اروپایی که تمایل دارند اروپا قاره‌ای برون‌نگر باشد، استدلال می کنند که طرح ابتکارهای اقتصادی بین المللی جدید تا زمانی که اروپا ساختار منطقه‌ای خود را تکمیل نکند، خام و ناکامل است. ضرورت دارد که «اتحادیه اقتصادی و پولی» با ترتیبات با ثبات پولی جهانی سازگار شود. به همین دلیل لازم است این دو کار به موازات هم پیش روند. در واقع اینکه طراحی اصلاحات بین المللی لازم را به پس از اتحاد کامل اروپا موکول کنیم، کاری خطرناك است. چون این تأخیر فی نفسه می‌تواند منازعاتی جدی بیافریند و نیز موجب شود که برخی ازمطلوب‌ترین راههای پیشرفت در سطح جهانی پیشاپیش مسدود شود.

اگر اروپایی ها تمایلی به مذاکره در مورد این جدول زمانی نشان ندهند و یا اینکه اروپای متحد از پیوستن به ابتکارهای جهانی‌یی که در اینجا به آنها اشاره شد ـ شاید در پی کسب سلطهٔ اقتصادی ـ خودداری کند، در آن صورت ایالات متحده و ژاپن ممکن است مجبور باشند برای مدتی، به طور دوجانبه [و بدون مشارکت دادن اروپا] به رتق و فتق امور بپردازند. آمریکا و ژاپن بیشتر نیز با دستیابی به توافق بیکر ـ میازاوا[12] در اکتبر سال ۱۹۸۶ در مورد «دامنهٔ نوسان مورد قبول» ارزها، که بعدها در فوریه ۱۹۸۷ در توافقنامهٔ لوور[13] شمول عام یافت، به چنین کاری اقدام کرده‌اند. مذاکرات «طرح [رفع] موانع ساختاری» بین ژاپن و آمریکا نیز احتمالاً پیش درآمدی بر مذاکرات مشابه در سطح جهانی است و این موضوع در اعلامیه‌های متعدد کنفرانس های هفت کشور بزرگ صنعتی جهان نیز مورد توجه قرار گرفته است. اما ائتلاف ژاپن و آمریکا و تشکیل یك گروه دو عضوی، به طور قطع به اندازهٔ گروه سه جانبه‌ای، که اروپا رانیز شامل شود، مؤثر نخواهد بود. چنین ائتلافی می تواند موجب برانگیخته شدن واکنش هایی منفی در اروپا شود و این نظر را تقویت کند که یك بلوك آمریکایی ـ ژاپنی در حال شکل گیری است. از سوی دیگر، ائتلاف آمریکا و ژاپن، همان طور که توافق های پولی ۸۷ـ۱۹۸۶ نشان داد، می تواند ابزار مفیدی برای افزودن بر تمایل اروپائیان به همکاری باشد و نشان دهد که دو ابرقدرت اقتصادی دیگر نیز تمایل دارند و می توانند بدون اروپا به راه خود بروند.

حاصل کلی این تغییرات داخلی این خواهد بود که سه قدرت بزرگ اقتصادی جهان چهره‌ای کاملاً متفاوت پیدا کنند. آمریکا چهره‌ای جدید و قادر به رقابت پیدا خواهد کرد؛ ژاپن بیشتر جهان وطن خواهد شد؛ و اروپا نیز به یکپارچگی اقتصادی دست خواهد یافت.

بدون چنین تحولاتی در داخل، هریك ازاین سه منطقه فاقد اعتماد به نفس یا احترام بین المللی لازم برای ایفای نقش خود در رهبری جهان خواهد بود. اما تحقق چنین تغییرات حساسی در هریك از سه قدرت بزرگ اقتصادی جهان را، پذیرش تعهداتی در زمینهٔ خط مشی های جهانی و برداشتن گامهای مشخص برای اجرای این تعهدات، تسهیل خواهد کرد.

نخست آنکه ضرورت دارد رهبران سیاسی سه قدرت بزرگ دگرگونی های عظیمی را که در محیط بین المللی ایجاد شده است تشخیص دهند وعزم خود را در مورد برپا کردن و حفظ نظام اقتصادی بین المللی پایدار و مبتنی بر رهبری مشترك و مسئولیت متقابل، اعلام کنند. چنین تعهدی باید در نخستین گردهمایی دههٔ ۱۹۹۰ اعلام شود تا چهارچوب سیاسی لازم را ایجاد کرده و حدود ابتکارات و طرحهای لازم را مشخص سازد.

روشن است که چنین تعهدی تنها در صورتی معتبر خواهد بود که گامهای تکمیل کنندهٔ بعدی برای تبدیل اصول توافق شده به اقدامات عملی را در پی داشته باشد. مسایل مربوط به پول و تجارت اساسی‌ترین مواد چنین توافق کلی است. سه قدرت اقتصادی بزرگ باید این فرآیند را با پایه‌ریزی یك رژیم پولی جدید آغاز کنند تا جایگزین نظام «برتون وودز» شود که در دورهٔ ۷۳ـ۱۹۷۱ فروریخت. آن نظام از آن دوره به بعد عملا وجود خارجی نداشته و این امر هزینه‌های سنگینی بر اقتصاد جهان تحمیل کرده است. اما توافقهای پولی پایدار ومؤثر به همان اندازه برای اقتصاد جهانی اهمیت دارند که ثبات پولی در هر کشور برای اقتصاد آن کشور اهمیت دارد.

مسیر مطلوب آن است که به تدریج با تکمیل و پیراستن نرخ‌های «دامنهٔ نوسان مورد قبول»، «شاخص های اقتصادی» لازم برای هدایت خط مشی‌های مشترکی ساخته شود که در گردهم‌آیی توکیو در سال ۱۹۸۶ و نیز در چهارچوب «نظام پولی اروپا» بر سر آن توافق شده است. به این ترتیب که کشورهای بزرگ و مهم، دامنه یا محدوده‌ای را برای نوسان ارزهای خود تعیین می کنند که، با فرض ثبات نسبی خط مشی‌های داخلی، از پدید آمدن عدم توازنهای بزرگ در موازنهٔ حساب جاری خود جلوگیری کند (و به این ترتیب از بروز خطرات مالی و فشارهای حمایت گرایانه پرهیز شود). این محدوده‌ها در پاسخ به تفاوت‌هایی که در نرخ تورم هر کشور ایجاد می شود و نیز در صورت بروز تغییرات اساسی در فضای اقتصادی جهان (از قبیل افزایش شدید قیمت نفت) تغییر خواهد کرد اما اگر چنین تغییراتی رخ نداد، این کشورها متعهد می‌شوند خط مشی های جدیدی اتخاذ کنند تا در چهارچوب محدوده‌های مورد توافق بمانند. اگر تجربهٔ کار با این نظام نشان داد که محدودتر کردن دامنهٔ نوسان [ارزها] امکان‌پذیر است، آن وقت پس از مدتی می‌توان دامنه‌های مورد توافق را محدودتر کرد که این وضع شاید سرانجام به ایجاد نظامی همچون نظام «برتون وودز» یا «نظام پولی اروپا» بیانجامد.

البته مشخص کردن جزئیات این طرح به زمان نیاز دارد. اما در هر حال مذاکرات در سطح جهانی باید به موازات اقدامات منطقه‌ای در اروپا پیش رود. علاوه بر اینها، نظام جدید فقط زمانی باید به اجرا گذاشته شود که اقداماتی انجام گیرد که تضمین کند فقدان توازن در موازنهٔ تجاری کشورها اصلاح خواهد شد.

در مورد تجارت، ضروری‌ترین اقدام تکمیل موفقیت‌آمیز مذاکرات موسوم به «دور اوروگوئه» است که به طور قطع موجب می شود آزادسازی بازارها از سر گرفته شود و اعتبار «موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت» احیا گردد. به سرانجام رسیدن مباحث «دور اوروگوئه»، با گسترده کردن ضوابط بین المللی مربوط به کشاورزی و اقدامات تأمینی، عام‌تر کردن شمول قواعد به نحوی که خدمات و حقوق مالکیت محصولات فکری را نیز در بر گیرد، گنجاندن مجدد تجارت منسوجات در چهارچوب قوانین «گات»، و کارآتر کردن فرآیند حل اختلافات، موجب تحرك چشمگیری در راستای آزادسازی بازار و احیاء گات خواهد شد.

اما برای آنکه گامهای ضروری در راستای کارآشدن توافقهای تجاری بین المللی برداشته شود، اقدامات متعدد دیگری هم باید انجام گیرد. از این رو، سه قدرت بزرگ اقتصادی جهان باید فشار بیاورند تا چهار اقدام اصلاحی زیر تا سال ۲۰۰۰ میلادی، انجام شود:

۱) حذف کلیه تعرفه‌ها از تجارت تمامی محصولات صنعتی

۲) منع کامل وضع هر گونه محدودیت مقداری در تجارت (quantitative trade barrier)، از جمله «توافق های داوطلبانهٔ محدود کردن صادرات».

۳) گسترش قابل ملاحظهٔ استقلال و اختیارات «موافقتنامهٔ عمومی تعرفه و تجارت» در زمینه نظارت بر عملکرد نظام.

۴) ایجاد مکانیسمی مشابه «گات» در زمینهٔ موضوعات مربوط به سرمایه‌گذاری، به منظور ایجاد چهارچوبی باثبات برای فعالیت بین المللی شرکتها (و مقابله با فشارهای حمایت گرایانه دراین زمینه، بخصوص در ایالات متحده)[14].

رهیافتی متهورانه‌تر دستیابی به توافق در زمینهٔ تأسیس «سازمان بین المللی تجارت» است که به این مسایل و بسیاری مسایل دیگر رسیدگی خواهد کرد. این سازمانی است که ایجاد آن [پس از جنگ جهانی دوم] مطرح شد و در نظر بود (در کنار صندوق بین المللی پول و بانك جهانی) «پایهٔ سوم» نظام اقتصادی پس از جنگ باشد.

این پیشنهادها باید بلافاصله پس از اتمام مذاکرات «دور اوروگوئه» مورد توجه قرار گیرد.

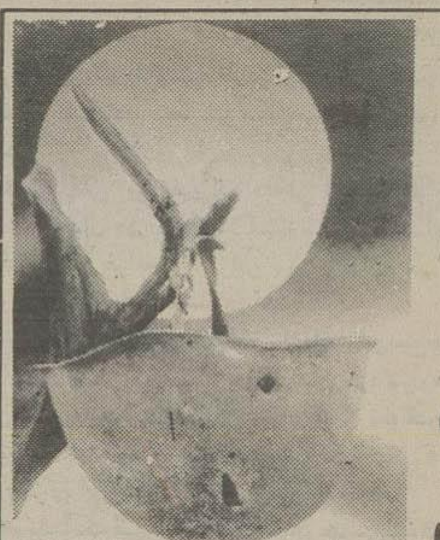
☐ مشخصات مقاله در مأخذ اصلی:

C.Fred Bergsten, «The World Economy After The Cold War», Foreign Affairs, Vol. 69, No.3, Summer 1990, PP.96-112.

☐ پانوشت‌ها:

1. Structural Impediments Initiative
2. See Commission of the European Communities, "The Economics of 1992", *European Economy*, March 1988, Table A-5, PP. 180-181.
3. Economic and Monetary Union
4. See *Report on Economic and Monetary Union in the European Community*, prepared by the Committee for the Study of Economic and Monetary Union, Commission of the European Communities, April 12, 1989; also see "Basic Features of a European Monetary Order", a lecture presented by Karl Otto Phol, Paris, Jan. 16, 1990.
5. War and Change in World Politics, Cambridge: Cambridge University Press, 1981, P.235.
6. games theory
7. Daimler - Benz
8. Mitsubishi
9. European Monetary System
10. See Charles P. Kindleberger, *The Word in Depression, 1929-1939*, Berkeley: University of California Press, 1973.
11. A detailed Strategy of "Competitive interdependence" for the United States is presented in C. Fred Bergsten, *America in the World Economy: "A Strategy for the 1990s*, Washington: Institute for international Economics, November 1988.
12. Baker - Miyazawa agreement
13. Louvre Accord

۱۴ـ گری کلاید هافباتر در مقاله‌ای تحت عنوان «پس از گات» در مأخذ ذیل: Foreign Policy, Winter 1989-90، پیشنهاد کرده است «منطقهٔ آزاد تجارت و سرمایه‌گذاری» در میان کشورهای عضو «سازمان همکاری اقتصادی وتوسعه» ایجاد شود. شبکهٔ مشابهی که کل کشورهای عضو گات را در برگیرد ارجع است، زیرا لااقل کشورهای پیشرفته‌تر دنیای در حال توسعه را نیز در برخواهد گرفت و «گات» رانیز (به جای آنکه فلج کند) تقویت خواهدکرد.

دو رکعت عشق

● یکی از برادران سپاه تعریف می کند: شهید اسماعیل دقایقی ـ فرمانده دلاور لشکر بدر ـ شبها با استفاده از تاریکی به چادر بچه‌های بسیجی سرمی‌زد و آن را نظافت می کرد، از بس خاکی می گشت، اگر کسی به لشکر بدر می آمد نمی‌توانست تشخیص بدهد فرمانده این لشکر کیست. یکبار یکی از بچه‌ها که او را نمی‌شناخت و فکر می کرد نیروی خدماتی است، به او گفته بود: چرا نیامدی چادرمان را نظافت کنی؟ و او گفته بود: به روی چشم. امشب می آیم!

بنابر گزارش‌های سازمان ملل،

بیش از ۳۰ هزار عراقی به ایران گریخته‌اند

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: «هیروشی ناکاجیما» مدیر کل سازمان بهداشت جهانی که مقر آن در «ژنو» است، پس از بازگشت از ایران به خبرنگاران گفت: وی کودکان آواره عراقی که بر روی بدنشان اثرات سوختگی ناشی از تهاجمات هوایی از جنگ اخیر خلیج فارس وجود داشته را مشاهده کرده است.

به گزارش خبرگزاری آلمان از ژنو، ناکاجیما گفت: که بیش از ۷ هزار عراقی را دیده است. وی در عین حال گزارش‌هایی مبنی بر اینکه سوختگی‌ها ممکن است ناشی از بمبهای ناپالم باشد را، نتوانست تائید کند.

وی افزود: هزاران کودک، زن و افراد پیر عراقی به جنوب این کشور گریخته و از آن طریق وارد استان خوزستان در ایران شده‌اند. وی گفت: چنانچه مبارزه بین نیروهای دولتی و معارضین ادامه یابد جریان آوارگان (مهاجرین) افزایش خواهد یافت.

بنابر گزارش‌های سازمان ملل، بیش از ۳۰ هزار عراقی به ایران گریخته‌اند.

ناکاجیما خاطرنشان ساخت که، نتایج خسارات زیست محیطی میدانهای سوخته نفتی عراق، همچنین در ایران نیز احساس می‌شود وی بارش بارانهای سیاه را ناشی از این آلودگی‌ها دانست.

۱۴ دستگاه خودروی مسروقه توسط پاسداران کمیته انقلاب اسلامی، کشف شد

سرویس خبری: توسط پاسداران کمیته انقلاب اسلامی استان تهران در هفته گذشته بیش از ۱۱ کیلوگرم از انواع مواد مخدر کشف شد

روابط عمومی کمیته انقلاب اسلامی استان تهران با اعلام خبر فوق افزود: طی هفته گذشته پاسداران کمیته استان تهران ضمن دستگیری ۸۱ نفر متهم، مقدار ۱۱ کیلو و ۴۰۵ گرم انواع مواد افیونی، ۱۱۴ حلقه فیلم مبتذل، ۴ دستگاه ویدئو، ۲ قبضه سلاح کمری و مقادیری مهمات جنگی را کشف و ضبط کردند.

متهمین به همراه مواد مکشوفه با پرونده تنظیمی تحویل مراجع ذیصلاح شدند.

براساس همین گزارش، پاسداران کمیته انقلاب اسلامی استان تهران در این مدت موفق به کشف ۱۴ دستگاه وسیله نقلیه مسروقه شدند که مشخصات آنها به شرح ذیل در اختیار خبرنگار ما قرار گرفت:

وانت پیکان ۱۶۹۵۶ تهران ۱۵ ـ پیکان ۹۲۶۸۷ تهران ۲۷ ـ پیکان ۳۴۴۴۲ تهران ل ـ پیکان ۹۶۹۵۲ تهران ل ـ پیکان ۷۴۹۹۴ تهران ۲۷ ـ پیکان ۴۷۵۶۵ تهران ع ـ پیکان ۳۲۲۴۷ اراک ۱۱ ـ پیکان ۳۷۹۴۴ اصفهان ۱۱ ـ پیکان ۲۵۴۸۵ تهران ب ـ پیکان ۹۶۹۵۶ تهران ل ـ ژیان ۱۶۸۷۸ رشت ـ ب ام و ۵۷۲۳۵ تهران ق ـ جیپ ۶۶۱۸۲ تهران ب ـ ژیان ۲۶۹۳۲ اهواز

درخواست کره جنوبی از ایران، ترکیه و اردن برای همکاری جهت آزادی پنج تبعه این کشور در عراق

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

وزارت خارجه کره جنوبی دیروز (دوشنبه) طی ارسال پیامی فوری برای سفارتخانه‌های ایران، ترکیه و اردن در این کشور (کره جنوبی) از آنها خواست با کردهای عراقی جهت آزادی ۵ تبعه کره جنوبی که در اسارت این اکراد قرار دارند، به گفتگو بنشینند.

به گزارش خبرگزاری کره جنوبی (یونهاپ) یك سخنگوی وزارت خارجه کره جنوبی گفت: ما هنگامی که گزارش های دقیقی را در این رابطه از سفارتخانه های خود در کشورهای منطقه دریافت نماییم، تمامی تلاش خود را برای آزادی هرچه سریعتر این گروگانها از طریق برقراری تماس هایی با اکراد بعمل می آوریم.

همین سخنگو افزود: این پنج تن، کارگران شرکت ساختمانی و مهندسی «هیوندا» هستند که به هنگام تصرف شهر کرکوك توسط شورشیان کرد به همراه خارجیان دیگر به اسارت درآمدند.

وی گفت: بنا به گفته این دولتها (ایران ـ ترکیه و اردن) به نظر نمی رسد که شورشیان کرد شرطی را برای آزادی این گروگانها تعیین کنند.

سخنگوی وزارت خارجه کره جنوبی گفت: دولت متبوعش از کشورهای منطقه برای آزادی سریع این گروگانها تقاضای کمك کرده است.

یك گورستان قدیمی در یکی از روستاهای بخش هندیجان کشف شد

هندیجان ـ خبرنگار اطلاعات: یك گورستان قدیمی متعلق به دوران پیشین در روستای «رحمان» از توابع بخش هندیجان کشف شد.

بر اثر طغیان رودخانه زهره و ریزش قسمتهایی از ساحل آن که در مسیر پیچ رودخانه واقع شده بود، یك گورستان قدیمی با تعدادی اسکلت انسان و یك کوزه سفالی که محتوی ۲۷۰ سکه نقره بود پدیدار شد.

سکه‌های نقره به اندازه ۱۰ ریالی و بسیار نازك می باشند که بر روی تعدادی از آنها کلمه لااله الاالله و محمد رسول الله نقش بسته است.

همچنین نحوه دفن اجساد حاکی از آن است که گورستان متعلق به مسلمانان بوده و براثر مرور زمان چندین لایه خاك بر روی آن افزوده شده است.

گفتنی است که روستای «رحمان» در ۳ کیلومتری هندیجان واقع شده است.

۹ تن از اتباع مصری مقیم عراق به ایران پناهنده شدند

سنندج ـ ۴ تن از اتباع مصری مقیم عراق از طریق مرز بانه به جمهوری اسلامی ایران پناهنده شدند.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی این افراد هنگام ورود به خاك جمهوری اسلامی خود را از کارگران مصری شاغل در عراق معرفی کردند.

این گزارش حاکیست: این پناهندگان پس از اسکان موقت در بانه، دیروز تحویل نمایندگان صلیب سرخ در کشورمان شدند.

لازم به ذکر است که یك خانواده پنج نفره مصری مقیم شهرهای شمالی عراق نیز از طریق مرز نوسود وارد کشور شدند.

این خانواده به طور موقت در شهر پاوه اسکان یافتند تا با هماهنگی سفارتخانه کشور متبوع خود به مصر بازگردند.

۵ سرنشین یك اتومبیل در تصادف با دو وسیله نقلیه کشته شدند

چالوس ـ خبرنگار اطلاعات: براثر برخورد یك سواری با دو وسیله نقلیه دیگر در مسیر جاده چالوس ـ نوشهر، ۸ تن کشته و زخمی شدند.

به گزارش خبرنگار ما، اتومبیل تویوتا شماره ۸۱۱۷۲ ـ ۱۸ به رانندگی «حیدر محمّدیان» که از چالوس عازم نوشهر بود در سه کیلومتری چالوس با وانت مزدا شماره ۲۴۵۵۸ گرگان ۱۱ به رانندگی نور محمّد بادچنگ و کامیون شماره ۴۵۶۱۱ تهران ـ ج به رانندگی محمّدرضا اسحاق زاده که از نوشهر عازم چالوس بودند به شدت برخورد کرد.

در این حادثه ۵ تن از سرنشینان اتومبیل تویوتا کشته شدند که اسامی آنها به شرح زیر در اختیار خبرنگار ما قرار گرفت: جعفر درخشان، علیرضا پیکانی، مسلم رضانیا، جمشید قمی و علی حسین زاده.

این حادثه سه مجروح نیز برجای گذاشت که به بیمارستان آیت الله طالقانی چالوس انتقال یافتند.

علّت بروز حادثه از سوی پلیس راه، بی احتیاطی از سوی راننده اتومبیل تویوتا ذکر شده است.

یك زن در زنجان ۵ قلو زائید

زنجان ـ یك خانم زنجانی پس از ۷ سال نازایی در اولین زایمان خود ۵ نوزاد بدنیا آورد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی این خانم که معصومه صادقی نام دارد و ۲۱ ساله می‌باشد، نوزادان خود را که دو پسر و سه دختر هستند طی عمل جراحی سزارین توسط خانم دکتر کریمی در بیمارستان حکیم هیدجی زنجان بدنیا آورد.

انتصاب در بانك صنعت و معدن

به گزارش روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی به موجب حکم صادره از سوی دکتر نوربخش وزیر امور اقتصادی و دارائی و رئیس مجمع عمومی بانك‌ها آقای علی اشرف افخمی به سمت عضو هیأت مدیره بانك صنعت و معدن منصوب شد.

تکواندوکاران ایران در مسابقات معتبر بین المللی شرکت می کنند

* سرویس ورزشی: تیم‌های تکواندو ایران سال جاری در مسابقات بین المللی کشورهای یوگسلاوی، یونان، فرانسه و کره جنوبی شرکت خواهند کرد.

فدراسیون تکواندو ضمن اعلام خبر فوق در تقویم ورزشی سال ۱۳۷۰ خود، فعالیت‌های آموزشی، مسابقات داخلی و برون مرزی، گردهم آیی‌های داخلی و برگزاری دوره‌های مربیگری نیز اعلام کرده است.

براساس این گزارش، در تقویم ورزشی سال ۱۳۷۰ فدراسیون تکواندو شرکت تیم‌های مختلف کشورمان در مسابقات مهم و تورنمنت‌های مختلف بین‌المللی به شرح زیر منظور شده است:

۱ـ اعزام تیم ملی تکواندو به مسابقات جام جهانی یوگسلاوی در اواخر اردیبهشت.

۲ـ اعزام تیم ملی به دهمین دوره مسابقات جهانی یونان در شهریور ماه.

۳ـ اعزام تیم منتخب یکی از استانها به تورنمنت بین المللی فرانسه در آذرماه

۴ـ همکاری در اعزام تیم نیروهای مسلح کشور به مسابقات ارتش‌های جهان (سیزم) در کره جنوبی، اواخر خرداد ماه.

در این تقویم برگزاری آزمون سراسری داوری، مربیگری، ارتقاء کمربند اولین دوره مسابقات قهرمانی باشگاه‌های کشور و پنجمین دوره رقابتهای قهرمانی نوجوانان و سومین دوره پیکارهای قهرمانی خردسالان کشور، انجام اولین دوره مسابقات قهرمانی دانشجویان سراسر کشور و برگزاری پنجمین دوره رقابت‌های بین المللی تکواندو بزرگداشت دهه مبارکه فجر منظور شده است.

برای شرکت در مسابقات قهرمانی آسیا ـ ۱۹۹۱ هندوستان

تمرینات تیم ملی کشتی آزاد ایران آغاز شد

* کرج، امیر حسینی خبرنگار ورزشی روزنامه اطلاعات: تمرینات تیم ملی کشتی ایران به منظور آمادگی هر چه بیشتر برای انجام رقابت‌های قهرمانی آسیا از روز گذشته در سالن ورزشی جهان پهلوان غلامرضا تختی شهرستان کرج آغاز شد.

براساس گزارش خبرنگار ما، تمرینات دیروز در دو مرحله صبح و بعدازظهر با شرکت ۲۲ کشتی‌گیر زیر نظر مربیان تیم ملی برگزار شد.

همین گزارش حاکی است، در تمرین دیروز مجید ترکان، علیرضا سلیمانی، عسگری محمدیان، اویس ملاح، سیاوش نوری و فرزاد هلالی غایب بودند.

برای برپایی یك اردوی ۱۰ روزه در بخارست

شناگران استان تهران جمعه این هفته راهی رومانی می شوند

* سرویس ورزشی: تیم شنای خردسالان، نوجوانان و جوانان استان تهران جمعه همین هفته برای شرکت در یك اردوی تمرینی ـ آموزشی و انجام چند دیدار دوستانه عازم شهر «بخارست» مرکز کشور رومانی خواهند شد.

بنا به گزارش روابط عمومی فدراسیون شنا، نفرات اعزامی به این اردوی ۱۰ روزه را محسن سمیع‌زاده، روزبه زند، بهزاد مهدی خبازیان، علی عقیلی مقدم، مسعود رضوانی، امیر وظایفی، حامد متقی، بهزاد بهبهانی، خشایار حضرتی، هوریا ارجمند، رضاخانی، فیروز افتخار معنوی، مجید غلامی، امید تیموری، پیمان تیموری، ارشك شعار وداود خلیلی تشکیل می‌دهند که صابر مجیدی و بهمین افشین به عنوان مربیان و حمید شایسته زاده با سمت سرپرست این تیم را همراهی خواهند کرد.

«هیوز» به عنوان مرد سال فوتبال انگلیس برگزیده شده

* براساس نظرخواهی اتحادیه بازیکنان حرفه‌ای فوتبال انگلیس «مارك هیوز» بازیکن مهاجم تیم ملی «ولز» و باشگاه منچستر یونایتد، به عنوان بازیکن سال انگلیس انتخاب شد.

«هیوز» دو سال قبل نیز این عنوان را از آن خود کرده بود.

بنا به همین گزارش، «لی شارپ» دیگر مهاجم باشگاه منچستر یونایتد که ۱۹ سال سن دارد، عنوان بهترین بازیکن جوان سال را بدست آورد.

* مارسی، فرانسه: مسابقات فوتبال قهرمانی جام باشگاههای فرانسه این هفته نیز با برتری یاران راه راه‌پوش تیم مارسی ادامه یافت.

بازیکنان مارسی که در این هفته با رهبری «فرانس بکن باثر» مربی ارزشمند خود در برابر تیم «سوشو» قرار گرفته بودند، به نتیجه صفر بر صفر دست یافتند تا همچنان در صدر جدول رده بندی باشگاههای فرانسه باشند.

مارسی هفته گذشته موفق به حذف تیم «آ. ث. میلان» قهرمان دو دوره جام باشگاههای اروپا شده بود.

در تصویر «ژان پیر راپن» کاپیتان تیم مارسی برای بازگرداندن توپ در هوا پرواز کرده است. این تصویر صحنه‌ای از بازی اخیر مارسی و سوشو است

تیم ملی تنیس روی میز ایران در مسابقات قهرمانی جهان شرکت می‌کند

* سرویس ورزشی: ترکیب کامل تیم ملی تنیس روی میز کشورمان برای اعزام به رقابت‌های قهرمانی جهانی ـ ۱۹۹۱ ژاپن مشخص شد.

بنا به گزارش روابط عمومی تنیس روی میز، نفرات اعزامی به مسابقات قهرمانی جهان که از روز یکشنبه اول اردیبهشت ماه سال جاری در شهر «شیبا» کشور ژاپن برگزار خواهد شد را مجید احتشام‌زاده، ابراهیم علیدخت، فواد کاسب، جمیل لطف الله‌نسب و محمدعلی عباسی تشکیل می‌دهند.

همچنین این تیم را سیدابوطالب نجفی و محمدباقر پسران به عنوان مربیان، محمود حجازیان به عنوان داور و مهندس مجدآراء رئیس فدراسیون تنیس روی میز با سمت سرپرست همراهی خواهند کرد.

ضمناً کنگره‌های علمی و عمومی فدراسیون جهانی تنیس روی میز همزمان با مسابقات تنیس روی میز قهرمانی جهان برگزار خواهد شد و بهمین دلیل آقایان دکترحسین فریدونی و امیر میرصادقی از کشورمان برای شرکت در این کنگره عازم ژاپن خواهند شد.

براساس همین گزارش نفرات اعزامی برای کسب آمادگی هرچه بیشتر به مدت بیست و یك روز از روز شنبه هفته آینده (دهم فروردین ماه) در اردوی شبانه‌روزی زیرنظر مربیان تیم ملی به تمرین خواهند پرداخت.

همین گزارش حاکی است:

در مسابقات تنیس روی میز قهرمانی جهان ۶۸ کشور حضور دارند که دور مقدماتی رقابتهای خود را در ۱۰ گروه برگزار خواهند کرد و تیم ملی کشورمان در گروه سوم با تیم‌های برزیل هند، لوکزامبورگ، بنگلادش، سریلانکا و امارات متحده عربی همگروه است.

خاطرنشان می‌شود که تیم تنیس روی میز ایران آخرین بار در سال ۱۹۷۷ در مسابقات جهانی «بیرمنگام» انگلستان شرکت کرده بود و این اولین حضور ایران در رقابت‌های قهرمانی جهان پس از ۱۴ سال غیبت خواهد بود.

رکابزنان رومانی فاتح مسابقات بین المللی تور دور دریای مرمره شدند

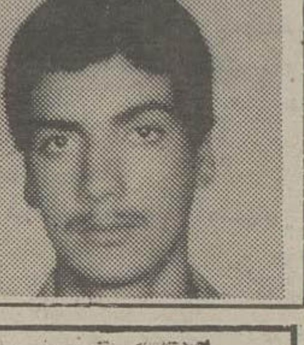
* سرویس ورزشی: بیست وهفتمین دوره مسابقات بین‌المللی دوچرخه سواری دور دریای مرمره که باشرکت ۱۲ تیم در ترکیه آغاز شده بود، با قهرمانی رکابزنان رومانی خاتمه یافت.

براساس این گزارش، پس از تیم رومانی تیم‌های چکسلواکی و بلغارستان به ترتیب مقام‌های دوم و سوم را کسب کردند وتیم پنج نفره کشورمان متشکل از مرتضی زینال نیا، پیمان خداداده، حسین لرکی، مسعود احمدی وسیامك افتخاری که سه تن از آنان دراثر آسیب دیدگی از دور مسابقات کنار رفته بودند، عنوان دوازدهم را صاحب شدند.

همین گزارش حاکی است، در رده‌بندی رقابت‌های انفرادی «کلامه وربر» دوچرخه سوار چکسلواکی بازمان ۲۰ ساعت و ۵۱ دقیقه مقام نخست را بدست آورد.

خاطرنشان می شود که دوچرخه سواران شرکت کننده دراین دوره از رقابتها درشش مرحله مسافت ۷۵۸ کیلومتری دور دریای مرمره را رکاب زدند.

عکس احمد بنائی فرزند مسلم ۲۴ ساله دارای اختلال حواس مدت ۳ روز است که از منزل خارج و تاکنون مراجعت ننموده است خواهشمند است از کسانیکه از وی اطلاعی دارند به شماره تلفن ۳۰۸۶ رباط کریم ـ جاده ساوه و ۵۸۴۵۰۹ تماس حاصل نموده.

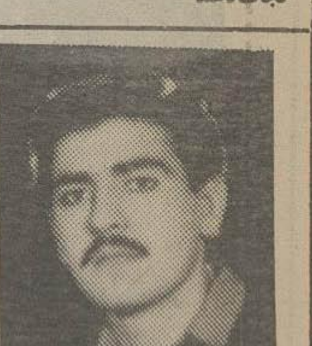

عکس بالا خدمتعلی پیاله خانی فرزند رضا ۱۸ ساله مدت ۳ ماه است از منزل خارج وتاکنون مراجعت ننموده است هرکس اطلاعی ازوی دارد به نشانی جاده مخصوص کرج کیلومتر ۸ شرکت قاسم ایران تلفن ۹۱۰۴۴۱۵ اطلاع و خانواده اش را از نگرانی بیرون آورند

عکس فوق اکبر ارتش نام پدر یدالله در تاریخ ۶۹/۱۱/۲۸ از منزل خارج شد خواهشمند است کسانی که از ایشان اطلاعی دارند با شماره تلفن ۶۴۱ـ۲۲۰۵۴ تماس گرفته و یا با آدرس دزفول خیابان امام خمینی شمالی کوچه شاهکار پلاك ۸۱ اطلاع داده و خانواده را از نگرانی نجات دهند

استمداد از آزادگان و رزمندگان عزیز

عکس فوق متعلق به منوچهر وطن‌خواه سرباز ژاندارمری که در تاریخ ۶۷/۴/۲۱ مفقودالاثر شده از رزمندگان و آزادگان عزیزی که از نامبرده اطلاعی دارند تقاضا می شود با شماره ۳۵۹۴۳۵ تماس بگیرند

راننده محترم، قبل از اینکه به سرعت اتومبیل خود بیافزائید یك لحظه بخوب راندن فکر کنند.

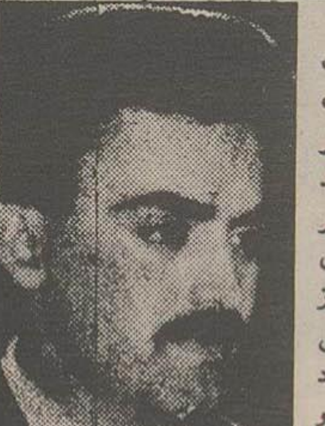
مجالس ترحیم

با نهایت تأسف درگذشت شادروان سید باقر گوهریان را به آگاهی خویشاوندان و دوستان میرساند، مجلس ترحیم آن فقید سعید از ساعت ۳ الی ۵ بعدازظهر روز پنجشنبه ۷۰/۱/۸ در منزل شخصی آن مرحوم واقع در ۴۵ متری رسالت نرسیده به خیابان شهید عراقی جنوبی پلاك ۱۱۹ برگزار خواهد بود.
قدسی الزمان گوهریان ـ شوکت گوهریان ـ مهندس ابراهیم گوهریان ـ دکتر داریوش صبور و خانواده های گوهریان، صبور، پریمن، عقیلی، علی مددی، ذوالفقاری، الویری، پروسکی، ربانی، مقدم، یزدان بخش و ایران منش

اناالله و انا الیه راجعون
آنکه بود سایه گستر برسر ما نیز رفت
شادروان مرحومه مغفوره حاجیه خانم قمرتاج ساربانها والده ماجده گرامی جنابان آقایان حاج قاسم ـ رضا و رحیم ساربانها، خدمتگزار صدیق حضرت فاطمه زهرا(س) و خاندان عصمت و طهارت در ایام ماه مبارك رمضان (ماه ضیافت الله) دعوت حق را لبیك گفت وروح پاك ملکوتیش در ملکوت اعلی بمولایش حضرت علی(ع) پیوست، بدین مناسبت مجلس ترحیم و بزرگداشت (زنانه و مردانه) آن فقیده سعیده روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ از ساعت ۴ تا ۶ بعد از ظهر در مسجد الجواد(ع) واقع در میدان هفتم تیر برگزار میگردد شرکت سروران معظم موجب شادی روح پرفتوح آن بهشتی روان و تسلی خاطر و سپاس بازماندگان خواهد بود.
خانواده های سوگوار: ساربانها ـ حاج کرما ـ شیشه بر ـ مجاهد ـ دکتر نیو ـ قندچی ـ اصغری ـ فرید ـ ناصری ـ حاج فتحعلی ـ افشار ـ زرین قلم ـ طیبا ـ مسفروش و سایر خانواده های وابسته

بازگشت همه بسوی خداست
با قلبی آکنده ازغم و اندوه درگذشت همسری دلسوز و مادری فداکار مرحومه مغفوره شادروان خانم صدیقه صدریه فرزند مرحوم میر سیدمحمد ضدریه (صدرالسادات) را باطلاع خویشاوندان، دوستان و همشهریان محترم میرساند مجلس ترحیم و بزرگداشت آن فقیده سعیده روز چهارشنبه هفتم فروردین ماه از ساعت ۴ الی ۵/۳۰ بعدازظهر در مسجد حجت ابن الحسن (عج) واقع در خیابان سهروردی شمالی برگزار میگردد تشریف فرمائی سروزان گرامی موجب شادی روح آنمرحومه و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.
میر عبدالحسین صدریه
فرزندان: کامران ـ ژیلا ـ سیدوحید الدین ـ لیلا ـ سید ابوالحسن
خانواده های عزادار: صدریه ـ عظیمی انارکی ـ سنجابی ـ ثقفی ـ علیزاده ـ طباطبائی انارکی ـ مزینی ـ مهدی زاده ـ بحری ـ دکتر طباطبائی و سایر خویشاوندان و خانواده های وابسته
مسجد حجت ابن الحسن(عج) از ورود بانوان بدحجاب و بدون جوراب ضخیم جلوگیری مینماید.

انا لله و انا الیه راجعون
شرکاء و هیأت مدیره و کارکنان شرکت سهامی خاص استرنسیوم ضمن عرض تسلیت صمیمانه به جناب آقای میرعبدالحسین صدریه مدیرعامل محترم شرکت باطلاع میرساند که مجلس ترحیم شادروان مرحومه صدیقه صدریه از ساعت ۴ تا ۵/۳۰ بعدازظهر در مسجد حجت ابن الحسن (عج) واقع در خیابان سهروردی شمالی برگزار میگردد.
هیأت مدیره شرکت سهامی خاص استرنسیوم

اناالله و اناالیه راجعون
بمناسبت هفتمین روز درگذشت مرحومه خانم مینودخت سادات گوشه و جوان ناکام مرحوم دکتر مهدی (رامین) منانی فرزند ارجمند محمدمنانی که در اثر حادثه اتومبیل به رحمت ایزدی پیوستند مجلس یادبودی روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ ساعت ۲ الی ۴ بعدازظهر در مسجد الجواد برگزار میگردد حضور دوستان و آشنایان موجب شادی روح آن مرحومه و مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.
فامیلهای ـ سادات گوشه ـ منانی ـ حسینی ـ خلیلیان ـ جعفری ـ شاهین ـ صفوی ـ قلمکاری ـ خلیلی ـ فروع ـ صفدار ـ شیرازی ـ دانشجویان دانشکده دامپزشکی و پزشکی دانشگاه کازرون و کلیه فامیلهای وابسته

هوالباقی
با کمال تأثر و تأسف درگذشت مرحوم سرهنگ محمدرضا نیك مرام (بزرگ خاندان) را به اطلاع دوستان و آشنایان محترم میرساند بهمین مناسبت مجلس ختم از ساعت یك تا ۳ بعدازظهر روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ در دارالتبلیغ حضرت امیرالمؤمنین (خانقاه صفی علیشاه) برگزار میشود. مراسم شب هفت آنمرحوم نیز روز جمعه ۷۰/۱/۹ از ساعت ۲ تا ۴ بعدازظهر در مسجد فخر واقع در دروازه شمیران منعقد میگردد.
حضور شما عزیزان باعث شادی روح آنمرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.
مهرداد ـ مهرزاد ـ مهران ـ مهرشاد ـ مهرگان ـ هنگامه و بهزادنیك مرام.
خانواده های: حسینی ـ قائم مقام ـ صفوی تهرانی ـ پورمهرام ـ سیداحمدنژاد ـ ناصرالمعماری ـ دریانی ـ جوانمرد ـ رژه دار ـ خلیلی ـ انیسی ـ نعمتی نیا ـ هاشمی نیا ـ عالیانی.

با کمال تاثر و تاسف و با قلبی آکنده از درد و غم درگذشت نابهنگام و اندوهبار برادر ابوالقاسم شیرزادی کارمند شرکت میزال اکسپورت را به اطلاع کلیه همکاران و آشنایان محترم میرساند، ضمن عرض تسلیت به خانواده گرامی آن مرحوم و همکاران عزیز بدینوسیله اعلام میدارد مراسم شب هفت آن مرحوم روز پنج شنبه ۷۰/۱/۸ از ساعت ۲ الی ۴ بعدازظهر بر سرمزارش در بهشت زهرا قطعه ۷۲ ردیف ۷۸ شماره ۲ برگزار میشود.
شرکت شما سروران گرام موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان میگردد
شرکت میزال اکسپورت

بسمه تعالی
با نهایت تاسف و تاثر درگذشت ناگهانی همکار عزیزمان شادروان سیدفرید بحرینی را به اطلاع دوستان و آشنایان میرساند. بهمین مناسبت مجلس ختمی در روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ از ساعت ۲ تا ۴ بعداز ظهر در حسینیه مکتب الصادق واقع در ستارخان ایستگاه دریان نو برگزار میگردد. با تشریف فرمایی خود روح آن مرحوم را شاد فرمائید.
از طرف هیئت مدیره و کارکنان شرکت پشم بافی ایران برك

هوالباقی
دردی بدل رسید که آرام جان برفت
پدری مهربان همسری عزیز و با وفا برادری گرامی و دوستی شایسته آرام و بی صدا ما را ترك و بجایگاه ابدیش پرکشید آنکه وجودش شادیبخش دلها بود و رفتن او قلبهای همه را جریحه دار کرد.
با کمال تأسف و تأثر خبر از دست رفتن عزیزمان غلامعلی صادقی گوران را باطلاع فامیل، دوستان و همشهریان عزیز باخترانی میرساند مجلس ترحیم و بزرگداشت زنانه و مردانه آن بزرگ از دست رفته در مسجدالجواد روز پنج شنبه ۱۳۷۰/۱/۸ از ساعت ۱۴ تا ۱۶ (۲تا۴ بعدازظهر) برگزار میشود شرکت در مراسم ترحیم روحش را شاد و تسلی بخش خانواده و فامیل و دوستان خواهد گردید.
خانواده های: صادقی گوران ـ آزادی ـ زرنگار ـ تدقیقی ـ لامکان ـ عسکری ـ کاشانی ـ ریاحي ـ اردبیلی ـ زینتی زاده ـ دولت ـ سالاری ـ شینعلی ـ الماسی گوران ـ رسائی ـ جانان پور ـ محیط ـ احمدی و خلیل پور

اناالله و اناالیه راجعون
با اندوهی فراوان درگذشت ناگهانی و جانگداز شهرام (علی) صفیاری فرزند غلامرضا صفیاری را باطلاع اقوام، دوستان و آشنایان و همشهریان عزیز میرساند مجلس ترحیم و بزرگداشت (زنانه و مردانه) آن شادروان روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ از ساعت ۴ تا ۵/۵ بعد از ظهر در مکتب الصادق واقع در خیابان ستارخان ایستگاه دریان نو برگزار میگردد شرکت شما عزیزان موجب شادی روح پرفتوح آن فقید سعید و تسلی خاطر و سپاس بازماندگان خواهد بود.
پدر و مادر و خواهر داغدارش
خانواده های عزادار: صفیاری زنوز ـ موظف ـ بهروش ـ ناهید ـ مُعزز ـ سرتیپ زمانی ـ حقی ـ اخوت ـ دانش ـ امیر بیگی ـ رئیس زنوز ـ الیاسی ـ بیابانی ـ سرتیپ سپاسی ـ قره بیگلو ـ سرتیپ صفاری ـ بیگلری ـ عبداله زنوزی ـ بدر ـ تقوی ـ زنوزی ـ خان احمدی ـ ماهوتی پور ـ داودی ـ نادری ـ کاظمی ـ اختراعی ـ مرصلی ـ عبدالحسینی ـ شیخ حیدری ـ مزینی ـ خواجه الدینی ـ دکتر صابر ـ پزشکان بیمارستان امیرالمؤمنین (ع) ـ خطیبی ـ ظفر ـ یونس پور ـ هشترودی ـ فروهر ـ درویش ـ افشار ـ بصره ـ حسین نژاد ـ نیرو ـ زندی ـ جمالی ـ حکیمی زنوز ـ امیدبیگی ـ شاه ثنا ـ ملکی ـ کیانی ـ ساعی ـ آقالو ـ ابراهیمی ـ قاسم زاده ـ مقامی ـ احمدی نژاد ـ مدنی ـ قضائی ـ مقدم ـ قریشی ـ نیشا ـ سمیعی ـ عبدایمانی ـ امیرطاهری و سایر همکاران و دوستان آن زنده یاد

بازگشت همه بسوی خداست
با نهایت تالم و تأثر درگذشت بزرگ خاندان شادروان حاج ابوالفضل مصاحبی نائینی را باطلاع دوستان و آشنایان محترم میرسانیم.
مجلس ترحیم و بزرگداشت (زنانه و مردانه) آن فقید سعید روز جمعه ۹ فروردین ماه از ساعت ۳ تا ۵ بعدازظهر در دارالتبلیغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی علیشاه) منعقد می گردد.
خانواده های سوگوار: مصاحبی ـ مصاحب ـ مصاحب نیا ـ مصاحبی فرد ـ نصیرپور ـ سویت پاناما ـ افضلیان ـ چنگیزی ـ محقق ـ دانشگر ـ شایگان ـ سیادت نژاد ـ دکتر آگاهی ـ نظری ـ منوچهری ـ نساج ـ مختارزاده ـ والی زاده ـ رمضانی ـ غلامی ـ خدائی ـ رضی زاده ـ کاویانی ـ طاهری ـ سلطانی ـ موسوی ـ قاضی عسگری ـ کیوانیان ـ بقائی ـ مدنیان ـ و سایر خانواده های وابسته

اناالله و اناالیه راجعون
با نهایت تأثر و تأسف درگذشت برادر، عمو و دائی ارجمندمان شادروان حاج ابوالفضل مصاحبی نائینی را باطلاع دوستان و آشنایان محترم میرسانیم.
مجلس ترحیم و بزرگداشت آن فقید سعید روز جمعه ۷۰/۱/۹ از ساعت ۳ تا ۵ بعدازظهر در دارالتبلیغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی علیشاه) برگزار می گردد.
حسین مصاحبی ـ علی مصاحبی ـ اقدس ـ مسعود ـ خسرو و پرویز مصاحبی.
اشرف ـ مهین ـ شهین ـ پروین ـ نسرین ـ سیمین ـ و علیرضا مصاحبی.
آذر ـ آزاده ـ و رؤیا مصاحبی ـ خلیل مصاحبی.
عموزادگان: دکتر عبدالصمد ـ محمود ـ احمد ـ رباب و صدیقه مصاحبی

هوالحی الذی لایموت
با نهایت تألم و تأسف درگذشت شادروان حاج ابوالفضل مصاحبی نائینی پدر گرامی همسرمان را باطلاع دوستان و آشنایان میرسانیم.
مجلس ترحیم و بزرگداشت (زنانه و مردانه) آن زنده یاد روز جمعه ۹ فروردین از ساعت ۳ تا ۵ بعدازظهر در دارالتبلیغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی علیشاه) برگزار می گردد.
خلیل مصاحبی ـ جلال نصیرپور ـ برنی سویت ـ امیرپاناما

هوالعلی الاعلی
با نهایت تأثر و تأسف درگذشت فقید سعید بزرگ خاندان شادروان حاج ابوالفضل مصاحبی نائینی را باطلاع همشهریان عزیز دوستان و آشنایان گرامی میرسانیم ضمن سپاسگزاری از سروران معظم که در مراسم تشییع، تدفین و ترحیم در قم و نائین شرکت فرموده اند مجلس ترحیم و گرامیداشت دیگری نیز از ساعت ۳ تا ۵ بعدازظهر روز جمعه ۹ فروردین ماه در دارالتبلیغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی علیشاه) برگزار می گردد شرکت سروران عزیز باعث شادی روح پرفتوح آن بهشتی روان و تسلی خاطر و سپاس بازماندگان داغدار خواهد بود.
همسر: عصمت مصاحبی
فرزندان: نصرت ـ سوسن ـ پری ـ احمد ـ حمید ـ هوشنگ و فرهاد مصاحبی

اناالله و اناالیه راجعون
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت شادروان مرحوم علی زعیم را به اطلاع بستگان، دوستان و آشنایان میرساند.
مجلس ترحیم زنانه و مردانه در روز چهارشنبه ۷ فروردین ماه ۷۰ از ساعت ۳ تا ۵ بعد از ظهر در مسجد زعیم واقع در خیابان امیریه ـ منیریه برگزار می گردد. تشریف فرمائی سروران موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان می گردد.
پدر، برادران و خواهر ـ سیداسداله زعیم ـ دکترمحمد ـ دکتر مرتضی و مریم زعیم.
خانواده های ـ زعیم ـ ملکی ـ صفوی ـ دکتر مدرسی ـ آزادیان ـ دکتر وزیری کاشانی ـ خواجوی ـ پگاه ـ دکتر نوری ـ بهبهانی ـ کامیاب.

اناالله و اناالیه راجعون
با کمال تأسف و تأثر درگذشت مادر و خواهر عزیزمان بانو حاجیه قدسیه اشراق را باستحضار بستگان و آشنایان و دوستان محترم میرسانیم. مجلس ترحیم زنانه و مردانه آنمرحومه از ساعت ۳ الی ۵ بعد از ظهر روز پنجشنبه ۸ فروردین در مسجد اعظم قلهك برگزار خواهد شد.
فرزندان: فرنگیس ـ فرشته ـ فرزانه ـ محمدرضا ـ محمدبیگی تفرشی.
برادران: یدالله ـ عزیزاله اشراق.
خانواده های محمدبیگی تفرشی ـ اشراق ـ نوروزی ـ خلج ـ خداوردیان ـ قاضی مرادی ـ مرتضائی ـ نوراله ـ خاوری نژاد ـ صابرطوسی ـ امامی ـ رستمی ـ اشتری ـ نکوکار ـ سیف الهی ـ ایلخانی ـ رضائی ـ کمال خانی ـ صلاحی ـ رنجبری پور ـ ابراهیم زاده ـ حسنی ـ قنادان ـ فروغ ـ مستوفی زاده ـ پیروزان ـ قادری تفرشی

بازگشت همه به سوی اوست
با قلبی آکنده از اندوه درگذشت مادری مهربان و فداکار بانو حاجیه صدیقه قریشی فرزند مرحوم آقا سید اسماعیل و همسر مرحوم آقا سید محمد قریشی سمنانی را باستحضار کلیه بستگان، آشنایان و همشهریان عزیز می‌رساند بهمین مناسبت مجلس ترحیمی در روز پنجشنبه ۷۰/۱/۸ از ساعت ۴الی۶ بعدازظهر در مکتب الحسین مسجد احمدیه واقع در نارمك خیابان شهید دکتر آیت (سی متری سابق) بالاتر از چهارراه سرسبز چهارراه مینو برگزار می گردد تشریف فرمائی شما موجب شادی روح آن مرحومه و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.
خانواده های قریشی ـ هاشمی ـ ابوالخیریان ـ موسوی ـ خدامی ـ بنی هاشمی ـ رهبر ـ نوروزی و سایر خانواده های وابسته

بازگشت همه بسوی خداست
با نهایت تأسف و تألم درگذشت مادر عزیزمان مرحومه مغفوره حاجیه خانم جمیله حیاتی زاده (حیات داودی) را باطلاع اقوام و آشنایان محترم میرساند.
مجلس ترحیم زنانه و مردانه آن فقیده سعیده ساعت ۴تا۶ بعدازظهر روز سه شنبه ۷۰/۱/۶ در مسجدالجواد واقع در میدان ۷ تیر منعقد و مجلس شب هفت آن شادروان ساعت ۳تا۵ بعدازظهر روز جمعه ۷۰/۱/۹ در مسجد خاتم الانبیاء واقع در خیابان بهار تهران پارس برگزار می گردد.
فرزندان: امیرهوشنگ ـ بیژن ـ پرویز ـ چنگیز ـ جهانگیر ـ داریوش ـ مهرداد ـ پوراندخت ـ آذرمیدخت حیات داودی.
بستگان: حیاتی زاده ـ آذریان ـ سرشار ـ جزایی ـ غنی زاده ـ دارویی ـ بزانه تاك ـ بانکی ـ محتشم ـ فراهانی.

با دلی آکنده از غم و اندوه درگذشت عزیزمان شادروان جمال باطومچی را به آگاهی دوستان، بستگان و آشنایان میرساند در غم از دست دادنش مجلس گرامیداشتی از ساعت ۳ تا ۴/۵ بعدازظهر روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ در مسجد حضرت ابوالفضل(ع) واقع در خیابان ستارخان نبش خیابان کوکب نرسیده به چهارراه شهرآرا برگزار میشود حضور دوستان و سروران عزیز موجب تسلای دل ما و شادی روح آن عزیز از دست رفته خواهد بود.
خانواده های: باطومچی ـ صالحی کنی ـ تفوق ـ امین زاده ـ سیدمرتضوی ـ فیروزی ـ شاهرودی ـ کاشفی ـ مؤمنی ـ سهرابی ـ صابرخیابانی ـ جهانبخش ـ باقری ـ بهمن زاده ـ شفیعی ـ حسینی.

با اندوهی فراوان به اطلاع میرسانیم نازنین دوستمان جمال باطومچی را از دست داده‌ایم و بخاطر بزرگداشت روح والایش به ماتم نشسته‌ایم.
چهارشنبه هفتم فروردین ماه از ساعت ۳ الی ۴/۵ بعدازظهر در مسجد ابوالفضل واقع در خیابان ستارخان مجلس یادبودی برقرار می باشد که تشریف فرمائی شما موجب تسلی بازماندگان و دوستاران آن بزرگوار خواهد بود.
مهندسین مشاور ماهر و همکاران

یادبود

اناالله و اناالیه راجعون
با کمال تأثر و تأسف بدینوسیله به اطلاع میرساند مراسم هفتمین شب درگذشت مرحوم مغفور شادروان حاج سیدمحمد غضنفری خوانساری روز چهارشنبه ۱۳۷۰/۱/۷ از ساعت ۳ الی ۵ بعدازظهر در مسجدالرسول(ص) واقع در میدان مرکزی نازی آباد، بازار دوم منعقد می باشد.
از طرف همسر و فرزندان آن مرحوم

یادبود
بمناسبت چهلمین روز درگذشت بزرگ خاندان عاطف وحیدمرحوم مغفور حاج یداله عاطف وحید مجلس یادبودی از ساعت ۲ الی ۴ بعدازظهر روز چهارشنبه ۷۰/۱/۷ در مسجد دارالسلام واقع در خیابان ابوسعید برگزار میگردد شرکت دوستان و آشنایان موجب تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.
خانواده های عاطف وحید ـ خلیلی ـ فامیل وابسته

هو ۱۲۱
چهل روز از عروج ملکوتی عارف وارسته حضرت حاج شیخ محمدخان راستین (درویش رونقعلی) گذشت مراسم یادبود چهلم آن بزرگوار در روز پنجشنبه یازده رمضان برابر با ۸ فروردین ۷۰ از ساعت ۳ تا ۵ بعدازظهر در حسینیه محمدراستین واقع در شهرستان اراك برگزار میشود
خانواده راستین و بستگان

سه سال از فراق روان سوزت می گذرد
مادر خوب من، هر چه از ایام فراق می گذرد
نیازم به دیدارت بیشتر می شود و حسرتم افزون تر و رسیدم به این باور:
تنها توئی که چو برخیزی از میان هرگز کسی دگر ننشیند به جای تو.
یگانه دخترت پروین نیکو.

تسلیت

همکار گرامی جناب آقای پرویز کاظم زادگان
مصیبت وارده را بشما و خانواده گرامیتان تسلیت عرض نموده و ما را در غم خود شریك بدانید
صالح صالح زاده ـ فتح اله فشمی

حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج سیدابوالفضل یعقوبی
ارتحال حجت الاسلام حاج میرزایحیی امین سرنداعلی الله مقامه را به جنابعالی و سایر بازماندگان محترم و عموم دوستان آنمرحوم تسلیت میگوئیم. ما را در غم خود شریك بدانید
صادقی ـ نجفی ـ اسکندرزاده ـ انصاری ـ قدرتی ـ قاسمی ـ قدیمپور ـ عباس شعار ـ قدیمی

همکار گرامی آقای پرویز کاظم زادگان
مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت گفته و ما را در غم خود شریك بدانید:
یوسف احمدی ـ احسان احمدی

همرزم عزیز جناب سرهنگ احمد کریمی
مصیبت وارده را تسلیت عرض می نمایم و برای بازماندگان بقای عمر و سلامتی شما را آرزومندیم.
از طرف فرماندهی و پرسنل تیپ ۴۵ تکاور

جناب آقای پرویز کاظم زادگان
مصیبت وارده را صمیمانه تسلیت عرض می نمائیم.
خانواده مؤمن زاده

جناب آقای سیدرحمن حیدری
بانهایت تاثر و تاسف مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض مینمایم.
جوادزاده

جناب آقای کاظم زادگان
مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده بقای عمر جنابعالی و خانواده محترم را از درگاه خداوند بزرگ خواهانیم.
سازمان نیازمندیهای روزنامه اطلاعات

اناالله و اناالیه راجعون
با نهایت تاسف و تاثر درگذشت دکتر اکبر صوفی سیاوش را به خانواده محترم آن مرحوم و جامعه ارجمند پزشکی تسلیت عرض نموده، صبر و سلامتی بازماندگان محترم و غفران برای آن فقید را از خداوند متعال مسئلت داریم.
سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران

اناالله و اناالیه راجعون
با کمال تاسف درگذشت دکتر غلامرضا شیخ را به خانواده محترم آن مرحوم و جامعه ارجمند پزشکی تسلیت عرض نموده صبر و سلامتی بازماندگان محترم را توام با غفران برای آن فقید از خداوند متعال مسئلت داریم.
سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران

حضور فقیه عالیقدر حضرت آیت الله محمدی گیلانی
با کمال تاثر و تاسف مصیبت وارده را به آن حضرت و خانواده معظم تسلیت عرض کرده و خود را در این ماتم شریك می دانیم
شرکت بلوچین ایران ـ امیرحسین شریعت زاده ـ سیدرضاحسینی

بسمه تعالی
حضرت آیت الله محمدی گیلانی و همکار محترم جناب آقای ارسلان امینی
با نهایت تأسف مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده و بقای عمر شما و خانواده محترمتان را از خداوند منان آرزومندیم.
تنکابن ـ فرهنگیان دبستان شهید محمدسلحشور

جناب حاج قاسم افشاری معاونت محترم گمرك شهریار
مصیبت وارده را تسلیت گفته و شریك غمتان میباشیم
مدیریت و کارکنان گمرك شهریار

جناب آقای دکتر فریدون میراسکندری
فوت ناگهانی پدر دانشمند و گرامیتان جناب آقای دکتر علینقی میراسکندری را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده برای شما و بازماندگان آن مرحوم صبر جمیل آرزو داریم.
خانواده های: گوهری ـ شریفیان ـ عزیزسلطانی ـ مطلبی ـ پیشوایی ـ مقدم ـ کامزا ـ افتخار جهرمی ـ مجابی ـ راستان

جناب آقای عبدالعلی خیرالامور
با نهایت تاسف فوت مادر گرامیتان را بحضور شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده بقای عمر جنابعالی را از خداوند آرزو داریم
سرهنگ نبی زاده و بانو

همکار محترم آقای سیدحسین هاشمی زاده طاری
با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده بقای عمر بازماندگان را از ایزدمنان مسئلت داریم.
علی اکبر شیرعلی ـ اکبر اکبریان ـ حسین دوگاهواره ـ سیدحسین هاشمی ـ خداداد شفیعی ـ رمضان اسدزاده ـ رضاسقازاده ـ علی فسنقری ـ علی حیدری ـ علی خانی ـ عبداله ربیع پور ـ عباس عرشی ـ عزت ساری ـ عشقعلی اسلامی ـ عیسی اهروان ـ عبادالله جعفری ـ غلامعلی عرشی ـ علی فرجزادی ـ محمود دلخوش ـ تقی عاشوری ـ یوسف کریمی ـ محمدرضاولی محمدی ـ هاشم بهرامی ـ معروفی

جناب آقای کاظم زادگان و بانو
با نهایت تاثر و تأسف مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده بقای عمر جنابعالی و خانواده محترم را از خداوند خواستاریم
رحیم محبی ـ محمد ظریفی

بسمه تعالی
محضر محترم آیت لله محمدی گیلانی و همکار محترم جناب آقای ارسلان امینی
با نهایت تأسف مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده و بقای عمر شما و خانواده محترمتان را از خداوند منان آرزومندیم.
تنکابن ـ کارکنان دبستان غیرانتفاعی امین

همکار محترم جناب آقای کاظم زادگان
مصیبت وارده را از صمیم قلب تسلیت عرض مینمائیم.
سیدعلاء الدین حسینی ـ فضل اله احمدی ـ ناصر ایپکچی ـ ناصر قربانی

جناب آقای سیدمهدی و سیدسعید حسینی
در نهایت تأثر و تألم درگذشت نابهنگام حاج سیدجواد حسینی یزدی بزرگ خاندان حسینی و رئیس هیئت مدیره شرکت تولیدی و صنعتی قطره باران به اتفاق همسر و نوادگانشان علی ـ زهرا و محمدعلی، مصیبت وارده را به کلیه بازماندگان آن مرحوم صمیمانه تسلیت عرض نموده و خود را در غم و اندوه شما شریك میدانیم. غفران و شادی روح آن بزرگوار و عزیزان ازدست رفته را توام با بقای عمر و صبر و شکیبائی جهت بازماندگان از درگاه خداوند متعال مسئلت داریم.
فرهاد زارع ـ روح اله زارع و کارکنان شرکت تولیدی و صنعتی قطره باران

همکار ارجمند جناب آقای پرویز کاظم زادگان
با قلبی مملو از غم و اندوه مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده صبر و شکیبائی کلیهٔ بستگان را از ایزد منان مسئلت داریم.
خدمات ـ انتظامات ـ آتش نشانی ـ ساعت کنترل ـ انبارید کی حمل و نقل ـ تهویه و شوفاژ ـ و انبارهای فنی مؤسسه اطلاعات و شرکت ایرانچاپ

شهریار فرزانه و سالاعزیز(خانواده فلسفی)
ما را هم در غم خود شریك بدانید
کامران ـ فهیمه ـ سامان

همکار محترم جناب آقای پرویز کاظم زادگان
مصیبت وارده را از صمیم قلب به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده و از درگاه ایزدمنان برای آن مرحومه رحمت واسعه و برای بازماندگان صبر و سلامتی آرزومیکنیم
حسین معارف چی ـ ابوالقاسم قیومی ـ حسین علی محمدی راد

جناب آقای کاظم زادگان و بانو
مصیبت وارده را از صمیم قلب تسلیت گفته ما را در غم خود شریك بدانید
جعفر رمضانی ـ کورش سوری ـ منوچهر پاشائی

سرکار خانم زهرا بیژنی
درگذشت جانگداز فرزند دلبندتان شادروان آرش جاراللهی را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده برای آن همکار محترم و جناب آقای احمد جاراللهی صبر و شکیبائی و مغفرت الهی برای گل پژمرده تان مسئلت داریم
همکاران شما در کشت و صنعت کارون

برادر عزیز جناب آقای تقی صوفی
درگذشت پدر گرامیتان را به شما و خانواده تان تسلیت عرض نموده و بقای عمر آن خاندان را از خداوند منان مسئلت دارم.
اسماعیل امینی موسس باشگاه ورزشی دارائی آستانه اشرفیه

دوست و همکار ارجمند جناب آقای تقی صوفی
درگذشت پدر گرامیتان را به شما و خانواده تان تسلیت عرض نموده و بقای عمر آن خاندان را از خداوند منان مسئلت داریم.
مدیریت و کارکنان دفتر سرپرستی روزنامه اطلاعات در استان گیلان

برادر مهندس حسن قاسمیه
مصیبت وارده را تسلیت می گوئیم و خود را در غم شما سهیم و شریك می دانیم، از خداوند متعال بقای عمر و سلامت بازماندگان را آرزو می کنیم.
مدیریت و کارکنان مؤسسه مطالعات و برنامه ریزی آموزشی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

با نهایت تأسف و تألم درگذشت شخصیت ارجمند و طبیب گرانقدر شادروان دکتر محمدحسین اعتمادی را به فرزندان گرامی و خانواده محترم و وابستگان تسلیت عرض نموده ضمن ابراز همدردی بقای عمر و سلامتی بازماندگان را از خداوند متعال خواستاریم.
غلام رضا کاشمری ـ فریدون کاشمری ـ حسین جباری ـ علی جباری ـ محمدهادی رمزی

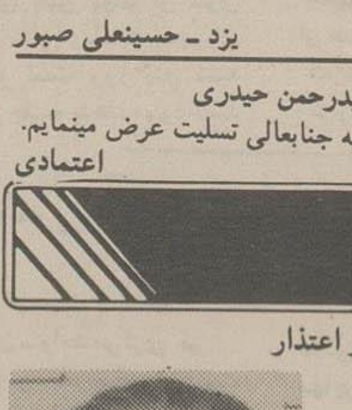
همکاران محترم جناب آقای کاظم زادگان و سیدحسین هاشمی
با نهایت تأسف مصیبت وارده را به شما و خانواده های محترمتان تسلیت عرض می نمائیم.
دبیرخانه مؤسسه اطلاعات

با اندوه فراوان فقدان دوست دیرین عزیزم مهندس هوشنگ طاهری را به بازماندگان آن عزیز از دست رفته بویژه به مادر و خواهران داغدار گرامیش از صمیم دل تسلیت می گویم و صبر و سلامت همگی را از ایزدمنان مسئلت دارم.
یزد ـ حسینعلی صبور

جناب آقای سیدرحمن حیدری
با اندوه فراوان مصیبت وارده را به جنابعالی تسلیت عرض مینمایم.
اعتمادی

سپاسگزاری

تشکر و اعتذار

با کمال احترام و تواضع از کلیه سروران ارجمند که ذیلا اعلام میگردد از راه دور و نزدیك در مراسم و مجالس از روز تدفین تا چهلم پدر بزرگوارمان مرحوم (عزیزنظافتی) چه حضوری و یا بوسیله تلگراف و تلفن و نامه همدردی نموده‌اند کمال تشکر را داریم و از اینکه بعلت تالمات روحی حضوراً پاسخگوی محبتهای شما عزیزان نشده‌ایم پوزش طلبیده و از درگاه خداوند متعال برای همگان سلامت و طول عمر با عزت و سعادت و شادکامی آرزومندیم
اداره کل آموزش و پرورش تبریز ـ کانون بازنشستگان ـ بستگان و دوستان محترم ـ کوی منظریه ـ کوی ولیعصر ـ کوی فردوس ـ کوی چمران ـ کوی فیروز ـ کارکنان محترم دانشگاه تبریز ـ پالایشگاه تبریز ـ نیروگاه برق منطقه‌ای ـ کارکنان محترم مخابرات مدارس ـ اساتید دانشگاه ـ پزشکان محترم ـ کسبه محترم بازار ـ کارخانجات ـ بستگان و دوستان (تبریز ـ تهران ـ آستارا ـ اصفهان ـ خوی ـ میانه ـ سلماس ـ یاسوج ـ ماهشهر ـ بوشهر) و خارج از کشور.
فرزندان آن مرحوم: دکتر هوشنگ نظافتی ـ ایرج نظافتی ـ غلامرضا نظافتی ـ مهندس حیدرنظافتی ـ شهین نظافتی ـ پروین نظافتی.

آگهی خرید و تملك اراضی شهری

اداره کل مسکن و شهرسازی استان یزد در نظر دارد در اجرای ماده ۹ قانون زمین شهری ششدانگ پلاك ۶۸۷ بخش ۵ یزد که بموجب اعلام اداره ثبت اسناد و املاك شهرستان یزد نام مالکین آن کمیته امداد امام خمینی شهرستان یزد و آقای احمدمهدوی و بانوان سودابه پژوهشی و روحانگیز جنان میباشند تملك نماید، لذا بدینوسیله مراتب را در دو نوبت بفاصله ۱۰ روز باگاهی مالکین اراضی و همچنین سایر صاحبان حقوقی قانونی میرساند که حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ انتشار آگهی با همراه داشتن مدارك مالکیت مربوطه جهت واگذاری اراضی خود به اداره کل مسکن و شهرسازی استان یزد واقع در خیابان آیت ا... کاشانی ـ خیابان مسکن و شهرسازی مراجعه نمایند.
بدیهی است در صورت عدم مراجعه در مهلت مقرر طبق تبصره ۶ ماده ۹ قانون زمین شهری نسبت به تملك آن اقدام خواهدشد، ضمناً کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری اراضی موضوع آگهی را بایر اعلام نموده است.
اداره کل مسکن و شهرسازی استان یزد

بسمه تعالی
آگهی خرید و تملك قانون زمین شهری

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی لاهیجان در نظردارد مقدار مساحت هفت هکتار حد جنوبی از اراضی پلاك ثبتی شماره ۱۴ مجزی شده از شماره یك که نام آخرین مالکین و مشخصات ثبتی آن بنام آقای سید محمد نیك سادات و بانو نرجس شهیر به سادات نیك سادات میباشد تملك نماید لذا مراتب بدینوسیله در دو نوبت بفاصله ۱۰ روز به اطلاع مالکین اراضی و همچنین صاحبان حقوق قانونی میرساند که حداکثر ظرف مهلت ۱۵ روز از تاریخ انتشار آخرین آگهی با همراه داشتن مدارك جهت واگذاری زمین خود به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان لاهیجان مراجعه نمانند بدیهی است در صورت عدم مراجعه در مهلت مقرره طبق تبصره ۶ ماده ۹ قانون زمین شهری نسبت به تملك آن اقدام میگردد.
سپاه پاسداران انقلاب اسلامی لاهیجان

نظر به اینکه بعضا افرادی سودجو و بی تعهد اقدام به چاپ و انتشار کتب درسی و کمك درسی غیر مجاز می نمایند که بدیهی است اینگونه کتب فاقد هرگونه ارزش و اعتبار علمی و فرهنگی است، لذا بدینوسیله به علاقمندان و طالبان محترم توصیه می گردد، مطلقا از خرید کتب فاقد شناسنامه خودداری نمایند.
لازم به یادآوریست که شناسنامه کتاب در صفحه اول هر کتاب چاپ شده و حاوی: نام ناشر، نام مؤلف یا مترجم، سال انتشار، نوبت نشر، تیراژ و... می باشد
اداره کل چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بسمه تعالی
بدینوسیله به افراد مشروحه ذیل و یاوکیل قانونی نامبردگان ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر آگهی خود را به دادیاری شعبه ۱۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نمایند بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیابا رسیدگی خواهد شد.
۱ـ عبدالرحیم عطارزاده نام پدر عبدالنبی
۲ـ حسین عطارزاده نام پدر عبدالرحیم
۳ـ پری عطارزاده نام پدر عبدالرحیم
۴ـ گیتی عطارزاده نام پدر عبدالرحیم
۵ـ علی کامکار نام پدر اسماعیل
۶ـ مسعود کامکار نام پدر علی
۷ـ حمید کامکار نام پدر علی
۸ـ مجید کامکار نام پدر علی
۹ـ لیندا عطار نام پدر حسین
۱۰ـ بهرام عطارزاده نام پدر حسین
۱۱ـ رقیه عطارزاده نام پدر میرزامحمد
۱۲ـ مصطفی نورایی نام پدر محمدتقی
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به افراد مشروحه ذیل و یا وکیل قانونی آنها ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نمایند بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیابا رسیدگی خواهد شد.
نام و نام خانوادگی نام پدر
۱ـ پرویز رستگار یعقوب
۲ـ گیو رستگار پرویز
۳ـ فرشید رستگار پرویز
۴ـ فریده مقبوله همسرپرویز رستگار
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به افراد مشروحه ذیل و یا وکیل قانونی نامبردگان ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نمایند بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیابا رسیدگی خواهد شد.

نام و نام خانوادگی نام پدر	شماره شناسنامه	صادره از	متولد
۱ـ فرزاد عزیزیان یعقوب			
۲ـ یعقوب عزیزیان عزیزاله	۲۰۱	ـ	۱۳۱۰

روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به افراد مشروحه ذیل و یا وکیل قانونی نامبرده ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نمایند بدیهی است در غیراینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
۱ـ آقای عزیز پزشکی فرزند عباسقلی شماره شناسنامه ۸۴۰۸ صادره از تبریز متولد ۱۲۹۷
۲ـ کامیار پزشکی فرزند عزیز شماره شناسنامه ۲۲۱
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به آقای محمدتقی رنجبرکثیمی فرزند حاجی آقا و یا وکیل قانونی نامبرده ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به آقای نجات اله سلیمانی فرزند سلیمان ربیع و یا اقارب درجه اوّل نامبرده ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به آقای منوچهر جّابانی فرزندعباس شماره شناسنامه ۳۲۱۵۴ اهل رشت ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر این آگهی خودرا به دادیاری شعبه ۱۲ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به آقای ناصر کلیمی رهنمای همدانی فرزند حبیب اله و یا وکیل قانونی نامبرده ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است درغیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به آقای ذبیح الله حبرون فرزند اسماعیل و یا وکیل قانونی نامبرده ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامي تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی
بدینوسیله به آقای عزیزاله گلشن فرزند فیض اله و یا وکیل قانونی نامبرده ابلاغ میگردد حداکثر ظرف مدت یکماه ازتاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۴۶ دادستانی انقلاب اسلامی تهران (اوین) معرفی نماید بدیهی است در غیر اینصورت برابر مقررات به پرونده مربوطه غیاباً رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

اطلاعات

سال شصت و پنج
صاحب امتیاز:
شرکت ایرانچاپ «موسسه اطلاعات»
مدیرمسئول: سید محمود دعائی
محل اداره: خیابان خیام
ساختمان اطلاعات
تهران کد پستی ۱۱۱۴۴
تلگرافی: اطلاعات تلکس: ۲۱۲۳۳۶
پست تصویری: ۳۱۵۵۳۰ / ۳۱۱۲۲۳
تلفن: ۳۲۸۱

تقویم اطلاعات

استخراج مرکز تقویم مؤسسهٔ ژئوفیزیك دانشگاه تهران
سه شنبه ۶ فروردین ماه ۱۳۷۰

۹ رمضان المبارك ۱۴۱۱ ـ ۲۶ مارس ۱۹۹۱
غروب آفتاب ۶ و ۲۰ دقیقه و ۲۸ ثانیه
اذان مغرب ۶ و ۴۰ دقیقه و ۲۵ ثانیه
اذان صبح (فردا) ۴ و ۲۵ دقیقه و ۴۴ ثانیه
طلوع آفتاب (فردا) ۵ و ۵۸ دقیقه و ۵۷ ثانیه
ظهر شرعی (فردا) ۱۲ و ۹ دقیقه و ۵۰ ثانیه

دیروز در سازمان ملل متحد

شوروی طرح امنیتی تازه ای را برای منطقه خلیج فارس پیشنهاد کرد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:
شوروی دیروز پیشنهاد کرد؛ بحران خلیج فارس از طریق یك همکاری گسترده بین المللی با هدف ایجاد یك سیستم امنیتی منطقه ای حل شود.

به گزارش خبرگزاری آلمان از نیویورك، شوروی در بیانیه ای که در سازمان ملل متحد منتشر کرد، اعلام کرد؛ این سازمان باید نقش چشمگیری ایفا کند.

در این بیانیه به طور غیر مستقیم، ایده حضور نظامی آمریکا در منطقه، رد شده است.

در بیانیه مزبور آمده است: حضور نظامی بیگانه نباید از میزانی که قبل از دوم اوت ۱۹۹۰ در منطقه وجود داشت، تجاوز کند.

در بیانیه یاد شده همچنین خاطرنشان شده است که اگر کمك نظامی ضروری باشد، این کمك باید در چارچوب نیروهای حافظ صلح سازمان ملل متحد یا ناظران سازمان ملل متحد انجام گیرد.

به اعتقاد شوروی، کاملاً ضروری است که اقدام هایی در جهت محدود کردن مسابقه های تسلیحاتی در منطقه بویژه در رابطه با سلاح های هسته ای شیمیائی و سایر سلاح های مخرب به عمل آید.

اظهارات گورباچف درباره تحولات منطقه

در این حال «میخائیل گورباچف» رهبر شوروی تأکید کرد که نظام امنیتی جدید در منطقه خلیج فارس، باید با شرکت کشورهای عربی منطقه و ایران و عراق برقرار شود.

وی درباره نگرانی از ایجاد جای پای جدید برای آمریکا در نزدیکی مرزهای جنوبی شوروی گفت: «ما با آمریکا به تفاهم متقابل رسیده ایم».

همچنین در شرایط فعلی مهم آنست که اتفاق نظری که در بحران خلیج فارس، زیر چتر سازمان ملل به دست آمده، حفظ شود. وی ضرورت ادامه عملیات خلع سلاح در جهان را مورد تاکید قرار داد و گفت: «جهان با سلاح کمتر، مطلوب همگان است.»

گورباچف این مسائل را در مصاحبه ای با آخرین شماره مجله «اشپیگل» مطرح کرد و درباره آینده «صدام حسین» در عراق گفت: تصمیم گیری درباره این مهم، به عهده ملت عراق است.

مردم شوروی به اتحاد جمهوری های این کشور رأی دادند

۷۱/۳۴ درصد رأی دهندگان در فدراسیون روسیه در همه پرسی ۲۷ اسفندماه به حفظ وحدت اتحاد شوروی رأی مثبت دادند و ۶۹/۸۵ درصد رأی دهندگان نیز استقرار سیستم ریاست جمهوری در این کشور را تأیید کردند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از مسکو، خبرگزاری «تاس»، به نقل از کمیسیون مرکزی انتخابات اتحاد شوروی خاطرنشان کرد، حدود ۸۰ میلیون نفر از ۱۰۵ میلیون نفر رأی دهندگان در این کشور در همه پرسی مربوط به آینده اتحاد شوروی، شرکت کردند.

در این حال برپایی اجتماعات و راهپیمایی در مسکو از تاریخ ۲۶ ماه مارس تا ۲۵ ماه آوریل (۶ فروردین تا ۵ اردیبهشت) ممنوع اعلام شد.

به گزارش رویتر، به نقل از خبرگزاری تاس، کابینه شوروی دیروز(دوشنبه) به فرماندار مسکو که تحت نفوذ رادیکال های ضدکمونیست است و نیز به کا.گ.ب و وزارت کشور دستور داد، تدابیر لازم جهت اجرای این تصمیم اتخاذ شود.

در همین حال، سفیر آمریکا در مسکو دیروز (دوشنبه) ضمن ملاقات با «میخائیل گورباچف» رئیس جمهوری شوروی، پیامی را از جانب «جرج بوش» رئیس جمهوری آمریکا به وی تسلیم کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از مسکو، خبرگزاری رسمی شوروی (تاس) گزارش داد که بوش در این پیام، جنبه های مختلف همکاری های آمریکا و شوروی را مورد بحث قرار داده است.

ورای رویدادها

گزارشی در مورد میلیاردها دلار دارایی شخصی صدام

شبکه تلویزیونی «سی.بی.اس» آمریکا به نقل از یك شرکت تحقیقاتی خصوصی نیویورك، گزارش داد: «صدام حسین»، رئیس جمهوری عراق و خانواده اش، طی ده سال اخیر، پنج درصد از درآمد نفتی عراق را که مبلغی معادل ۱۰ الی ۱۱ میلیارد دلار می شود، به جیب زده اند، که بخش اعظم آن در خارج سرمایه گذاری شده است.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن، دولت کویت این شرکت را مأمور رسیدگی به امور مربوط به پرداخت غرامت توسط بغداد کرده است. «ژول کرول»، رئیس این شرکت تأکید کرد؛ پس از چند ماه تحقیق، برخی از شعبه های شبکهٔ «مخفی و پیچیدهٔ» فعالیتهای مالی صدام حسین را کشف کرده است.

وی در جریان یك برنامه تلویزیونی، از شرکت «مونتانا مانجمنت» به عنوان یکی از شعب نام برد. مقر این شرکت در «پاناما» است، اما در «ژنو» نیز دفتر دارد.

ژول کرول همچنین تأکید کرد، برخی از شرکتهای ژاپنی قراردادهایی امضا کرده اند، که در آنها واریز یك کمیسیون ۲/۵ درصدی از مبلغ قرارداد به یك حساب ویژه مورد استفاده صدام حسین پیش بینی شده است.

سی.بی.اس افزود: بانك های اردنی به خصوص پس از تجاوز به کویت، به طور گسترده ای برای معاملات مالی صدام حسین مورد استفاده قرار گرفته اند.

بنابراین گزارش، گفته می شود که مرکز اصلی سرمایه گزاری خانواده صدام حسین، در ژنو است که توسط «برزان التکریتی»، برادر ناتنی صدام اداره می شود. سی.بی.اس همچنین اعلام کرد: دولت اردن به سرپوش گذاشتن مقداری از داراییهای صدام حسین کمك کرده است.

تحصن شیعیان هند در اعتراض به تیراندازی اعضای سفارت عراق به سوی مردم

* دهلی نو ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:
از سوی دیگر، شیعیان هند از دیروز دراعتراض علیه تیراندازی روز جمعه کارکنان سفارت عراق دردهلی نو به سوی معترضین به کشتار مردم مسلمان عراق، دست به تحصن نامحدود درنزدیکی منزل رئیس جمهوری هند زدند.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، متحصنین همچنین اقدامهای رژیم «صدام» را درکشتار مردم مسلمان و بیدفاع عراق و گلوله باران اماکن مقدسه، محکوم کردند.

از سوی دیگر «سید محمد موسوی»، رئیس شورای عالی علما و خطبای هند طی بیانیه ای درهمین رابطه به دولت هند اخطار کرد که درصورت عدم اخراج عاملان این حادثه، این کشور مواجه با تظاهرات سراسری شیعیان خواهد شد.

وی همچنین تیراندازی از سوی سفارت عراق به راهپیمایان را نقض اصول قانونی خواند و خواهان برخورد جدی با آن شد.

گزارش دیگری حاکیست که سفارت عراق نیز با انتشار بیانیه ای درهمین رابطه، روز گذشته نیروهای امنیتی هند را، به دلیل عدم حفظ امنیت سفارت این کشور به هنگام حرکت راهپیمایان، مقصر معرفی کرد.

شایان ذکر است راهپیمایی اعتراض آمیز شیعیان هند دراعتراض به کشتار مردم مسلمان عراق توسط رژیم حاکم براین کشور روز جمعه گذشته مواجه با تیراندازی از داخل سفارت عراق شد که مجروح شدن تعدادی را به همراه داشت.

اخراج دیپلماتهای عراقی از دهلی نو

درهمین حال، دولت هند دستور اخراج چند دیپلمات عراقی را از دهلی نو صادر کرد. رادیو ریاض با اعلام این خبر، افزود: علت اخراج این افراد تیراندازی از داخل سفارت این کشور به سوی تظاهر کنندگان مخالف دولت بغداد بوده است.

بنابراین گزارش، این رادیو همچنین با استناد به قول منابع دولتی گفت: پس از بررسیهای لازم و مشخص شدن غیر قانونی بودن سلاح های تحت اختیار دیپلماتهای عراقی، دولت هند سفیر عراق را به وزارت خارجه این کشور احضار و درخواست تسلیم این سلاحها را کرد.

اداره کل خزانه داری آمریکا دارائی های کویت را آزاد کرد

عراق دیروز لیست جدیدی از اشیاء پر قیمتی که نیروهای عراقی به هنگام اشغال کویت از آن کشور به یغما برده بودند، منتشر کرد.

به گزارش خبرگزاری آلمان از نیویورك، لیست مزبور شامل ۳۱۲۱۶ شمش طلای استاندارد، اسکناسهای بانکی به ارزش حدود ۱۷۲ میلیون دینار کویتی، سکه های طلا و نقره و تابلوهای نقاشی می باشد.

«عبدالامیر الانباری»، نماینده عراق در سازمان ملل متحد، طی نامه ای به دبیر کل سازمان ملل متحد گفت؛ کشور متبوعش آماده است تا تمام اشیاء قیمتی را به هرنحوی که شورای امنیت تعیین کند، فوراً عودت دهد.

از جانبی به گزارش یونایتدپرس، اداره کل خزانه داری آمریکا دیروز اعلام کرد که بیشتر دارائی های کویت در آمریکا، در اختیار دولت کویت گذاشته شده است.

اظهارات نخست وزیر چین در مورد خروج نیروهای بیگانه از خلیج فارس و نظام جدید بین المللی

* تهران ـ واحد مرکزی خبر:
«لی پینگ» نخست وزیر تندروی چین، دیروز در مراسم افتتاح مجمع قانونگذاری چین در مورد ادامه تهدیدات از سوی نیروهای متخاصم خارجی مخالف کمونیسم هشدار داد و گفت: پکن در مقابل موازین غربی دمکراسی و حقوق بشر مقاومت خواهد کرد.

به گزارش یونایتدپرس، لی پینگ در نطقی در کنگره ملی خلق گفت: با در هم پیچیده شدن مشکلات قدیم و جدید در جهان اوضاع بین المللی آشفته تر و آسیب پذیرتر شده است. لی پینگ گفت: ظرف ده سال آینده چین با وضع بین المللی ناپایداری روبرو خواهد بود که طی آن، نیروهای خارجی متخاصم به تلاشهای خود جهت تغییر شکل مسالمت آمیز چین ادامه خواهند داد. وی از مردم چین خواست، از کادر رهبری حزب کمونیست حمایت کنند و در مقابل تلاشهایی برای بی اثر کردن کمونیسم و برقراری سرمایه داری با شعار دمکراسی، آزادی، حقوق بشر و سیستم چند حزبی مقاومت کنند. لی پینگ تعدادی از کشورها را به خاطر آنچه وی تلاش برای مداخله در امور داخلی کشورهای دیگر خواند و نیز برای اعمال فشار بر کشورهای کوچك و ضعیف به بهانه به اصطلاح حقوق بشر مورد تقبیح قرار داد.

وی همچنین خواستار خروج کلیه نیروهای خارجی از خلیج فارس شد و افزود: بایستی به کشورهای خاورمیانه اجازه داده شود که مسائل منطقه را خود حل و فصل کنند. نخست وزیر چین از شورای امنیت سازمان ملل خواست که در این مورد نقشی ایفا کند.

وی همچنین گفت: چین معتقد است که مسائل منطقه خلیج فارس بایستی عمدتاً به وسیله کشورهای منطقه و از طریق مشورت و تبادل نظر و در حالیکه استقلال و تمامیت ارضی کشورها مورد احترام قرار گیرد، حل و فصل شود و امور داخلی هر کشور نیز بایستی به مردم آن کشور واگذار گردد.

لی پینگ در گزارش سالانه خود آورده است؛ چین خواهان گسترش روابط دوستانه و همکاری با تمام کشورهای حوزه خلیج فارس است.

نخست وزیر چین خاطرنشان ساخت: حکومت فلسطین و حکومت اسرائیل باید یکدیگر را به رسمیت بشناسند.

از سوی دیگر، چهارمین اجلاس از هفتمین دوره کنگره سراسری خلق چین دیروز (دوشنبه) به وقت محلی با حضور نزدیك به ۳ هزار نماینده از سراسر این کشور، در تالار خلق پکن، افتتاح شد.

در اولین انتخابات بعد از ۲۱ سال

نتایج انتخابات ریاست جمهوری در «بنین» اعلام شد

* کوتونو، بنین، آسوشیتدپرس:
نتایج اولین انتخابات ریاست جمهوری «بنین» که بعد از ۲۱ سال برگزار شد، حاکی است که

نیسه فو، سوگلو

«نیسفور سوگلو»، نخست وزیر این کشور بر «ماتیو کرکو»، دیکتاتور سابق بنین برتری یافته است.

وزارت کشور بنین اعلام کرد: با شمارش تقریباً تمامی آراء انتخابات روز یك شنبه، سوگلو ۶۷/۶ درصد از آراء را در قبال ۳۲/۴ درصد رأی کرکو، از آن خود کرده است.

نتایج انتخابات ریاست جمهوری بنین باید از سوی شورای عالی ریاست جمهوری که قرار است روز پنج شنبه تشکیل جلسه بدهد، مورد تائید قرار بگیرد.

کرکو سال گذشته درناآرامی های طرفدار دموکراسی، از قدرت کنار گذاشته شد. وی بعداً اعلام کرد که از مقام ریاست جمهوری خود دفاع خواهد کرد.

سوگلو، که سابقاً یك مقام بانك جهانی بوده، مسئولیت یك دولت موقت را به عهده داشته است.

تنها در شهر پاراکو، نتایج انتخابات مشخص نبود. پاراکو شهری واقع در شمال بنین است که نبردهای قومی موجب توقف رأی گیری در آن شد. حدود ۴۳ هزار تن از ۲ میلیون رأی دهنده بنین در پاراکو به ثبت رسیده اند.

از سوی دیگر، یك منبع رسمی در بنین اعلام کرد: مقررات منع عبور و مرور که طی شبهای گذشته در پاراکو، واقع در چهارصد و پنجاه کیلومتری شمال کوتونو، به اجرا درآمده بود، دیروز نیز به مورد اجرا گذاشته شد.

گفتنی است که در خشونتهای قومی که روز یکشنبه به مناسبت دومین دور انتخابات ریاست جمهوری آغاز شد، دو نفر کشته و حدود پانزده تن زخمی شدند، که حال هفت تن از آنان وخیم گزارش شده است.

نخست وزیر آلبانی بر تشکیل یك دولت ائتلافی در این کشور تاکید کرد

تهران ـ واحد مرکزی خبر:
«ناتوس نانوساید» نخست وزیر آلبانی اعلام کرد؛ نیاز به یك دولت ائتلافی پس از انتخابات هفته آینده در این کشور دارد.

به گزارش رویتر، وی خاطر نشان کرد: تشکیل دولتی متشکل از نمایندگان نیروهای سیاسی مختلف، از اهمیت برخوردار است. نخست وزیر آلبانی که با روزنامه «ال موندو» چاپ مادرید مصاحبه می کرد، گفت، کشورش به یك دولت ائتلافی که در آن راه حل های سیاسی با توجه به ارزش های ملت آلبانی ارائه شود، نیاز دارد.

یادآور می شود، یکشنبه آینده پس از چهار دهه حاکمیت مطلقه کمونیست ها بر آلبانی، در این کشور انتخابات عمومی برگزار خواهد شد.

از سوئی پلیس ضد شورش آلبانی دیروز در بندر «دورس» با شلیك هوائی و استفاده از باطوم تلاش کرد افرادی را که برای مهاجرت به ایتالیا تجمع کرده بودند، متفرق کند.

به گزارش خبرگزاری رویتر، ده ها پلیس با کلاه خود به افرادی که می خواستند سوار یك کشتی شوند و برای شروع یك زندگی تازه رهسپار غرب شوند، حمله کرد.

رژیم عراق شهرهای جنوب وشمال این کشور را با بمب های فسفری و ناپالم مورد حمله قرار داد

بقیه از صفحه اول
آن اینك کاملاً در کنترل نیروهای مردمی قرار دارد.

این سخنگو گفت: بمباران شهر به وسیله ناپالم، قربانیان زیادی در بین غیر نظامیان داشته و عده زیادی از نیروهای دولتی به مردم پیوسته اند.

خبرنگاران ترك که در شمال عراق مستقر هستند، استفاده از ناپالم را تائید کردند و گفتند: نیروهای صدام حسین اینك برای سرکوب قیام، از انواع سلاح های کشنده از جمله سلاح های با قدرت کشتار گروهی بهره برداری می کنند.

در این حال به گزارش خبرگزاری عراق، شب گذشته «طارق عزیز»، معاون رئیس جمهور و «سعدون حمادی»، نخست وزیر این کشور، با «صدام حسین» ملاقات کردند.

خبرگزاری فرانسه به نقل از خبرگزاری عراق گزارش داد که در این ملاقات، سفر «سعدون حمادی» به استان های آشوب زده، سفر «طارق عزیز» به اردن و تحولات سیاسی در منطقه مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این دیدار «احمد حسین الخیر»، وزیر جدید امور خارجه، و نیز «حامد یوسف حمادی»، وزیر اطلاعات و فرهنگ این کشور حضور داشتند. «سعدون حمادی» که روز (شنبه) توسط «صدام» به عنوان نخست وزیر این کشور برگزیدهٔ شده بود، همانروز سفری به شهر نجف در جنوب بغداد انجام داد. بنابگفته مخالفان عراق، اوضاع در شهر نجف همچنان متشنج است. از سوی دیگر «طارق عزیز» وزیر سابق امور خارجه عراق نیز روز یکشنبه وارد امان شد و پیام رئیس جمهوری این کشور را به شاه حسین تسلیم کرد.

همچنین «طه یاسین رمضان»، یکی از ۲ معاون رئیس جمهوری عراق دیروز (دوشنبه) وارد شهر کربلا واقع در مرکز عراق شد. این شهر از ۳ هفته پیش صحنه درگیری های شدید میان نیروهای مردمی و نیروهای وفادار به صدام است. خبرگزاری فرانسه، به نقل از خبرگزاری رسمی عراق گزارش داد که در این دیدار، وزیر صنایع عراق، «طه یاسین رمضان» را همراهی می کرد.

در چارچوب تحرك سیاسی جدید اردن

شاه حسین با رئیس جمهوری سوریه دیدار و گفتگو کرد

* تهران ـ واحد مرکزی خبر:
«حسین»، شاه اردن، دیروز با «حافظ اسد»، رئیس جمهوری سوریه، ملاقات و درباره اوضاع خاورمیانه و روابط دو جانبه با وی مذاکره کرد.

به گزارش رویتر، در این ملاقات نخست وزیر اردن و معاون رئیس جمهوری سوریه و وزیر خارجه این کشور حضور داشتند.

منابع دیپلماتیك در امان گفتند، سفر شاه حسین به سوریه، می تواند به بهبود روابط اردن با مصر و عربستان کمك کند.

منابع اردنی گفتند؛ اجلاس آینده وزرای خارجه اتحادیه عرب که قرار است یکشنبه آینده برگزار شود، مورد بحث قرار خواهد گرفت.

در همین حال به گزارش خبرگزاری فرانسه. «طاهر المصری»، وزیر امور خارجه اردن، دیروز با «زین العابدین بن علی»، رئیس جمهوری تونس، ملاقات و پیام شاه حسین را به وی تسلیم کرد.

وزیر امور خارجه اردن در پایان این ملاقات اعلام نمود که دو طرف در خصوص اوضاع جاری در دنیای عرب، خصوصاً پس از پایان جنگ خلیج فارس و تحولات بوجود آمده در حل مسئله فلسطین، به مذاکره پرداخته اند.

از طرفی این خبرگزاری می افزاید: در ملاقاتی که دیروز میان یکی از مشاورین «شاه حسین» و وزیر امور خارجه آمریکا به وقوع پیوست، تاکید شد که اردن می تواند در یافتن راه حلی برای صلح در خاورمیانه نقش مهمی ایفا کند.

«مارگارت تات وایلر»، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، اعلام نمود که مشاور شاه حسین قرار است با «برنت اسکو کرافت»، مشاور رئیس جمهوری آمریکا در امور امنیت ملی، نیز دیدار کند.

این سخنگوی اضافه نمود که با وجود ناامیدی آمریکا از رویه پیش گرفته شده توسط اردن در طول بحران خلیج فارس، این کشور بر این باور است که جهت دستیابی به صلح و امنیت در منطقه بعد از جنگ خلیج فارس، اردن ایفاگر نقشی بسیار مهم خواهد بود.

جهاد اسلامی فلسطین بر گسترش دامنه قیام مسلمانان فلسطینی تا آزادی فلسطین تأکید کرد

* بیروت ـ خبرگزاریها:
جنبش جهاد اسلامی فلسطین برپایداری و گسترش دامنه قیام مسلمانان فلسطینی تا آزادی فلسطین از لوث وجود رژیم اشغالگر صهیونیستی تاکید کرد.

نشریه «المجاهد»، ارگان جنبش جهاد اسلامی فلسطین، که در بیروت منتشر می شود، در آخرین شماره خود طی مقاله ای، ضمن تاکید براین مطلب نوشت: هدف از تحرکات اخیر سیاستمداران آمریکا در منطقه، سرکوب قیام مسلمانان فلسطینی و مشروعیت بخشیدن به رژیم اشغالگر صهیونیستی و لوث کردن آرمان فلسطین است.

«المجاهد» با اشاره به اینکه بعضی از رژیم های مرتجع عرب و نیز رهبری سازشکار ساف در این توطئه آمریکا شرکت دارند، تاکید کرد؛ مبارزه مسلمانان فلسطینی با خنثی کردن تمامی توطئه های دشمنان تا آزادی کل سرزمین فلسطین و عزت بخشیدن به اسلام و مسلمین ادامه خواهد یافت.

در همین حال به گزارش خبرگزاری فرانسه؛
موشه آرنز، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی، روز دوشنبه تاکید کرد، اخراج فلسطینیانی که مسئول سوءقصدهای ضد اسرائیلی هستند، ادامه خواهد یافت.

وی ضمن اشاره به موج حملات اخیر فلسطینیان گفت: وقتی که غیرنظامیان اسرائیلی با یك «فرد مسلح» به خنجر مواجه می شوند، باید از خود عکس العمل نشان بدهند.

یك سخنگوی ارتش صهیونیستی روز دوشنبه گفت: شمار سوءقصدهای ضد صهیونیستی ظرف چهارسال اخیر چهار برابر شده است. در همین راستا «آریل شارون»، وزیر مسکن رژیم صهیونیستی، خواستار اخراج دسته جمعی فعالان فلسطینی از سرزمینهای اشغالی شد.

در چنین اوضاع و احوالی است که رژیم صهیونیستی روز شنبه به اخراج چهار فلسطینی مظنون از سرزمین های اشغالی تصمیم گرفته است و وکلای مدافع فلسطینیان دیروز از کمیسیون نظامی درخواست کردند که حکم تبعید این چهار نفر را لغو کند.

در این حال، آمریکا دیروز ضمن اعتراض به تصمیم اسرائیل به اخراج چهار فلسطینی از نوار غزه، تاکید کرد که این تصمیم به جستجوی صلح در خاورمیانه کمك نمی کند.

در نیویورك نیز «پرزدوکوئیار»، دبیرکل سازمان ملل، نگرانی وتشویش عمیق خود را از تصمیم رژیم صهیونیستی به اخراج چهار فلسطینی از سرزمین های اشغالی اعلام کرد.

در این میان، فلسطینیان ساکن سرزمین های اشغالی، استراتژی پس از جنگ خلیج فارس را مورد بررسی قرار داده اند. روزنامه «الفجر»، طرفدار ساف، از روز یکشنبه یك «تریبون آزاد» برای اظهارنظر فلسطینیان باز کرده است.

از سوی دیگر، «داگلاس هرد»، وزیر خارجه انگلیس، دیروز اظهار داشت: اشتباه بزرگی که ساف با طرفداری از صدام در بحران خلیج فارس مرتکب شده، از اهمیت نقش این سازمان در صلح خاورمیانه نکاسته است.

در همین حال به گزارش خبرگزاری رویتر، «یاسر عرفات»، رئیس ساف، در مصاحبه ای با یك روزنامه کانادائی گفت: ساف با ایجاد یك منطقه حائل توسط سازمان ملل در منطقه فلسطینی مرز بین اسرائیل و کشور آینده فلسطین، موافقت خواهد کرد.

عرفات در مصاحبه با روزنامه تورنتواستار گفت: نیروهای سازمان ملل باید در این منطقه حائل برای مدت نامحدود بمانند.

این پیشنهاد بخشی از موضع جدید ساف برای مذاکره استکه ظاهراً برای اعتبار بیشتر این سازمان در آمریکا و سایر کشورهای غربی اتخاذ شده است.

در همین راستا، یك گروه رادیکال فلسطینی دیروز پیشنهاد عرفات در مورد دادن امتیازات ارضی به رژیم اشغالگر قدس را خیانت توصیف کرد و خواستار برکناری وی شد.

در بیانیه ای که از طرف شورای انقلابی فتح منتشر شد، به نقل از «عادل حمدان»، عضو بلندپایه شورا آمده است؛ امتیازات خائنانه عرفات به اسرائیل، به فلسطینیها لطمه می زند. وی خواستار برکناری عرفات از رهبری ساف و جایگزینی یك شورا به جای آن شد.

در این حال به گزارش واحد مرکزی خبر از بیروت، اهالی مسلمان محله «شجاعیه» غزه دیروز با نادیده گرفتن مقررات ممنوعیت رفت و آمد در این شهر، به خیابانها ریخته و ضمن برپایی تظاهرات و سردادن شعارهای اسلامی و ضدصهیونیستی با نیروهای رژیم اشغالگر صهیونیستی به زد و خورد پرداختند که طی آن تعدادی از مسلمانان فلسطینی به ضرب گلوله نیروهای رژیم صهیونیستی مجروح شدند.

همین منبع می افزاید: اهالی مسلمان اردوگاه فلسطینی «حلزون» در رام الله، واقع در کرانه باختری رود اردن نیز دیروز در اعتراض به اقدام ضدانسانی رژیم صهیونیستی مبنی براخراج چهار فلسطینی از فلسطین دست به تظاهرات زدند.

«بوش» و «آندرئوتی» اوضاع خاورمیانه پس از جنگ خلیج فارس را مورد بررسی قرار دادند

* تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:
«جرج بوش»، رئیس جمهوری آمریکا، یکشنبه شب گذشته در چارچوب تبادل نظر با متحدان آمریکا پیرامون اوضاع در خاورمیانه پس از جنگ، با «جولیو آندرئوتی»، نخست وزیر ایتالیا، به گفتگو پرداخت.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن، در بیانیه ای که کاخ سفید پس از این گفتگو منتشر کرد، آمده است؛ طرفین در مورد مسائل پس از جنگ، روابط دو جانبه و مسائل امنیت اروپا گفتگو کردند و «جرج بوش» از حمایت نخست وزیر و ملت ایتالیا از اقدام نیروهای متحد علیه عراق قدردانی کرد.

کاخ سفید در بیانیه خود می افزاید: جرج بوش اظهار داشت که آمریکا متعهد به ادامه روند صلح در خاورمیانه و مسائل امنیتی در خلیج فارس باقی خواهد ماند. وی همچنین خاطر نشان کرد که احتمالا امکانات جدیدی برای حل و فصل مسائل منطقه وجود دارد.

جرج بوش درچارچوب تبادل نظر با متحدان آمریکا پیرامون اوضاع در خاورمیانه پس از جنگ، تاکنون با رهبران کانادا، فرانسه، انگلیس و ترکیه گفتگو کرده است.

«اوزال» آمادگی ترکیه را جهت میزبانی کنفرانس صلح میان اعراب و اسرائیل اعلام کرد

* تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:
«تورگوت اوزال»، رئیس جمهوری ترکیه، روز یکشنبه گذشته پیشنهاد کرد؛ این کشور محل تشکیل یك کنفرانس صلح میان اعراب و اسرائیل باشد. به گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن، وی طی نطقی در برابر بازرگانان آمریکایی، اذعان داشت که هنوز تا برگزاری چنین کنفرانسی راهی دراز در پیش است.

وی اظهار داشت: تحکیم اعتبار آمریکا در منطقه، یك عامل مثبت در جهت پیشبرد حل و فصل مساله اعراب و اسرائیل است.

اوزال از سوی دیگر نسبت به تجزیه عراق هشدار داد.

وی گفت: تجزیه هر کشور در منطقه، به آشوب هایی غیر قابل محاسبه خواهد انجامید.

اوزال در جریان مصاحبه ای که روز یکشنبه گذشته از شبکه تلویزیونی «سی.ان.ان» آمریکا پخش شد، نسبت به هرگونه مداخله در امور داخلی عراق هشدار داد.

تورگوت اوزال که به منظور یك سفر ده روزه در آمریکا به سر می برد، روز شنبه با «جرج بوش»، رئیس جمهوری آمریکا ملاقات کرد.

گردهمایی وزیران خارجه عضو جامعه اقتصادی اروپا

وزیران امور خارجه ۱۲ کشور عضو جامعه اقتصادی اروپا امشب برای بررسی برنامه سیاست امنیتی مشترك در کاخ لوکزامبورگ گرد هم می آیند.

به گفته دیپلماتها در بروکسل، مذاکرات بر حول محور چند نظریه کلیدی از جمله همکاری نظامی میان اعضای جامعه، تصمیم گیری به اتفاق آراء در مورد امنیت و نیز ادغام جامعه اقتصادی اروپا و اتحادیه اروپای غربی دور خواهد زد.

به گفته وزیر خارجه بلژیك جنگ خلیج فارس ثابت کرد چنانچه جامعه اروپا می خواهد به چیزی جز یك غول اقتصادی و موجودی ناتوان از لحاظ سیاسی و نظامی تبدیل شود، باید به قابلیت هایی در زمینه دفاعی مجهز شود.

گزارش دیدار نخست وزیر پاکستان با مقام های کویتی

کویت (۵ فروردین ماه ۷۰): شیخ جابرالاحمد الصباح امیر کویت در حالیکه نیروهای امنیتی او را همراهی میکنند برای ملاقات با نوازشریف نخست وزیر پاکستان وارد اقامتگاه موقت خود میشود. خبرگزاری فرانسه

«نواز شریف»، نخست وزیر پاکستان، دیروز برای دیدار کوتاه مدت از کویت و گفتگو با مقام های این کشور وارد کویت شد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، درهیات همراه نخست وزیر پاکستان گفته شد؛ نواز شریف درملاقات خود با شیخ «جابرالاحمد الصباح»، امیر کویت، دربارهٔ روابط دوجانبه پس از پایان جنگ خلیج فارس گفتگو کرد.

منابع مزبور از دادن هرگونه اطلاعات بیشتر دربارهٔ مذاکرات امیر کویت ونخست وزیر پاکستان خودداری کردند.

گفتگوهای دوکشور درحالی انجام می گیرد که نیروهای پاکستانی عضو اتحاد ضد عراق، همچنان درکویت به سر می برند.

این گزارش حاکیست، نوازشریف همچنین با شیخ «سعدالعبدالله الصباح»، همتای کویتی خود، دیدار و گفتگو کرد.

شایان ذکر است که قبل از اشغال کویت توسط نیروهای عراق، حدود نودهزار پاکستانی درکویت سرگرم کار و زندگی بودند.

ولیعهد کویت: انتخابات مجلس قانونگذاری در آینده نزدیك در کویت برگزار خواهد شد

شیخ «سعدالعبدالله الصباح»، ولیعهد و نخست وزیر کویت، دیروز اظهار داشت: انتخابات مجلس قانونگذاری، در آینده نزدیك در کویت برگزار خواهد شد. وی در عین حال گفت؛ نمی تواند تاریخ دقیق تشکیل دولت جدید این کشور را اعلام کند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از کویت، شیخ سعد خاطر نشان کرد؛ در تلاش برای تشکیل دولت جدید است، اما هنوز نمی تواند تاریخ دقیق آن را تعیین کند. با این حال، منابع آگاه می گویند، ممکن است دولت جدید کویت روز چهارشنبه این هفته معرفی شود. شیخ سعد گفت: دولت آینده به استقرار امنیت و ثبات در کویت اولویت خواهد داد. وی در مورد اینکه انتخابات عمومی چه زمانی در کویت برگزار خواهد شد، گفت: در آینده نزدیك.

در همین حال به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از وین، «عبدالحمید العوضی»، سفیر کویت در اتریش؛ مخالفت دولت متبوعش را با روی کار آمدن شیعیان در کویت اعلام کرد.

العوضی در مصاحبه با شماره دیروز روزنامه اتریشی «دی پرسه» گفت: یك گروه نظامی باید هرچه زودتر حکومت را در عراق در دست گیرد و زمان برای روی کار آمدن یك دولت ائتلافی متشکل از کلیه گروه های مخالف فراهم کند.

وی در قسمت دیگری از این مصاحبه، از قتل و شکنجه فلسطینی ها توسط دولت کویت اظهار تأسف کرد.

العوضی ابراز امیدواری کرد که تا یك سال آینده دمکراسی در کویت برقرار شود.

در این میان به گزارش رادیو کلن، نمایندگان کمیته بین المللی صلیب سرخ گفتگو با زندانیانی را که در زندانهای کویت به سر می برند، آغاز کردند.

این رادیو علت آغاز این اقدام را، گزارشهای واصله در خصوص بدرفتاری شدید با زندانیان و چند فقره قتل آنان که جریان آن روشن نشده است، دانست و گفت: گویا افراد مقتول، متهم به همکاری با نیروهای اشغالگر عراق شده اند.

به گفته مدافعان حقوق بشردر کویت، از زمان پایان اشغال کویت، حداقل ۳۰ نفر به اتهام همکاری با نیروهای عراقی به قتل رسیده اند.

۱ فروش لوازم

خدمات کانون الحان
ارگ-گیتار
۸۳۰۶۹۵ کریمخان
۴۷۳۶۳۷۸ نظام آباد

میز زیر تلویزیون
مرکز پخش میزهای صوتی و تصویری سونی استاندارد ژاپن و میزهای زیر تلویزیونی دیگر بقیمت مناسب سهروردی جنوبی بین بهشتی و استاد مطهری نبش خیابان کیهان مبل لرد

قسطی
مبلمان
خیابان ولیعصر روبروی پارك ساعی پلاك ۱۱۰۴ طبقه دوم گالری فاتکو ۶۸۱۰۱۵

کامپیوتر
انواع برنامه با لوازم جانبی فروشی، رایانه گستر ۴۴۰۹۰۹۳

تلویزیون پارس سیاه و سفید فروشی تلفن ۴۸۸۳۳۴۰

فروش انواع
کامپیوتر
تجاری ۸۲۴۸۴۰

عروس
لباس در طرحهای جدید ارزانتر از همه جا خنچه عقد ۸۴۵۰۱۷

خدمات و تعمیرات
ارگ و پیانو
۶۳۸۷۷۶

فروش و خرید
چرخ خیاطی
تلفن ۵۶۰۶۲۹۱

کامپیوتر
فروش خرید تعمیر نوار برنامه خیابان بلوار کشاورز کامپیوتر آینده ۶۵۹۲۵۴

فروش لباسشوئی
لباسشوئی دست دوم نزدیك به نو
آ.ا.گ. کن وود. فیلکو
بایکسال ضمانت
۸۶۳۷۰۸

فروش-خرید لوازم جانبی
کامپیوتر نویسه
تلفن ۶۴۰۶۳۶۷

تعمیر و خدمات کارشناسی ارگ
پیانو
۸۹۴۹۱۰_۸۹۴۹۰۰

خدمات پیانو
ارگ و غیره ۳۸۵۳۸۱۵

اقساط
در مبل سانترال
۷۶۶۷۲۰

قسطی
بهشتی ترکمن و فرش ماشینی ۲۹ و ۹۶۰۸۲۸

دستباف برادر
فروش خرید تعلیم ۷۵۷۳۰۸

۲ خرید لوازم

خریدار لوازم منزل، فرش
نو و کهنه لوستر
برنز، چینی کریستال
واشیای قدیمی
۷۵۸۱۵۶

خریدار کتاب و کتابخانه
۴۱۵۳۵۶۰_۹۲۳۱۳۷

خرید و فروش
یخچال تلویزیون استریو دست دوم
۵۸۴۸۳۹

لاستیك
نو و کهنه شما را در محل خریداریم ۵۴۴۷۴۶

تابلو نقاشی
آنتیك اجناس لوکس و نقره خریداریم ۲۴۳۲۳۱
خیام

کلیه لوازم منزل شما را خریداریم ۷۸۷۹۳۶

یخچال، تلویزیون، ضبط فوری خریداریم
۵۸۶۱۲۷

خریدار کلیه لوازم منزل ۷۵۵۳۴۴

خریدار وسایل چوبی و تزئینی خارجی و ایرانی
۲۳۸۷۴۸

«موکت»
کف پوش و پرده کرکره نو و دست دوم خریداریم ۲۲۶۹۷۵

«لوازمات کامپیوتر»
(صوتی و تصویری)
خریداریم ۴۴۰۸۰۳۵

خریدار یخچال تلویزیون اجاق گاز اردل دست دوم ۷۳۴۸۴۳

کتاب خطی
چاپی مجلات قدیمی
خریداریم ۹۲۷۶۱۷

پزشکی
وسایل پزشکی شما را خریداریم تلفن ۹۶۰۲۰۶

بهترین خریدار
تلویزیون
اجناس دوبی کیش لوازم خانگی
بدون تعطیلی ۴۱۶۴۷۶۹

خریدار کلیه لوازم لوکس، قدیمی، لوستر، نقره مبلمان خارجی
۲۸۹۶۹۵

«انواع یخچال فریزر»
سالم و خراب، موکت فرش دست دوم خریداریم
۹۳۲۶۴۲

دوربین
عکاسی خرید فروش
۶۶۴۲۳۴

خریدار انواع
لباسشوئی
حتی خراب
۳۸۵۷۷۱۸ و ۶۷۸۹۷۶

چرخ خیاطی
همه نوع خریداریم ۷۳۲۲۱۷

امید
خریدار لوازم منزل نو و کهنه «عادلانه»
۳۵۳۹۱۶

خریدار یخچال اجاق جار و فریزر لباسشوئی تلویزیون نو و کهنه
۹۵۲۰۰۰

۰۲ خرید و فروش فرش

شایسته
منصف ترین خریدار قالی و قالیچه نو و کهنه قدیمی
۶۶۶۲۱۷

فرش ترابی
خریدار فرش های نو و کهنه
۲۲۰۳۵۳_۴۲۷۴۰۹۷

ترمه
بهترین خریدار فرش کهنه و نو ۶۴۰۴۳۴۲

خریدار هر نوع فرش
۲۳۸۰۸۹

نقد و اقساط
در فرش مسکین
۳۹۱۷۹۶

۴ تعمیر رویه کوبی مبل

تعمیرات مبل عدالت
تعویض رویه مبل ۶۴۰۹۶۱۲

۵ تعمیر تلویزیون

خدمات پارس گروندیك بلر آریا بلموند ناسیونال شهاب رنگی ویدئو
بدون تعطیل ۹۲۰۹۳۳

تعمیرگاه مرکزی صدا و سیما تعمیر ویدیو و تلویزیون رنگی
۳۸۵۹۳۰۱ شمشیریان

مرکز خدمات
سونی پارس
در منزل باضمانت
۲۷۱۷۰۵

تعمیر در منزل باضمانت
پارس ویدئو
بدون تعطیل ۲۶۹۹۴۸

تعمیر انواع تلویزیون رنگی و ویدئو در محل
۲۷۱۸۰۸

مرکز تعمیرات پارس شاوب لورنس سونی بلموند ناسیونال شهاب
۶۶۲۴۹۷

شرکت خدمات ژرژیك
مرکز تعمیر سونی، ناسیونال، پارس، گروندیك، بلموند، بلر، فیلیپس، شاوب لورنس، سیرونیکس، سانیو نصب هد و بال سکام در منزل
۸۳۴۵۳۲

مجاز شماره ۴
سونی-پارس
در منزل باضمانت
۸۶۹۷۸۳

تعمیرگاه مجاز
SONY
National
PARS
پارس گروندیك بلموند بلر آ ستن هد بال سکام بدون تعطیل
۸۴۶۵۵۷۷

شرکت مجاز میرعماد
سونی گروندیك ناسیونال پارس بلموند بلر لوه شهاب شاوب لورنس فیلیپس نصب هد بال سکام و آنتن در منزل
۸۵۴۴۱۹

نمایندگی «SONY» شماره ۱۰
تعمیر انواع دستگاههای صوتی و تصویری سونی در منزل با ضمانت کتبی ۶ ماهه
۸۴۴۳۵۷_۸۴۷۹۴۴

تعمیر تلویزیون رنگی
سیاه و سفید ارزان با تضمین
۲۴۶۱۱۵_۸۶۵۹۰۴

۶ نصب آنتن

شرکت مجاز میرعماد
نصب آنتن و آنتن همگانی
۸۵۴۴۱۹

شرکت خدمات ژرژیك
اولین مرکز نصب و سرویس آنتن و سیستمهای آنتن مرکزی و دوربین مدار بسته در ایران ۸۳۴۵۳۲

۷ تعمیر یخچال و سردخانه

بازدید مجانی بدون تعطیل
تعمیر یخچال فریزر با تضمین در منزل
۸۳۲۲۸۳

هامو
شهرك غرب، سعادت آباد، آپادانا، آریاشهر تعمیر انواع یخچال فریز رکولر گازی در محل
۶۳۴۶۰۴ _ ۷۳۶۸۷۸

تعمیر انواع یخچال، یخچال فریزر
آمریکائی
اروپائی
۶۸۶۳۳۹

۸ تعمیر لباسشوئی

تعمیرگاه مرکزی
آاگ کنوود فیلکو
ایندزیت زانوسی هوور
تعمیر انواع لباسشوئی در منزل
۴۲۷۱۲۳۳
۴۲۷۶۱۷۷

تعمیر فوری، منزل
انواع لباسشوئی شوفاژ با یدکی و لاستیك دور درب
۶۸۵۸۳۴

تعمیرگاه مرکزی
لباسشوئی فیلکو کن وود هوور آاگ و غیره بایکسال ضمانت
۲۸۷۲۲۱
۲۳۹۵۰۲
۸۳۸۴۸۳

جنرال الکتریك
آ.ا.گ. فیلکو. هوور. کنوود
باتضمین در منزل
۷۲۱۷۰۳

تعمیر انواع لباسشوئی در منزل باتضمین ۷۵۵۵۶۹

سازمان بازساز
بازسازی دراندازی همه گونه ماشین لباسشوئی و یخچال فریزر
۷۶۳۵۵۸_۷۶۸۰۴۰

لباسشوئی
یخچال و جار و برقی
تعمیر در منزل باتضمین ۶ ماهه
۷۲۵۶۰۰

تعمیر انواع لباسشویی شوفاژ فوری تضمینی
۷۵۴۶۶۴

تعمیرگاه مرکزی
هوور، زانوسی، ایندزیت، فیلکو، کنوود
آ.ا.گ فقط در منزل
۲۳۳۸۶۵

ونك سرویس ۶۵۶۴۶۴
تعمیر انواع لباسشوئی ظرفشوئی آلمانی و ایتالیائی
۷۹۷۱۴۶

تعمیر
لباسشوئی
در محل با ۶ ماه ضمانت فیلکو. هوور. ایندزیت. کنوود. آاگ و غیره
۹۰۵۰۵۵
«بدون تعطیل»
(تعمیر انواع)
«لباسشوئی های»
آمریکائی-اروپائی
۷۹۷۱۴۹

خدمات مرکزی تهران
تعمیر انواع لباسشوئی با قطعات یدکی و نصب انواع لاستیکهای دور درب آمریکائی و اروپائی در منزل
۳۸۵۷۷۱۸_۶۷۸۹۷۶

۹ تعمیر وسائل گازسوز

سرویس اجاق گاز خارجی
تعمیر جوشکاری آبگرمکن در منزل همه نقاط ۲۶۶۵۵۴

ونك سرویس ۶۵۶۴۶۴
تعمیر لوازم گازسوز ۷۹۷۱۴۶

۱۲ تعمیر شوفاژ

شوفاژ، دیگ بخار، فنکوئل، برق، فوری
بدون تعطیل ۷۶۲۰۷۱

خدمات فنی بهرامی
تأسیسات شوفاژ نصب موتورخانه تعمیر و نگهداری ۶۴۰۱۸۹۱

فازمکانیك
تاسیسات برق شوفاژ تصفیه تهویه و سونا فروش نصب نگهداری و تعمیرات
۴۵۷۳۷۱۸

لوله کشی سرد و گرم و شوفاژ
۲۶۰۲۰۲

سرویس و تعمیر شوفاژ
شبانه روزی ۳۳۳۶۷۴

۱۳ لوله کشی گاز

برق-اف اف-تلفن
فوری ۵۷۲۸۰۳

لوله کشی گاز کلی و جزئی و تعمیر لوازم گازسوز ۸۵۱۴۳۲

گازرسانی صنعتی تجاری مسکونی کلیه کارهای تاسیسات مشعل تبدیل گازسوز
۲۳۲۳۸۱_۲۳۸۱۹۵

لوله کشی گاز با تائید
۲۸۳۱۲۲_۲۸۹۹۲۴

۱۵ خدمات برقی

برق اف اف تلفن فوری
۵۷۲۸۰۳

نصب و تعمیرات اف اف تلفن سیم کشی و رفع اتصالی برق
۸۴۲۲۶۸

۱۶ شستشوی مبل و موکت

تك دیسك
مجهزترین خشکشوئی مبل موکت اتومبیل نظافت کلی پارکت سنگ بدون تعطیل
۶۹۹۰۰۸۴

دوراکلین
سرویس
با بیش از ۳۰ سال تجربه علمی و عملی در خشکشوئی مبلمان موکت فرش در محل گرانتر
مطمئن تر
تلفن ۸۴۵۶۸۳
۸۴۸۳۹۵_۸۴۸۳۹۶

نظافت کلی و جزئی خشکشوئی مبل و موکت و سایر خدمات ساختمان در تمام نقاط
۷۰۵۶۱۸

خشکشوئی مبلمان
ادیب
با مجوز ثبتی شماره ۶۳۹۱۱ با کادر مجهز در امر خشکشوئی مبلمان فرش بهشتی آباذور بویژه مبل استیل و مبل خارجی با مواد مخصوص سرویس در تمام شهر تهران
۹۲۳۸۳۷

کلین ماستر
تنها موسسه مجاز ایران
خشکشوئی مبل موکت فرش
دفتر مرکزی ۸۲۸۵۴۰

عالی ارزان بدون تعطیل
کلین سرویس پاکیار
مبل. موکت. نظافت کلی
پارکت ۷۹۴۶۹۲
۲۳۱۳۴۳

فوری شبانه روزی
خشکشوئی مبل موکت نظافت کلی پارکت
۸۴۲۶۱۷
۷۵۵۴۰۱

خشکشوئی مبلمان، موکت، فرش نظافت کلی واکس پارکت
۴۲۷۷۹۸۸

خدماتی مریم
مبلمان موکت فرش پرده پارکت نظافت کلی
۸۵۹۶۸۱

کلین توحید
خشکشوئی مبل موکت و فرش
۵۴۶۲۲۷
۹۲۴۲۵۴

کلین سرویس
خشکشوئی موکت مبل واکس و پولیش پارکت و نظافت کلی
۹۰۰۹۶۷

لی لی زمونا
خشکشوئی مبل موکت نظافت
۸۴۳۳۸۷_۶۵۵۸۲۹

پاکروب تهران
بازدید مجانی
خشکشوئی مبل موکت نظافت کلی و پارکت
تلفن ۶۸۷۶۱۸

ارزانتر از همه جا
خشکشوئی مبل موکت نقاشی نظافت ساختمان ۲۶۵۵۰۷
۸۵۵۰۸۲

کلین سرویس حمید
خشکشوئی مبل موکت
۸۵۲۷۵۲
۸۴۴۱۴۱

۱۷ قالیشوئی

قالیشوئی رفوگری
شریت
اوغلی
۵۵۱۷۹۱_۵۵۹۲۶۴

غرب تهران
لوله بازکنی تشخیص حفرچاه شبانه روز
۹۲۷۷۲۸
۹۷۸۳۲۶

کارخانه قالیشوئی
زمرد
۹۲۱۷۷۴_۹۹۳۹۳۸

قالیشوئی تهران
۵۵۰۰۹۸_۵۹۰۴۹۴
۵۵۸۲۴۵_۵۵۱۶۵۶

قالیشویی داریوش
۵۲۰۹۴۷_۵۵۱۳۶۰

۲۱ فروش اتومبیل

پیکان کارلوکس سفید یخچالی مدل ۶۱-
۳۷۷۹۹۳

استثنائی ترین جاگوار در ایران
مدل ۷۵ زرشکی فول اتومات درحد صفر فوری فروشی
۷۸۸۷۲۶

فولکس تمیز فروشی
مدل ۶۶ ده سال خوابیده
۳۴۵۳۲۷

کادیلاك ۵۷ نمره شیراز رنگ آبی آسمانی ۴۵۷۳۷۲۷

وانت نیسان پاترول ژاپنی مدل ۸۴ سفید یخچالی
۹۹۰۶۰۳_۶۴۹۱۰۹۲

رنو اسفند ۶۰ رنگ بژ تهران - ۲۷ رادیو پخش و لوازم اضافی تلفن ۸۴۸۳۷۶ تماس ۸ تا ۴ بعدازظهر

مینی ماینر تمیز ارزان
تلفن ۲۳۹۱۹۸

پیکان مدل آخر ۶۳ سند دست اول رنگ آبی آسمانی
۹۳۱۶۴۷

هیلمن ۷۵ رنگ سفید ۴ درب تمیز فروشی ۷۸۴۵۶۰

پیکان دولوکس ۵۶ فروشی ۴۰۷۹۷۲۸

ب ام و ۲۰۰۲ مدل ۷۰ در شرایط عالی فروشی
۸۴۴۹۳۷

خرید موتور

موتور شما را با نظر خودتان در محل خریداریم ۳۱۸۶۹۹

۲۳ خرید اتومبیل

نیسان پاترول لندرو پیکان رنو خریداریم ۶۷۷۹۹۹

وانت صفر و دست دوم شما را در محل خریداریم ۳۵۲۱۸۹

وانت سواری و پاترول
خریداریم ۳۵۶۶۲۵

بهترین خریدار
پاترول رنو پیکان
وانت صفر کیلومتر
۷۵۶۲۳۸ و ۷۶۵۲۳۸

وانت صفر و دست دوم شما را در محل خریداریم ۳۵۲۱۸۹

۲۶ آژانس کرایه اتومبیل

ظفر ماشین
اتوبوس مینی بوس
سرویس دربستی
۲۲۴۷۰۲

۲۸ برای اتومبیل شما

لوازم برقی
اضافی اتومبیل شما را نو و دست دوم خریداریم حتی روزهای تعطیل ۹۶۳۱۸۱

۲۹ بارکش شهر و شهرستان

فردبار
متخصص در حمل اثاثیه با کارگر
۵۷۵۵۵۵

آبی بار
متخصص حمل اثاثیه منزل با بسته بندی و کارگران مجرب
۴۰۷۴۴۷۷
۹۴۷۷۷۹

روزبار
(روزولت بار سابق)
متخصص در حمل اثاثیه منزل با کارگران ورزیده و قبول بسته بندی
۸۴۹۹۰۳
۸۵۴۸۳۸

شهاب بار
کامیون کانتینر کارگران ورزیده
۶۲۰۰۰۰

گیتی بار
حمل کالا و لوازم منزل با بسته بندی و کارگران مخصوص
۹۵۶۴۰۵
۹۶۶۳۳۳

حافظ بار
بسته بندی بیمه با کارگران ورزیده مجهز به کامیون های کانتینردار
۵۲۲۲۲۰
۵۲۲۲۲۲
۵۳۷۵۵۳

ظفر بار
۲۶۲۱۸۱_۲۶۴۰۹۱

رشدیه بار
مجهز با کارگران ورزیده
۹۲۵۳۳۳

۳۰ جرثقیل کرایه

جرثقیل بهار
تلفن ۸۲۹۵۰۹

جرثقیل بهار
تلفن ۸۲۹۵۰۹

۴۱ استخدام

راننده متاهل
با اتومبیل جهت کار در آژانس نیازمندیم سهروردی شمالی خرمشهر نیلوفر کد ۶۵

مدیر
جهت مدیریت موسسه آموزشی به ۲ نفر منشی با حقوق مکفی نیازمندیم
۶۷۰۲۸۰

چمران تاکسی
به تعدادی راننده با اتومبیل نیازمند است ۳۷۳۸۴۷

بیك مستخدمه جهت کمك در کارهای منزل به کدبانو خانه نیازمندیم ۲۹۵۳۷۱

استخدام
کارمند اداری
یك شرکت معتبر و باسابقه بیك نفر کارمند اداری که به زبان انگلیسی تسلط کامل داشته و دارای مدرك لیسانس باشد نیاز دارد در شرایط مساوی بازنشستگان جوان حق تقدم خواهند داشت کارگر شمالی بالاتر از پمپ بنزین شماره ۳۱۱ ساختمان مهر طبقه اول

چند نفر پیراهن دوز دکمه مادگی زن اطوکش و پادو نیازمندیم تلفن
۸۹۹۵۸۶

بهیار برای تزریقات در مطب ساکن حوالی میدان توحید تا صادقیه باشد نیازمندیم
۹۸۳۵۴۵

به جوانی متاهل با گواهینامه رانندگی ساکن منطقه شمیرانات نیازمندیم
تلفن ۲۸۲۶۵۹

به جوانی کارگر ساده ساکن منطقه شمیرانات نیازمندیم
تلفن ۲۸۲۶۵۹

چند نفر جهت بسته بندی در محیطی زنانه ساکن منطقه شمیرانات نیازمندیم
تلفن ۲۸۲۶۵۹

بیك نفر مستخدم جهت کار در دفتر شبانه روز مورد نیاز است ۳۷۳۸۴۷

تلفنچی بازنشسته جهت آژانس نیازمندیم شیفت شب تلفن
۸۲۲۴۲۹

استخدام
منشی و آبدارچی
یك سازمان خدماتی افراد زیر را به همکاری دعوت می نماید
۱-سه نفر منشی با حداقل تحصیلات دیپلم و داشتن تجربه کافی در منشیگری و آشنائی به تایپ فارسی
۲-سه نفر آبدارچی مرد با حداقل تحصیلات ششم ابتدائی
واجدین شرایط با حقوق و مزایای عالی استخدام میشوند خیابان وزرا خیابان ۱۶ پلاك ۸ طبقه دوم شرکت تهران کانال

چرخکار و کارگر ساده نیازمندیم ۷۹۷۶۷۵

بیك نفر برشکار لباس زنانه و بچه گانه نیازمندیم
۳۹۶۰۵۳

بیك زن و شوهر بدون بچه برای آشپزی و کار منزل نیازمندیم تماس از ساعت ۱۱ تا ۸ بعدازظهر تلفن
۲۴۲۴۱۲

منشی
به یکنفر منشی وارد به تایپ فارسی تمام وقت
۸۹۵۴۴۷

کارگر ساده
نیازمندیم ۷۵۲۰۹۹

موتورسوار علاقمند به تبلیغات با حقوق و پورسانت تلفن
۷۶۱۷۴۶

صحافی احترامی
کارگر ساده و کارگر وارد به صحافی و یك منشی جهت جوابگوئی تلفن تماس از ساعت ۴ الی ۷ بعدازظهر
۳۴۴۸۱۴

به یکنفر منشی آشنا به تایپ نیازمندیم
تلفن ۸۹۴۴۰۶

منشی وارد بتایپ فارسی نیازمندیم ولی عصر تقاطع میرداماد برجهای اسکان واحد اداری ۱۹ تلفن ۴۲۷۸۷۵۷

منشی
تمام وقت یا نیمه وقت نیازمندیم ۸۹۴۷۷۲

به یکنفر جهت نگهداری از یك دختر بچه ۴ ساله نیازمندیم
۸۹۴۷۷۲

بچند نفر شابلون زن ماهر و مجرب نیازمندیم تلفن
۳۱۴۸۶۲

به تعدادی کارگر فرزکار و قالب ساز و تراشکار و جوشکار نیازمندیم تلفن
۳۵۷۶۹۹

رنگین کمان تاکسی
به تعدادی راننده متاهل با اتومبیل تمام وقت و نیمه وقت نیازمندیم ۵۷۳۶۰۹

بتعدادی کارگر نظافتچی مرد تمام وقت و نیمه وقت نیازمندیم تلفن ۶۴۰۳۰۳۶ و ۶۴۰۴۱۹۴

به چند نفر کارگر شابلون زن ماهر نیازمندیم ۶۶۸۸۷۷

دستیار دارای تجربه کاری در مطب دندانپزشکی ساکن حوالی جردن با ساعت کاری از ۸ الی ۲ بعدازظهر مورد نیاز در مطب خانم دکتر دندانپزشك می باشد تلفن تماس فقط ۵ الی ۷ بعدازظهر ۲۲۰۴۳۱

شرکتی بیك نفر منشی جهت جوابگوئی تلفن و یك نفر ابدارچی نیازمند است تلفن
۸۳۲۳۸۲_۸۳۳۶۰۰

آسیستان جهت مطب جراحی ساکنین حوالی جردن. تماس ۲۶۸۴۵۲

به چند کارگر زیگزال دوز و میاندوز نیازمندیم ۸۵۳۵۳۳

چرخکار کیف ساز نیازمندیم ۷۲۴۳۳۲

تعدادی آقای دیپلمه جهت وصول مطالبات و تعدادی جوان باسواد جهت پخش کارت نیازمندیم خیابان جمهوری ساختمان آلومینیوم طبقه ۱۱ جنوبی شماره ۱۱۳۶ مراجعه ۴ تا ۵ بعدازظهر

به تعدادی تکه دوز در یك محیط کاملا زنانه نیازمندیم ۶۵۹۶۱۹

زیگزالدوز، میاندوز و بسته بند نیازمندیم
۶۴۰۹۱۰۷

باغبان سرایدار
۵۷۹۶۱۹_۲۷۹۶۴۱

منشی برای مطب دندانپزشکی بعدازظهرها نیازمندیم ۹۲۳۶۱۲ تماس بعدازظهرها

بیك خانم باسواد جهت نگهداری از کودك ۷ ماهه نیازمندیم از ساعت ۴ ببعد
۲۲۵۸۱۹

بیکنفر برشکار و کمك برشکار پوشاك نیازمندیم
۳۱۴۳۱۰
۳۰۱۱۱۹

۴۴ انجام حسابرسی و حسابداری

ثبت شرکت
تغییرات انحلال علائم
۶۷۹۹۲۶

ثبت شرکت
تغییرات، علائم تجاری، انحلال
۴۱۵۷۵۴۵

کارت بازرگانی ثبت و تغییرات شرکتها امور مالیاتی حسابداری و بیمه ۲۸۷۳۸۶_۸۳۴۱۶۶

ثبت شرکت
انحلال، تغییرات، علائم، مشاور مالیاتی
کارت بازرگانی
۶۵۶۷۲۲

ثبت شرکت
۷۵۶۹۲۲
ثبت شرکت کارت بازرگانی تغییرات ارزان ۷۲۹۳۴۲

۵۱ تدریس خصوصی

وزیری
نامی آشنا در سراسر تهران
راهنمایی-نظری-کنکور
۷۰۴۵۸۷_۶۹۰۲۷۸۷

چهارم اقتصاد
با ۹۰ سئوال از هر درس قبولی شما را تضمین می کنم ۸۵۵۳۲۱

راهنمائی-دبیرستان با کمترین شهریه تلفن ۷۰۳۸۳۸

خوارزمی ۲۴۵۰۷۰
فیزیك شیمی ریاضی عربی زبان آمار

تدریس خصوصی
مکالمه روزمره و گرامر تطابقی با متد پیشرفته و سیستم جدید
AUDIO
LINGUAL
AUDIO-VISUAL
در مرکز زبانهای خارجی
۷۶۷۰۴۴ و ۴۵

«ویژه شمال شهر تضمینی»
(ابتدائی، راهنمائی، دبیرستان)
از پایه تا کنکور کلیه دروس و زبانها فقط با ۱۰ جلسه با قویترین دبیران در سراسر تهران
۷۶۳۵۳۶_۷۶۰۰۰۳

کلاسهای کنکور معماری-هنر-گرافیك
۴۵۷۴۶۱۶_۶۶۷۳۲۴

دانش افشان
از ابتدائی تا کنکور
دبیران خانم و آقا
۷۳۰۱۷۲_۷۳۳۵۵۱

مدیران
مکالمه انگلیسی
تضمینی
در ۳ ماه
۴۷۳۶۰۲۱_۷۵۹۴۳۵

تضمینی
کنکور-تکدرس-تقویتی
ابتدائی-راهنمائی-نظری
دبیران رسمی آموزش و پرورش
۷۶۷۰۴۴_۷۶۷۰۴۵

ریاضیات کنکور
۶۲۷۹۳۸ «قمصری»

۵۲ کلاس درس

ماشین نویسی وحید
برقی آی بی ام تلکس ۳۱۸۹۱۰

آموزشگاه آرایش
مردانه
با امتیاز رسمی از وزارت کار با اخذ دیپلم رسمی
شرکت سبوره
۲۲۱۵۸۶

مجتمع آموزشی آفرین
حسابداری
ماشین نویسی تلکس
خیابان انقلاب نبش ایرانشهر
۸۲۹۳۵۵-۸۲۴۲۷۲

مجتمع آموزشی آفرین
تلکس
ماشین نویسی حسابداری
خیابان انقلاب نبش ایرانشهر
۸۲۹۳۵۵-۸۲۴۲۷۲

۵۳ آموزش نقاشی

کانون هنر کنکور هنر
طراحی نقاشی خطاطی ۶۲۳۰۲۹

۵۶ آموزش خیاطی و گلدوزی

در کوتاهترین مدت برشکاری، طراحی خیاطی بدون الگو
با مدرنترین متد ۶۲۰۶۰۵

آموزشگاه خیاطی
میرداماد
بدون الگو با دیپلم
میرداماد - جنب اداره دارائی پلاك ۱۰۸ -
۴۲۷۵۲۳۴

۶۱ آپارتمان فروشی

آپارتمان آزمایشگاه درمانگاه مطب پزشك نقد و اقساط
۹۹۴۷۸۷ تماس در هفته

آفریقا
۳ خوابه ۱۷۰ متری با اختلاف سطح تخلیه آماده
محضر ۶۸۱۸۰۹

سهروردی شمالی
دیدنی
آپارتمان ۲ و ۳ خوابه نوساز - کف پارکت کابینت چوبی شومینه گچبری - اختلاف سطح پنجره های چوبی سقف اسپانیش پارکینگ انباری فوری فروشی - تماس تا ۱۱ شب به مدت یکهفته
۸۵۹۰۳۸_۸۵۹۰۳۵
کریمخانی

فروش فوری
آپارتمان یك خوابه ۶۴ مترمربع با شوفاژ روشن - فیش تلفن - کرکره - موکت - پارکینگ - انباری در تسلیحات نارمك ۷۳۹۴۳۷ تماس ۵ عصر ببعد

بورس محل کار
تجاری اداری مسکونی در میرداماد - بهشتی - مطهری - وزرا - افریقا - ظفر
۲۲۹۲۸۰ و ۲۲۹۱۵۹

فرشته
نوساز ۳ خوابه ۱۷۰ متر بنای مهندسی با تمام تجهیزات با دید و منظره عالی
۲۲۹۱۵۹ و ۲۲۹۲۸۰

سال نو
خانه نو
۳ خوابه نوساز ۱۴۰ متر سرویسهای خارجی بسیار لوکس تجهیزات کامل در بهترین منطقه پاسداران
۲۲۹۲۸۰ و ۲۲۹۱۵۹

اکازیون-نوساز
ونك بیژن شیراز شمالی ۳ خوابه تکواحدی با حیاط خلوت و پاسیو با تمام امکانات رفاهی تماس ۸ صبح تا ۱۰ شب - بازدید همه روزه
۹۷۷۷۲۷

سکونت یا کار
وزراء سه خوابه ۱۹۰ متر بیواسطه تلفن ۴۱۶۲۸۴۴

شمال شهر
نوساز وام دار مطهری، بهشتی، سهروردی و شمیرانات ۸۶۲۸۹۶

خیابان جمهوری، خوشبختی ۱۳۰ متر با تلفن ۸۶۲۸۹۶

سنداداری
شمال میدان ونك
آپارتمان با متراژ ۱۳۰ بنای مفید و امکانات رفاهی از قبیل کف پارکت آشپزخانه چوبی خارجی - سرویس های خارجی دو خط تلفن - آسانسور - پارکینگ - انباری و سند صددرصد اداری آماده محضر فوراً به فروش میرسد.
۶۸۶۳۶۳ بیات

پل رومی
اول مهر ششم آپارتمانهای ۲ و ۳ خوابه ۱۱۵ الی ۱۴۵ متری نوساز با وام بانکی پارکت، کابینت چوبی، شومینه، گچبری، با نمای طرح استیل و استخر و سونا
۴۲۷۴۹۱۴_۲۷۴۳۵۳

فوق العاده شیك
آپارتمانهای دوخوابه ۹۵ متری با وام بانکی مهندسی ساز کف پارکت شومینه گچبری نما طرح رومی در خیابان جلفا ارس باران
۴۲۷۵۶۲۵_۴۲۷۴۹۱۴

ولی عصر
جردن
نوساز
آپارتمانهای دوخوابه ۹۵ و ۱۰۰ متری دارای پارکینگ و انباری - کف پارکت و سنگ آشپزخانه چوبی بسیار خوش نقشه آماده فروش
۶۸۲۲۱۱ جعفرزاده

اکازیون
آپارتمانی در کرج (خ بهار) بنای مفید ۶۵ متر دارای یك اطاق خواب و سرویس کامل بفروش میرسد تلفن ۴۱۹۷۳ قول نامه ای

تجریش - کوچه کاشف
دو آپارتمان تك واحدی هرکدام ۲۵۰ متر مفید با تلفن جداگانه یا باهم بی واسطه فروخته میشود.
۲۷۳۷۰۲ تا ده شب

۱۲۰ متر آپارتمان ۳ خوابه نوساز بعلت مسافرت فوری فروشی ۹۳۶۸۴۴_۹۴۶۷۵۶

آفریقا
مطب - دفتر وکالت
۶۰ متر بر خیابان جردن روبروی پمپ بنزین با تلفن و آسانسور ۲۲۳۴۱۴_۸۹۹۳۷۳

هدیه سال ۷۰
۱-پاسداران و اقدسیه ۹۰ تا ۱۰۰ متر نوساز با وام
۲-شریعتی و خواجه عبدالله ۸۰ و ۱۰۰ متری سوپرلوکس
۳-میرداماد ظفر و آفریقا ۲ خوابه نوساز و دیدنی
آپارتمانهای فوق دارای امکانات رفاهی کامل و فضای سبز مناسب برای گلهای زندگی شما میباشد
۲۳۶۱۰۶_۲۳۹۹۰۹
۲۳۱۰۵۶ انصاری

مسکن پاسداران
بقیمت رسیده
۱-آفریقا ۱۳۰ متر ۲ خوابه سوپرلوکس کف پارکت آشپزخانه چوبی سرویسهای خارجی
۲-میرداماد ۱۵۰ متر ۲ خوابه تك واحدی اختلاف سطح سرویسهای خارجی - فوری بفروش میرسد
۲۳۶۱۰۶_۲۳۹۹۰۹
۲۳۱۰۵۶ گرامی

مسکن پاسداران
بهشتی
۲ و ۳ خوابه لوکس با نقشه عالی با کلیه امکانات رفاهی در بهترین منطقه فروشی - تماس تا ۱۱ شب به مدت یکهفته
۸۵۹۰۳۸_۸۵۹۰۳۵
آقائی

یکدستگاه آپارتمان ۳ خوابه تلفن گاز شوفاژ روشن در بهترین نقطه نیاوران فروشی
۲۸۶۶۶۰

نیاوران (باهنر)
۲ واحد از ۲ طبقه با گاز، شومینه و با وام بانکی بیواسطه بفروش میرسد ۲۸۴۲۴۱ - ۴۸۸۳۵۶۷

آپارتمان فروشی در شمال شهر ۲۶۴۸۶۰

پاسداران
شیك و دیدنی
۱۲۵ متر ۳ خوابه با کلیه امکانات رفاهی با تلفن پارکینگ انباری پارکت کابینت چوبی سرویس خارجی و کلیه امکانات رفاهی نقشه بسیار عالی در منطقه ای ارام (رابینسون سابق)
۲۶۶۰۴۲_۲۶۲۳۱۱
تا ۸/۵ شب - ایمانی

شهرك قدس
۲ و ۳ خوابه ۱۳۱ و ۱۶۰ متر طبقات بالا با چشم انداز زیبا شمالی و جنوبی با تلفن تهویه مطبوع پارکت کابینت چوبی استخر سرویس های آمریکن استاندارد با کلیه وسایل رفاهی و قیمت روز اماده فروش (رابینسون سابق)
۶۹۰۸۹۷۲_۶۹۰۸۹۷۰
تا ۸/۵ شب - معصومی

خیابان مطهری
۱۰۰ متر ۲ خوابه نوساز تك واحدی کف پارکت با تلفن و وام بانکی بسیار لوکس ۳۸۵۹۴۲۸ و ۳۸۵۹۶۱۹
صالحی

محل کار صد در صد تجاری
۱۷۰ و ۲۰۰ متر تك واحد بهترین منطقه مطهری آماده بپذیره تجاری به علت مسافرت فروشی ۳۸۵۹۴۲۸ و ۳۸۵۹۶۱۹
سیامك

ونك
۲۳۰ متر ۳ خوابه نما آجر ۳ سانت با آسانسور آماده محضر ۶۸۱۸۰۹

۳ خوابه ۱۴۱ متر بهارستان علائی ۳۸۵۰۴۶۶

«اکباتان - آپادانا»
(۱ تا ۴ خوابه)
با گاز و تلفن تخلیه آماده محضر
۲۲۶۵۴۱ تماس تا ۹ شب

مجتمع شاهگلی
شهرك غرب ۱ و ۲ و ۳ خوابه
۹۲۲۳۳۰_۹۲۶۷۰۳_۹۲۴۰۰۷

شهرك اکباتان - اپادانا
۲ و ۳ و ۴ خوابه با تلفن و گاز
۹۲۲۳۳۰_۹۲۶۷۰۳_۹۲۴۰۰۷

محل کار یا مطب
بر شمال بلوار کشاورز

طبقه اول ۱۹۰ متر ۳ خوابه نوساز بیواسطه ۲۲۴۱۳۴

۶۲ خانه فروشی

کلنگی
باهنر (نیاوران)
۲۳۵ متر زمین در یکی از بهترین فرعی ها با قیمتی مناسب بفروش میرسد
۲۶۰۷۲۶ و ۲۶۷۶۵۳

سال نو خرید نو
بورس مستغلات
بورس آپارتمان تکواحدی در شمال شهر
۱-سه طبقه مستغلات تکواحدی مستقل جنوبی زمین ۵۰۰ مفید ۶۵۰ خواب ۱۰ تلفن ۳ خط با کلیه امکانات در پاسداران
۲-دو طبقه ۳ واحد مستقل شمالی نوزمین ۳۴۰ مفید ۴۷۰ خواب ۸ گاز روشن با کلیه امکانات حدود میرداماد
۳-سه طبقه تکواحدی مستقل جنوبی زمین ۴۷۰ مفید ۶۰۰ خواب ۹ تلفن ۲ خط با کلیه امکانات در منظریه
محمدی ۲۳۶۱۰۶
۲۳۱۰۵۶_۲۳۹۹۰۹

مسکن پاسداران
بلوار کشاورز
خانه ای در دو و نیم طبقه ۲۳۰ بنا ۱۵۰ زمین با کلیه امکانات رفاهی فوری فروشی (رابینسون سابق)
۶۹۰۸۹۷۰ -
۶۹۰۸۹۷۲ تا ۸/۵ شب
- کمالی

خانه کلنگی
بهار شمالی ۳۰×۱۲ بیواسطه فروشی
۷۵۶۹۹۳

میرداماد - کلنگی
منزلی ۶۰۷ متر زمین ۱۸۰٪ با بر ۱۵ بیواسطه ۲۲۴۱۳۴

باهنر

کلنگی قابل سکونت ۱۲۴۰ زمین ۵۲۰ بنا در ۲/۵ طبقه با بر ۲۰ متر دارای دو خط تلفن گاز شوفاژ استخر با فیلتر شوموهینه قیمت مناسب تخلیه آماده محضر ۲۲۲۱۱۱-۲۲۲۹۰۵ تا ۸/۵ شب ذالک زاده

خانه‌ای در دو طبقه مستقل مناسب دو خانواده ۸۴۵۹۶۱

خیابان بهشتی کلنگی

۵۰۷ متر جنوبی با ابعاد عالی تراکم ۱۸۰ درصد ۳ خط تلفن گاز بلکت مسافرت فوری فروشی آماده محضر (رابینسون سابق) ۲۶۵۰۳-۲۶۳۲۱۱ تا ۸/۵ شب حیدرزاده

آفریقا کلنگی

۳۷۰ متر بابر ۱۰ تراکم ۱۸۰ درصد قابل سکونت با تلفن گاز تخلیه آماده فروش ۶۲۱۷۹۹-۶۲۷۷۹۹ تا ۸/۵ شب سروین

امام حسین شمیرانات ۱۹۸ متر عرض ۷ و ...

خانه فروشی در شمال شهر ۲۲۴۸۶۰

قنات کوثر

خانه شمالی ۱۵۰ متری در دو طبقه ۱۸۰ متر بنای مفید ۷۰۴۵۲

(۶۳) ویلافروشی

ویلا بقیمت کلنگی میرداماد ۵۵۰ متر ویلائی نیاوران ۳۵۰ متر

۴ خوابه اختیاریه ۵۰۰ متر

۲ طبقه کامل ۸۶۲۸۹۶

کلنگی ۱۸۰٪ فورا فروشی

۴۵۰ متر زمین با بر ۱۵ در بهترین موقعیت عباس آباد

کلنگی-نقلی ۱۸۰٪

آفریقا ۳۰۰ متر بابر ۱۲ نفت ۳۲۰ متر بابر ۱۲/۵ ونک ۴۱۰ متر بابر ۱۴ میرداماد ۴۶۰ متر بابر ۱۲/۵

باهنر ویلای دوبلکس

مسکن پارک

(۶۵) باغ فروشی

اکازیون ارزان قیمت در کرج

(۶۶) باغچه فروشی

باغچه‌ای در بهترین نقطه میگون

(۷۰) اجاره آپارتمان

شهرک اکباتان و آپادانا

آپارتمان ۳ اطاق خوابه ... باسالن رهن و اجاره ۲۸۳۲۲۰

---

۱۶۰ متر آپارتمان با تلفن و گاز در موقعیت خوب رهن و اجاره ۶۲۳۵۲۹

ویلا (نفت) دربست

لوکس ترین دفتر کار مبله کامل

فاطمی

طوفانی از اجاره محل کار و سکونت

شهرک غرب ستون دار

نوساز، لوکس

جردن بیو اسطه

مطهری

رستوران سنتی در سهروردی شمالی

آفریقا

چهارخوابه با کلیه امکانات در بهترین نقطه در شمیرانات ۲۷۲۸۲۴

رهن کامل

محل کار مطب

رهن و اجاره ۶۰۴۴۴۴

(۷۹) موردنیاز اجاره آپارتمان

واحد مسکونی و تجاری شما را اجاره میدهیم

زوج فرانسوی

دیپلمات

(۸۱) موردنیاز اجاره ویلا

سریع

(۸۷) آپارتمان خریداریم

آپارتمان شما را در «شاهگلی»

سریع

(۸۸) خانه خریداریم

(۶۸) کلنگی خریداریم

کلنگی و آپارتمان در شمال شهر فورا خریداریم ۸۴۱۹۲۱

(۹۲) آژانس املاک

فرخ

یاسینی

مسکن ۸۵۰

زهره

(۷۸) رهن

ملت ۲۲۳۳۲۳ ۲۲۱۳۰۷

۸۵۰

آ.ب.آ

ایران مسکن

مجهز به کامپیوتر

رهن و اجاره باودیعه

خرید فروش اجاره

املاک ۸۶۲۸۹۶

اسرافیلی

۶۸۲۸۲۵ ۴۸۸۲۲۴۴

مسکن ۱ (رابینسون سابق) ۲۲۲۱۱۱ ۲۲۶۰۱۳

مسکن پاسداران

مسکن خجسته

مالک عزیز ۲۴۸۲۸۴

مسکن ۵ ۹۲۴۴۲۲

ارژنگ

پارس

مسکن وزیری

مسکن پارک

کلنگی

ایزوگام ۸۴۳۲۹۴

(۱۰۱) ساختمان سازی

اسفالتکاری

انجام کلیه کارهای ساختمانی

آجرنما فروشی

ارزان قیمت سقف ایتال ۸۹۸۷۱۵

پوکه معدنی ۹۷۳۵۵۷

فوندوله تیغه ۶۹۰۵۸۹۲

(۱۰۳) پوشش ساختمان

سقف کاذب دیوارکوبی ۸۹۱۱۱۳

سقف کاذب

عمران سوله

پیش ساخته

پارس گچ

سقف کاذب ۶۷۹۱۲۲ ۶۷۰۱۲۳

(۱۰۵) داربست

علائی ۹۲۴۴۲۲

۲۷۷۹۹۳

۷۶۱۵۶۴

۷۵۶۷۵۰

(۱۰۶) تزئینات و دکوراسیون

گچبری پیش ساخته

کنیتکس

نقاشی ۹۷۳۵۵۷

کنیتکس نرم

رولکس ۸۹۱۹۰۷

کنیتکس ۹۶۲۶۳۴

پارکت

پارکت ۸۳۳۸۸۶

کنیتکس رولکس

کنیتکس

کنیتکس رولکس سیمانکاری ۷۳۷۹۵۰ ۸۵۵۸۳۷ ۸۴۶۵۳۵

(۱۰۷) لوله بازکنی و تخلیه چاه

اساعته

۳۹۴۲۲۴

تشخیص

تخلیه چاه

۷۳۷۱۷۷

۲۳۱۳۴۳

تخلیه چاه ۳۴۷۶۳۸

۸۴۳۹۴۳

نشت یابی

۲۶۳۸۲۷

۵۵۶۸۲۲

حتی تعطیلات نوروزی

۷۶۹۵۷۱ ۶۲۳۳۹۴

لوله بازکنی ۹۶۷۴۸۸

رفع گرفتگی

۷۳۶۳۶۵ ۷۷۱۳۴۴

ایام نوروز لوله بازکنی

تشخیص ۹۲۸۳۳۵ ۹۵۲۳۲۳

تخلیه چاه

۷۷۰۵۲۴ ۷۹۲۲۲۲

حتی ایام نوروز لوله بازکنی

تشخیص ۸۳۴۵۶۴

۸۵۲۷۵۲ ۸۴۴۱۴۱

۷۳۷۴۱۵

فوری-ارزان ۵۵۱۹۷۵

لوله بازکنی

تشخیص ۸۵۲۷۵۲ ۸۴۴۱۴۱

حتی ایام نوروز ۵۶۰۵۲۲۴

۸۴۲۶۱۷ ۷۵۵۴۰۱

۲۶۸۳۳۷

۹۷۱۳۰۵

تخلیه چاه

۷۸۵۵۵۵ ۲۶۲۴۸۷

۹۲۰۵۲۰

لوله بازکنی حفرچاه

۹۰۶۴۸۶

غرب تهران ۹۴۶۸۶۸

تشخیص لوله بازکنی ۶۳۷۲۷۵

تخلیه چاه رفع گرفتگی

۶۶۱۹۶۶

۹۶۴۷۴۷-۶۶۴۳۱۰ ۶۴۰۱۵۶-۵۳۸۳۲۷ ۸۶۷۳۸۸-۹۳۰۴۷۲

۲۶۶۱۵۲

(۱۱۱) معاملات تلفن و تلکس

در مشکلات تلفن با ما مشورت نمائید فروش و خرید تلفن ۷۹۹۹۰۶

(۱۱۲) فروش تلفن

خرید فروش ۲۶۵۶۰۸

(۱۱۳) خرید تلفن

(۱۲۴) گمشده

دفترچه مالکیت و کارت اتومبیل ... مفقود گردیده از درجه اعتبار ساقط است

دفترچه مالکیت اتومبیل ... مفقود گردیده از درجه اعتبار ساقط است

استخدام منشی

یک نفر منشی با سابقه مسلط به تایپ فارسی و لاتین و آشنا به زبان انگلیسی جهت دفتر مرکزی در تهران جهت به همکاری می‌شود

دعوت بهمکاری

افراد زیر جهت کار در یک طرح بزرگ صنعتی در استان مرکزی بهمکاری دعوت می‌شوند:

۱-مهندس راه و ساختمان با ۱۵ سال سابقه کار مدیریت اجرائی در طرحهای بزرگ و تسلط به زبان انگلیسی

۲-مهندس راه و ساختمان با ۱۰ سال سابقه کار اجرائی در طرحهای بزرگ بویژه سازه‌های بتونی و آشنا به زبان انگلیسی

از متقاضیان درخواست می‌شود سوابق کار کامل همراه با مشخصات فردی خود را ... به صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۴۹۸۹ ارسال فرمایند.

مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت شیمیائی پارس توتیا

جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه ... ۷۰/۱/۳۱ ... تشکیل میگردد.

دستور جلسه:

۱-استماع گزارش هیئت مدیره و بازرس شرکت

۲-تصویب ترازنامه و بیلان شرکت، عملکرد سال ۶۹

۳-تعیین هیئت مدیره و بازرسان شرکت

شرکت شیمیائی پارس توتیا

---

(۱۳۱) فروش ماشین آلات

مولدهای برق

سیلو، بونکر مخازن، آهن آلات

لیفتراک برقی سایت جفت دار و لیفتراک ۲ تن برقی فروشی ۸۴۳۳۹۷

(۱۳۲) خرید ماشین آلات

انواع الکتروموتور ۳۰۷۲۲۸

(۱۳۴) لوازم یدکی و اتوکا

سمپاشی ۸۵۲۳۲۴

سمپاشی

۶۷۴۸۰۸ ۳۸۵۶۲۰۵

۸۹۱۱۱۳

هیلتی ۸۹۱۱۱۳

۷۷۰۷۷۷

(۱۳۶) صرافی

صرافی ملت ۲۹۰۶۴۸-۳۹۷۸۶۲

قبل از خرید اجناس مورد نظر خود از فروشگاه قصر نور دیدن فرمائید

قصر نور

جهت رفاه هموطنان محترم و مهندسین آرشیتکت و شرکتهای ساختمانی همه رقم چراغهای سقفی دیواری و پایه‌دار در مدلهای بسیار عالی طبق استاندارد ... میباشد

قصر نور تا عید حتی جمعه‌ها باز است

جاده قدیم شمیران روبروی پارک شریعتی

تلفن ۲۳۰۹۰۴-۲۳۰۶۸۵

نوار نقاله

ثابت و متحرک آماده تحویل تلفنهای ۵۴۲۴۱۷ و ۵۴۸۳۷۸

آگهی تشکیل مجمع عمومی فوق العاده

شرکت صنایع بسته بندی مشهد (سهامی خاص) شماره ثبت ۳۱۷۸

هیئت مدیره شرکت صنایع بسته بندی مشهد

شرکت طلا کارآموزی بیان

تلفن: ۳۱۶۵۱۶

با توجه به سوء استفاده از نام آجرنمای خوشرنگ یزد

دفتر کارخانه در تهران تلفن ۸۶۲۹۲۸-۸۶۷۹۶۹

آگهی استخدام

مهندسین مشاور پویاب افراد ذیل را بهمکاری دعوت می‌نماید

۱-یک نفر نقشه کش با سابقه حدود ۳ سال

۲-دو نفر دیپلمه ریاضی فیزیک

۳-یک نفر ماشین نویس با حداقل ۳ سال سابقه کار ۸ الی ۱۶ تلفن تماس ۸۳۲۵۷-۸۳۸۵۲۶

بسمه تعالی

دعوت مجمع عمومی عادی

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت سنگ جام با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۹۲۱۸ دعوت می‌شود ... در تاریخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ ... تشکیل میگردد

دستور جلسه:

۱-تصویب ترازنامه مالی عملکرد ۱۳۶۹

۲-انتخاب مدیران و مدیر عامل

۳-اتخاذ تصمیم در مورد تغییر سهامداران

۴-هر موردی که در حد رسیدگی و تصمیم گیری مجمع باشد

مدیر عامل شرکت سنگ جام

صفرعلی عجمی

بقیه در صفحه ۱۱